

**К.Д.Бузаубакова, А.Т.Джангарашева,
Б.М.Досмамбетова, С.К.Джумабаева, Г.А.Умирбекова**

**ИННОВАЦИЯЛЫҚ КЕҢІСТІКТЕ
БІЛІМ САПАСЫН АРТТЫРУДАҒЫ
LESSON STUDY ЗЕРТТЕУЛЕРІ**

Оқу-әдістемелік құрал

**К.Д.Бузаубакова, А.Т.Джангарашева,
Б.М. Досмамбетова, С.К.Джумабаева, Г.А.Умирбекова**

**ИННОВАЦИЯЛЫҚ КЕҢІСТІКТЕ
БІЛІМ САПАСЫН АРТТЫРУДАҒЫ
LESSON STUDY ЗЕРТТЕУЛЕРІ**

Оқу-әдістемелік құрал

Тараз, 2024

УДК 373.3
ББК 74.202.4
И63

**Баспаға М.Х.Дулати атындағы Тараз өңірлік университеті
«Педагогика және әлеуметтік ғылымдар» факультетінің мәжілісі
шешімімен ұсынылды(Хаттама №6, 30.01.2024ж.)**

Пікір жазғандар:

**Амандосова Р.С. – педагогика ғылымдарының докторы, профессор;
Елубаева Р.Е. – педагогика ғылымдарының кандидаты, профессор.**

ISBN 978-9965-37-475-3

**Бузаубакова К.Д., Жангарашева А.Т., Досмамбетова Б.М.,
Джумабаева С.К., Умирбекова Г.А.**

И63 **Инновациялық кеңістікте білім сапасын арттырудағы Lesson
study зерттеулері: Оқу-әдістемелік құрал / К.Д.Бузаубакова,
А.Т. Жангарашева, Б.М. Досмамбетова, С.К.Джумабаева,
Г.А.Умирбекова. – Тараз: «ИП «Бейсенбекова А.Ж.» 2024. – 266 б.**

«Инновациялық кеңістікте білім сапасын арттырудағы Lesson study зерттеулерінің рөлі» оқу-әдістемелік құралында бастауыш сынып оқушыларын оқыту сапасын жақсарту арқылы білім сапасын көтеруге негізделген инновациялық кеңістік құрып, мұғалімдер ынтымақтаса бірлесіп жүргізген зерттеу жұмыстарының барысы мен нәтижесі көрсетіледі және Жамбыл облысы Шу ауданы Төле би атындағы орта мектебінің бастауыш сынып оқушыларына сабақ беретін пән мұғалімдері мен аталған мектеп жетекшілік көрсететін бес серіктес мектеп ұстаздарынан құралған педагогикалық ұжымның Lesson Study зерттеуін жүргізу арқылы білім сапасын арттыру бойынша инновациялық іс-тәжірибесі ұсынылады және АР19680242 «Қазақстан Республикасында педагогикалық білім беру жүйесін жаңғырту аясында жоғары оқу орындарының коллаборативті цифрлы білім беру ортасын құру» атты гранттық жобасы аясында жарық көрді.

УДК 373.3
ББК 74.202.4

ISBN 978-9965-37-475-3

© Бузаубакова К.Д., 2024
© Жангарашева А.Т., 2024
© Досмамбетова Б.М., 2024
© Джумабаева С.К., 2024
© Умирбекова Г.А., 2024

Кіріспе

XXI ғасыр ғылым мен технологияның дамыған заманында білім беру саласы да қатар қарқынды дамуда. «Білімді ұрпақ – болашақтың кепілі», -деп дана халқымыз айтқандай, бүгінгідей ел болашағы – жас буынды заманына сай лайықты жеке тұлға ретінде қалыптастыру ісі мемлекетіміз үшін маңызды болса, мұғалімдер қауымына артылар жүк ауырлай түсуде.

Қоғамның дамуындағы ең маңызды мәселе білім беру жүйесі. Оқып үйрену мен тәрбие ісінде оқу орындарының жаппай заманауи технологияларды қолдануға көшу процесінде мұғалімнің үнемі кәсіби шеберлігін арттырып отыру қажеттілігі айқын көрініп отыр. Мұғалімдердің кәсіби даму үдерісін дамыту барысында мектептің даму жоспарында желілік қоғамдастық, тәлімгерлік инновациялық, интерактивті әдістерді пайдалану арқылы білім сапасын арттыру, жаңа ақпаратты технологияны меңгеру, магниттік мектептер ұстаздарымен әдіс алмасып, ынтымақтастық құру қарастырылған.

Осыған сәйкес, 202-2022 оқу жылынан бастап мектебімізде «Ізденіс» шығармашылық тобы құрылып, LESSON STUDY зерттеу жұмысын жүргізу қолға алынды. Алғашқы жылы LESSON STUDY зерттеу жұмысын жүргізуге дайындық жұмыстары бойынша коучингтар, семинарлар мен шебер сыныптар өткізіліп, зерттеу жұмыстары бойынша мәліметтер жинақталса, 2022 – 2023 оқу жылында 5-11 сынып оқушыларына зерттеу жұмысы жүргізіліп, нәтижесінде «LESSON STUDY – ІС ТӘЖІРИБЕДЕГІ ОҚЫТУ МЕН ОҚУДЫ ЖЕТІЛДІРУДІҢ ТИІМДІ ЖОЛЫ» атты оқу -әдістемелік құрал жарыққа шықты. 5-11 сынып оқушыларына жүргізілген зерттеу жұмысы оң нәтижесін көрсеткендіктен, 2023-2024 оқу жылында зерттеу жұмысын бастауыш сынып оқушыларына жүргізу басты мақсаттарымыздың бірі болды. Осы мақсатқа сәйкес, бастауыш сынып оқушыларына сабақ беретін пән мұғалімдерінен және Төле би атындағы орта мектебіне бекітілген «Жетекші мектеп» ұйымынан төрт ауыл мектептері, атап айтсақ, К.Әзірбаев, Абай, Қ.Сәтпаев және Жиенбет негізгі орта мектептері, сонымен қатар, өз қызығушылығын танытып, әдіс алмасу мақсатында зерттеу жұмысына қатысуға ұсыныс білдіріп, серіктес мектептер қатарына қосылған Домалақ ене мектебінің ұстаздарымен тоғыз фокус топ құрылып, I тоқсанның білім сапасының нәтижесі мен сабақ барысында кездесетін қиындықтарды ескере отырып, педагогикалық кеңестің шешімімен II тоқсанда LESSON STUDY зерттеу жұмысы жүргізіліп, нәтижесі осы оқу – әдістемелік құрал баспасына жарияланды.

Біздің ұсынып отырған оқу – әдістемелік құралдың мақсаты – бастауыш сынып оқушыларының білім сапасын көтеруге негізделген зерттеу жұмысының нәтижесімен бөлісу, оқушылардың пәнге деген қызығушылығын арттыратын тиімді инновациялық әдіс – тәсілдерді қолдануды мұғалімдерге жинақтап, ұсыну.

Оқу-әдістемелік құралда фокус топ мүшелерінің зерттеу жұмыстары, барысы мен мазмұны, нәтижесі жан жақты ашылып көрсетілді.

Оқу-әдістемелік құрал мектеп мұғалімдеріне LESSON STUDY зерттеу жұмысын жүргізуге бағыт – бағдар береді.

ЦИФРЛЫ БІЛІМ БЕРУ ОРТАСЫНДАҒЫ ПЕДАГОГТИҢ ЦИФРЛЫ ҚҰЗЫРЕТТІЛІКТЕРІН ҚАЛЫПТАСТЫРУ ӘДІСТЕМЕСІ

БУЗАУБАКОВА
Клара Джайдарбековна

**М.Х.Дулати атындағы
Тараз өңірлік университеті
«Педагогика» кафедрасының
менгерушісі, педагогика ғылымдарының
докторы, профессор**

Үшінші мыңжылдықта шапшаң жүріп жатқан цифрландыру үдерісі жағдайында Жаңа Қазақстанда білім сапасын арттыру үшін педагогтердің цифрлы құзыреттілігін қалыптастыру мәселесі алға шығуда.

Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2017 жылдың 12 желтоқсандағы №827 қаулысымен бекітілген «Цифрлық Қазақстан» мемлекеттік бағдарламасында орта, техникалық, кәсіби, жоғары білім беруде цифрлық сауаттылықты арттыру және педагогтердің кәсіби құзыреттіліктерін дамыту сияқты басты стратегиялық міндет айқындалды.

Қазақстан Республикасының Президенті Қ.Тоқаевтың «Әділетті мемлекет. Біртұтас ұлт. Берекелі қоғам» атты Қазақстан Халқына Жолдауында: «Өз ісіне адал ұстаздар білім беру саласының дамуына зор үлес қосады. Орта білімнің сапасы – табысты ұлт болудың тағы бір маңызды шарты. Әрбір оқушының білім алып, жан-жақты дамуы үшін қолайлы жағдай жасалуға тиіс. Сол үшін «Жайлы мектеп» ұлттық жобасы қолға алынды. Біз 2025 жылға дейін 800 мың баланың заманауи мектепте оқуына жағдай жасаймыз» – деп атап көрсеткеніндей, жайлы мектепте сапалы жұмыс жасайтындай цифрлы технологияларды жан жақты меңгерген педагогтердің кәсіби біліктіліктерін арттыру бүгінгі күннің өзекті мәселесі.

Цифрлы білім беру процесі цифрлы ортада жүзеге асырылады. Ақпараттық орта цифрлы білім беру ортаның қажеттігімен сипатталады. Цифрлы білім беру ортасы – мұғалімдер мен оқушылардың цифрлық бағдарламаларды және цифрлық-әдістемелік ресурстарды-спутниктік теледидар, бейнесабактар, бейнежазбалар, электрондық оқулықтар, пәннің цифрлық оқу-әдістемелік кешенін тиімді пайдалану кеңістігі.

Еуропалық Одақ педагогтердің цифрлы құзыреттіліктерді меңгеру деңгейлерін анықтау бойынша жүргізілген зерттеулер нәтижесіне сүйенсек, білім алушылар оқу процесінде белсенді пайдалануға мүмкіндік беретін тиімді цифрлық құзыреттіліктерді тек 20-25% ғана педагогтерден алады екен. 2006 жылы Еуропалық Одақ үздіксіз білім берудің 8 құзыреттіліктерінің қатарына кіретін «цифрлық сауаттылық» және

«цифрлы құзыреттілік» терминдерінің мәнін ашып көрсетті: «Цифрлы құзыреттілік – әрбір адамдардың жұмыс жағдайында, бос уақытта және қарым-қатынас үшін сандық технологияларды сенімді, тиімді пайдалана алуы; ақпаратты сақтай алуы, ақпаратпен алмасу, ғаламтор арқылы желілік байланысқа шығу, алғашқы ақпараттық дағдыларды игеруі.

Цифрлық білім беру ортасы (ЦББО) – бұл білім беру процесінің барлық қатысушыларын – әкімшілікті, педагогтерді, білім алушыларды және олардың ата-аналарын біріктіретін ақпараттық жүйелердің ашық жиынтығынан тұратын цифрлық кеңістік. Цифрлық білім беру ортасы – білім беру процесінің әртүрлі міндеттерін қамтамасыз етуге арналған ақпараттық жүйелердің ашық жиынтығы.

ЦББО-сын құру принциптері:

- ***ашықтық принципі***, ол цифрлық білім беру ортасын құрудың негізгі принципі болып табылады: білім беру қызметтерінің әрбір тұтынушысы үшін ақпараттық жүйелерді пайдалану, оларды ауыстыру немесе жаңа компоненттерді қосу мүмкіндігінің болуын білдіреді;

- ***қолжетімділік принципі***, ол Интернет желісінің көмегімен нақты білім алушы үшін цифрлық білім беру ортасының коммерциялық және коммерциялық емес элементтерінің шектеусіз функционалдығын қамтамасыз етуді көздейді;

- ***бәсекелестік принципі***, ол цифрлық білім беру ортасын бәсекелес технологиялармен толық немесе ішінара ауыстыру еркіндігін қамтамасыз етуді білдіреді;

- ***жауапкершілік принципі***, ол әрбір білім беру субъектісінің өз жауапкершілігі шеңберінде ақпараттандыру міндеттерін шешу құқығын, міндетін және мүмкіндігін қамтамасыз етуден, сондай-ақ осы сабақтас ақпараттық жүйелерге қатысты міндеттерді келісуге қатысудан тұрады;

- ***жеткіліктілік принципі***, ол ақпараттық жүйе құрамының білім беру қызметтерін тұтынушының мақсаттарына, өкілеттіктері мен мүмкіндіктеріне сәйкестігін қамтамасыз етуді көздейді;

- ***табыстылық принципі***, ол цифрлық білім беру ортасын енгізудің арқасында жаңа мүмкіндіктерді қалыптастыру және пайдаланушының еңбек шығындарын азайтуды білдіреді.

Ғалымдардың зерттеулеріне сүйенсек, «цифрлық білім беру ортасы» ұғымын анықтауда әртүрлі көзқарастар қалыптасты (1-кесте).

Білім беру ұйымының ЦББО – әртүрлі пәндерді оқытудағы заманауи цифрлық құралдардың, ақпараттық-коммуникациялық технологиялардың белгілі бір жиынтығы.

ЦББО-ның тиімді қалыптасуына әсер ететін бірқатар факторлар бар: білім беру процесіне барлық қатысушылардың цифрлық құралдарды практикалық пайдалану шарттары, ақпараттық жергілікті желілерге, сондай-ақ интернет-ресурстарға қолжетімділік.

Цифрлық білім беру ортасы келесідей элементтерімен ерекшеленеді: цифрлық технологиялар; цифрлық ресурстар; цифрлы іздер.

Кесте 1 – «Цифрлық білім беру ортасы (ЦББО)» ұғымының мәні

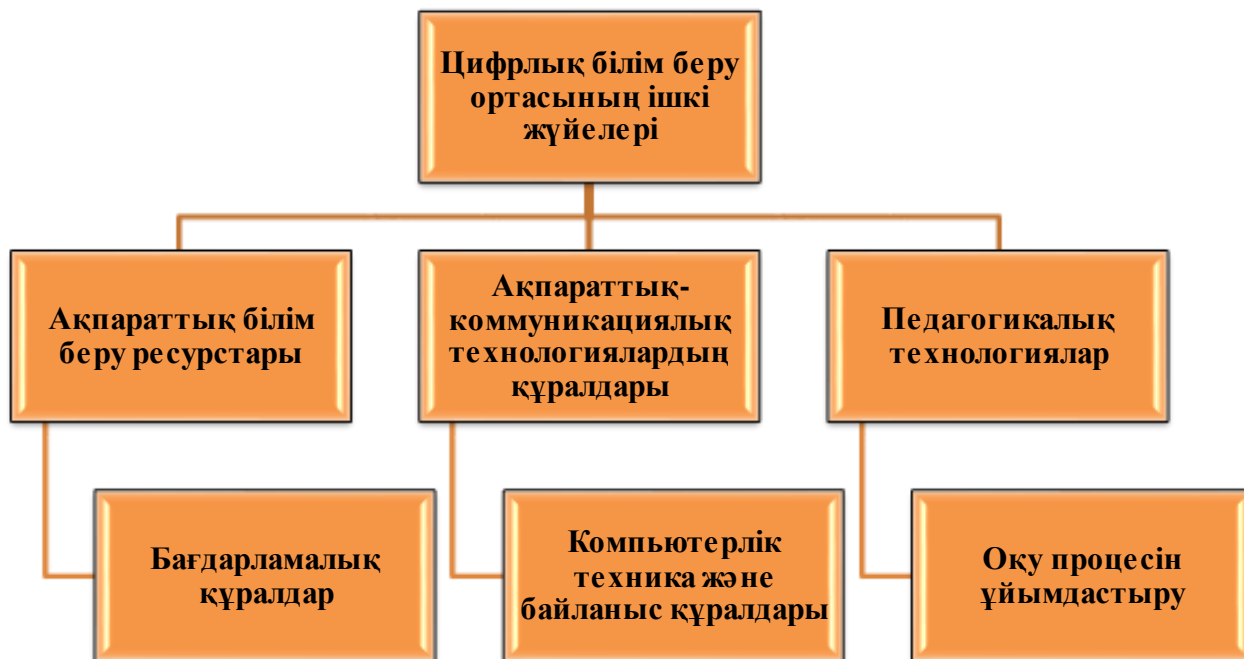
№	Автор	Анықтама
1	В.Г. Лапин	Оқу процесін және білім беру ұйымын басқару процесін қамтамасыз ететін ресурстар жиынтығы.
2	В.П. Горемыкин	Оқу процесін ақпараттық, техникалық, оқу-әдістемелік қамтамасыз етудің жиынтығы.
3	А. Барабанщиков	Қаржылық-экономикалық, материалдық-техникалық, нормативтік-құқықтық және аппараттық-бағдарламалық кіші жүйелерді қамтитын педагогикалық жүйе.
4	О.А. Ильченко	Кіші жүйелерді біріктіретін ЖОО-ның бірыңғай ақпараттық кеңістігі.
5	И.Г. Захарова	Жоғары оқу орнының ақпараттық білім беру ортасы тек бағдарламалық-әдістемелік, ұйымдастырушылық және техникалық ресурстарды ғана емес, сонымен қатар ЖОО-ның зияткерлік, мәдени әлеуетін, білім алушылар мен педагогтердің мазмұнды және белсенді компоненттерін жинақтайтын жүйе ретінде қарастырылады; осы жүйені басқару қоғамның, білім алушылар мен педагогтердің нысаналы көзқарастарын айқындайды.
6	М.Э. Кушнир	Цифрлық білім беру ортасы – бұл білім беру процесінің әртүрлі міндеттерін қамтамасыз етуге арналған ақпараттық жүйелердің ашық жиынтығы.
7	M.G. Dolence	Цифрлық білім беру ортасы – бұл оқу орнын басқару, оқуды қолдау немесе басқару үшін қолданылатын барлық цифрлық ресурстарды (компьютерлік бағдарламалармен қамтамасыз ету, сақтау, жүйелеу және т.б.) меңгеру. Олардың пайда болуы мен қабылдануы технологиямен емес, оқумен байланысты, дегенмен технологиялық даму олардың дамуында маңызды рөл атқарады.
8	J. Suhonen	Оқу-әдістемелік және ақпараттық қызметті қолдауға арналған техникалық шешімдер.

Зерттеушілер дәстүрлі оқыту жүйесімен салыстырғанда цифрлы білім беру ортасының бірнеше ерекше сипаттамаларын ажыратады. Цифрлы білім беру ортасының маңызды артықшылықтары оқытудың қол жетімділігімен сипатталады: білім алушылардың жұмысы ұйымдастырылған және тәуелсіз болады. Ең басты айырмашылық – цифрлы білім беру ортасының көмегімен білім алушы өзіне қандай білім, білік және дағдылар қажет екенін нақты біледі.

Білім беру ұйымының цифрлы білім беру ортасы келесілерді қамтиды: ақпараттық білім беру ресурстарының кешен; оның ішінде цифрлық

білім беру ресурстары; ақпараттық және коммуникациялық технологиялық құралдарының жиынтығы: компьютерлер және өзге де жабдықтар, коммуникациялық арналар; цифрлық білім беру ортасында оқытуды қамтамасыз ететін қазіргі заманғы педагогикалық технологиялардың жүйесі.

Қазіргі цифрлық білім беру ортасының ішкі жүйелері 1-суретте көрсетілген.

Сурет 1 – Цифрлық білім беру ортасының ішкі жүйелері

Білім беру ұйымының цифрлық ақпараттық-білім беру ортасы электрондық (цифрлық) нысанда төмендегідей қызмет түрлерін жүзеге асыра алады:

- ақпараттық-әдістемелік көмек беру;
- оқытуды жобалау;
- оқытуды бақылау және тіркеу жүргізу;
- білім алушылардың денсаулығын бақылау;
- ақпаратты іздестіру, жинау, талдау өңдеу, сақтау, ұсыну;
- білім беру процесінің материалдарын, оның ішінде білім беру процесіне қатысушылар пайдаланатын ақпараттық ресурстарды орналастыру және сақтау;
 - негізгі білім беру бағдарламасын игеру;
 - оқытуды басқару міндеттерін шешу үшін қалыптастырылатын білім беру процесіне қатысушылар арасында, оның ішінде Интернет желісі арқылы қашықтықтан өзара іс-қимыл жасау;
 - білім беру процесіне қатысушылардың Интернет желісіндегі ақпараттық білім беру ресурстарына қолжетімділігін бақылау: білім алушыларды рухани-адамгершілік дамыту және тәрбиелеу;
 - басқаруға жауапты білім беру мекемелерімен, ұйымдармен өзара іс-қимылын жүзеге асыру. Білім беруді цифрландырудағы басты мақсат –

ғаламдық бәсекелестікті арттыру, адамзаттың өмір сүру сапасын көтеру, оқыту сапасын жақсарту, білім алушылардың оқу жүктемені азайту.

Цифрлық білім беру контенті (ЦББК) – интерактивті формадағы оқытуды қамтамасыз ететін оқыту пәндерінің электронды оқу-әдістемелік кешені: цифрлық дидактикалық материалдар, фотолар, дыбыс және бейнефрагменттер, модельдеу объектілері және т.б.

Ғалымдар Л.В.Бендова, Б.П.Дьяконова, Б.М.Игошева, О.Л.Петренко, Е.С.Полат және т.б. өз зерттеулерінде педагогтің цифрлық құзыреттілігі қалыптасқанда модератор, тьютор, фасилитатор, коуч секілді рөлдерді оңай атқара алады.

Педагог пен білім алушылардың бірлескен іс-әрекетінің нәтижесі оқыту технологиясын таңдау факторларға байланысты болады: таңдау еркіндігі; теңдік; ашықтық; диалог жүргізе алу; рефлексия жасай алуы.

Цифрлық білім беру ортасында қатысушылардың рөлдері ауысады: педагог оқытудың түсіндірме-баяндау әдісінен іс-әрекетке ауысады; педагог оқу іс-әрекетін ұйымдастырушы және үйлестіруші болады; ал әрбір білім алушы оқу іс-әрекетінің белсенді мүшесіне айналады.

Цифрлық ақпараттық ресурстар өндірістің әр саласына енгізілді және цифрландыру үрдісінің қоғам өмірінің барлық салаларына әсерінің артуына байланысты елеулі құрылымдық өзгерістер орын алуда.

Цифрлық білім берудің жалпы принциптері:

1) **Ашықтық** – ақпараттық білім беру ресурстарының барлық заманауи стандарттарымен бір үйлесімділікте интернет-технологияларды пайдалануы.

2) **Модульділік** – нақты пән бойынша аймақтың біртұтас бейнесін құрайтын бірнеше пәндерден модуль жасау.

3) **Құзыреттілік** – әр сала, әрбір пән бойынша құзыреттілікті жетілдіру, бағамдау.

4) **Икемділік** – кез-келген мезетте және кез-келген орында интернет арқылы таңдалған білім беру бағдарламасын, арнайы курстарды оқуға мүмкіндіктің болуы.

5) **Бейімділік** – білім алушылардың ұлттық, дара қабілеттерін ескере отырып қажеттіліктеріне қарай бейімделуі.

6) **Интегралдылық** – цифрлы білім беру ортасында бірнеше оқыту платформаларының өзара кірігуі.

7) **Масштабтық** – цифрлы білім беру ортасында сандық платформалармен бір мезгілде жұмыс жасайтындардың санының күрт өсуі.

8) **Ұлғайту** – цифрлы білім беру ортасында цифрлық платформалармен жұмыс жасау қызметтік функцияларын арттыру.

9) **Асинхрондық** – цифрлық оқыту технологиясын әрбір пайдаланушыға қолайлы болуы.

10) **Параллельділік** – оқу үрдісін басқа да қызметпен ұштастыруы.

11) **Кең ауқымдылық** – цифрлы оқыту технологиясын пайдаланатындардың санының шектеусіз болуы.

12) **Оқытудың жекелілігі** – оқытуды жекелендіру мүмкіндігі.

13) Оқытудың сапалылығы – білім алушының тұрғылықты жеріне қарамастан қашықтан жоғары білікті мамандардың дәрісін тыңдау мүмкіндігінің болуы және қажетті цифрлық құзыреттілікті алу үшін өз бетінше курстарды, цифрлық платформаларды таңдау алуы.

14) Рентабельділік – қашықтықтан оқытуда оқу ғимараттарының қажет еместігі; оқу материалдарының неғұрлым кіріктірілген мазмұнын ұсынуы; оқытудың білім алушылардың санына және басқа да факторларға бағдарлануы.

Цифрлық технологияларды пайдалану білім алушылардың келесідей құзыреттіліктерін дамытады: тапсырмаларды іріктеу; білім алушылардың танымдық қызығушылықтарын арттыру; оқытуды жекешелендіру; оқытуда көрнекіліктерді пайдалану; кері байланысты жүзеге асыру; нәтижеге бағытталған оқыту және т.б.

Цифрлық білім беру ортасы оқыту, дамыту, әлеуметтендіру үшін цифрлы ресурстардың, цифрлы мүмкіндіктердің ашық кешені болып табылады.

2-суретте цифрлық технологиялардың дидактикалық сипаттамасы берілді.

Сурет 2 – Цифрлық технологиялардың дидактикалық сипаттамасы

Цифрлық технологиялар әртүрлі білім беру ресурстарымен қамтылған, мазмұндық құрылымына цифрлық орта құрады. Ол осы тұста қажеттілігіне қарай педагогтердің, тьюторлардың және оқытудың бейімделген жүйелерінің

көмегімен алуан түрлі қызмет атқарады: цифрлы білім беру қажеттілігін түсіну; жеке білім беру траекториясын айқындау; онлайн-сервистермен қамтамасыз ету және т.б.

Цифрландыру қағидаты оқу материалдарын ұсыну және дидактикалық принциптерді басқару сияқты жаңа, сапалы мүмкіндіктер туғызады, цифрлық қоғамды әлеуметтендіру жағдайында нақты болып табылады.

Бүгінде цифрландырудың маңыздылығы мен қажеттілігі күн санап артуда, соның ішінде білім беру жүйесінде цифрлық технологиялар белсенді әрі тиімді түрде пайдалануда. Көптеген цифрлық технологиялардың дидактикалық (білім беру) әлеуеті жоғары.

3-суретте білім беруде қолданылатын цифрлық технологиялар көрсетілді.

Сурет 3 – Білім беруде қолданылатын цифрлық технологиялар

Электронды сәйкестендіру. Бүгінде ақпарат адамның ең аз қатысуымен жинақталатын және нақты уақытта кез келген объектілерді тануға мүмкіндік беретін электронды сәйкестендіру жылдам қарқынмен дамуда, ақпараттың сенімділігіне толықтай кепілдік бере алады, дегенмен де мәліметтерді енгізгенде оператор компьютердің пернетақтасынан ғана қателесуі сынды кейбір олқылықтар орын алуы ықтимал. Үлкен деректерді енгізгенде орын алған қателерді табу әрі түзету көп уақытқа созылуы мүмкін, сол себепті қатаң мұқияттылықты талап етеді.

Аутентификация – өндірістік үрдістердің, бағдарламалық құрылғылардың жеке қасиеттерін, адамдардың жеке басын сенімді түрде тексеру: сенуші тарап тексерілген тараптың түпнұсқалығына көз жеткізеді; ал тексерілген тарап ақпарат алмасуға белсенді қатыса алады; бірақ ақпарат алмасуға қатысушы өзгелер білмейтін құпия ақпаратты- құпия сөзді енгізу арқылы өзінің жеке басын растауы міндетті болмақ.

Бұлтты технологиялар – ғаламтор желісінен алынған барлық мәлімет-деректерді өңдеуге, жүктеуге, сақтауға қашықтан қол жеткізуді қамтамасыз ететін ақпараттық-компьютерлік технология.

Блокчейн – нақты жағдайда өрбитін іс-әрекеттерді тіркеу, олардың түпнұсқалығын сақтауға толықтай кепілдік беретін тәуелсіз нотариустың цифрлық аналогы.

Цифрлық технологиялар (ЦТ) – интернет-технологиялар, аддитивті технологиялар, автоматтандырылған және жобалау технологияларын үздіксіз спектр түрінде емес, аналогтық деңгейлердің дискретті жолақтарында сигналдарды көрсетуге негізделген технология.

ЦТ принциптері:

1. Даралау принципі – дербестендіруді мақсат тұтатын цифрлы дидактиканың басты принципі: білім алушының жеке даму көрсеткіштерін анықтау; оқыту нәтижелерін бақылау және бағалау; алынған деректерді, мәліметтерді жинақтау, сараптамалық мониторинг жасауға мүмкіндік береді және оқытудың табыстылығын болжауда дербестендірілген тұжырымдар, инновациялық парадигма басшылыққа алынады. Ал бұл өз кезегінде педагогке оқытудың тиімді цифрлық технологияларын, нысандары мен әдістерін таңдауға еркіндік береді.

2. Үстемділік принципі цифрлық білім беру ортасында білім алушының оқу қызметіне баса назар аударуын қарастырады: педагог – оқу қызметін ұйымдастырушы әрі қолдаушы; педагог әрбір білім алушының жеке-дара қабілеттерін анықтай отыра, оның дамуын қамтамасыз етеді.

3. Орындылық принципі оқыту мақсаттарына сәйкес цифрлық технологиялар, оқыту құралдарын бірізділікте жүйелеп, саралап пайдалануды көздейді.

4. Икемділік(бейімделу) принципі – цифрлық білім беру ортасында әрбір білім алушы өзінің жеке бас ерекшеліктеріне, білім дәрежесіне және оқу материалын ұсыну тәсілі мен қарқынына; педагогикалық қолдаудың деңгейі мен сипатына қарамастан оқытуда жеке көзқарас идеясын дамытуы.

5. Табыстылық принципі – білім беруде күтілетін нәтижелерді толық меңгеруді қамтамасыз ететін білім, іскерлік, дағды, құзыреттері қамтитын оқытудың беріктіктілік принципті.

Табыстылық принципі оқыту әдістерін түрлендіруді талап етеді: білім алушыларды ығыр етіп, жалықтыратын «пассивті» әдістен оларды барынша белсендіретін интерактивті әдістер пайдаланылады: кейс-стадия, пікірталас, дебат, тренинг, педагогикалық рефлексия және т.б.

6. Ынтымақтастық принципі цифрлы білім беру ортасына қатысушылар – жұмыс берушілер, педагогтер және білім алушылар, жобалау

қызметінің нәтижелерін пайдаланушылар, сыртқы сарапшылар мен кеңес берушілер және т.б. білім беруге тартылған басқа да субъектілердің білім сапасын арттыру бойынша өзара ықпалдасуы, оңтайлы қарым-қатынас жасасуы, желілік ынтымақтастық.

7. Ис-әрекеттік принципі – білім берудің өмірмен байланыстылық принципі, оқытудың мета-пәндік, жалпы кәсіби және өмірлік кешені болып табылады. Өмірмен байланыстың дәстүрлі дидактикалық принциптерімен оқытудың сабақтастығы білім алушылардың жеке маңызды практикалық тәжірибесін қалыптастыруды көздейді.

Білім беру принциптерін цифрландыру жағдайында практикаға бағдарлану қағидатының тағы бір талабы білім беру ұйымы мен жұмыс беруші ұйымының, мекемесінің бірыңғай цифрлық ортасын қалыптастыру болып табылады (болашақта білім беру кластерінің цифрлық экожүйесі).

8. Цифрлық құралдарды пайдалану принципі оқытуда автоматтандырылған құрылғылар мен компьютерлік бағдарламаларды пайдалануды мақсат тұтады.

9. Білім беру ортасына басымдылық беру принципі ақпараттық білім беру ортасында әрбір білім алушыға өзінің жеке білім алу траекториясын, бағыт-бағдарын жасау, білім мазмұнын кеңейту үшін қосымша цифрлық ресурстарды меңгеруді қажет етеді.

10. Полимодальды-мультимедиалық принцип оқу материалдарын көрнекі безендіруді және әзірлеуді мақсат тұтады: тек көру (визуалды) және есту (аудиалды) ғана емес, сонымен қатар қабылдаудың моторлы (кинестетикалық) арнасын қосуды талап етеді.

11. Бағалау принципі білім алушылардың білімдерін бақылау, бағалауда автоматтандырылған бағдарламаларды, цифрлық платформаларды пайдалануды талап етеді; білім берудегі олқылықтарды, анықталған проблемаларды жою және одан әрі дамыту үшін оқу жұмысына нақты түзетулер енгізуге болады.

Білім алушыларда дағдылар мен машықтарды қалыптастыру қағидатының едәуір бөлігі енгізілген бағалау технологиясын қолдана отырып толығымен автоматтандырылуы мүмкін. Сонымен қатар, берілген кәсіби және жалпы құзыреттер кешенін қорытынды бағалау үшін тек компьютерлендірілген бағалау нысандары жеткіліксіз, белгілі бір білікті мамандар жүзеге асыратын сараптамалық бағалау қажет.

Жаңа мыңжылдықта қоғамда тез қарқынмен жүріп жатқан ақпараттандыру процесі цифрлық технологиялардың қолдану аясын арттырды. Ал бұл үрдіс Цифрлы Қазақстан жағдайында педагогтердің цифрлы құзыреттілігіне қоятын талаптарды күшейтті.

4-суретте цифрлық құзыреттіліктің түрлері ашылды.

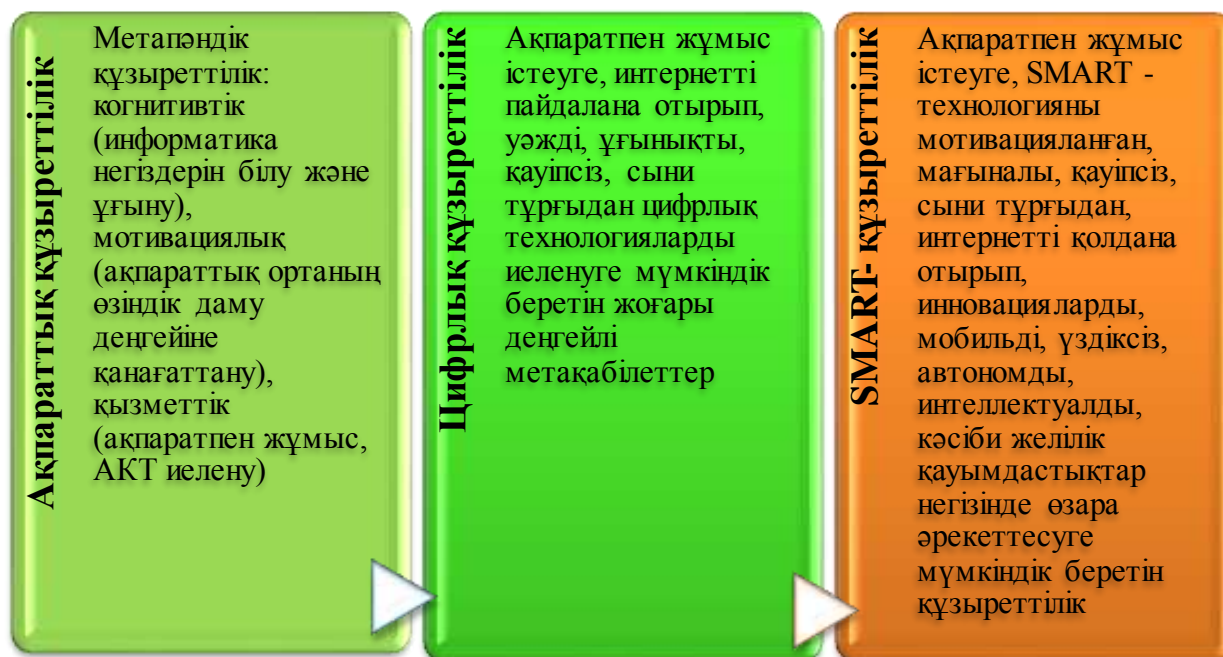
Н.В.Днепровская, Е.А.Янковская, И.В.Шевцова және т.б. ғалымдар smart-технологиялар, бір жағынан, виртуалды ортада жеке тұлғаның «қатысуының әсерін» жасауға арналғанын, екінші жағынан, олар мазмұнмен алмасуды едәуір жылдамдатуға, оның сапасын өзгертуге және көлденең байланыстарының көп санына кіруге мүмкіндік беретінін атап өтті.

Smart-қоғам жағдайындағы педагогтің цифрлық құзыреттіліктері 5-суретте ашылды.

Сурет 4 – Цифрлық құзыреттіліктің түрлері

Көптеген зерттеушілердің пікірінше, цифрлық сауаттылыққа цифрлық әлемде оқу, жұмыс істеу және өмір сүру үшін қажетті цифрлық дағдылар (Digital skills) кіреді. БҰҰ-ның 2018 жылғы есебінде «цифрлық дағдылар қазіргі адамның әлеуметтік интеграциясын жақсартады.

Сурет 5 – Педагогтің цифрлық құзыреттіліктері

Цифрлық дағдылар адамдарға цифрлық мазмұнды құруға және бөлісуге, қарым-қатынас жасауға және жалпы оқуда, жұмыста және әлеуметтік қызметте тиімді және шығармашылық өзін-өзі жүзеге асыру мәселелерін шешуге мүмкіндік береді.

Цифрлық сауаттылыққа компьютерлік сауаттылық, АКТ сауаттылық, ақпараттық сауаттылық және медиа сауаттылық, коммуникативтік сауаттылық деп аталатын цифрлық дағдылар кіреді.

К. Эванс, Б. Мак Грей, Т. Варга-Аткинс пікірінше, цифрлық сауаттылық ақпаратты тиімді және қауіпсіз қолдану үшін тиімді басқару, түсіну, біріктіру, бөлісу, бағалау, құру және оған қол жеткізу мүмкіндігі; әр адамда цифрлы ортада болуы керек негізгі дағдылар мен машықтар; педагогтің әртүрлі цифрлық платформаларда ақпаратты табу, бағалау және нақты жеткізу қабілеті және т.б.

Көптеген зерттеушілер цифрлық сауаттылықтың бес түрін бөліп көрсетеді:

1) ақпараттық сауаттылық – ақпаратпен сауатты жұмыс істей білу, атап айтқанда, әртүрлі көздерден ақпарат іздеуді жүзеге асыру, дәйексөз келтіру кезінде авторлық құқықтарды сақтау, ақпараттың дұрыстығын бағалау;

2) компьютерлік сауаттылық (цифрлық) – компьютер мен мобильді құрылғылардың техникалық мүмкіндіктерін білу, сондай-ақ кәсіби қызметтің міндеттеріне сәйкес қажетті бағдарламаларды белгілей білу;

3) медиасауаттылық ақпараттың әртүрлі түрлерімен (мәтіндік, графикалық, бейне ақпарат) жұмыс істей білу және виртуалды шындық объектілерін пайдалана білу;

4) коммуникативтік сауаттылық – коммуникацияларды, оның ішінде әлеуметтік желілерді жүзеге асыру үшін ақпараттық технологиялардың мүмкіндіктерін пайдалана білу;

5) инновацияларға деген көзқарас – заманауи технологиялық процестерді білу, заманауи гаджеттермен және қосымшалармен жұмыс істеу дағдылары, сондай-ақ технологиялық инновациялардың артықшылықтарын орнату.

Қазіргі уақытта ғылыми зерттеулерде цифрлы сауаттылықпен қатар, цифрлық құзыреттілік, цифрлық дағдылар ұғымдары қатар қолданылады. Бұл терминдер кейде бір-бірінің орнына қолданылады. Алайда олар әртүрлі мағынаға ие. АКТ құзыреттілігін «цифрлық құзыреттілік» деген неғұрлым өзекті терминмен ауыстыруға болады. Көрсетілген терминдерді анықтайық.

Цифрлық сауаттылық көбінесе үш компонент ретінде қарастырылады: тұтыну, қауіпсіздік және құзыреттілік жиынтығы. Ол ғаламдық Интернет желісімен қатар, ақпараттық қондырғыларды да қамтиды.

БҰҰ-ы цифрлық сауаттылықты «ақпаратқа цифрлық құрылғылар мен желілік технологиялар арқылы қол жеткізу мүмкіндігін» деп түсінеді.

Цифрлық құзыреттіліктің мәні 6-суретте ашылды.

Сурет 6 – Цифрлық құзыреттіліктің мәні

2-кестеде «цифрлық құзыреттілік» ұғымының мәні ашылды.

Цифрлы сауаттылық пен цифрлық құзыреттіліктің айырмашылығы –

Құзыреттілік – педагогтің өзін маман ретінде өз бетімен білімін, кәсіби шеберлігін, мәдениеттілігін көтеріп, қазіргі заман талабына сай бейімдей білуі; құзыреттілік креативке бастайтын жол.

Цифрлық құзыреттілік саласына маңызды үлес қосқан, эмпирикалық тестілеуді пайдалану арқылы цифрлық құзыреттілік теориялық моделін жасаған Р.Дж.Крумсвиктің зерттеуіне сүйенсек, «цифрлық сауаттылық» термині халықаралық деңгейде кеңінен қолданылғанымен, «цифрлық құзыреттілік» ұғымы қолайлы термин болып табылады, өйткені ол кеңірек және тұтас мағынаға ие, ал техникалық дағдылар осы күрделі цифрлық құзыреттіліктің бір бөлігі ғана. Ал цифрлық құзыреттілік – бұл болашақ педагогтердің ақпараттық-коммуникациялық технологияларды (АКТ) кәсіби контексте жақсы педагогикалық түсінумен және оның оқу стратегиялары мен білім алушылардың цифрлық базасы үшін маңыздылығын ұғыну мен ұштастыра пайдалану қабілеті.

Ғалымдардың зерттеуіне сүйенсек, цифрлы құзыреттілік – бұл индивидтің өмірде іс-әрекеттің әртүрлі аймағында ақпараттық-коммуникациялық технологияны қауіпсіз таңдау, сенімді, сындарлы және тиімді пайдалануы, цифрлы контентпен жұмыс, қарым-қатынас, тұтыну және т.б.

Цифрлық құзыреттілік – педагогтің цифрлы технологиямен жұмыс жасау дағдыларын біртұтас жүйеде сенімді, сындарлы ойлау және шығармашылықпен арттыруы.

Педагогтің цифрлық технологияларды қолдану құзыреттілігі педагогтің заманауи ақпараттық-коммуникациялық құралдарды меңгеруінің жеткілікті жоғары деңгейімен анықталады; педагогтің өз бетінше білімін, шеберлігін көтеріп, заман талабына сай бейімдей алуы.

Кесте 2 – «Цифрлық құзыреттілік» ұғымының мәні

№	Анықтама	Шығу көзі
1	Цифрлық құзыреттілік – технологияларды тиімді пайдалану дағдылары: ақпаратты іздеу, цифрлық ресурстар, әлеуметтік желілердің мүмкіндіктерін пайдалану, ақпаратты сыни қабылдау, мультимедиалық контент жасау, ақпаратты синхрондау	https://skysmart.ru/articles/programming/cifrovaya-gramotnost
2	Цифрлық құзыреттілік – әртүрлі салаларда ақпараттық-коммуникациялық технологияларды цифрлық ресурстарды пайдалану бойынша кәсіби білімдер мен іскерліктердің жиынтығы және жауапкершілік сезіміне негізделген тиімді қызметті жүзеге асыру	Солдатова Г.У., Нестик Т.А., Рассказова Е.И., Зотова Е.Ю. Цифровая компетентность подростков и родителей. Результаты всероссийского исследования.–М.:Фонд Развития Интернет, 2003. –144 с.
3	Цифрлық құзыреттілік – педагогтердің цифрлық ортада білім алушылардың білім алудың маңызын сезінумен бірге алған жаңа білімді тәжірибеде тиімді пайдалана алатындай цифрлы технологияларды, цифрлы оқыту стратегияларын меңгеруі	Krumsvik R.A. Digital competence in Norwegian teacher education and schools // Högre Utbildning. – 2011. – № 1 (1). – P.39–51.
4	Цифрлық құзыреттілік – цифрлық технологияларды меңгеру, ақпаратты сыни қабылдау, мультимедиалық контент құра білу, мобильдік құралдарды қарым-қатынаста пайдалануға дайындығы, интернет арқылы әртүрлі операцияларды орындай алуы білігі	Берман Н.Д. К вопросу о цифровой грамотности. Society of Russia: educational space? Psychological structures and social values. 2017, Volum 8, Number 6.
5	Цифрлық құзыреттілік – технология, контекст пен оқытуды, сондай-ақ өзара қарым-қатынасты дәйекті түрде қолдана алу қабілеті	From J. Pedagogical Digital Competence- Between Values/ Knowledge and Skills// Higher Education Studies. -2017.-Vol.7.- №.2.– URL: http:// www. ccsenet. org/journal/index. php/hes/article /view/67799
6	Цифрлық құзыреттілік – тәжірибеде кәсіби мәселелерді шешу үшін білім берудегі цифрлық технологиялар мен ғаламдық Интернетті пайдалана отырып ақпаратты іздеу, жүйелеу және сыни тұрғыдан бағалау әдістерін игеру	Приходько О.В. Особенности формирования цифровой компетентности студентов вуза //АНИ: Педагогика и психология. – 2020. – №1(30). – С.236.
7	Цифрлық құзыреттілік – цифрлық технологияларды белсенді енгізу және пайдалану, сондай-ақ олардың негізінде педагогтің жаңа цифрлық ресурстарды құру мүмкіндігіне ие болуы	Горюнова М.А., Лебедева М.Б., Топоровский В.П. Цифровая грамотность и цифровая компетентность педагога в системе среднего профессионального образования //ЧиО.– 2019.–№4(61).–URL: https://cyberleninka. ru/article/n/tsifrovaya-gramotnost-i-tsifrovaya-kompetentnost-pedagoga-v-sisteme-srednego-professionalnogo-obrazovaniya

Цифрлық дағдылар цифрлық технологияларды тез игере білу шапшаңдылығымен айқындалып, өмір жолындағы табыстың критерийіне айналады.

Цифрлық құзыреттіліктің түрлері: ақпараттық және медиақұзыреттілік; коммуникативті құзыреттілік; техникалық құзыреттілік; тұтынушылық құзыреттілік (7-сурет).

Педагогтің цифрлы құзыреттіліктерін қалыптастырудың маңызды сипаттамасы:

1) цифрлы құрылғылармен тиімді жұмыс жасау (педагогикалық сайт және порталдармен жұмыс жасай алу);

2) цифрлы оқыту платформасы, цифрлы оқу контенттімен жұмыс жасай алу;

3) компьютерлік бағдарламаларда жұмыс жасай алу;

4) электронды және мультимедиялық оқулықтармен жұмыс жасау;

5) педагогикалық коучинг, педагогикалық тренинг, вебинарлар ұйымдастыра алу.

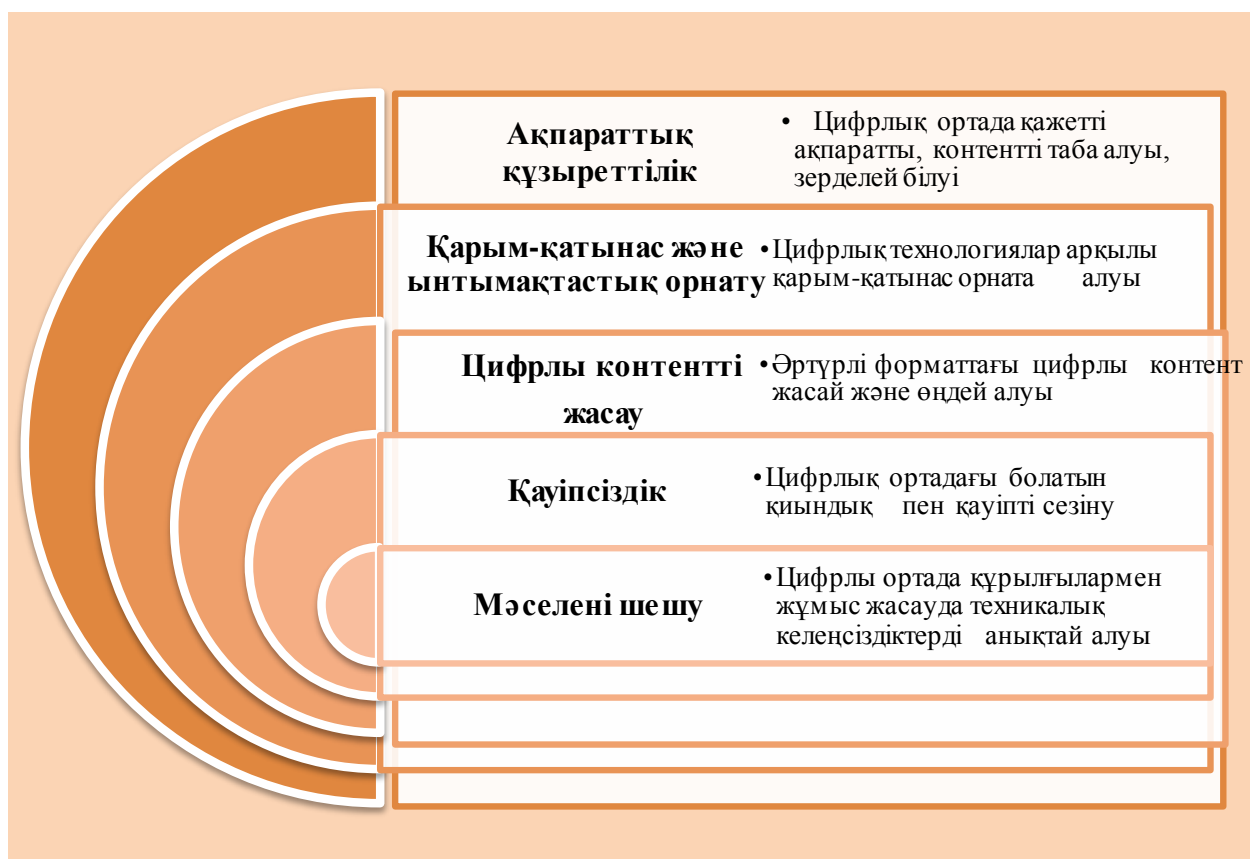
Сурет 7– Цифрлық құзыреттіліктің түрлері

8-суретте цифрлық құзыреттілік сипаттамасы ашылды.

Заманауи педагогтің цифрлық құзыреттілігін қалыптастырудың төмендегідей артықшылықтары бар: педагог өз бетінше кәсіби біліктілігін жетілдіреді; танымдық белсенділігі артады; креативті ойлауы қалыптасады; шығармашылық ізденісі қалыптасады; зерттеушілік құзыреттілігі

қалыптасады; педагог өз бетінше жаңа ақпаратты, жаңа платформаны игереді; өзін-өзі дамытады.

Цифрлық дағдылар (Digital skills) – дербес компьютерлерді, Интернетті және цифрлық технологиялардың басқа да түрлерін қолдану саласындағы халықтың құзыреттілігі, сондай-ақ адамдардың тиісті білім мен тәжірибе алуға ниеті. Цифрлық дағдылар адамдарға цифрлық мазмұнды құруға және бөлісуге, қарым-қатынас жасауға және жалпы оқуда, жұмыста және әлеуметтік қызметте тиімді және шығармашылық өзін-өзі жүзеге асыру мәселелерін шешуге мүмкіндік береді. Цифрлық дағдылар – ақпаратқа қол жеткізу және басқару үшін цифрлық құрылғыларды, коммуникациялық қосымшалар мен желілерді пайдалану саласындағы білім мен дағдыларға негізделген қалыптасқан, автоматтандырылған мінез-құлық үлгілері.

Сурет 8 – Цифрлық құзыреттілік сипаттамасы

9-суретте цифрлық құзыреттіліктің негізгі дағдылары ашылды.

Дағды педагогтің жұмыс орнында және белгілі бір уақытта, жалпы жағдайда кәсіби қызметті жүзеге асыруды қамтамасыз ету қабілеті ретінде қарастырылады.

Сурет 9 – Цифрлық құзыреттіліктің негізгі дағдылары

Бұл ретте цифрлық дағдылардың жіктелуі цифрлық технологияларды пайдалану мақсатына, қажетті білімнің тереңдігіне, қолданылатын құралдарға және оларды қолдану орнына қарай анықталады:

- күнделікті өмірде цифрлық технологиялардың мүмкіндіктерін тиімді пайдалану үшін қажетті **жалпы цифрлық дағдылар**: интернеттен ақпарат іздеу, бағдарламалық жасақтаманы пайдалану, деректерді өңдеу, талдау;

- цифрлық технологиялар саласындағы өнімдерді, қызметтер мен ресурстарды өндіру үшін мамандарға қажетті **кәсіби цифрлық дағдылар**: жүйелік жобалау, бағдарламалау, қосымшаны әзірлеу, деректерді басқару, бұлтты технологияларды пайдалану және т.б.;

- **проблемалық - бағдарланған цифрлық дағдылар** - мамандандырылған платформаларды, қосымшаларды, бағдарламалар пакеттерін әзірлейтін және пайдаланатын мамандардың дағдылары; автоматтандырылған жүйелер мен платформалар; логистика құралдары; мәселелерді шешуге арналған құрылымдар;

- цифрлық технологияларды қолдану арқылы жаңа міндеттерді орындау үшін ортаның мүмкіндіктерін пайдалануға байланысты **қосымша цифрлық дағдылар** (complementary skills).

- заттар интернетінің инфрақұрылымы және цифрлық экономиканың функционалдық компоненттері негізінде іске асырылатын әртүрлі пайдалы сервистер мен процестерді пайдаланумен байланысты **цифрлық экономика сервистерін пайдалану дағдылары**: бұлтта сақтау, ақпараттық ресурстарды пайдалану және оларды басқару; логистика процестерін орындауды автоматтандыру; 5G технологияларының мүмкіндіктерін пайдалану және т.б.

Цифрлық экономикаға көшу процесінде жалпы және кәсіби цифрлық дағдыларға сұраныс жеделдетілген қарқынмен артады. Дәстүрлі мағынадағы

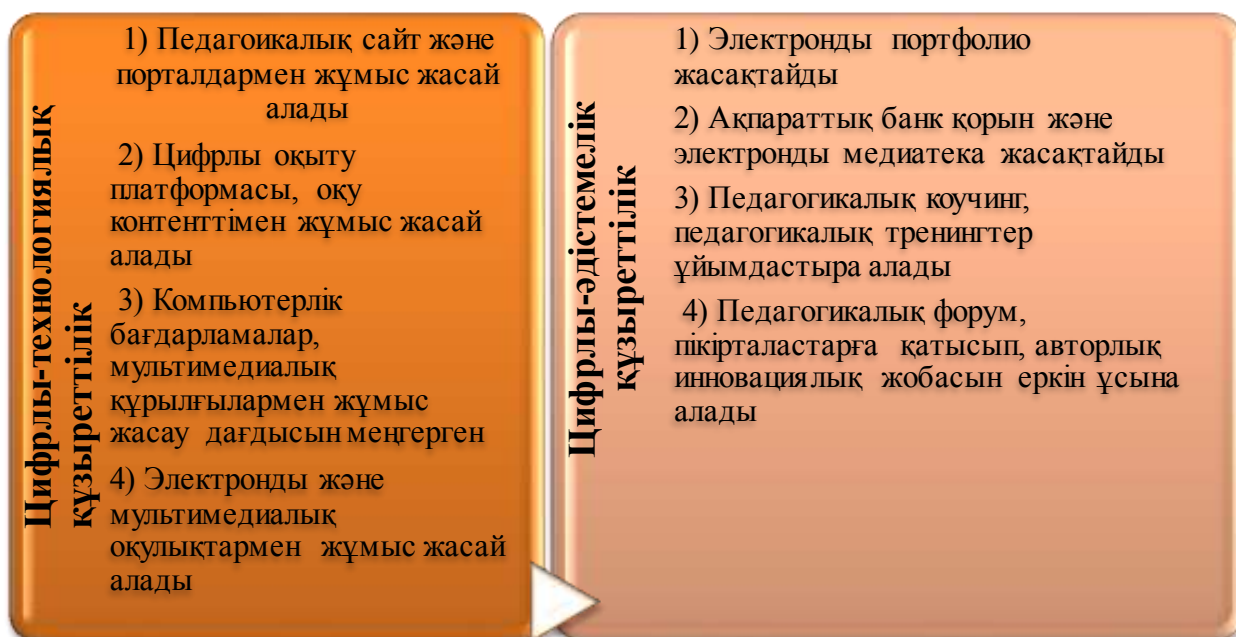
дағдылар әрдайым оқу процесінің түпкілікті өнімі болып саналады, бірақ цифрлық экономика жағдайында оларға деген сұраныс жүйелі сипатқа ие болады, олар ең алдымен икемді және бейімделгіш болуы керек.

Әлемде цифрлық технологиялардың елеулі дамуы, ең алдымен, интернет мүмкіндіктерінің кеңеюімен және оған бүкіл әлем бойынша көптеген пайдаланушылардың қол жетімділігімен, сондай-ақ компьютерлік және мобильді технологиялардың таралуымен қатар жүреді.

Цифрлы Қазақстан жағдайында цифрлық технологияның қыры мен сырын толық меңгерген заманауи педагогтің өмірге келуі заңды құбылыс.

10-суретте педагогтің цифрлық-технологиялық және цифрлық-әдістемелік құзыреттіліктерінің мәні ашылды.

Цифрлық құзыреттілік – педагогтің цифрлы ортада тиімді желілік қарым-қатынас жасай алуы және т.б. Ал, цифрлық сауаттылық дегеніміз болашақ педагогтердің түрлі цифрлық платформалардың көмегімен ақпаратты табу, іздеу, таңдау, бағалай алуы.

Сурет 10 – Педагогтің цифрлық-технологиялық және цифрлық-әдістемелік құзыреттіліктері

Педагогтің цифрлық құзыреттілігін қалыптастыру оның цифрлы платформаларды меңгеруіне тікелей байланысты болады (3-кесте).

Білім беру процесінің технологиялылығын, білім берудің икемділігін, сондай-ақ білім алушылардың қызығушылығы мен уәждемесін арттыруды қамтамасыз ететін тұжырымдамалық ережелерді дамыту және енгізу бүкіл педагогикалық қоғамдастыққа жоғары талаптар қояды, педагогтің жаңа кәсіби құзыреттіліктер мен цифрлық дағдыларды меңгеруін, цифрлық контентті сенімді меңгеруін талап етеді.

Цифрлық сауаттылық қасиет емес және өздігінен пайда болмайды, бұл цифрлық қоғамда өмір сүруге қажетті білім, дағдылар мен көзқарастар жүйесі.

Қазіргі педагог модератор, білім беру траекторияларын әзірлеуші, тьютор, жобалық оқытуды ұйымдастырушы, онлайн білім беру платформасының үйлестірушісі, стартаптар менторы, ойын шебері, ойын педагогі, майнд-фитнес бойынша жаттықтырушы, сана жай-күйін оқыту құралдарын әзірлеуші болуы тиіс (11-сурет).

Сондықтан қазіргі заманғы педагог қолда бар цифрлық технологияларды тиімді қолдануды біліп қана қоймай, әртүрлі мәтіндік және графикалық редакторларды, ақпаратты өңдеу құралдарын, электронды презентациялар жасау үшін бағдарламаларды қолдана білуі керек, сонымен қатар жаңа технологияларды игеріп, өзін-өзі жетілдіруге және өзінің цифрлық сауаттылығы мен қажетті цифрлық дағдыларын дамытады.

Сурет 11– Білім беруді цифрландыру жағдайында қазіргі педагогтің рөлі

Заманауи педагог келесі цифрлы дағдыларды игеруі керек:

- **жалпы цифрлық дағдылар**: ғаламтордан ақпарат іздеу, кеңсе бағдарламалық жасақтамасын пайдалану, деректерді өңдеу және талдау құралдары және т. б.;

- жаңа тапсырмаларды орындауға байланысты **қосымша цифрлық дағдылар**: білім алушылармен және ата-аналармен қарым-қатынас жасау үшін әлеуметтік желілер мен басқа да цифрлық мессенджерлерді пайдалану;

- **арнайы дағдылар**: цифрлы экономиканың соңғы қызметтерін пайдалану (мысалы, білім беру мазмұнын орналастыру үшін бұлтты технологиялар мен қоймаларды пайдалану).

Заманауи технологиялар шығармашылық пен дараландыру мүмкіндіктерін кеңейтеді, материалды қалай меңгеруге болатындығын

басшылыққа алып, педагогтің білім алушымен тиімді қарым-қатынасына ықпал етеді.

3-кестеде цифрлық сауаттылық компоненттерін бағалаудың негізгі критерийлері (белгілері) ұсынылды.

Педагогтің цифрлық сауаттылығын қалыптастырудың басым бағыттары:

- заманауи компьютерлік техника және бағдарламалық қамтамасыз ету саласындағы педагогтердің білімін, кәсіби біліктіліктерін, сондай-ақ олардың компьютермен жұмыс жасау жылдамдықтарын арттыру;

- заманауи технологияларды (гаджеттер мен қосымшаларды) пайдалану дағдыларымен жұмыс істеуді дамыту;

- Интернеттен және БАҚ-тан ақпаратты верификациялау саласында, сондай-ақ заманауи гаджеттердің адамның күнделікті өміріне пайдасына қатысты көзқарастарды дамыту.

Кесте 3 – Цифрлық сауаттылық компоненттерін бағалау критерийлері

Цифрлы сауаттылық индикаторлары	Білім	Дағдылар	Шарттар
Ақпараттық сауаттылық	Ақпараттың адам өміріне әсер етуінің рөлі мен дәрежесін түсіну	Әртүрлі ресурстардан ақпаратты іздеу және табу мүмкіндігі	Ақпараттың пайдасы мен зиянын түсіну
Компьютерлік сауаттылық	Компьютердің техникалық компоненттерін және олардың өзара әрекеттесу принциптерін түсіну	Платформаға / интерфейске қарамастан сандық құрылғыларды пайдалану жеңілдігі	Компьютерді пайдалану мақсаттарын түсіну
Медиа сауаттылық	Ақпарат көздерінің алуан түрлілігін, оның таралу нысандары мен арналарын түсіну	Жаңалықтарды әртүрлі көздерден іздей білу, олардың толықтығы мен дұрыстығын тексеру	Ақпараттық хабарлама, жаңалықтарға сыни көзқарас
Коммуникативті сауаттылық	Цифрлық коммуникация және тікелей қарым-қатынастың арасындағы айырмашылықты түсіну	Қазіргі заманғы коммуникация құралдарын (әлеуметтік желілер, мессенджерлер) қолдана білу	Цифрлық ортада қарым-қатынастың ерекше этикасы мен нормаларының болуын түсіну
Технологиялық инновацияларға деген көзқарас	Технологиялық трендтерді түсіну	Жаңа және заманауи технологиялар, қосымшалар, гаджеттермен жұмыс істеуге дайын болу	Технологиялық инновацияның қоғамды дамыту үшін де, жеке өзі үшін де пайдасын түсіну

Осылайша, қазіргі педагогтің кәсіби даму құрылымында цифрлық сауаттылықтың төмендегідей негізгі ережелерін анықтауға болады:

- жаңа цифрлық технологияларды (ақпаратты өңдеудің интерактивті құралдары, мобильді технологиялар, электрондық ресурстар, цифрлық коммуникация құралдары) тиімді пайдалану;

- Интернетте тиімді бағдарлану, жаңа білімді, деректердің әртүрлі нысандары мен түрлерін іздеу және өңдеу мүмкіндігі;

- заманауи цифрлық технологияларды қолдану арқылы жаңа білім беру өнімдерін, интерактивті оқу материалын жасау мүмкіндігі.

Бүгінде әрбір педагог өз тәжірибесінде цифрлы технологияларды кеңінен пайдаланады. Педагогтің міндеті – әр білім алушыға өзін дәлелдеуге мүмкіндік береді, нәтижесінде білім алушының тұлғалық сапалары қалыптасады.

Педагогтердің цифрлық құзыреттілігін қалыптастыру үшін қолданылатын технология азды-көпті ашық болуы керек. Педагогтердің цифрлық білім беру стратегиясын анықтау кезеңінде білімге деген көзқарасты өзгертудің педагогикалық салдарларына назар аудару маңызды.

Цифрлық технологияның адам дамуындағы рөлі және ақпарат көздерін сыни тұрғыдан бағалау қабілеті бойынша этикалық сұрақтарды ескере отырып, цифрландырудың қоғамға әсеріне назар аудару маңызды.

Педагогтердің цифрлық құзыреттілігін дамыту екі бағытта – бір жағынан практикалық білім және екінші жағынан өзіндік рефлексияны зерттеу барысында жүзеге асады: түсіну; пайымдау; сындарлы ойлау; ізденіс; жаңашылдық.

Педагог АКТ-ны пайдалана отырып, педагогикалық және дидактикалық кешендерді дамыта алады: микродеңгей (өзара әрекеттестік деңгейі); мезодеңгей (курс деңгейі); макродеңгей (35-сурет).

Педагогтердің цифрлық құзыреттіліктерін қосымша дамытуға мүмкіндік бар:

- 1) цифрлық платформаларды кеңінен пайдалану;
- 2) желілік байланыс мүмкіндіктерін ұлғайту;
- 3) өзара ынтымақтастық орнату;
- 4) оқу-әдістемелік кешенді жасау және пәннің цифрлық контенттерін әзірлеу;
- 5) цифрлық платформалармен танысу;
- 6) ақпаратты іздеу, анықтау, сұрыптау, өңдеу;
- 7) оқу-тәрбие процесінде цифрлы технологияларды өңдеп, шығармашылықпен пайдалану;
- 8) желідегі белсенділікті дамыту, бақылау және бағалау;
- 9) білім сапасы мен білім алушылардың даму деңгейлерін бағамдау;
- 10) білім алушылардың белсенділіктерін арттыру.

12-суретте цифрлық платформаларды пайдалану әдістемесі ұсынылды.

Ақпараттық қоғамда уақыт талабына ілесіп, өмір сүріп, еңбек етіп, білім алу үшін кез келген цифрлық платформада жұмыс жасай алатындай цифрлы құзыреттіліктері қалыптасқан цифрлы педагогтердің - жаңа буын педагогтерінің өмірге келуі заңды құбылыс.

Цифрлық технологияларды тиімді қолдану білім беру сапасының көтерілуіне әсер етеді. Цифрлық құрылғылар әрбір білім алушыға қолжетімді болуы тиіс. Цифрлық ортада педагогтің дербес жұмыс жасауына мүмкіндік ашылады.

Сурет 12 – Цифрлық платформаларды пайдалану әдістемесі

13-суретте цифрлық технологияларды пайдаланудың артықшылықтары ашылды.

Сурет 13 – Цифрлық технологияларды пайдаланудың артықшылықтары

Цифрлы технологияларды білім беру қызметін әр білім алушының білімділік деңгейіне, оның қызығушылықтары мен қажеттіліктеріне бейімдеу мақсатында пайдалануға болады.

Пайдаланған әдебиеттер

1. Әділетті мемлекет. Біртұтас ұлт. Берекелі қоғам» ҚР Президентінің Қ.Тоқаевтың Қазақстан Халқына Жолдауы. – Астана, 2022 // https://adilet.zan.kz/kaz/docs/K22002022_2
2. «Цифрлық Қазақстан» мемлекеттік бағдарламасын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2017 жылғы 12 желтоқсандағы № 827 қаулысы // <http://adilet.zan.kz/kaz>

3. Бузаубакова К.Д. Қазақстан Республикасында қашықтықтан оқыту жағдайында болашақ педагогтердің цифрлы-күзиреттіліктерін қалыптастырудың теориясы мен практикасы: Монография. – Тараз: «ИП Бейсенбекова А.Ж.», 2023. – 312б.
4. Бузаубакова К.Д., Амирова А.С., Маковецкая А.А. Цифрлы педагогика [Электрондық ресурс]: оқулық - Тараз, 2022. - 314 б.
5. Бузаубакова К.Д., Беделбаева А.Е. Цифрлы білім беру ортасындағы педагогтің қызметі: Оқулық. –Тараз: «ИП Бейсенбекова А.Ж.», 2024. -127б.
6. European Commission. Recommendation of the European Parliament and of the Council Official of the key lifelong learning competences // Journal of the European Union. 30 December 2006/L394. – P. 10–18.
7. Полат Е.С. Теория и практика дистанционного обучения : учебное пособие для вузов /Е.С. Полат [и др.]; под редакцией Е.С. Полат. –2-е изд., перераб. и доп. – Москва: Издательство Юрайт, 2023. –434 с. – (Высшее образование). –ISBN 978-5-534-13159-8.–Текст: электронный //Образовательная платформа Юрайт [сайт].–URL:<https://urait.ru /bcode/ 518643> (Қаралған күн: 28.05.2023).
8. Krumsvik R. A. Digital competence in Norwegian teacher education and schools // Högre Utbildning. – 2011. – № 1 (1). – P. 39–51.

ИННОВАЦИЯЛЫҚ КЕҢІСТІКЕ БІЛІМ САПАСЫН АРТТЫРУ АСПЕКТІЛЕРІ

ДЖАНГАРАШЕВА
Ардақ Толепбаевна

**Жамбыл облысы Шу ауданы
Төле би атындағы орта мектебінің
директоры**

«Қазақтың тағдыры, келешегі мол ел болуы да мектептің қандай негізге құрылуына тіреледі. Мектебімізді сау, берік, һәм өз жанымызға қабысатын, үйлесетін негізге құра білсек, келешегімізге тайынбай серттесуге болады. Ал сондай негізге құра алмасақ, келешегіміз күңгірт» деп ұлы педагог М.Жұмабаев айтқандай, біздің болашағымызды мектеп айқындайтыны анық. Дәл қазіргі уақытта біз ақпараттық қоғамда өмір сүріп отырмыз. Қазіргі заманда жастарға ақпараттық технологиямен байланысты әлемдік стандартқа сай мүдделі жаңа білім беру өте қажет, сондықтан педагогикалық еңбектің өнімділігін сапалы өзгертетін оқыту мен тәрбиелеудің жаңа үлгілері мен әдістерін құру процесінде инновациялық іс-әрекет үлкен рөл атқарады.

Инновациялық іс-әрекет деп мұғалімнің өз тәжірибесінде әлдеқайда жоғары нәтиже беретін белгілі сатыда біртіндеп енген жаңалықтың сапалы өсу динамикасын айтады. Мұғалімнің инновациялық іс-әрекетінің қалыптасуы: өзінің жеке қасиеттерін есепке ала отырып, басқалардың инновациялық тәжірибесін өзгерту, жетілдіру, қабылдау қабілетімен; жаңа ғылыми идеялар мен басқалардың тәжірибесімен хабардар бола отырып, өз жұмысының нәтижесін ұғыну қажеттілігімен; жаңа ғылыми зерттеулер, олардың әдістемелік жүзеге асуын үздіксіз тәжірибеге енгізумен; педагогикалық инновацияның жаңа әдістері мен тәсілдерін өз бетінше жасаумен; педагогикалық кертартпалықпен, артта қалушылықпен белсенді күресуімен сипатталады.

Бүгінгі ғылым мен техниканың қарқынды дамып, еліміздің экономикасы өсіп отырған кезеңде, оқушылардың сапалы білім алып, ғылыми-шығармашылық, зерттеушілік ізденісін қалыптастыру мақсатында мектебімізде бірнеше инновациялық жобалар іске асты, айтар болсақ: жоғары оқу орындармен меморандумға отыру арқылы ғалымдармен бірлескен ғылыми жобалар жазылып қорғалуда, дарынды балаларға арналып ашылған «Кіші академия» орталығы, патриоттық тәрбие бағытында құрылған «Смарт сарбаз» сыныбы, экологиялық бағытта жасалған «Қысқы бақ», «LessonStudy – іс тәжірибедегі оқыту мен оқуды жетілдірудің тиімді жолы» атты ғалымдармен

бірлесіп сабақты зерттеу барысында жазып шығарған оқу-әдістемелік құралымызды айтуға болады.

Lesson study Жапонияда XIX ғасырда жаңа жалпы білім беретін жүйе орнатқан уақытта мектеп базасында, сонымен қатар, өңірлік және ұлттық деңгейде пайда болды. Мұғалімдер жаңа оқыту әдістемесін талқылап, оны нақты сабақтарға бекіте бастады. Соңында бұл үдерістерді Lesson study деп атады. Содан кейін Lesson study тәжірибесі Жапониядағы барлық мектептерге берілген. Lesson study - зерттеу сабағы болып табылады. Осы орайда жыл сайын өте жоғарғы деңгейдегі қарқынмен өзгеріп жатқан әлем жағдайында көшке ілесіп, болашақ жастарға сапалы білім беру үшін мұғалімдердің үздіксіз кәсіби тұрғыда дамуы қажет. Сол себепті ұжым болып жинақтаған іс-тәжірибемізбен бөлісу және тарату мақсатында, біздің мектебіміз жетекшілік ететін желілік қоғамдастыққа мүше (Абай, Домалақ ене, Қ.Сәтпаев, Жиенбет, К.Әзірбаев) мектептерімен оқу жылының басында ынтымақтастықта бірлесе жоспар жасалынып, 9 фокус топ құрылды.

Білім сапасын арттыруда және оқушылардың құзіреттілігі мен дағдысын қалыптастыруда ең алдымен оқыту сапасын, яғни сабақтың сапасын жақсарту болып табылады. Сондықтан да мектебімізде мұғалімдерге қойылатын талаптардың бірі – оқытудың тиімді әдіс тәсілдерін меңгеру және оқытуда ұтымды қолдану. Осы орайда Lesson Study зерттеу сабағы мұғалімдердің кәсіби біліктілігін көтерудің, білім жетілдірудің, тәжірибе алмасудың оңтайлы әдісі екендігіне көзіміз жетті (1-сурет).

Күні кеше басқа ұстаздардың сабақтарына қатысушылар негізінен тек мұғалімнің әрекеттерін бақылап, олардың кем-кетік жерлерін тізбектеп, сабақ талқылап, сол кемшіліктерді тілге тиек етіп, мұғалімге ақыл айтып, нұсқау беретін. Ал бүгінде сабақты зерттеу тәсілі бойынша сабаққа қатысқандар өздері таңдаған зерттеу проблемасы ауқымында оқушының әрекеттерін бақылап, олардың қалай оқытындықтарына назар аударып, оқушылармен сұқбаттасып, олардың оқудағы жетістіктері мен қиындықтарын айқындайды. Сабақты талқылағанда осыларды дерек ретінде қолданып, сабақты жақсартуға қолдануда. Мұндай жұмыс мұғалімдердің сабаққа дайындалу және сабақты бақылау мәдениетінің өзгеруіне алып келетіндігі даусыз. Өткізілген іс-шараларда тек қана озық тәжірибелерді ғана көрсетіп қоймай, одан шығу жолын іздестіруге бірлескен оқу жұмыстары да орын алуда. Бұл дегеніміз кез келген мектептер мен әріптестер арасындағы ынтымақтастықтың, білім берудегі жауапкершіліктің бар екендігін көрсетеді. Мұғалімдер зерттеу барысында өз сабақтарында білімдері мен біліктіліктерін шыңдады. Өйткені, олар өз тәжірибесін жаңа технологиямен сәйкестендіре білді.

Сабақты зерттеу тәсілі оқыту мен оқуды жетілдіру саласында ғана емес, сонымен қатар, педагогикалық білімді жетілдіру, оқу бағдарламасы мен оқытуды құрылымдау, мектепті басқаруды жүргізу болып та табылады. Бұл жерде басты назарда «сабақты зерделеу» тұрады.

Сурет 1 – Lesson Study зерттеу сабағының 1-кезеңі

Мұғалімдер оқу сапасын арттыру үшін белгілі педагогикалық тәсілді, оқыту мен оқудың әдіс-тәсілдерін қалай дамытуға болады деген мәселені шешу үшін оқушылардың білімді қалай игергендігін зерттейді, осы тұста оқушылардың да үніне «Оқушы үні» («Голосученика», «PupilVoice») – 2004 жылы Дж. Раддок бастаған Кембридж университетінің зерттеушілері бастама жасаған жобасы және сол жоба арқылы олар оқушылардың оқу мен оқыту үдерісіне байланысты ой-пікірлеріне назар аударып, мектеп басшыларымен қауіпсіз де ашық диалогтар орнату арқылы мектеп проблемаларын да айқындауға болатындығын дәлелдеп берді (2-сурет).

Оқушылар күнделікті сабақ барысында «Менің де айтарым бар», «Соңғы сөзді мен айтайын», «Сөз кезегін мен алайын», «Сөзіме құлақ салсаңыз» секілді ой талқылаулармен ауызша да, жазбаша да жүзеге асырып, оқушы пікірі де кез келген жерде тыңдалып, құндылығын жоймауға тиіс. Сабақты зерттеу тәсілі: сабақ жоспарлау, сабақ жоспарын талқылау, зерттеу сабағын өткізу, сабақтан

кейінгі талдауды қамти отырып, оқыту мен оқу тәжірибесін жетілдіру, соның нәтижесінде түпкі мақсат – оқушылардың оқу үлгерімін арттыруды көздейді.

Желілік қоғамдастық мектептермен жүргізілген зерттеулер барысында әдістемелік көмек ретінде облыстық білім басқармасының білікті мамандарымен бірнеше рет зум платформасында дәрістер өткізілді және мектебіміздің тәжірибелі-шебер ұстаздарымен коучингтер, семинар-практикумдар жүргізілді.

Сурет 2– Lesson Study зерттеу сабағының 2-кезеңі

Жыл бойы жүргізілген зерттеулердің нәтижелерін 9-фокус топ мүшелері презентация түрінде қорғап, қорытынды есебін берді. Мектебімізде жүргізілген зерттеу жұмыстарды қорытындылай келе, Lesson Study зерттеу сабағы мұғалімдердің кәсіби жетілуге көмектесті. Себебі бірлесіп жоспарлау, бірлесіп қадағалау, бірлесіп талдау, оқыту туралы бірлескен пікір қалыптасады. Зерттелетін жекелеген оқушылардың оқудағы қажеттіліктері мен мінез-құлықтарына назар аударып, сол арқылы олар туралы көбірек біле отырып, біз өз оқушыларымыздың әр біреуін анағұрлым жақсы тану арқылы, оқушының қажеттіліктерін ескеріп отыруға мүмкіндік береді.

Lesson Study тәсілін мектебімізде оқу және оқыту практикасына енгізу табысты іске асырылды. Оқушылар сабаққа ынтымақтастықпен келеді. Мұғалімдер мен оқушылардың іс-әрекеттеріне бағытталған мақсаттар зерттелетін сынып деректерін талдау және жинау негізінде өз нәтижелерін көрсетті және проблемалық тақырыпты шешуге ықпал етті.

Зерттеу сабақтарын өткізу мұғалімдер тобын жұмылдырды, кәсіби дағдыларды дамытуға, тәжірибе алмасуға ықпал етті. Біз сенімді қарым-қатынас орнаттық, командада жұмыс істеуді үйрендік, мұнда әркім нәтижеге жауапты болады. Ең бастысы-балаларды оқуға үйрету.

«Шәкірт – нығырлай беретін ыдыс емес, керісінше тұтандыруды талап ететін шырақ» делінгендей, елдің ертеңі білімнің тереңдігімен өлшенеді. Олай болса оқушылардың сыни ойлау қабілетін, жеке шығармашылық мүмкіндіктерін дамыту және оларды шынайы өмірдегі дара тұлға етіп дайындау мұғалімнің басты мақсаты. «Тәжірибе - негізі ғылым, даналық - негізі білім» дегендей білім сапасының артуына өз үлесін қосып, талмай-қажымай еңбек етіп келе жатқан ұстаздар қауымының өз тұғырынан түспей, әлі де біраз белесті бағындырарларына сеніміміз мол.

Пайдаланған әдебиеттер

1. Бұзаубақова К.Ж. Мұғалімнің инновациялық іс әрекетке даярлығын қалыптастырудың теориясы мен практикасы. Монография. - Алматы: «Жазушы», 2009. - 456 б.

2. Омарова Г.Б. Научно-исследовательская работа учителя как средство совершенствования учебно-воспитательного процесса школы// Поиск. -1999. - № 4. -С. 64-69.

3. Lesson Study бойынша мұғалімдерге арналған нұсқаулық
Fernandez, Clea; Yoshida, Makoto, (2004), "LessonStudy: A Japanese Approach ToImproving Mathematics Teaching and Learning", Lawrence Erlbaum Associates

4. Яковлева Н.М. Исследовательский метод в обучении как основа в формировании умений педагогического творчества будущих учителей// Методы и их дидактические функции. - Сб. статей. Челяб. гос. пед. ин-т. - Челябинск: Челяб. ГПИ, 1978. -108 с.

ИССЛЕДОВАНИЕ УРОКА В РАМКАХ ОБНОВЛЕННОГО СОДЕРЖАНИЯ ОБРАЗОВАНИЯ

НАУРЫЗБАЕВА
Элмира Мухаметжановна

**Методист Шуского отдела образования
Жамбылской области Республики
Казахстан**

Ключевым фактором при глобализации и модернизации - это качественные изменения в образовании. В настоящее время в условиях обновленного образования, методическую работу рассматривают как движущую силу в условиях преобразования.

Школьное образование должно соответствовать запросам общества. Использование различных видов, методов и техник оценивания, особенно важно при личностно-ориентированном подходе в обучении.

Основной задачей методиста, является создание условий для профессионального роста педагога, развитие профессионально-педагогической компетентности педагогов, создание условий для активной исследовательской и наставнической деятельности. Во время методической работы, вела наблюдение за учебным процессом, в посещаемых школах. Наблюдая за деятельностью педагогов школ, сравнивая и сопоставляя приемы и методы их работы, получила богатый материал о работе учителей. Увидела обучение, разницу между тем, что должно происходить во время обучения, и тем, что происходит в реальности. Учителя, которые преодолели трудности первых 5 лет, умело планируют и осознанно выбирают методы обучения и воспитания. Сложно было работать учителям старой формации, переобучение идет с препятствиями.

В школах из числа сертифицированных учителей продвинутого уровня созданы сетевые сообщества, по району их 10. Проекты «Онлайнурок», «1+10 мастерская отличников просвещения», «УрокТІМЕ» умело внедрены в учебный процесс школ. Проведены открытые уроки, семинары, коучинги, вебинары, семинары-практикумы и круглые столы, исследование в действии мастер классы педагогами-исследователями и педагогами-мастерами. Учителя научились ограждать себя от ненужной внешней информации. Уроки исследования (LessonStudy) помогают совершенствоваться как опытным, так и начинающим учителям.

Сначала учебного года координаторами сетевого сообщества ведущей школы Толе би (Домалак ене, Сатпаев, Жиенбет, К.Азирбаева) был составлен

план работы и серии уроков по внедрению уроков исследований в 9 фокус группах. В результате совместного планирования, совместного наблюдения, совместного анализа учителя формировали «совместное представление» об обучении. Аспекты обучения в данном случае рассматривались с позиции коллег, с которыми готовили исследование уроков. Фактическое обучение, наблюдаемое на исследование урока, сопоставляется с обучением, которое представлено в теории. Разработанные и выбранные методы в ходе исследования заново пересматривались, так как было много несовместимого. Положительный результат урока не от того, насколько понятно и доступно рассказано ученику о каких-либо событиях, фактах, и то как учащийся сможет их понять, охарактеризовать и применить. Речь не идет о предоставлении детям неограниченной свободы на уроке. Здесь имеется в виду хорошо спланированный самостоятельный труд детей, незаметно направленный и регулируемый учителем. На уроках обучающиеся разговаривают друг с другом, задают вопросы учителю и одноклассникам, передвигаются по кабинету для работы с другими обучающимися; пишут, составляют схемы, рисуют для того, чтобы поделиться с другими; объясняют, демонстрируют, делают записи друг для друга; сидят лицом друг к другу, естественны, непосредственны. Все эти качества являются важными для формирования функциональной грамотности обучаемых. Обучающийся, умеющий обучаться, знающий, как использовать информацию в нужных целях; взаимодействующий с другими людьми и обладающий целым комплексом умений и навыков, способен жить и действовать в условиях меняющегося мира. Педагоги при планировании стремились отобрать те формы, которые реально позволило бы решить задачи.

Обобщая и сравнивая проделанную работу в 9 фокус группах, наблюдается повышение уровня мотивации учащихся в познавательной деятельности, определение недостатков в процессе обучения оценивания для обучения, внедрение методов «исследования урока», «исследование в действии», повышение мастерства учителя и улучшение качества урока, создание коллаборативной среды в процессе обучения, улучшается работа в сетевых сообществах для обмена опытом и повышения профессионального мастерства учителей.

Список использованных источников

1. Руководство для учителя. Первый (продвинутый) уровень, второе издание, 2012 год
2. Dudley, P. (2011) How Lesson Study orchestrates of teacher knowledge and teacher learning to create profound changes in professional practice [Каким образом Lesson Study определяет основное содержание знания и обучения учителя для создания значительных перемен в профессиональной практике] Presented at the World Association of Lesson Study Annual Conference, Tokyo.

САБАҚТАҒЫ ІС - ӘРЕКЕТТІ ЗЕРТТЕУ – ПЕДАГОГИКАЛЫҚ ТӘСІЛ

ҚОЙБАҒАР
Раушан Үшкемпірқызы

**Домалақ ене атындағы
орта мектебінің директоры**

*Топтық талдау жемісі – Lesson Study.
Бірге жиналу – бұл бастама,
Бірге қалу – бұл алға жылжу,
Ал бірге жұмыстану – бұл жетістік.
Генри Форд*

Lesson Study – мұғалімдер тәжірибесі саласындағы білімді жетілдіруге бағытталған ынтымақтастық педагогикалық тәсіл. Бұл тәсіл ХІХ ғасырдың 70-ші жылдарында Жапонияда негізі қаланған. Мұғалімдер жаңа оқыту әдістемесін талқылап, оны нақты сабақтарға бекіте бастады. Соңында бұл үдерістерді Lesson Study деп атады.

1999 жылға дейін Жапондықтардан басқа Lesson Study-ды аздаған адамдар ғана білетін. Тек Жапониядағы мұғалімдер ұзақ уақыт бойы Lesson Study-ды тәжірибеде қолданған. Жапониядағы Lesson Study-дың маңызы бүкіл әлемге танымал болды.

Бүгінгі мектеп партасындағы әрбір бала – ертеңгі болашақтың қоғам иесі. Сондықтан болашақтың иесі – алдымызда отырған оқушыларға алғашқы күннен бастап-ақ сапалы білім, саналы тәрбие беріп, білімнің нәрлі қайнарымен сусындату үшін ұстаздар қауымы педагогикалық шеберліктің, тәжірибенің негіздерін дұрыс қолдана білуі тиіс. Сондықтан оқушыларды шығармашылық бағытта, жан-жақты дамыту – бүгінгі күннің басты талабы.

Қазіргі әлемде болып жатқан өзгерістер білім беру саласына да әсер етуде. Білім беру жүйесін жаһандану заманында өзгерту жалпы мектептер үшін де, мұғалімдер үшін де маңызды болып отыр. Мұғалімдер жұмыстарына жеткілікті көңіл бөле білу арқылы ғана оқушының білімі мен дағдыларын дамытып, алған білімдерін жай пайдаланып қана қоймай, оларды өмірде орынды жеріне қолдана білуіне басты назар аударады. Баланың бойында қалай оқу керектігін үйренуді қалыптастыруға мән бере отырып, оларды жеке тұлға ретінде дамытуымыз қажет болып отыр. Зерттеу жұмыстары көрсеткендей, баланың бәрі белгілі бір қабілетке ие.

Lesson Study — мұғалімдер тәжірибесі саласындағы білім жетілдіруге бағытталған ынтымақтастық педагогикалық тәсіл. Lesson Study–ге жоспарлау, оқыту, қадағалау, оқыту мен оқуды талдау, өз қорытындыларын тұжырымдап, құжаттарды бірлесіп жүзеге асыратын мұғалімдер тобы қатысады. Lesson Study-дің циклін өткізген соң мұғалімдер педагогикалық тәсілдерді түрлендіріп немесе жетілдіріп, кейіннен ашық Lesson study, таныстырылым өткізу, баспада жариялау арқылы әріптестеріне таратады.

Сабақты зерттеу, яғни Lesson Study әдісінің мазмұны бойынша құнды мәліметтер беріп, олардың тәжірибесінің жақсаруына көп септігін тигізетіндігі сөзсіз. Осы секілді құралдардың арқасында еліміздің педагогтары Lesson Study әдісі туралы өз түсініктерін кеңейтіп, оның ерекшеліктерімен танысуда. Сабаққа қатысушы басқа ұстаздар тек мұғалімнің әрекеттерін бақылап, олардың кем-кетік жерлерін тізбектеп, сабақ талқылауда сол кемшіліктерді тілге тиек етіп, мұғалімге ақыл айтып, нұсқау беретін.

Ал бүгінде Lesson Study әдісі бойынша сабаққа қатысқандар өздері таңдаған зерттеу проблемасы ауқымында оқушының әрекеттерін бақылап, олардың қалай оқитындықтарына назар аударып, оқушылармен сұхбаттасып, олардың оқудағы жетістіктері мен қиындықтарын айқындап, сабақты талқылағанда осыларды дерек ретінде қолданып, сабақты жақсартуға қолданады.

LESSON STUDY – ЖАҢАШЫЛ ҰСТАЗДЫҢ КӘСІБИ ШЕБЕРЛІГІН АРТТЫРУ

ДАЙРАБАЕВА
Құралай Әубәкірқызы

Абай атындағы орта
мектебінің директоры

*Зерттеу ой әлемін ар жағынан бір,
бер жағынан бір шығып,
еркін шарлауға мәжбүр етеді.
Людвиг Витгенштейн*

Заманауи мектептегі әр ұстаздың алдына қойған мақсаты – бұл өзінің кәсіби шеберлігін заман талабына сай арттырып отыру. «Сабақты зерттеу» үрдісінің түйінді сипаты креативтілік пен ғылыми дәлдік болып табылады. ҚР Президенті Қ.Тоқаев республикалық съезінде: "Жаңа дәуірде мектептің жағдайы мемлекеттің дамуына тікелей ықпал етеді. Ал мектептің қандай болмағы ұстазға байланысты. Бүгінде педагогика саласы ғылымның ең маңызды тармағының біріне айналды.

Сондықтан, бұл салаға түбегейлі жаңа көзқарас қажет. Заманауи технологияның көмегімен білім беру жүйесін жедел әрі тиімді жаңғыртуға болады. Біз білім саласын ең үздік халықаралық стандарттарға сай дамытуымыз керек", - деп атап өтті. Білім беру саласында оқушылардың танымдық білімін қалыптастырумен қатар білік дағдыларын дамыту, зерттеу, қажеттіліктерін қанағаттандыру қажеттілігі танылып отыр. Білім берудің жаңа мазмұны бойынша сабақ үрдісінде берілетін теориялық білімді оқушылардың өмірде қолдана білуіне жан-жақты басымдық берілген. Барлық білім алушылардың білім алуға құштарлық деңгейі бірдей емес болғандықтан, білім алуда қандай кедергілер бар екенін анықтау маңызды. Яғни, бүгінгі таңда іс-әрекетті, сабақты зерттеу жұмыстарын жүргізу өте актуалды болып отыр.

Lesson study зерттеу әдісі іс-әрекетті, сабақты зерттеуге өте тиімді тәсіл. Зерттеу барысында ұстаздар:

- Бірлесіп жұмыс жасау барысында өзара тәжірибе алмасады;
- Жақсы қарым-қатынас орнайды, бір-бірін қолдайды, пікір алмасады;

- Креативтілік, ғылыми ойлау, іздемпаздық дағдылары дамиды;
- Сабакты талдау, саралау дағдылары қалыптасады;
- Білім алушының қажеттіліктерін анықтай алады;
- Жаңа технологияларды меңгереді;
- Тәжірибе жинайды.

Ал, білім алушылар зерттеу барысында:

- Креативті, сыни тұрғыдан ойлау дағдылары дамиды;
- Ішкі қажеттіліктерімен ұстазбен бөлісе алады және қанағаттандырады;
- Өз ойын жеткізе алады;
- Білімге құштарлығы, қызығушылығы оянады;
- Ұстазбен жақсы қарым-қатынас қалыптасады.

Қорыта айтқанда, қай кезде де мұғалім білім мекемелерінде негізгі тұлға болып қала береді, себебі оқушыға білімді өз бетімен үйренуі үшін жетекшілік қызметін атқарады. Мұғалім тек қана өз шәкірттеріне ғана емес, жан-жақты, білімді, заман ағымына сай жаңашыл ұстаз болса, өз идеяларымен, ой-мақсаттарымен өз әріптестері үшін соңынан ілестіретін көшбасшыларына айналады. Lesson Study оқушыларға саналы білім берудің көздеген бір мақсатқа жұмсалған ұстаздар шеберханасы десекте артық етпейді.

ТАБЫСТЫ ОҚЫТУ ЖӘНЕ ҚҰЗЫРЛЫ МҰҒАЛІМ

БАЙДАУЛЕТОВ
Бағлан Жұмабекұлы

**Қаныш Сәтпаев атындағы
орта мектебінің директоры**

*Орта білім беру жүйесінде әлемдік жоғары деңгейге
қол жеткізген анағұрлым танымал оқыту
әдістемелері арасында сындарлы (конструктивті)
теориялық оқытуға негізделген тәсіл кең тараған .
Hattie*

Lesson Study оқушылардың білім деңгейін көтеру және оқыту әдістемесін жетілдіру мақсатында қолданылады. Мұнда тәжірибелі мұғалімдермен қатар, жас мамандарға да кәсіби жетілуге көмектеседі. Бірлесіп сабақты жоспарлау, зерттеу сабағын өткізу, қадағалау, сабақты талдау арқылы оқыту туралы бірлескен пікір қалыптасады. Сабақты зерттеу тәжірибе алмаса отырып, кәсіби қоғамдастық құруға септігін тигізетін мұғалімдердің бірлескен жұмысын зерделеуді көздейді.

Сындарлы әдіс бойынша оқушылардың оқып-үйренуінде қандай қиындық пен кедергі барын анықтап, сыныптағы проблемалардың шешу жолын зерттейді. Lesson Study үдерісінде оқу сапасын арттыру үшін белгілі бір тәсілді қалай дамытуға болатындығын анықтау мақсатында оқу үдерісін зерделейді.

Сабақты зерттеу үдерісі бірнеше қадамдардан тұрады. Ең бастысы сабақты зерттеу үдерісі болып табылады. Бұл үдеріс барысында ынтымақтастықтағы мұғалімдер оқу сапасын арттыру үшін белгілі бір тәсілді қалай дамытуға болатындығын анықтау мақсатында оқушылардың оқу үдерісін зерделейді.

Сабақты зерттеу үдерісінің қадамдары: зерттеу тобын құру, оқыту мақсатын әзірлеу, сабақты жоспарлау, зерттеуді жоспарлау, сабақты өткізу, оны бақылау, бақылау нәтижелерін талқылау, жақсартуды енгізу, құжаттау және талдау. Сабақты зерттеу әдісі кәсіби әрекеттердің аясында жүзеге асады: бірлесу, ақылдасу, қолдау. Lesson Study циклін өткізу кезінде мұғалімдер оқыту тәжірибесінде жаңа әдістер енгізеді немесе оны жетілдіреді. Сабақ жоспарында орындалатын жаттығулар, көтерілетін мәселелер, қойылатын сұрақтар, сол

шаралар бойынша оқушылардан күтілетін әрекет болжанып, мұғалім оларға қалай жауап беруді жоспарлайтыны көрсетіледі.

Зерттеу сабағын жоспарлау барысында оқушылардың тапсырмаларды қалай қабылдап, оларды қалай орындайтынын болжайды. Оқушылардың ойлау яғни, сыни үдерісін дамытуға көмектесетін мұқият тұжырымдалған сұрақтар мен тапсырмалар қарастырылады. Кейін сабақ барысында оқушының ол тапсырманы қалай орындап шығатынын қарастыру қажет.

Зерттеу сабағы кезінде оқушының сабаққа қалай араласатынына және оның оқуына көңіл бөлінеді. Оқушылардың қаншалықты алға жылжығандығының және жоспарланған нәтижемен салыстырғанда олардың қай деңгейге жеткенінің дәлелдерін бақылайды. Егер бір дағдының дамуын, қалыптасуын анықтау көзделсе, оқушылардың осы дағдыны меңгеруіне қарай, яғни бұл дағдыларды жоғары деңгейде, орта деңгейде және төмен деңгейде меңгерген оқушылар қадағаланады. Оқушылардың тапсырманы орындау барысында іс-әрекеттерін зерделей отырып, олардың ұғымды, құбылысты қаншалықты түсінгені, не қате түсінгені туралы, олардың тапсырманы орындауға қанша уақыт жұмсайтыны және қанша уақыт бос отыратыны туралы, оқушыларға табысқа жетуге көмектесетін немесе кедергі келтіретін факторлар туралы терең түсінеді.

Сабақты қадағалау барысында жиналған деректер бойынша талқылау жүргізіледі. Сыни ойлау кезінде оқушылар оқу мақсатына жетті ме, сабақты қалай жетілдіруге болады және бұл тәжірибеден қандай сабақ алуға болады деген мәселелерге назар аударылады.

Сабақты талдау барысында зерттеу тобы сабақты қайта қарау жолдарын анықтайды. Нәтижесінде Lesson Study тәсілі- оқушылардың білім деңгейін көтеру және оқыту әдістемесін жетілдіру мақсатында сабақтағы іс-әрекеттегі зерттеудің ерекше үлгісі болып табылады.

LESSON STUDY – САБАҚ САПАСЫН АРТТЫРУДЫҢ ТИІМДІ ТӘСІЛІ

СЕЙПИШЕВА
Аксункар Альдибаевна

Жиенбет негізгі мектебінің
директоры

«Елді түзету ісін бала оқыту ісін түзетуден бастау керек».
А.Байтұрсынов

Мұғалімнің өз кәсіби білімін жетілдірудің ең тиімді әдісі-«Lesson Study». «L.S» әдісінің тарихына көз жүгіртсек, бұл тәсіл 1970 жылдан бастап барлық Жапония мектептерінде кеңінен қолданылады және бұл әдіс мұғалімдердің біліктілігін арттырудың ең биік шыңы болып саналады. Себебі, бірнеше мұғалім бірігіп, ынтымақтастықпен тәжірибе алмаса отырып, бір мақсатта бір-біріне қолдау көрсете отырып, жақсы нәтижеге жетуге ұмтылатын бірлескен педагогикалық тәсіл.

Lesson Study бірге жоспарлап, оқытып, қадағалап, өз ойларын тұжырымдап, ұсыныстар енгізіп, қайта жоспарлап, құжаттарды бірлесе дайындайтын мұғалімдердің ұжымдасқан жұмысының бір көрінісі іспеттес. Мұндай әдіс кеңінен таралған және мұғалімдер дауымына да, ұрпақтарымызға да берері мол. Ұстаздар бірлесіп жұмыс істеу арқылы мынандай нәтижеге жетеді:

- Бірлесіп жұмыс жасау барысында өзара тәжірибе алмасады;
- Жақсы қарым-қатынас орнайды, бір-бірін қолдайды, пікір алмасады;
- Креативтілік, ғылыми ойлау, іздемпаздық дағдылары дамиды;
- Сабақты талдау, саралау дағдылары қалыптасады;
- Білім алушының қажеттіліктерін анықтай алады;
- Жаңа технологияларды меңгереді;
- Тәжірибе жинайды.

Ал, оқушыларымыз зерттеу барысында:

- Креативті, сыни тұрғыдан ойлау дағдылары дамиды;
- Ішкі қажеттіліктерімен ұстазбен бөлісе алады және қанағаттандырады;
- Өз ойын жеткізе алады;
- Білімге құштарлығы, қызығушылығы оянады;
- Ұстазбен жақсы қарым-қатынас қалыптасады.

Бұрынғы тәжірибемізде сабақ жоспарларын бірігіп құру, сабақты бірігіп зерттеу, бақылау, проблемаларды бірігіп шешу деген бұрын болмаған еді, Lesson Study мұғалімдердің кәсіби біліктілігін көтерудің, білім жетілдірудің, тәжірибе алмасудың оңтайлы әдісі екендігіне көзіміз жетті. Оқушы тақырыпты жақсы меңгеруі үшін бірнеше сабақ бойы түрлі әдістерді қолданып, бақылап, зерттеп, соңында тиімді тәсілді анықтау арқылы жетістікке жетуге болады.

Қай кезде де мұғалім мектептегі негізі тұлға болып қала бермек, себебі оқушы білімді өз бетімен меңгеруі үшін оған жетекшілік қызмет атқаратын мұғалім. Мұғалім тек өз сабағында өз шәкірттерін жетелеуші ғана емес, кәсіби күзіретті, жан-жақты білімді, заман ағымына сай жанашыл болса, өз идеялары мен ой-мақсаттарын әріптестерінің де санасына сәуледей сіңіріп, еріксіз еліктіріп, соңынан ілестіріп көшбасшы бола алады.

Lesson Study - оқушыға саналы білім беруді көздеген бір мақсатқа жұмылған ұстаздар шеберханасы десек артық айтқандық емес.

ОҚУДАҒЫ ЖАҢАШЫЛДЫҚ – ҰРПАҚҚА ЖАҢАШЫЛДЫҚ

ТАСИБЕКОВ
Қайратбек Каналбекұлы

**Кенен Әзірбаев атындағы орта
мектебінің директоры**

*«Дәстүрлі оқыту – бала дамуына тек қондырғы болып,
дамуға стихиялды түрде әсер етсе, яғни «дамудың соңында жүрсе»
жаңаша оқыту – дамытуды өзімен бірге ала жүреді».*

Л. С. Выготский

Жаңалыққа негізделген іс-шаралар мектеп жұмысын дамытып, мұғалімдерді өзгеріске ынталандырады, оқушыларды оқуға, еңбек етуге бағыттап, қызығушылығын арттыруда жақсы нәтиже беретініне сенемін. Бүгінгі күні жаңа формациядағы мұғалімдер орта білім сапасын жаңартудағы қозғаушы күш екендігі дәлелдеуді қажет етпейді. Мектеп өміріне еніп отырған жаңа технологиялардың ерекшелігі-өскелең ұрпақты жан-жақты дамыту, өзгеріс енгізу.

Lesson study – зерттеу сабағы, мұғалімдердің бірлесіп жұмыс жасауы мен сабақтың әдіс-тәсілдерін жетілдіруге, оқушылардың деңгейлерін арттыруға мүмкүндік береді. Lesson study арқылы мұғалімдер оқушыларға білім берумен қатар олардың қандай деңгейде екендігін түсінуге көмектеседі. «Мұғалімдер ұдайы жақсы оқитын балаларға ғана сүйсініп, ылғи соларды ғана оқытуы дұрыс емес» деп М.Әуезов айтқандай зерттеу сабағы үлгерімі төмен оқушылармен де жұмыс істеп, оқу үлгерімін жетілдіруге ықпал етеді.

Lesson study - мұғалімдерге өздерінің ұғымдары мен түсініктерін тексертуге ынталандырады, мұғалімдер арасында диалогты туындатады, әріптестік және кәсіби даму мәдениетін дамытып, мұғалімдердің назарын оқушылар қажеттілігіне аудартады, білім беру мақсаттарын жүзеге асыру жолында ынтымақтаса жұмыс істеу процесін ұйымдастыруға мүмкүндік береді.

МҰҒАЛІМДЕРДІҢ ШЫҒАРМАШЫЛЫҚ ТОБЫ – ОҚЫТУДЫ ЖЕТІЛДІРУ МЕН МҰҒАЛІМНІҢ ҚҰЗЫРЕТТІЛІГІН АРТТЫРУДЫҢ ТИІМДІ ФОРМАСЫ

**ДЖУМАБАЕВА
Салтанат Қонысбаевна**

**Шу қаласы Төле би атындағы
орта мектебі директорының
ғылыми-әдістеме
ісі жөніндегі орынбасары**

Сапалы білім – мемлекетіміздің интеллектуалды және рухани ресурстарының сарқылмас бұлағы ретінде адамзат капиталының сапасын арттыруда басты роль атқаратыны баршамызға белгілі. Сондықтан ұстаздар қауымына жүктелер жауапкершілік те, міндеттер де зор. Өйткені қоғам пайдасына қарай өзін-өзі толық жүзеге асыруға дайын білімді, шығармашыл, бәсекеге қабілетті тұлғаны қалыптастыруды тек кәсіби білімі жетік, құзіреттілігі жоғары ұстаздар ғана атқара алады.

Қоғам талабына сай мұғалімнің құзіреттілігі – білім берудегі нәтижесімен, оның жан-жақты білімімен, кәсіптік шеберлігімен, оқытудың тиімді әдіс-тәсілдерін меңгеруімен, өзін өзі жетілдіруге ұмтылатын қызметімен өлшенеді. Педагог қаншалықты білімді, шығармашыл болса, оның құзіреттілік аясы да соғұрлым кең болмақ. Ал, құзіретті мұғалім болу бүгінгі күн талабы. Құзіретті педагогты дамыту мен жетілдіру әр мектептің әдістемелік қызметінің басты мақсаты.

Сондықтан жалпы орта білім беруде мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын жаңарту және нәтижеге бағытталған білім беру үлгісіне көшу стратегиясында мұғалімдермен әдістемелік қызметті жаңа жолға қоюдың маңызы күннен күнге артуда. Біз үшін келесі міндеттерді жүзеге асырудың маңызы зор. Әр мұғалімнің оқытудың тиімді әдіс-тәсілдерін қолдануында күнделікті өзіндік тәжірибе негізінде меңгере білуін, қолдана білуін, жетілдіре білуін, нәтижесін талдай білуін, мәселені анықтай білуін қалыптастыратын зерттеушілік бағыттағы кәсіби даму ортасын қалыптастыру.

Бүгінгі күні мектебіміздегі әдістемелік қызметтің тақырыбы: Мектептің педагогикалық ұжымының кәсіби біліктілігін, инновациялық, зерттеушілік құзіреттілігін дамыту мақсаты: білім беруде кәсіби зерттеушілік дағдысы дамыған, оқытудың тиімді әдіс тәсілдерін меңгерген, ақпараттық құзіреттілігі жоғары педагогикалық ұжым қалыптастыру арқылы сапалы білім беру.

Білім берудің сапасын арттыру мақсатында әсіресе білім беру жүйесінде сындарлы оқыту теориясына негізделген ақпараттық және инновациялық технологияларды ұтымды пайдалану арқылы дамыту негізгі басты міндет болып табылады.

Жаңашыл үрдістерді, инновациялық оқыту технологияларын оқыту үрдісіне енгізу, зерделеу елдегі жалпы білім беретін мектептерге Назарбаев Зияткерлік мектептерінің (НЗМ) тәжірибесін тарату, баланың оқуға қызығушылығын тудыратын қазіргі заманғы білім беру технологияларын пайдалану есебінен қамтамасыз етілетіні белгілі. Соған байланысты алдымен оқушылар мен мұғалімдердің субъектілік рөлдерін дамытуға және функционалдық күзiреттілікке бағытталған жаңа педагогикалық технологияларды жүйелі енгізуді қолға алдық.

Мектебімізде ДББҰ Педагогикалық шеберлік орталығында біліктілікті арттырудан 15 мұғалім деңгейлік курстан өткен. Деңгейлік бағдарламалардың мазмұны мынадай мәселелерді кешенді қарауға негізделген: сабақ беру мен оқытудағы жаңа көзқарас, жаңа тәсілдер, сыни ойлауды үйрету, оқыту үшін бағалау және оқытуды бағалау, сабақ беруде ақпараттық-коммуникациялық технологияларды пайдалану, талантты және дарынды балаларды оқыту, жеті модульді ықпалдастыру; жұмыс кезеңдерінің дәйекті, тізбектеліп ұйымдастыруын, әрбір сабақ үшін Smart мақсаттарын белгілеу, оқу нәтижелерін өлшеу әдістемесін анықтау, оқудың әрбір кезеңінің басынан бастап соңына дейін алға ілгерілеудің болуын қамтамасыз ету, барлық оқушыларды қамтуға бағытталған стратегиялық жоспарлау мақсаты көзделіп, білім беру талаптарын жүзеге асыру.

Білім сапасын арттыруда және оқушылардың күзiреттілігі мен дағдысын қалыптастыруда ең алдымен оқыту сапасын яғни сабақ сапасын жақсарту болып табылады. Сондықтан да мектебімізде мұғалімдерге қойылатын талаптардың бірі – оқытудың тиімді әдіс тәсілдерін меңгеру, оқытудың әртүрлі әдіс-тәсілдерін тиімді қолдану. Жаңа білім беру мазмұнына сай оқушылардың оқу жетістігін кретириалды бағалау. Әр сабақ бойы оқушылардың белсенділігін ұйымдастыру; сабақта жаппай, топтық, ұжымдық жұмыстарды үйлестіру; сабақта қолданылған тәсілдердің сабақ мақсаты мен міндеттеріне сәйкестігі талап етілді. Жалпы деңгейлік курстан өткен мұғалімдер мектебіміздегі “Заманауи технология көшбасшылары” тобында жұмыс жасайды. Бұл топ құрамындағы тәжірибелі мұғалімдеріміз білім беруді жаңарту үдерісінде маңызды рөл атқарып келеді. Бұл мұғалімдер мектептің басқа ұстаздарына әр түрлі тақырыпта үйрету семинарларын, коучингтер, әр түрлі тақырыпта зерттеу сабақтары, тренинг т.б. өткізіп, көптеген әдістемелік іс-шаралардың ұйытқысы болып келді. Негізгі және жетік деңгей бағдарламасы бойынша бітірген мұғалімдеріміз менторинг пен коучинг арқылы мектепте әріптестерінің жұмыс тәжірибесін жетілдіруде, мектеп мұғалімдерінің «Көкжиек» кәсіби қоғамдастығының белсенді мүшелері, деңгейлік бағдарлама бойынша курстан өтпеген мұғалімдердің инновациялық даярлығының артуына қомақты өз үлестерін қосуда.

Мектебімізде мектеп мұғалімдерінің оқушылардың шығармашылық, зерттеушілік дағдыларын, логикалық және сын тұрғысынан ойлауын дамытатын технологиялар мен әдістемелерді игеруі, оқыту үдерісін жоспарлау, оқушылардың оқу жетістіктерін жүйелі тиімді бағалау дағдыларын жетілдіру мақсатын көздеген «Тәжірибедегі рефлексия» бағдарламасы бойынша мұғалімдеріміздің 90 %-ы қамтылып, біліктілігін артырып, бүгінде күнделікті тәжірибемен ұштастыруда. Білім саласындағы оң өзгерістер әдістемелік қызметте жаңа педагогикалық көзқарастарды енгізуді, кәсіптік біліктілікті артыруды, әр ұстаздың инновациялық даярлығын күшейтуді, үздіксіз шығармашылықта ізденіп, әдістемелік шеберліктерін дамытып отыруын талап етеді. Ал, мұғалімді мектеп жағдайында дамыту әдістемелік қызметің жүйелі жоспарлануына байланысты. Бұл бағыттағы әдістемелік қызмет функцияларына мына міндеттерді жүзеге асыру жатқызылды: мәселені анықтау, шешу жолдарын қарастыру, мақсат қою, жоспарлау, ұйымдастыру, бақылау, іс-тәжірибе тарату, мониторинг жүргізу, талдау, шешім қабылдау, т.б. Өйткені, әдістемелік қызмет - ғылым жетістігі мен тәжірибеге негізделген, оқу-тәрбие үрдісінің тиімділігін, мұғалімнің кәсіби біліктілігін, шығармашылық шыңын арттыруға бағытталған кешенді іс-шаралар жүйесі.

Мектепте оқу және тәрбие жұмыстарын жетілдірудің, мұғалімнің инновациялық даярлығын қалыптастырудың тиімді бір формасы – мұғалімдердің шығармашылық тобы. Шығармашылық қабілетті дамыту, өз бетімен іздену, зерттеу жұмыстарына байланысты. Осыған орай, мұғалімнің жұмысында шығармашылық басым болу керек. Мектебіміздегі “Ізденіс” шығармашылық тобының жұмыстары өз нәтижесін беріп келеді. Шығармашылық топ жетекшісі, педагог зерттеуші, Умирбекова Г.А. бастаған белсенділігі жоғары, шығармашыл ұстаздар сабақты зерттеуді тұрақты өз тәжірибесімен ұштастыруда. «Жақсы мектеп мәдениеті» дегеніміз – ол мұғалімдер арасындағы тығыз қарым-қатынас» (Chichibu & Kihara, 2013), – дегендей Lesson study - сабақты зерттеу үдерісіне ұстаздар жыл сайын кеңінен тартылып, мұғалімдер сабақтарды бірлесіп жоспарлап, тиімді әдіс тәсілдерді қолданып, сабақты бақылау мен рефлексиялық талқылау, оқытуды жақсарту, білім сапасын арттыру бағытында мектептегі оқыту мәдениеті қалыптасты.

Жаңашылдыққа, өзгерістерге дайын болу тәжірибені жетілдірудің алғы шарты, жаңашыл тәсілдерді қабылдау шығармашылықты шыңдайды. 2021-2022 жылы шығармашылық топтар күнделікті сабақта қолданатын әдіс тәсілдердің тиімді түрлерін анықтау тақырыбында өзіндік зерттеу жұмыстарын жүргізіп, өздерінің әдістемелік тақырыбына сай жұмыстарын “Үздік сабақтар”, “Жаңартылған білім мазмұны аясында оқытудың тиімді әдіс тәсілдер жәрменкесі” тақырыбында үйретері, үйренері мол ауқымды іс шаралар өткізіп, нәтижесін көрсетті. Жыл соңында “Оқытуда оқыту мен бағалаудың инновациялық әдістерін енгізу арқылы оқушылардың білімін жақсарту” тақырыбында аудандық семинарлар өткізіп, тәжірибелері таратылды. Ұстаздарымыздың инновациялық даярлығы жылдан жылға шыңдалуда. 2022-2023 оқу жылында өз тәжірибесін жетілдіруге ынталы ұстаздарымыз өзара ынтымақтастықта топтар құрылып, 8 сыныпты (11б, 10б, 9а, 9б, 8д, 7б, 6в)

қамтыған іс әрекеттегі зерттеу сабақтарын жүргізіп, шығармашылықтағы кәсіби оқу ортасын құрды. 32 мұғалім шығармашылық топтар құрамында болып, нақты жоспарлары бойынша күнделікті сабақты зерттеу жұмыстарын Lesson study- ді жүргізіп, өз қорытынды нәтижелерін тұжырымдап, іс тәжірибесі оқу - әдістемелік құрал түрінде баспада жарияланды. Мұғалім ізденісінің өзіндік авторлық жұмыстарының жарыққа шығуының көзі осы шығармашылықтан бастау алатынына тәжірибе жүзінде көз жеткіздік. Биылғы оқу жылында да оқушылардың танымдық белсенділігін арттыру, тиімді әдіс тәсілдерді қолдану арқылы білім сапасын арттыру мақсатында сабақты зерттеу жұмыстары өз жалғасын тапты. Бастауыш сыныптарға сабақ беретін пән мұғалімдерінен 9 шығармашылық топ құрылып, проблемлық тақырыптары, зерттеу жүргізілетін сыныптар айқындалып, сабақты зерттеу жүргізілді. Lesson study-ынтымақтастық қарым қатынасқа негізделген, кәсіби тәжірибені жетілдіретін педагогикалық тәсіл. Мектебімізге бекітілген серіктес мектептердің (Абай атындағы орта мектеп, Қ.Сәтпаев атындағы орта мектеп, Жиенбет н.м. К.Әзірбаев атындағы орта мектеп) шығармашыл ұстаздары (9 мұғалім) да топ құрамына еніп, ынтымақтастық аясында бірлескен жұмыстар өз нәтижесін көрсетті. Бірлесіп сабақты жоспарлау, сабақты бақылау, рефлексиялық талқылау жүрді. Мұнда оқыту, оқытуды бақылау, оқыту мен оқуды талдау, қорытындысын шығаруды, оны жетілдіруде тиімділікті анықтау, таныстырылым өткізу жүзеге асты. Бұл үдерісте өзіндік орныққан төмендегідей қадамдар орындалды.

1. Сабақты зерттейтін топтағы мүшелер өзара сыйластық қарым қатынасқа негізделген ереже нұсқаулықтарын дайындап алды.

2. Топ мүшелері *нені және кімді* оқытуды, түйінді идеяны анықтайды. Мақсаттың қойылуы нәтижеге қалай әсер етеді? т.б.

3. Зерттеуге қатысты даярлығы, керекті әдебиеттерді зерделеу.

4. Оқу үлгеріміне сай бақыланатын сынып пен білім алушыны нақтылайды және де өзіне жетекші сұрақтар дайындайды.

• Сабақ қандай тақырыпқа арналады? Неге бұл тақырыпты таңдадыңыз?

• Сабаққа қандай дамыту (*білік, дағды, бейімділік, сезім*) мақсаттары қойылады?

• Қандай нақты оқу мақсаттарын (*нақты мазмұнға немесе дағдыға шоғырлану*) жоспарлап отырсыз? Жоспарға білім алушылардың сабақ нәтижесінде білетіндері мен жасай алатындары жазылады.

5. Зерттеу сабағын жан жақты жоспарлау, оқыту әдістері мен қандай стратегиялар арқылы білім алушылардың ойлауын көре аламыз? және т.б.

бақылаудағы білім алушының сабақтағы білімді игеруіне мән беру.

• Сабақта қандай стратегиялар мен оқу материалдары қолданылады?

• Бірізділігі қандай?

• Білім алушының әрекетін, оның ойлауын сабақта қалай көрінетін етуге болады?

• Стратегиялар білім алушыларға оқу мақсатына жетуге қалайша көмектеседі?

- Сұрақтар мен тапсырмаларға білім алушылардың реакциясын болжамдаңыз.

- Сабаққа дейін нені орындау қажет?

6. Топтағы бір мұғалім сабақ бергенде қалған топ мүшелері бақыланатын білім алушыларды қадағалап, қажет тұстарын түртіп алып отырады.

7. Зерттеу сабағы бойынша “Оқушы үні” яғни осы сабақ бойынша білім алушыларды ой пікірі алынып сұхбат алады.

8. Топ зерттеу сабағын талдайды. Сабақты бірлесе талдау- табыс кілті. Сабақты талқылауда оқушылардың тұтас қамтылуы, әдістердің тиімділігі, әдісті жетілдіру, келесі сабақ мақсатын белгілеу Мәліметтерді ұйымдастыру мен интерпретациялаудың басқа үздік тәсіл бар ма? Оқушылардың үлгерімі туралы біз не білуіміз керек? Сабақты бір рет жоспарлап, бақылау жеткілікті ме? т.б белгіленген құрылым бойынша жүзеге асады. Келесі сабақты зерттеуді жоспарлау. Сабақтан сабаққа қарай жоспар жақсара түседі және мұғалімдер білім алушылардың қажеттіліктерін ескере отырып, оқудың тиімді әдіс тәсілдерін анықтайды.

Сабақты зерттеу тәсілі – оқытудың тиімді әдіс тәсілдерін қолдануда, бақылау дағдыларын дамытуда, мектептің зерттеушілік бағыттағы ортасын құруда өз нәтижесін беретін бірден бір тәсіл екеніне тәжірибеге енгізу арқылы көз жеткіздік.

1) Мұғалімдердің шығармашылық зерттеушілік қызметі артты.

2) Кәсіби біліктілігі көтерілді, білімін жетілдірді.

3) Тиімді оқыту әдістерін таңдай біледі.

4) Ынтымақтастық орта қалыптасып, Lesson Study мүмкіндіктерін өзінің педагогикалық тәжірибесінде қолданады.

Lesson Study – оқушыға сапалы білім беруді мақсат қоятын, ұтымды идеяларды жүзеге асыратын, ынтымақтастыққа негізделген ұстаздардың шығармашылық зертханасы. Өйткені зерттеу проблемаларды шешудің басты құралы.

Пайдаланылған әдебиеттер

1. Бұзаубақова К.Ж. Мұғалімнің инновациялық іс әрекетке даярлығын қалыптастырудың теориясы мен практикасы. -Алматы : «Жазушы»,2009. -254 б.

2. Мұғалімге арналған нұсқаулық. «Мектептегі мұғалім көшбасшылығы». «Назарбаев Зияткерлік мектептері» ДББҰ, 2012.

3. Мұғалімге арналған нұсқаулық. Педагогикалық қоғамдастықтағы мұғалім көшбасшылығы. «Назарбаев Зияткерлік мектептері» ДББҰ, 2012.

4. Т.Чичибу Сабақты зерттеу бойынша мұғалімдерге арналған нұсқаулық: «Назарбаев Зияткерлік мектептері» ДББҰ Педагогикалық шеберлік орталығы, Астана, 2013.

5. «Мұғалім тәжірибесіндегі зерттеу» мектепшілік кәсіби даму курсының білім беру бағдарламасы.

LESSON STUDY ЗЕРТТЕУ ҮДЕРІСІН ОҚЫТУҒА ЕНГІЗУ АРҚЫЛЫ ЖАҢА ҮРДІСТЕГІ ОҚЫТУДЫҢ САПАСЫН АРТТЫРУ

ДОСМАМБЕТОВА
Батима Мурабаевна

**Төле би атындағы орта мектебінің
бастауыш сыныптар бойынша
директордың
оқу-тәрбие ісі жөніндегі
орынбасары**

XXI ғасырдағы білім беру жүйесі мұғалімдер арасындағы ынтымақтастықты кеңейтуді көздейді, оның шеңберінде мұғалімдер бірлесіп жұмыс істей алады, инновациялық және тиімді идеялармен алмасады, осылайша оқыту мен оқытуда практикалық қызметте қолданылатын тәсілдердің әсерін күшейтеді.

Педагогикалық практикадағы оқыту технологияларының алуан түрлілігімен: дидактикалық, компьютерлік, проблемалық, модульдік және басқалары — жетекші педагогикалық функцияларды жүзеге асыру мұғалімде қалады. Оқу-тәрбие процесіне заманауи технологияларды енгізе отырып, мұғалімдер кеңесші, кеңесші, тәрбиешінің функцияларын барған сайын игеруде.

Бірақ кәсіби шеберліктің өсуінің міндетті шарты – бұл біздің не істеп жатқанымызды түсіну, талдау және ойлау екенін есте ұстаған жөн. Алайда, кез-келген жағдайда, тек өз тәжірибеңізден үйрену қиын және әрдайым тиімді бола бермейді. Мысалы, осындай мақсаттар үшін әріптестермен сабақты сындарлы талқылау өте пайдалы болуы мүмкін.

Қазіргі уақытта әрбір педагог үшін басты мақсат – өз білімін арттыру, дамыту. Себебі білім бір орында тұрмайды, ол үнемі дамып отырады. Күн сайын біз жаңа жаңалықтарды оқып, танысып жатырмыз. Осындай жаңалықтардың бірі – Lesson Study. Lesson Study – бұл педагогикалық тәжірибе саласындағы білімді жетілдіруге бағытталған бірлескен педагогикалық тәсіл.

Lesson Study мазмұны бойынша құнды мәліметтер береді және олардың тәжірибесін жақсартуға ықпал етеді. Сабаққа қатысқан басқа мұғалімдер мұғалімнің іс-әрекетін бақылап, олардың кемшіліктерін атап өтті, сабақты талқылаудағы осы кемшіліктерді атап өтті, мұғалімге айтып, нұсқау берді. Ал бүгін Lesson Study сабағына қатысатындар оқушылардың таңдаған зерттеу мәселесі бойынша әрекеттерін бақылайды, олардың қалай үйренетініне назар аударады, оқушылармен сұхбаттасады, олардың жетістіктері мен оқу қиындықтарын анықтайды, оларды сабақты талқылау кезінде деректер ретінде пайдаланады және сабақты жақсарту үшін пайдаланады. Lesson Study әдісін

қолданған кезде оқушыларды бақылап, сабақтан кейін оқушылардың сауалнама алынып, сабақты талқылап, келесі сабақ жоспарына өзгерістер енгізіліп, сабақ жоспарының жетілдірілген нұсқасын дайындауға мүмкіндік береді. Осылайша, Сабақты зерттеу әдісі (Lesson Study) мұғалімдерді кәсіби шеберлікті үздіксіз дамытуға ынталандырады және ұжымдағы ынтымақтастыққа ықпал етеді. Сондықтан қазіргі уақытта көптеген мектеп оқытушылары өз жұмыстарын осы әдіске негіздей бастады. Бұл дұрыс шығар, өйткені мұндай топтардағы мұғалімдер өздерін басқарады және өз қоғамын дамытатын ортаны қалыптастырады. Lesson Study әдісін қолданған мұғалімді сабаққа дайындау сабаққа қатысу мәдениетіне де байланысты

Біріншіден, Lesson Study топтарын құру мұғалімдердің қалауымен жүзеге асырылғаны дұрыс. Бұл олардың жұмысының нәтижесі үшін жауапкершілікті арттыратыны анық.

Екіншіден, әр оқушы сабаққа белсенді қатыса алатындай етіп оқушыларды сабақты жоспарлауға тарту қажет.

Үшіншіден, Lesson Study топтары мұғалімдердің педагогикалық шеберлігін арттырудың негізгі құралы болғандықтан, туындаған мәселенің теориялық мәселелерін зерттеп, сабақ циклі басталғанға дейін оны шешудің әдістері мен тәсілдерін анықтау қажет. Басқаша айтқанда, әр сабақ циклі осы мәселелерді шешетін коучингтен басталуы керек. Lesson Study тобының мүшелері ұйымдастырған коучингтер өзекті мәселені шешуге бағытталуы керек. Коучингке қатысушылар осы мәселені шешуге мүдделі және ынталы болуы керек және түпкілікті нәтиже үшін жоғары жауапкершілікті сезінуі керек. Осылайша, мұғалімдер күнделікті тәжірибеде туындайтын мәселелерді өз бетінше шешуге, яғни өздерінің кәсіби біліктіліктерін үнемі дамытуға дағдыланады.

Осылайша, бір сәтте мұғалім білім беру мекемелерінде шешуші тұлға болып қала береді, өйткені ол оқушының білімді өз бетінше үйренуіне мүмкіндік беру үшін көшбасшылық функцияны орындайды.

STUDY ЗЕРТТЕУІН ҚОЛДАНУ АРҚЫЛЫ БІЛІМ САПАСЫН АРТТЫРУ

БУЕНБАЕВА
Нурсулу Адилловна

**Төле би атындағы орта мектебі
директорының оқу-тәрбие ісі
жөніндегі орынбасары**

Қазақстан Республикасының білім беру жүйесінде білім беру мазмұнын жаңарту бағдарламасын енгізумен үлкен өзгерістер орын алуда. Мұндай жағдайда мұғалім дәстүрлі білім берудің ескірген стереотиптерін бұза отырып, шебер тәжірибеші, зерттеуші, бақылаушы болуы керек. Мұғалімдердің әрқайсысы сұрақтарға жауап іздейді: «балаларды қалай оқыту керек, оқушыларды білім алуға қалай ынталандыру керек, оқудағы қиындықтарды қалай жеңуге болады?».

Бұл проблемалық мәселелерді шешу мектеп тәжірибесінде Lesson Study тәсілін қолдану болды.

Lesson Study-дің айрықша ерекшеліктері:

Біріншіден, зерттеу сабағы – бұл мұғалімдер тобы жүргізетін ұзақ процесс;

Екіншіден, ол сабақтың оң динамикасына, өзгеруіне және жақсаруына бағытталған тәжірибелік-зерттеу сипатына ие.

Жүйелі деректерді жинау және талдау арқылы белгілі бір сыныпта оқытудың негізгі мәселесі шешіледі;

Үшіншіден, бұл топтық жұмыс, мұнда қызығушылық танытқан мұғалімдер тобы белгілі бір сыныпта оқытудың өзекті мәселесін үш цикл-зерттеу сабағында шешу үшін зерттеу жүргізеді;

Төртіншіден, зерттеудің үш циклі кезеңінде нақты рефлексия мен нақты нәтижелерге қол жеткізу үшін талқылау мен талдау көзіретінде қызмет ететін деректерді жинауды жүйелеуге және талдауға ерекше назар аударылады;

Бесіншіден, үш цикл де сабақ–зерттеудің бүкіл процесі жинақталған жұмыс тәжірибесін жариялау және тарату мақсатында хаттамада жазылады.

Бұл зерттеуді жүргізу үшін біздің мектеп әкімшілігі 4 «А», 4 «В», 4 «Д», 4 «Б», 3 «Г», 3 «А», 3 «В», 2 «Г» сыныптарын таңдады. Осы сыныптарда жұмыс істейтін мұғалімдер тобы құрылды. Топ мүшелері арасында рөлдер бөлінді: модератор, сабақ беретін мұғалім, АВС оқушыларының назарын бақылаушылар, хатшы және оператор.

Зерттеу Lesson Study тәсілін қолдана отырып, «2, 3, 4 сыныптарда оқытудың ең тиімді формаларымен әдістерін анықтау» тақырыбында ұйымдастырылды. Әр мұғалім қатарынан 4 сабақ өткізді. Жұмыс басталар

алдында фокус-топтың отырысы өткізілді. Мұғалімдерге зерттеу жүргізу мақсаты қойылды. Біз сабақта 4 формада жұмыс жасайтынымызды анықтадық: топтық жұмыс, ауыспалы құрам жұбы, тұрақты құрам жұбы және жеке жұмыс. Сабақтың барлық түрлерін салыстыра отырып, ең тиімдісін таңдаңыз. Барлық сабақтарда мұғалімдер сыни ойлау құралдарын қолдана отырып оқытуды ескеруі керек. Топтық жұмыс түрінде оқушылардың бір-бірімен қалай қарым-қатынас жасайтындығын, әркім оқу процесіне қатысатындығын анықтау керек, ал жұпта оқығанда олар бірлесіп білім алады, бір-біріне сұрақтар қоюға, оларға жауап беруге, өзара тексеру жүргізуге үйренеді. Мұндай жұмыс түрлері оқушыларды ашуға, өзін-өзі жүзеге асыруға көмектеседі.

Мұғалімдердің басты міндегі – сабақтың барлық кезеңдерінде белсенділікті, қызығушылықты және қозғалысты сақтау.

Бұл оқушылардың жаңа идеялар мен ақпаратты өз сөздерімен қаншалықты білдіретінін анықтауға мүмкіндік беретін Lesson Study тәсілі. Оқушылар өз контекстінде түсінгендерін өз сөздерімен жақсы есте сақтайды. Сондай-ақ оқушылар арасында ой бөлісу бар, бұл олардың ой көкжиектерін кеңейтуге мүмкіндік береді.

Мұғалімнің рөлі:

- оқушылардың күш-жігерін белгілі бір бағытқа бағыттайды;
- тәуелсіз шешім қабылдауға жағдай жасайды;
- оқушыларға өз бетінше қорытынды жасауға мүмкіндік береді;
- бұрыннан бар жаңа танымдық жағдайларды дайындайды.

Зерттелетін оқушыларға сауалнама жүргізу және бақылаушыларды бірлесіп талқылау, Lesson Study тәсілін қолдану нәтижелерін ұсыну мұғалімдерге сабақты қалай құру керектігін, оқушылардың сабақтағы белсенділігін арттыру үшін қандай оқыту әдістерімен әдістерін қолдану керектігін көруге мүмкіндік береді.

Мысалы, математика сабағында А оқушысы топта жұмысты ұйымдастыруға тырысты, балаларға басшылық етті және көмектесті, осылайша олардың көшбасшылық қасиеттерін дамытты.

Оқушы өз бетінше, жеке жұмыс істегенді жөн көрді. Бұрын топта жұмыс істеу дағдылары жоқ, постердегі практикалық жұмысты талқылауға белсенді қатыса бастады.

Математика сабағында В оқушысын бақылай отырып, мұғалімге ұсыныстар берілді: оқушының топтағы рөлін анықтау, бұл оған сабаққа мұқият дайындалуға және сабақта белсенді жұмыс істеуге көмектеседі, өйткені ол топтың жұмысына жауап береді.

Шығармашылық үй тапсырмасын бірлесіп орындау С оқушысының осындай тапсырмаларды өз бетінше дайындауға деген ұмтылысын оятты.

Қорытындылай келе, зерттеу сабақтарын өткізу мұғалімдер тобын жұмылдырды, кәсіби дағдыларды дамытуға, тәжірибе алмасуға ықпал етеді деп айтқым келеді. Біз сенімді қарым-қатынас орнатып, нәтижеге әркім жауап беретін командада жұмыс істеуді үйрендік. Ең бастысы – балаларды оқуға ынталандыра отырып білім сапасының артуы.

LESSON STUDY – САБАҚТАҒЫ ІС – ӘРЕКЕТТІ ЗЕРТТЕУГЕ БАҒЫТТАЛҒАН ҒЫЛЫМИ ПЕДАГОГИКАЛЫҚ ТӘСІЛ

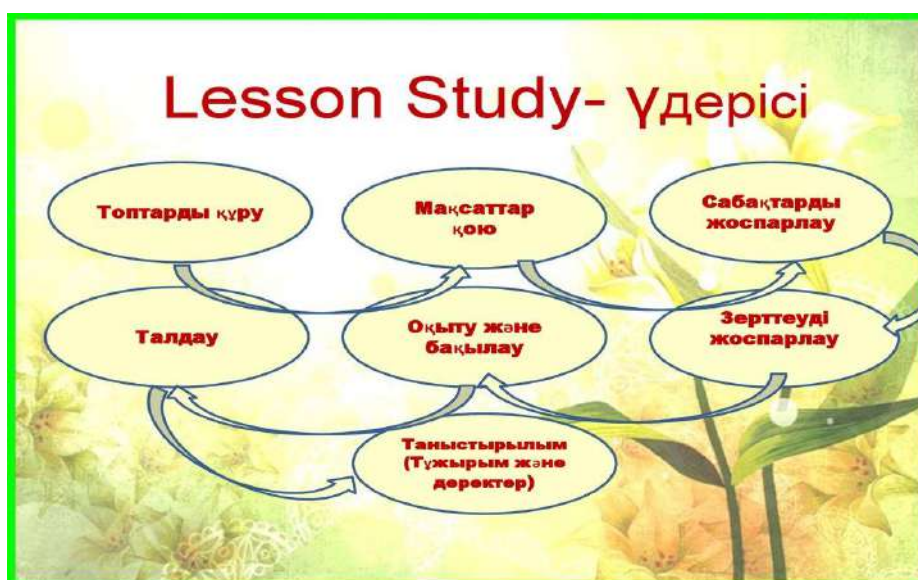
УМИРБЕКОВА
Гульжан Арыстановна

Шу қаласы, Төле би атындағы
орта мектебінің ағылшын тілі
пәні мұғалімі,
«Ізденіс» шығармашылық топ
жетекшісі

XXI ғасыр – ақпараттық технологияның озық дамыған ғасыры. Ақпараттық технологияның қарқынды дамыған заманында оқушылар әртүрлі салада, кез – келген жерде, қажет болған тақырыпта ақпаратпен хабардар болуына ешбір кедергі жоқ.

Сондықтан, мұғалімдерге артылатын жүк те ауырлай түсуде. Мұғалімнің оқушыға тақырыпты меңгерту, жаңа ақпаратты жеткізу әдістері мен тәсілдері баланың қолындағы ақпарат көздеріне айналған гаджеттерден де қызық, тартымды әрі тиімді болуы қажеттілігін көрсетіп отыр. Сабақ барысында қолданылатын әдістердің немесе ойын түрлерінің тиімділігін бақылаудың ең оңтайлы тәсілі – Lesson Study.

Lesson Study – бұл сыныптағы іс-әрекеттегі зерттеу жұмысының ерекше түрі, ол мұғалімдер топтарының Lesson Study –ді бірлесіп жоспарлауын, оқуын, қадағалауын және талдауын көздейді (1-сурет).

Сурет 1 – Зерттеу жұмысын жүргізу кезеңдері

Қазіргі қоғамдағы әлеуметтік, экономикалық өзгерістерге байланысты өзгермелі еңбек жағдайларына тез бейімделе білетін, өз-өзін тәрбиелеуге, дамытуға, білімін толықтыруға қабілетті белсенді, жан-жақты тұлғаны тәрбиелеп шығару әрбір білім ордасының міндеті. Себебі, болашақ өмірі үшін өзіндік санасы қалыптасқан, өзі атқаратын, өзі қалайтын іске жан қалауымен бара алатын тұлға – заман талабы.

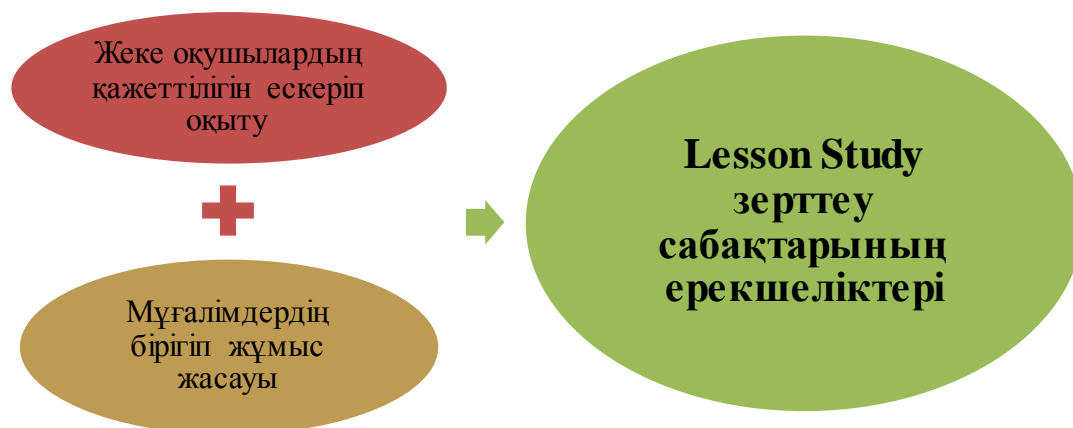
Осы орайда Lesson Study сабақты зерттеу жұмысының тиімділігі тағы айқын көрінуде. Сабақты зерттеу тәсілі мұғалімдердің кәсіби біліктілігін тұрақты түрде дамытудың тиімді амалы екендігі де барша педагогикалық жұртшылыққа мәлім. Сабақты зерттеу – сабақтағы іс-әрекетті зерттеу арқылы мұғалімнің біліктілігі мен оқыту тәжірибесін жетілдіруге бағытталған педагогикалық амал. Бұл белгілі бір мұғалімдер тобының кемінде үш сабақты бірлесіп жоспарлаудан, оқытудан, бақылау мен талдаудан тұратын цикл. Сабақты зерттеу тәсілін қолдану арқылы мұғалімдер демократиялық түрде өз сабағын зерттей отырып меңгеруге және өз оқытуының сапасын жақсартуға ықпал ете алады.

Lesson Study зерттеу жұмысы бойынша сабаққа қатысқан бақылаушылар өздері таңдаған зерттеу проблемасы ауқымында оқушының әрекеттерін бақылап, олардың қалай оқитындықтарына назар аударып, оқушылармен сұхбаттасып, олардың оқудағы жетістіктері мен қиындықтарын айқындап, сабақты талқылағанда алынған деректерді қолданып, сабақты жақсартуға қолданады.

Lesson Study зерттеу сабақтарының ерекшеліктерінің бірі – бақылаушылардың басты назары мұғалімде емес, оқушыларда болуында. Күнделікті сабақ барысында қолданған әдістеріңіздің әртүрлі дейгейдегі балаларға қалай әсер ететінін бақылау, байқау мүмкін емес. Зерттеу сабақтары барысында оқушының оқу процесі барысындағы барлық егжей-тегжей оқу дағдылары, тақырып жайлы түсінігі, сабақ барысындағы түсінігінің өзгеруі, жауапкершілік деңгейі, достарының пікірін тыңдауы, өз ойын жеткізе білу қасиеттері, өзіндік жұмыс жасауы, логикалық ойлау деңгейі мен алған білімін қолдана білу қасиеттерін байқауға болады. Бұның барлығы қолдап оқыту мен оқу ортасы мәнмәтінінде жасалады.

Lesson Study сонымен қатар, мұғалімдерге өздерінің ұғымдары мен түсініктерін тексертуге және өзгертуге ынталандырады, ұстаздар арасында ынтымақтастықта диалог құруды туындатады, әріптестік және кәсіби даму мәдениетін дамытып, мұғалімдердің назарын оқушылардың қажеттілігіне аудартады (2-сурет).

Мұғалім тек өз шәкірттерінің дамуына ғана жұмыс жасамай, өзінің де жан – жақты білім алып, заман ағымына сай жаңашылдыққа ұмтылып, өз идеялары мен ой – мақсаттарымен бөлісу мақсатында әріптестерімен бірлесе жұмыс жасау арқылы оқу мен оқытуға өзгерістер енгізе отырып, көшбасшылыққа ұмтылуы тиіс. «Егер сіз педагогикалық еңбек мұғалімге қуаныш әкелсін десеңіз, күнделікті сабақ беру бірқалыпты жалықтырғыш міндетке айналмасын десеңіз, әр мұғалімді табысты зерттеуге жетелеңіз» деген көрнекті ұстаз В.А. Сухомлинский.

Сурет 2 – Зерттеу жұмысын жүргізудің ерекшеліктері

Қорыта айтқанда, қай кезде де мұғалім білім мекемелеріндегі негізгі тұлға. Мұғалім оқушыға білімді өз бетімен үйренуі үшін жетекшілік қызмет атқарады. Оқу процесі барысында оқушыларға өздігінен білім алуына мүмкіндік туғызу арқылы мұғалім бағыт беруші және бақылаушы, ал, оқушылар үйренуші және үйретуші қызметінде болуы тиіс.

ИННОВАЦИЯЛЫҚ ӘДІСТЕРДІ ПАЙДАЛАНА ОТЫРЫП, СЫНИ ОЙЛАУ АРҚЫЛЫ ОҚУШЫЛАРДЫҢ БІЛІМ САПАСЫН АРТТЫРУ

УМИРБЕКОВА
Гульжан Арыстановна
Ағылшын тілі пәні мұғалімі,
педагог-зерттеуші

АЛПЫСБАЕВА
Алима Алмасбековна
Абай атындағы орта мектебінің
бастауыш сынып мұғалімі,
педагог-модератор

БАЛМАҒАНБЕТОВА
Дана Эдуардовна
Информатика пәні мұғалімі

САБЫРАЛИЕВА
Анаркуль Садыковна
Орыс тілі пәні мұғалімі,
педагог-зерттеуші

БОЛТАЕВА
Гульмира Жупаровна
Бастауыш сынып мұғалімі,
педагог-сарапшы

Бүгінгі заман талабы – оқушының білім, білік дағдысын дамыту ғана емес, жеке тұлғаның өз бетінше білім алуы арқылы дамуы, оның бойында іскерлік қарым-қатынасты нығайту болып табылады. Әрбір оқу пәні бойынша білім, білік, дағдыны ғана игеру оқушы құзыреттілігі үшін жеткіліксіз. Мектептегі білім мен тәрбие беру негізі бастауыш сыныптардан басталады.

Білім беру мазмұнын жанарту жағдайында бастауыш білім берудің мақсаты - кең ауқымды дағдылардың негіздерін меңгерген оқушы тұлғасының үйлесімді қалыптасып дамуына қолайлы білім беру ортасын құру арқылы сапалы білім беру. Осы мақсатта 3 «Г» сыныбына сабақ беретін пән мұғалімдерінен зерттеуші фокус топ құрып, сабақ барысында қолданылатын интербелсенді әдістер арқылы «А», «В», «С» деңгейіндегі оқушылардың әрекетін бақылауды басты нысанға алдық (1-сурет).

Зерттеу тақырыбы: Жаңа инновациялық әдістерді пайдалана отырып, сыни ойлау арқылы оқушылардың білім сапасын арттыру

Өзектілігі: Аталған тақырыптың өзектілігі сабақта тиімді инновациялық әдістерді қолдану арқылы оқушыларды сын тұрғысынан ойлана білуіне, өз ойын еркін жеткізуіне, дүниетанымының дұрыс қалыптасуына, алған білімдерін қажет жағдайда қолдана білуіне алып келеді.

Зерттеу объектісі: 3 «Г» сыныбы

Зерттеу пәндері: қазақ тілі, қазақ әдебиеті, ағылшын тілі, орыс тілі, информатика.

Сурет 1 – Фокус топ мүшелерінің алғашқы отырысы

Талқыланған күн тәртібіндегі мәселелер:

- 1) Lesson study зерттеу сабақтарын жүргізу мақсатын, міндеті, атқарылатын жұмыстарды нақтылап, күтілетін нәтижені болжамдау;
- 2) А,В,С деңгейіндегі оқушыларды анықтау;
- 3) Үш кезеңде өтетін зерттеу сабақтарының сабақ кестесіне сәйкес жоспарын құру;
- 4) Бірінші кезеңде қолданатын әдісті таңдау.

Аталған бірінші, үшінші және төртінші мәселелер бойынша фокус топ мүшелері әр қайсысы өз ұсынымдарын жасап, пікірлерін білдіріп, жан – жақты талқылап, бір шешімге келу арқылы жоспар құрылды. Ал, екінші мәселе бойынша үш деңгейдегі оқушыларды таңдағанда, көпнесе сынып жетекшісінің пікіріне құлақ салдық. Себебі, биылғы оқу жылында алдыңғы оқу жылдарына

қарағанда таңдалынған үш оқушы жалқаулық танытып, сабақта оқу белсенділігі төмендеген. Сынып жетекшісі бұл әрекеттерінің себебін анықтап, әртүрлі пән сабақтарында балаларды бақылап, оқушылардың белсенділігін арттыратын әдістерді зерттеп көруді ұсынды (2,3-суреттер).

	<p>Ерен Раяна</p>	<p>А деңгей</p>
	<ul style="list-style-type: none"> • Тақырыпты жеңіл меңгереді, алған білімін қолдана алады, өз ойын еркін жеткізеді, достарына көмек береді. • Көшбасшылыққа ұмтылмайды, білетінін көрсете бермейді. 	
	<p>Әділбеков Илияс</p>	<p>В деңгей</p>
	<ul style="list-style-type: none"> • Тақырыпты тез түсінеді, алған білімін қолдана алады, ойын еркін жеткізеді. • Сабаққа зейін қоюда салғырттық танытады, жалқаулыққа бой алдырады. 	
	<p>Тұрғымбай Айтолқын</p>	<p>С деңгей</p>
	<ul style="list-style-type: none"> • Берілген тапсырманы тиянақты орындайды (кәтемен болса да), ойын еркін жеткізеді. • тақырыпты меңгергенін немесе түсінбегенін көрсетпейді, тапсырманы өз бетімен орындауда қиналады. 	

Сурет 2 – «А», «В», «С» деңгейіндегі зерттелетін оқушылар

Сурет 3 – Lesson study зерттеу сабақтарының кезеңдері

3^{«Г»} – сыныбына жүргізілетін LESSON STUDY зерттеу жұмысының жоспары

Тақырыбы: Жаңа инновациялық әдістерді пайдалана отырып, сыни ойлау арқылы оқушылардың білім сапасын арттыру.

Мақсаты: зерттеу сабағын жүргізу арқылы жаңа инновациялық әдістерді анықтау және білім беру сапасын жақсарту.

Міндеттері:

- А, В, С деңгейіндегі оқушыларды анықтау;
- Сын тұрғысынан ойлануға әсер ететін тиімді әдістерді тандау;
- Зерттеу сабақтарын жүргізу;
- Оқушыларды бақылау;
- Зерттелуші сыныптың білім сапасы көтеру.

Күтілетін нәтиже: Оқушылардың пәнге деген қызығушылығы артады, сыни ойлау қабілеті дамиды, білім сапасы көтеріледі.

Зерттеуші ұстаздар өзара әдіс алмасып, тиімді әдістерді зерттейді, анықтайды және бөліседі.

№	Зерттеу жұмысының мазмұны	Мерзімі	Жауапты	Ескерту	
I отырыс					
1	Алғашқы отырыс. а) Зерттелетін сыныпты және зерттелетін оқушыларды анықтау; б) Проблемалық тақырыпты анықтау; с) СТО әдістерін белгілеу.	Қыркүйек	Фокус топ мүшелері		
2	Lesson study зерттеу тобына кіретін мұғалімдермен бірлесіп, келісім парағын, рұқсат парағын және зерттеу жұмысын ұйымдастыруға мектеп басшысымен келісу парағын толтыру.	Қыркүйек	Фокус топ мүшелері		
3	Ата-аналар мен оқушылардан келісім қол хатын алу.	Қыркүйек	Фокус топ мүшелері		
4	Оқушылардан зерттеуге дейін сауалнама алу.	Қыркүйек	Фокус топ мүшелері		
I кезең					
№	Зерттеу жұмысының мазмұны	Пәні	Мерзімі	Жауапты	Ескерту

1	Days of the week	ағылшын тілі	14.11.23	Умирбекова Г.А.	
2	Какие бывают часы?	орыс тілі	16.11.23	Сабыралиева А.С.	
3	Қысқы кеш суреттері	әдебиеттік оқу	16.11.23.	Алпысбаева А.А.	
4	Дыбысты жазу және ойнату	информатика	17.11.23	Балмаганбетова Д.Э.	
5	Түбір және туынды сөз	қазақ тілі	17.11.23	Болтаева Г.	
6	Екінші отырыс: а) өткен сабақтар мен оқушылар сұхбатын талқылау; б) келесі сабақты жоспарлау	Ағылшын тілі, орыс тілі, қазақ тілі, әдебиеттік оқу, информатика	17.11.23	Фокус топ мүшелері	
II кезең					
1	Unit revision	ағылшын тілі	28.11.23.	Умирбекова Г.А.	
2	День и ночь – сутки проч	орыс тілі	30.11.23	Сабыралиева А.С.	
3	Керемет күмбез	әдебиеттік оқу	30.11.23	Алпысбаева А.А.	
4	Графикалық редактормен танысу, құрал жабдықтары.	информатика	30.11.23.	Балмаганбетова Д.Э.	
5	Сөйлем мүшелері	қазақ тілі	01.12.23	Болтаева Г.	
6	Екінші отырыс: а) өткен сабақтар мен оқушылар сұхбатын талқылау; б) келесі сабақты жоспарлау	Ағылшын тілі, орыс тілі, қазақ тілі, әдебиеттік оқу, информатика	01.12.23	Фокус топ мүшелері	
III кезең					
1	Our town	ағылшын тілі	14.12.23	Умирбекова Г.А.	
2	Әлемнің кереметтері	әдебиеттік оқу	14.12.23	Алпысбаева А.А.	
3	ЭКСПО-2017 «Энергия будущего»	орыс тілі	14.12.23	Сабыралиева А.С.	
4	Суреттерді сақтау және ашу.	информатика	15.12.23	Балмаганбетова Д.Э.	
5	Тұрлаусыз мүшелер	қазақ тілі	15.12.23	Болтаева Г.	
6	Үшінші отырыс: а) өткен сабақтар мен оқушылар сұхбатын талқылау; б) келесі сабақты жоспарлау	Ағылшын тілі, орыс тілі, қазақ тілі, әдебиеттік оқу, информатика	15.12.23	Фокус топ мүшелері	
Соңғы отырыс					
1	Lesson study өткізілген сабақтардың талдаулары негізінде қорытынды жасау;		Желтоқсан	Фокус топ мүшелері	
2	Материалдарды жинақтап, баспаға жіберу.		Желтоқсан	Фокус топ мүшелері	

Төле би атындағы орта мектебіннің директорының
БҰЙЫҚТАМАСЫ
Келісу күні
А.Т. Дархановтың
«25»
Қолы

**ЗЕРТТЕУ ӨТКІЗУДІ ҰЙЫМДАСТЫРУҒА БІЛІМ БЕРУ
ҰЙЫМЫНЫҢ БАСШЫСЫМЕН
КЕЛІСУ ПАРАҒЫ**

Құрметті

Джангарашева Ардак Төлепбаевна

Біздің мектебімізде

Мәңгі инновациялық жобаларды
пайдалану отырып, соны қылау
арқылы оқушылардың білім сапасын
арттыру

тақырыбында зерттеу жұмыстарын жүргізу үшін дайындық жұмыстары жүргізілуде.

Зерттеу барысында

ақпарат пен деректерді

анықтау (белгілеу) үшін мектебіміздің оқушыларынан (қызметкерлер мен мұғалімдерінен) сауалнама алу (сұхбат алу, қадағалау) қажет.

Мектепте 3"С" сыныбында осы зерттеуді өткізуге рұқсат беруіңізді сұраймыз. Ақпараттың құпия сақталатынына және барлық қатысушылардың есімдері аталмайтынына кепілдік береміз. Қатысу ерікті болып табылады және қатысушылардың кез – келген уақытта қатысудан бас тартуға құқығы бар.

Егер зерттеу жүргізуге рұқсат берсеңіз, оны мүмкіндігінше жайсыздық тудырмай өткізуге уәде береміз.

Зерттеуді жүргізетін фокус топ мүшелері:

<u>1. Чирбекова Г. А.</u>	<u>ағылшын тілі</u>
<u>2. Байтаева Г. К.</u>	<u>қазақ тілі</u>
<u>3. Баймаганбетова Д. З.</u>	<u>информатика</u>
<u>4. Аманбаева А. А.</u>	<u>қазақ әдебиеті</u>
<u>5. Сабогарашева А. С.</u>	<u>орыс тілі</u>

(мұғалімнің аты-жөні, пәні)

Төле би атындағы орта мектептің
директоры А.Т.Джангарашева

ЗЕРТТЕУ ӨТКІЗУГЕ РҰҚСАТ ҚАҒАЗЫ

Байтаева Гүлмира Мұнарловна
Чеширбекова Гүлжан Арастановна
Балимағанбетова Дана Әуардәуір
Алиповаева Аелина Аманжолқызы
Сабогарашева Анар Садуақасовна

(зерттеуші ұстаздардың аты-жөні)

фокус топ мүшелерінің

Маңа инновациялық әдістерді
пайдалана отырып, соны білмей
арқолы оқушылардың білім сапасын
арттыру

(зерттеу тақырыбы)

тақырыбындағы зерттеу жұмысына 3^н сынып оқушыларының қатысуына келісім беремін.

Мен:

- Оқушылардың (мұғалімдердің/қызметкерлердің және т.б.) жауаптары зерттеу жұмыстарында ғана пайдаланғанда;
- Оқушылардың (мұғалімдердің/қызметкерлердің және т.б.) қатысулары ерікті болған жағдайда;
- Оқушылардың (мұғалімдердің/қызметкерлердің және т.б.) кез келген уақытта зерттеуге қатысудан бас тарта алатын жағдайда;
- Оқушылардың (мұғалімдердің/қызметкерлердің және т.б.) жауаптары және олар туралы ақпарат құпия сақталған жағдайда, зерттеу жүргізуге келісім беремін.

Зерттеуші ұстаздардың қолы: Сабогарашева А.С. -

Байтаева Г.М. -

Чеширбекова Г.А. -

Балимағанбетова Д.Ә. -

Алиповаева А.А. -

(аты-жөні, қолы)

Күні: 29.09.2023

**ФОКУС ТОП МҮШЕЛЕРІНІҢ ЗЕРТТЕУГЕ ҚАТЫСУҒА
КЕЛІСІМ ПАРАҒЫ**

LESSON STUDY зерттеу жұмысын фокус топ мүшелері

Чеширбекова Гулжан Арастановна
Балтаева Гулмира Мунаровна
Балмаганбетова Далия Эдуардовна
Аппасбаева Аиша Амирасбековна
Саббаралиева Анар Садоковна

(зерттеуші мұғалімдердің аты-жөні)

- Зерттеуге қатысуға арналған ақпаратпен таныстым. Зерттеуге қатысуға келісім беремін.
- Зерттеудің мақсаты мен міндетін және оған неге қатысып отырғанымды түсінемін.
- Зерттеудің кез – келген сатысында оған қатысудан бас тарта алатындығымды түсінемін.
- Зерттеу барысында алынған ақпарат жарияланған жағдайда менің атым аталмайтынына және жеке деректерім құпия қалатынын түсінемін.
- Алынған ақпарат толығымен зерттеушілердің сақтауында болып, зерттеу мақсатында ғана қолданылатынын түсінемін.
- Егер зерттеу туралы толығырақ ақпарат қажет болса, директордың ғылыми ісі жөніндегі орынбасарымен байланыса алатыным туралы хабардармын.

Чеширбекова Г.А.
Балтаева Г.М.
Балмаганбетова Д.Э.
Аппасбаева А.А.
Саббаралиева А.С.

(зерттеушілердің аты-жөні)

[Signature]
[Signature]
[Signature]
[Signature]

(қолы)

Күні 29.09.2023

Төле би атындағы орта мектебінің директоры
А.Т.Джангарашеваға
ата – ана А.Н.Хушметовадан

Қолхат

Мен 3^{дс} сынып оқушысы Сейт Бама Хушметов
Ата – анасы Хушметова Асиядан баламның
сыныбында өткізуге жоспарланып отырған LESSON STUDY зерттеу
сабағына қатысуына қарсы емеспін.

Зерттеу сабағы барысында зерттеу тобының жұмыс әрекетіне қарай оқуды
жақсарту мақсатындағы әдіс – тәсілдерді қолдануларына, оқсаты
қаламторға, әлеуметтік желілерге жарияланбайтын, ішкі зерттеу үшін
және басшылыққа шығарылатынын фото, бейне жазбалар түсіруіне
келісімімді беремін.

Қолы Хушметов
«24» 10 2023 жыл

Төле би атындағы орта мектебінің директоры
А.Т.Джангарашеваға
ата – ана

Әзілбекова Мағишадан

Қолхат

Мен 3^{дс} сынып оқушысы Әзілбек Мина
Ата – анасы Әзілбекова Мағиша баламның
сыныбында өткізуге жоспарланып отырған LESSON STUDY зерттеу
сабағына қатысуына қарсы емеспін.

Зерттеу сабағы барысында зерттеу тобының жұмыс әрекетіне қарай оқуды
жақсарту мақсатындағы әдіс – тәсілдерді қолдануларына, оқсаты
қаламторға, әлеуметтік желілерге жарияланбайтын, ішкі зерттеу үшін
және басшылыққа шығарылатынын фото, бейне жазбалар түсіруіне
келісімімді беремін.

Қолы М.Әзілбек
« » 2023 жыл

Төле би атындағы орта мектебінің директоры
А.Т.Джангарашеваға
ата – ана

Серикова Наркизадан

Қолхат

Мен 3^{дс} сынып оқушысы Турралибай Әйтөле
Ата – анасы Серикова Наркизадан баламның
сыныбында өткізуге жоспарланып отырған LESSON STUDY зерттеу
сабағына қатысуына қарсы емеспін.

Зерттеу сабағы барысында зерттеу тобының жұмыс әрекетіне қарай оқуды
жақсарту мақсатындағы әдіс – тәсілдерді қолдануларына, оқсаты
қаламторға, әлеуметтік желілерге жарияланбайтын, ішкі зерттеу үшін
және басшылыққа шығарылатынын фото, бейне жазбалар түсіруіне
келісімімді беремін.

Қолы Серикова
« » 2023 жыл

Шу қаласы «Төле би атындағы орта мектебі» коммуналдық мемлекеттік мекемесі
2023-2024 оқу жылы

Келісім

Мен, 3.Т сынып оқушысы Ерен Рама

мектептегі ашық сабақтар мен зерттеу сабақтарында, сыныптан тыс жұмыстарды орындау барысында суретке (фото) және видеоға түсіруге келісімді беремін.

Оқушының қолы Ера

Шу қаласы «Төле би атындағы орта мектебі» коммуналдық мемлекеттік мекемесі
2023-2024 оқ т
у жылы

Келісім

Мен, 3.Т сынып оқушысы Турсынбай Айтмақұн

мектептегі ашық сабақтар мен зерттеу сабақтарында, сыныптан тыс жұмыстарды орындау барысында суретке (фото) және видеоға түсіруге келісімді беремін.

Оқушының қолы Т.Т.

Шу қаласы «Төле би атындағы орта мектебі» коммуналдық мемлекеттік
мекемесі
2023-2024 оқу жылы

Келісім

Мен, 3.Т сынып оқушысы Әзімәлімов Иман

мектептегі ашық сабақтар мен зерттеу сабақтарында, сыныптан тыс жұмыстарды орын барысында суретке (фото) және видеоға түсіруге келісімді беремін.

Оқушының қолы И. Әзімәлімов

"Сыңарын тап" әдісі

Баланы шапшандыққа, байқағыштыққа, сын тұрғысынан ойлануға үйретеді.

Мақсаты:

Оқушыларға өздігінен білім алуға жағдай жасау, пәнге деген қызығушылығын ояту

Тиімділігі:

Сабақтың кез - келген кезеңінде және әртүрлі тапсырмаларға (жеке, жұптық, топтық) қолдануға қолайлы

Қолдануы:

Бірнеше қолғап суреттерінің келесі бетіне тапсырмалар жазылып, келесі сыңарына дұрыс жауаптары жазылады.

ИНТЕРБЕЛСЕНДІ ӘДІСТЕМЕНІҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАСЫ

«Маған *айтып берсең* – ұмытып
қаламын,
көрсетсең – есте сақтаймын,
өзіме жасатсаң – үйренемін!»

(Конфуций).

Сурет 4 – LESSON STUDY зерттеу сабағын жүргізу кезеңі

Сурет 5 – Lesson study зерттеу сабағының I кезеңінің көрінісі

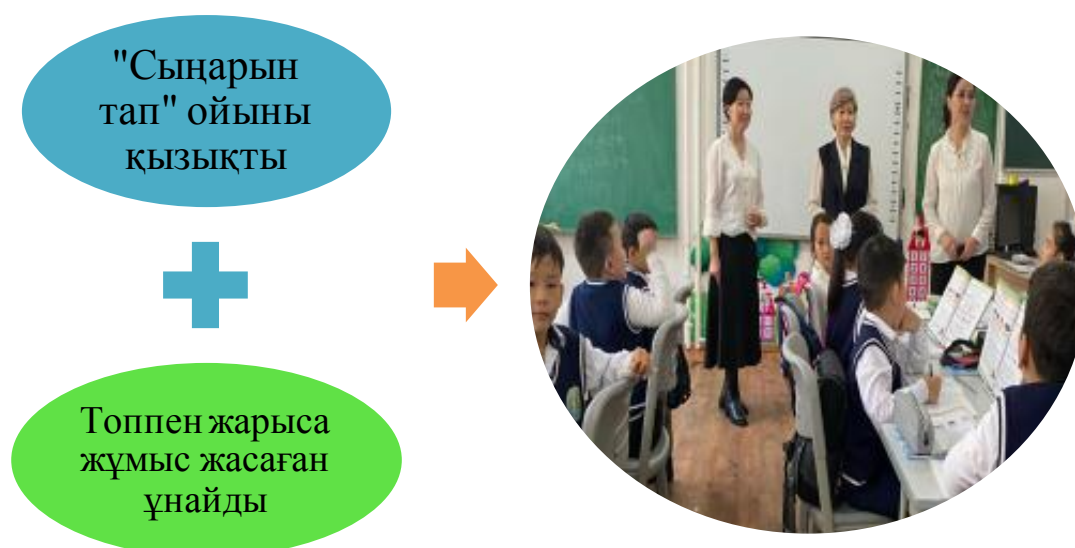
Аталған әдісті бес пән мұғалімі бес түрлі қолдандық. Қазақ тілі мен ағылшын тілінен топтық жұмыс ретінде үй тапсырмасын тексеру мақсатында қолдансақ, информатика, орыс тілі және қазақ әдебиеті пәндерінде жаңа сабақты меңгерту мақсатында қолданды.

Жоспар бойынша ең алғашқы болып зерттеу сабағын жүргізген қазақ әдебиеті пәнінен Алима Алмасбекқызы. Қалған фокус топ мүшелері үш оқушыны бөліп алып, сабақ барысында оқушыларды бақылауға алдық. Алғашқы сабақ ұстазға да, балаларға да оңай болған жоқ. Балалардан қысылу, таңырқану байқалды. Тапсырманы орындау ережесін түсіндіруге көп уақыт кетті, себебі, 27 оқушыны топқа бөліп отырғызғаннан кейін кішкене шу байқалды, балалар, бірін естісе, бірін естімей жатты. Пән мұғалімі әр топқа жеке – жеке түсіндіріп, тапсырма орындауға уақыт белгіледі. Балалар тапсырманы уақытылы орындап, белсенділік танытып, қорғап шықты.

Осы сабақтан кейінгі сабақтарда бұл әдісті қолдану жеңіл болды. Балалар кішкене жаттығып қалды, үйреністі. Әдістің қолдану ережесін түсіндірудің қажеттілігі болмады.

Барлық пән бойынша зерттеу сабақтарында А деңгейіндегі оқушы тапсырмаларды тез ұғынып алып, қиналмастан орындап, қасындағы достарына көмек беріп, үйретіп отырды. В деңгейіндегі оқушы ағылшын тілі сабағында асықпай ойланып, дәптеріне бір қарап шығып орындады. Басқа пәндерден бірден орындап, сыни ойлану арқылы өз позициясын ұсынып отырды. С деңгейіндегі оқушы көпнесе достарының жұмыс жасап аяқтағанын күтіп, көшіріп алуды көздегені байқалды. Дегенмен де, көшірсе де, не жазып отырғанын түсініп, оны қорғай білді. Бұл орайда, балалар бірін бірі оқыту арқылы алған білімдерін толықтырды деуге болады.

Зерттеу сабақтары аяқталғаннан кейін, балалармен сұхбаттасу арқылы сауалнама алынды. Сауалнама арқылы оқушыларға таңдалынған әдістің, топпен жұмыс жасаудың ұнағанын байқадық (6-сурет).

Сурет 6 – Оқушы үнін тыңдау

Кесте 1- Кездескен қиындықтар және шешу жолдары

Кездескен қиындықтар	Шешу жолдары
Сабақ барысында оқушылардың бақылап отырған ұстаздардан қысылуы, серіктес мектептен келген мұғалімді жатырқау, топқа бөлгенде оқушылардың шулап орын ауысуы, әдіс пен тапсырманы түсіндіруде уақыттың тапшылығы.	Сабақтан соң оқушыларға өздерін еркін ұстаулары және бақылаушы ұстаздардан қысылмаулары туралы кеңестер беріліп, әңгіме өрбіту. Серіктес мектеп ұстазы оқушыларға жақындау мақсатында мадақтау сөздер мен сабақтан тыс тақырыпта әңгімелер жүргізу. Сабақ басында оқушыларға топпен жұмыс жасау және уақытты тиімді пайдалану ережесімен таныстыру.

№2 LESSON STUDY ЗЕРТТЕУ САБАҒЫН ЖҮРГІЗУ КЕЗЕҢІ

Екінші кезеңде оқушылар үнін ескере отырып, «Домино» әдісін қолдануды таңдадық. Екінші кезеңде балалардың сабақтағы белсенділігі бірінші кезеңге қарағанда жақсара түсті. Балалардан қысылу, ұялу байқалмады. Өздерін еркін ұстап, ойларын еркін жеткізіп отырды. Бұл әдісті де бес пән мұғалімі бес түрлі қолдандық. Ағылшын тілінен сөйлемді толықтыру үшін, орыс тілінен сөздің аудармасын табу, қазақ тілінен ереже сәйкестендіру, информатикадан компьютер құрылғыларын табу болса, қазақ әдебиетінен оқыған мәтінге қатысты сұрақтар берілді (7- 9 суреттер).

Сурет 7– Зерттеу сабақтарының I кезеңінде өткен сабақтарды талқылау және II кезеңде қолданатын әдісті таңдау отырысы

"Домино" әдісі
Тақырыпты толық қамтуға, алған білімін қолдана білуге, сын тұрғысынан ойлануға үйретеді.

Сурет 8 – Оқушы үнін ескере отырып таңдалынған әдіс

Сурет 9 – II- кезеңнің сабақтар көрінісі

А деңгейіндегі оқушы барлық пәннен белсенділік танытып, тапсырмаларды дұрыс орындап отырды. Қиналып немесе қате жасап отырған достарына көмек берді.

В деңгейіндегі оқушы барлық пәннен көшбасшылыққа ұмтылып, тапсырмаларды бірінші болып орындауға тырысты. Бірақ қате жауаптары да кездесті. Қате жауаптарда қайта ойлануға мүмкіндік берілді.

С деңгейіндегі оқушы асықпай, достарының жауаптарына құлақ салып, салыстырып, қатесі болса түзеп, өзін еркін ұстап отырды.

Зерттеу сабақтары барысында зерттелуші үш оқушыны бақылау арқылы балалардың сабақ оқуға деген ынтасының болмай жүргендігінің себебі анықталды. Фокус топ мүшелерінің пікірінше:

«А» деңгейіндегі Ерен Раяна өтілген тақырыпты дұрыс түсінбей қалған жағдайда мінезінің салмақтылығына байланысты түсінгенін де, түсінбегенін білдірмей сабаққа қатысып отырады. Ол жеке түсіндіруді яғни жеке жұмысты қажет етеді. Егер, мұғалім өздігінен жақындап, жеке түсіндірме жұмысын жүргізбесе, Раяна үндемей отыра беретіні түсінікті болды.

«В» деңгейіндегі Әділбеков Илияс көп жағдайда өзіне назар аудартқанды ұнататыны байқалды. Илияс мақтау мен мадақты, өзіне жеке жұмысты сеніп тапсырғанды, топтық жұмыста көшбасшы болғанды ұнатады. Сонымен қатар, мұғалім тарапынан өзіне жеке көңіл бөлгенді ұнатады.

«С» деңгейіндегі Тұрғымбай Айтолқынның берілген білімді қабылдау, зейін бөліп тыңдау қабілеттері жақсы, бірақ өзі жалқаулыққа бой алдырады. Әсіресе, тапсырма орындау барысында сын тұрғысынан ойланып, миына жиналған білім қоржынын ақтарудан көрі, достарынан көшіре салу оған әлде қайда оңайырақ. Топтық жұмыста да, достарының жасап жатқан жұмыстарын бақылап, асықпай күтеді. Тіпті, ақпарат көздерін қарап, қажет білімді іздеуге де ерінеді.

№3 LESSON STUDY ЗЕРТТЕУ САБАҒЫН ЖҮРГІЗУ КЕЗЕҢІ

Бұл кезеңдегі сабақтарда оқушылардан көп өзгеріс байқалды. Балаларға АКТ-мен жұмыс жасау оңай әрі қызық болды. Аталған платформадан әр пән мұғалімі әр түрлі әдістерін қолданды. Ағылшын тілінен топтастыру әдісін, қазақ әдебиетінен пирамида яғни «Тарсия» әдісін, қазақ тілінен сөйлемді толықтыр, орыс тілінен сәйкестендіру және информатикадан адасқан сөздер әдістері қолданылды. Балалар жаппай белсенділік танытып, дұрыс жауабын бірінші болып айтуға ұмтылып отырды. Балалар өздерін еркін ұстап, қиналса ақпарат көздерін ашып қарап, бір бірінің қатесін түзеді (10,11 -суреттер).

Осы айтылған мәселелерді негізге ала отырып, ІІІ кезеңде балаларға білім платформалары арқылы жеке тапсырмалар дайындаймыз деген шешімге келдік. Сабақта АКТ қолдану – оқушыларға ақпараттық білім негіздерін беруге, оқушыларды ақпараттық технологияны пайдалану дағдыларын қалыптастыруға бейімдейді.

Lesson Study зерттеу сабақтары арқылы фокус топ мүшелері өздері таңдаған зерттеу проблемасы ауқымында оқушының әрекеттерін бақылап, олардың қалай оқитындықтарына назар аударып, оқушылармен сұхбаттасып, олардың оқудағы жетістіктері мен қиындықтарын айқындап, сабақты талқылағанда осыларды дерек ретінде қолданып, сабақты жақсартуға қолданады.

Білім платформаларын қолдану

оқушылардың
қызығушылығы
н арттырады

өздеріне
жүктелген
жауапкершілікті
сезінеді

Сурет 10 – Lesson study зерттеу сабағын жүргізу кезеңі

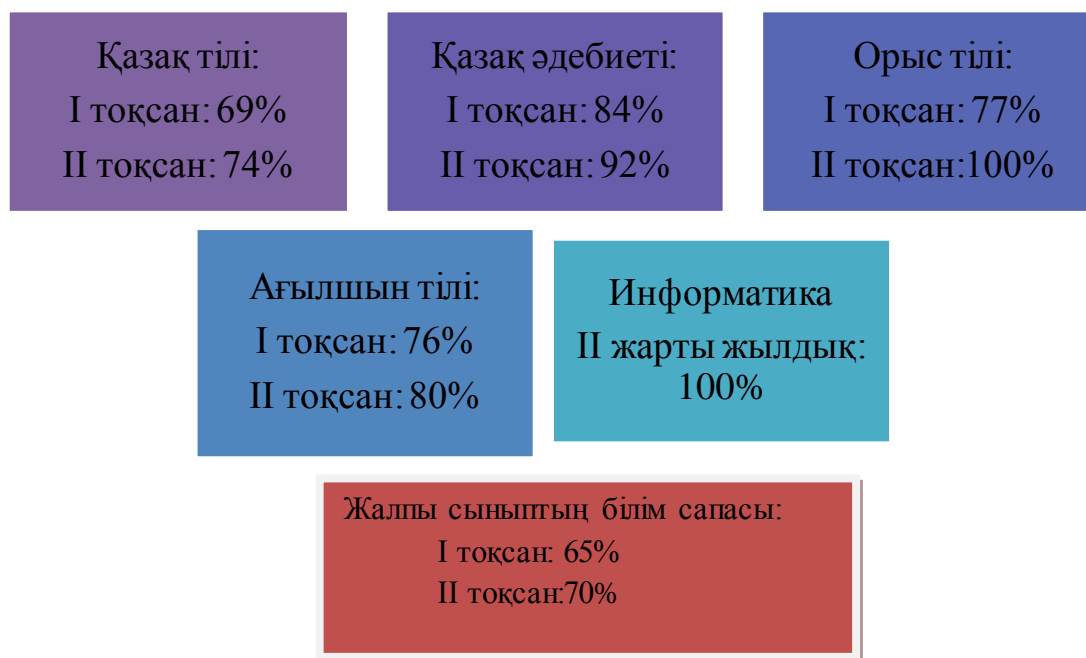
Сурет 11 – III кезеңнің сабақ көрінісі

«А» деңгейіндегі бала барлық пәннен белсенді жұмыс жасап, дұрыс жауабын тауып, достарының қатесін түзеп отырды.

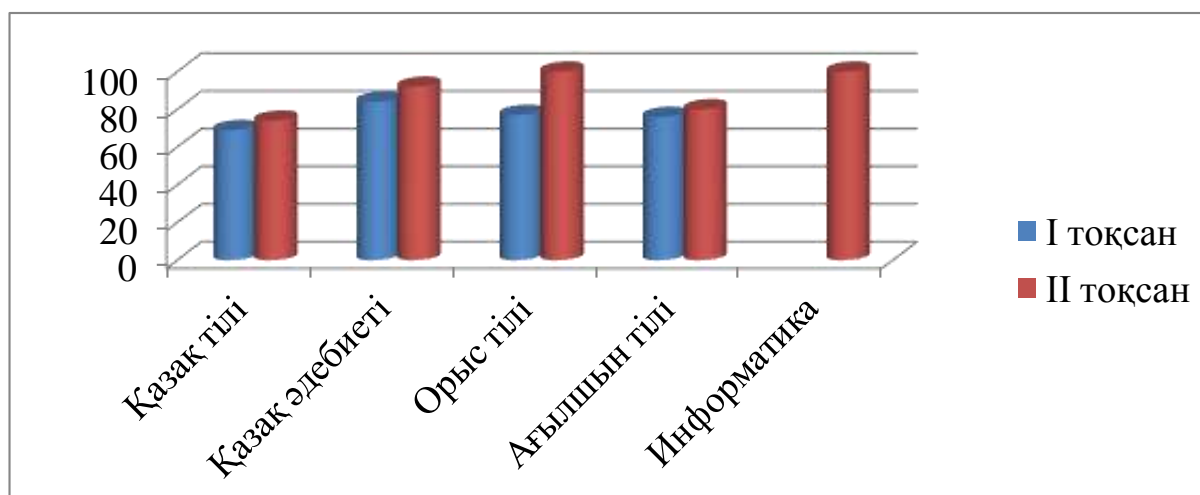
«В» деңгейіндегі бала барлық пәннен белсенді жұмыс жасап, дұрыс жауабын тауып, достарының қатесін түзеп отырды.

«С» деңгейіндегі бала өзіне жүктелген тапсырманы дұрыс орындап, жаңа тақырыпты меңгергенін көрсетті.

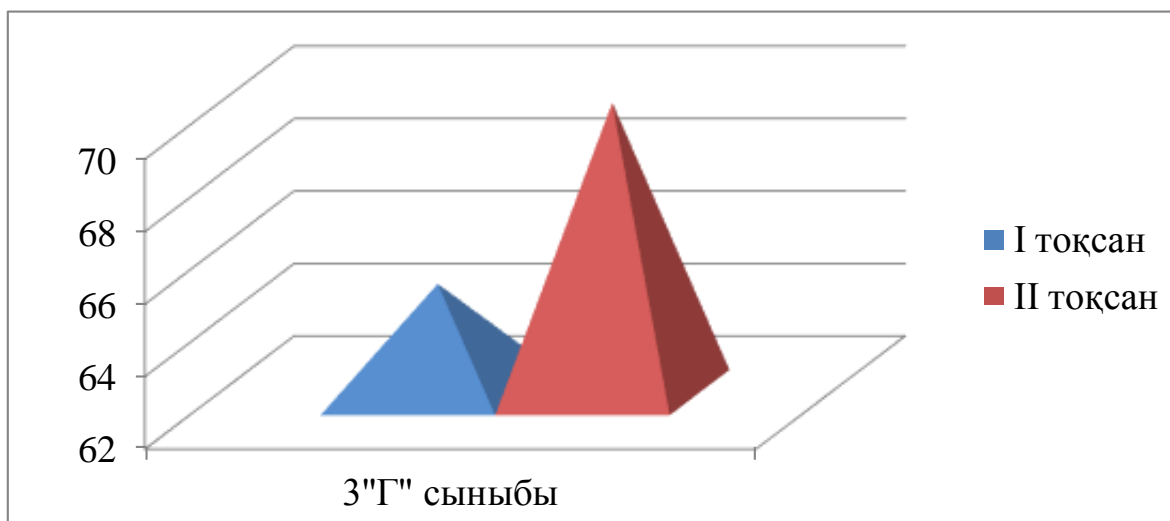
Үшінші кезеңде бірінші және екінші кезеңдерге қарағанда барлық пән бойынша зерттеу сабақтарды жоспарлау барысындағы болжамданған күтілетін нәтижеге қол жеткіздік (12,13, 14,15 - суреттер).

Сурет 12 – 3 «Г» сыныбында I және II тоқсан бойынша білім сапасының көрсеткіші

Сурет 13 – Білім сапасының салыстырмалы мониторингі (пәндер бойынша)

Сурет 14 – Сыныптың I және II тоқсан бойынша білім сапасының салыстырмалы мониторингі

Сурет 15 – Сыныптың I және II тоқсан бойынша білім сапасының салыстырмалы мониторингін талдау кезеңі

Lesson study зерттеу жұмысының нәтижесінде, зерттеуге таңдалынған үш әдістің интербелсенді әдіс ретінде барлық пәнге, барлық жұмыс түріне (топтық, жұптық, жеке), тақырыпқа сай түрлі тапсырмалар дайындауға тиімді екені анықталды. Lesson study зерттеу жұмысын жүргізу арқылы - 3 «Г» сыныбының білім сапасын көтеруге негізделген басты мақсатымызға жете білдік. Ұстаздардың ынтымақтастық құрып, бірлесе жұмыс жасауы бала бойындағы дағдылар мен түрлі қасиеттерін, оқу және оқыту барысында қолданылған әдістердің әртүрлі деңгейдегі балаға қалай әсер ететіндігін, серіктестік білім берудің сабақ барысындағы проблемаларды анықтап, оны шешу жолдарын табуға көмектесудің тиімділігін көрсетті.

**ОҚЫТУ МЕН ТӘРБИЕЛЕУДІҢ ИННОВАЦИЯЛЫҚ
ТЕХНОЛОГИЯЛАРЫН ПАЙДАЛАНА ОТЫРЫП, ОҚУШЫЛАРДЫҢ
ІЗДЕНІС ЖӘНЕ ШЫҒАРМАШЫЛЫҚ ДАҒДЫСЫН ДАМУ**

КАРТАБАЕВА Нурлукуль Байдильдаевна
бастауыш сынып мұғалімі, педагог-зерттеуші

АНСАГАЕВА Жанат Кыдыралиевна
бастауыш сынып мұғалімі, педагог-зерттеуші

ДЖАМПЕЙСОВА Куралай Турсыновна
бастауыш сынып мұғалімі, педагог-зерттеуші

БЕКЕНОВА Жанар Талгатбековна - бастауыш
сынып мұғалімі, педагог-сарапшы

Қанатбай Айдана Қожамұратқызы - бастауыш
сынып мұғалімі, педагог

Қазіргі заман талабына сай әрбір педагог үшін өз білімін шыңдау, дамыту басты мақсат болып табылады. Себебі, білім бір орында тұрмайды, ол үздіксіз дамып отырады. Әр күн сайын біз жаңа ашылулар, жаңалықтар оқып, ізденіп көруімізге болады. Сол жаңалықтардың бірі-жаңаша тәсіл-Lesson study. Lesson study-мұғалімдер тәжірибесі саласындағы білім жетілдіруге бағытталған ынтымақтастық педагогикалық тәсіл.

Lesson study-оқушыларға қажетті білім алуға жағдай жасайды, топ мүшелерінің кәсіби дамуына ықпал етеді және өзінің педагогикалық тәжірибесінде қолдануға көмектеседі. Сонымен қатар оқушының деңгейін анықтап, сол бойынша жұмыстар атқарылады. Сабақты зерттеу, яғни Lesson study әдісінің тиімділігі өте зор. Бұл сыныптағы іс-әрекетті бақылаудың, зерттеудің ерекше түрі. Сабақты бірлесіп жоспарлауды, сыныпты бірлесіп зерттеуді талап етеді. Осы орайда зерттеу сыныбына 2 «А» сыныбы таңдап алынды. Зерттеу нәтижесі сыныптағы оқушылардың оқу деңгейін арттыруға, пәнге деген қызығушылықтарын оятуға және үлгерім сапасын жақсартуға көмектеседі.

Біз мұғалімдер бірлесе сабақты жоспарлаудың арқасында сыныптағы оқушылардың деңгейін анықтай алдық. Тапсырмаларды түрлендіріп, деңгейлік тапсырмаларды көбірек қолдандық. Нәтижесінде үлгерімі төмен оқушының орта деңгейдің тапсырмаларын қызығушылықпен орындағанын байқадық. Сыныпта топтық оқыту арқылы оқушылардың таным белсенділігінің артқанын байқадық. Сыныпта топтық оқытуды басты назарға алу мақсатымыз. Топтық оқыту арқылы сыныпта оқу мен оқыту үрдісінде белсенді, бәсекелестік атмосфера орнату болды.

Зерттеу тақырыбы: «Оқыту мен тәрбиелеудің инновациялық технологияларын пайдалана отырып, оқушылардың ізденіс және шығармашылық дағдысын дамыту».

Бұл тақырыптың ауқымдылығы инновациялық технологияларды, тиімді әдіс-тәсілдерді ұтымды қолдану арқылы оқушылар түрлі сұрақтардың шешімін тауып, өз ойларын ашық түрде білдіріп, өз ойларын дәлелдеп, сонымен қатар, оқушылардың ізденіс және шығармашылық дағдысын дамытуға алып келеді.

Зерттеу объектісі: 2 «А» сынып

Зерттеу пәндері: қазақ тілі, математика, әдебиеттік оқу, жаратылыстану, дүниетану.

Мақсаты: Оқыту мен тәрбиелеудегі инновациялық технологияларды пайдалана отырып, оқушылардың шығармашылық дағдылары мен ізденіс қабілеттерін дамыту.

Міндеттері:

- оқыту мен оқу әрекеті барысында А,В,С оқушыларына зерттеу жүргізу;

- инновациялық технологияларды пайдалана отырып, оқушылардың шығармашылық және ізденіс қабілеттерін дамыту;

- топтық жұмыс арқылы шығармашылық жұмысты ұйымдастыра білу.

Lesson study барысында атқарылған жұмыстар

✓ Білім беру ұйымының басшысымен келісу парағы бекітілді;

- ✓ Зерттеу жүргізуге арнайы рұқсат қағазы берілді;
- ✓ Пән мұғалімдерінен фокус тобы құрылды;
- ✓ Сынып таңдалды;
- ✓ Оқушылардың деңгейі анықталды;
- ✓ Оқушылар сауалнамаға жауап берді;
- ✓ Проблемалық тақырып анықталды;
- ✓ Сабақ жоспары құрылды;
- ✓ Зерттеуге қатысатын ата-аналардан қолхат алынды;
- ✓ Сабақтан кейін оқушы үні тыңдалды;
- ✓ Пән мұғалімдерімен бірлескен талдау жұмысы жүргізілді;
- ✓ Бірлескен жұмыстың нәтижесі талданды. Қорытынды.

Зерттеу кезеңдері: 2023-2024 оқу жылы.

Сабақты зерттеу жұмысын бірлескен әрекеттер негізінде фокус топ құрудан бастадық. Зерттеу өткізуді ұйымдастыруға білім беру ұйымының басшысымен келісу парағы, зерттеу өткізуге рұқсат қағазы, фокус топ мүшелерінің зерттеуге қатысуға келісімін алдық. Сыныпты таңдап, А, В, С оқушыларды анықтадық. Оқушылардан және олардың ата-аналарынан зерттеу жүргізуге келісім беру қолхаты алынды (1-сурет).

		
<p style="text-align: center;">А оқушы Боранбай Рамазан</p>	<p style="text-align: center;">В оқушы Жақсығұл Сұлтанәлі</p>	<p style="text-align: center;">С оқушы Сембай Аружан</p>

Сурет 1 – Lesson Study-ға қатысушылар

2^{«А»} – сыныбына жүргізілетін LESSON STUDY зерттеу жұмысының жоспары

Тақырыбы: Оқыту мен тәрбиелеудің инновациялық технологияларын пайдалана отырып, оқушылардың ізденіс және шығармашылық дағдысын дамыту.

Мақсаты: Оқушылардың білім сапасын арттыру және жақсарту үшін оқыту әдістемесін жетілдіру, оқытудың жаңа әдістері мен формалары оқушылардың ізденіс және шығармашылық дағдысына, белсенділігінің қалыптасуына қарай әсер ететінін зерттеу.

Міндеттері:

- Сабақ барысында А,В,С оқушыларына бақылау жүргізу;
- Тиімді әдістерді сабақта қолданып, оқушылардың танымдық іс-әрекетін дамыту;
- Бірлескен оқуда оқушылардың өзара ынтымақтастығын құру, ізденіс және шығармашылық қабілеттерін арттыру;
- Инновациялық технологияларын пайдалану арқылы оқушылардың білім сапасын арттыру.

Күтілетін нәтиже:

1. Зерттеуге қатысқан оқушылардың ізденіс және шығармашылық қабілеттері дамиды, сабаққа деген ынтасы артады, білім сапасы жақсарады.
2. Зерттеуге қатысқан мұғалімдер әдіс алмасып, өз білім мен білік деңгейін көтереді.

№	Зерттеу жұмысының мазмұны	Мерзімі	Жауапты	Ескерту	
I отырыс					
1	Алғашқы отырыс. а) Зерттелетін сыныпты және зерттелетін оқушыларды анықтау; б) Проблемалық тақырыпты анықтау; с) СТО әдістерін белгілеу.	Қыркүйек	Фокус топ мүшелері		
2	Lesson study зерттеу тобына кіретін мұғалімдермен бірлесіп, келісім парағын, рұқсат парағын және зерттеу жұмысын ұйымдастыруға мектеп басшысымен келісу парағын толтыру.	Қыркүйек	Фокус топ мүшелері		
3	Ата-аналар мен оқушылардан келісім қол хатын алу.	Қыркүйек	Фокус топ мүшелері		
4	Оқушылардан зерттеуге дейін сауалнама алу.	Қыркүйек	Фокус топ мүшелері		
I кезең					
№	Зерттеу жұмысының мазмұны	Пәні	Мерзімі	Жауапты	Ескерту
1	тың тарихынан.	Әдебиеттік оқу	13.11.2023	Картабаева Н.Б.	
2	Адамның қозғалуына не көмектеседі?	Жаратылыстану	14.11.2023	Джампейсова К.Т.	
3	Жүздік. Жүздіктермен санау. Жүздіктерді	Математика	15.11.2023	Бекенова Ж.Т.	

	қосу және азайту.				
4	Мектептегі қарым-қатынас.	Дүниетану	16.11.2023	Қанатбай А.Қ.	
5	Сөйлем дегеніміз не?	Қазақ тілі	17.11.2023	Ансагаева Ж.К.	
6	Екінші отырыс: а) өткен сабақтар мен оқушылар сұхбатын талқылау, б) келесі сабақты жоспарлау	Әдебиеттік оқу Жаратылыстану Математика Дүниетану Қазақ тілі	17.11.2023	Фокус топ мүшелері	
II кезең					
1	Ауаның қандай қасиеттері бар?	Жаратылыстану	27.11.2023	Джампейсова К.Т.	
2	Сұраулы сөйлем.	Қазақ тілі	28.11.2023	Ансагаева Ж.К.	
3	Менің Отаным. Туған жер.	Әдебиеттік оқу	29.11.2023	Картабаева Н.Б.	
4	Уақыт. Уақыт өлшемдері.	Математика	30.11.2023	Бекенова Ж.Т.	
5	Туған өлкемнің көрікті жерлері.	Дүниетану	01.12.2023	Қанатбай А.Қ.	
6	Екінші отырыс: а) өткен сабақтар мен оқушылар сұхбатын талқылау, б) келесі сабақты жоспарлау	Математика Дүниетану Қазақ тілі Әдебиеттік оқу Жаратылыстану	01.12.2023	Фокус топ мүшелері	
III кезең					
1	Лепті сөйлем.	Қазақ тілі	11.12.2023	Ансагаева Ж.К.	
2	Біз су туралы не білеміз?	Жаратылыстану	12.12.2023	Джампейсова К.Т.	
3	Қазіргі көлік түрлері. Қоғамдық көліктерде жүру ережелері.	Дүниетану	13.12.2023	Қанатбай А.Қ.	
4	Ақиқат және жалған пікірлер.	Математика	14.12.2023	Бекенова Ж.Т.	
5	Төрт түлігі елімнің.	Әдебиеттік оқу	15.12.2023	Картабаева Н.Б.	
6	Үшінші отырыс: а) өткен сабақтар мен оқушылар сұхбатын талқылау; б) келесі сабақты жоспарлау	Қазақ тілі, әдебиеттік оқу, математика, жаратылыстану, дүниетану.	15.12.23	Фокус топ мүшелері	
Соңғы отырыс					
1	Lesson study өткізілген сабақтардың талдаулары негізінде қорытынды жасау;	Желтоқсан		Фокус топ мүшелері	
2	Материалдарды жинақтап, баспаға жіберу.	Желтоқсан		Фокус топ мүшелері	

Теле би атындағы орта мектебіннің директорының

БҰРЫНҒА АЗІСЫ

Келісетін

А.Т. Дарынбаева

«

Қолы

**ЗЕРТТЕУ ӨТКІЗУДІ ҰЙЫМДАСТЫРУҒА БІЛІМ БЕРУ
ҰЙЫМЫНЫҢ БАСШЫСЫМЕН
КЕЛІСУ ПАРАҒЫ**

Құрметті

Жамаларашева Ардақ Шаипбаевна

Біздің мектебімізде

оқыту мен тәрбиенің инновациялық техно-
логияларын пайдалана отырып, оқушылардың
ізденіс және шығармашылық дағдыларын
дамыту.

тақырыбында зерттеу жұмыстарын жүргізу үшін дайындық жұмыстары жүргізілуде.

Зерттеу барысында

ақпарат пен деректерді

анықтау (белгілеу) үшін мектебіміздің оқушыларынан (қызметкерлер мен мұғалімдерінен) сауалнама алу (сұхбат алу, қадағалау) қажет.

Мектепте *2^а сыныбында* осы зерттеуді өткізуге рұқсат беруіңізді сұраймыз. Ақпараттың құпия сақталатынына және барлық қатысушылардың есімдері аталмайтынына кепілдік береміз. Қатысу ерікті болып табылады және қатысушылардың кез – келген уақытта қатысудан бас тартуға құқығы бар.

Егер зерттеу жүргізуге рұқсат берсеңіз, оны мүмкіндігінше жайсыздық тудырмай өткізуге уәде береміз.

Зерттеуді жүргізетін фокус топ мүшелері:

Жамаларашева Құралай Шүкеевна - таратқыластану
Қартабасқа Қурманғали Байдиқбаева - зейнеттік оқу
Ансағанбаева Жаннат Қадаралықова - қазақ тілі
Бекенбаева Манар Шаһмәтбекбаева - математика
Қоңатбай Айдана Қоңалыратқыра - дүниетану

(мұғалімнің аты-жөні, пәні)

Төле би атындағы арты мектебіннің
директоры А.Т.Джангарашева

ЗЕРТТЕУ ӨТКІЗУГЕ РҰҚСАТ ҚАҒАЗЫ

Джампиева Куралай Мүрсәлімовна
Картабасва Нұрмұқан Байғұлғаевна
Ақсазақва Жанат Қадаралықова
Бекенова Жанар Шәмілбекевна
Қанатбай Айдана Қожамұратқызы
 (зерттеуші ұстаздардың аты-жөні)

фокус топ мүшелерінің

Оқушы мені тәрбиелеудің инновациялық
технологияларын пайдалана отырып,
оқушылардың ізденіс және шығармашылық
деңгейін дамыту.

(зерттеу тақырыбы)

тақырыбындағы зерттеу жұмысына 2 сынып оқушыларының қатысуына келісім беремін.

Мен:

- Оқушылардың (мұғалімдердің/қызметкерлердің және т.б.) жауаптары зерттеу жұмыстарында ғана пайдаланғанда;
- Оқушылардың (мұғалімдердің/қызметкерлердің және т.б.) қатысулары ерікті болған жағдайда;
- Оқушылардың (мұғалімдердің/қызметкерлердің және т.б.) кез келген уақытта зерттеуге қатысудан бас тарта алатын жағдайда;
- Оқушылардың (мұғалімдердің/қызметкерлердің және т.б.) жауаптары және олар туралы ақпарат құпия сақталған жағдайда, зерттеу жүргізуге келісім беремін.

Зерттеуші ұстаздардың қолы:

Джампиева К.М. Джаф
Картабасва Н.Б. НБ
Ақсазақва М.Қ. МҚ
Бекенова Н.М. Бек
Қанатбай А.Б. АБ
 (аты-жөні, қолы)

Күні: 28.09.2023 ж.

**ФОКУС ТОП МҮШЕЛЕРІНІҢ ЗЕРТТЕУГЕ ҚАТЫСУҒА
КЕЛІСІМ ПАРАҒЫ**

LESSON STUDY зерттеу жұмысын фокус топ

мүшелері

Дампейіева Қуралай Тұрғанбаева
Қартабаева Нұрлықы Байдылдаева
Ақсағасва Манат Қадірғалиқызы
Бекенова Жанар Маматбекевна
Қанатбай Айдана Қосамұратқызы
(зерттеуші мұғалімдердің аты-жөні)

- Зерттеуге қатысуға арналған ақпаратпен таныстым. Зерттеуге қатысуға келісім беремін.
- Зерттеудің мақсаты мен міндетін және оған неге қатысып отырғанымды түсінемін.
- Зерттеудің кез – келген сатысында оған қатысудан бас тарта алатындығымды түсінемін.
- Зерттеу барысында алынған ақпарат жарияланған жағдайда менің атым аталмайтынына және жеке деректерім құпия қалатынын түсінемін.
- Алынған ақпарат толығымен зерттеушілердің сақтауында болып, зерттеу мақсатында ғана қолданылатынын түсінемін.
- Егер зерттеу туралы толығырақ ақпарат қажет болса, директордың ғылыми ісі жөніндегі орынбасарымен байланыса алатыным туралы хабардармын.

Дампейіева Қ.Т.
Қартабаева Н.Б.
Ақсағасва М.Қ.
Бекенова М.Т.
(зерттеушілердің аты-жөні)
Қанатбай А.Қ.

Дмаф
Д
Д
Бсеф.
(қолы)

Күні 28.09.2023 ж.

Шу қаласы «Төле би атындағы орта мектебі» коммуналдық мемлекеттік мекемесі
2023-2024 оқу жылы

Келісім

Мен, 2а сынып оқушысы Боранбай Р
мектептегі ашық сабақтар мен зерттеу сабақтарында, сыныптан тыс жұмыстарды орындау
барысында суретке (фото) және видеоға түсіруге келісімді беремін.
Оқушының қолы Б Р

Шу қаласы «Төле би атындағы орта мектебі» коммуналдық мемлекеттік
мекемесі
2023-2024 оқу жылы

Келісім

Мен, 2а сынып оқушысы Жақсығали Сұлтанали
мектептегі ашық сабақтар мен зерттеу сабақтарында, сыныптан тыс жұмыстарды орындау
барысында суретке (фото) және видеоға түсіруге келісімді беремін.
Оқушының қолы ЖС

Шу қаласы «Төле би атындағы орта мектебі» коммуналдық мемлекеттік мекемесі
2023-2024 оқу жылы

Келісім

Мен, 2а сынып оқушысы Сенбай Адам
мектептегі ашық сабақтар мен зерттеу сабақтарында, сыныптан тыс жұмыстарды орындау
барысында суретке (фото) және видеоға түсіруге келісімді беремін.
Оқушының қолы С А

Төле би атындағы орта мектебінің директор
А.Т. Джангарашеваға
ата - ана Кабдешина Ж

Қолхат

Мен 2а сынып оқушысы Сенбай Адам
Ата - анасы Кабдешина Жолдан баламның
сипабағала атағуға және парашапа отырамын I ESSON STUDY зерттеу
сабағына қатысуына қарсы емеспін.
Зерттеу сабағы барысында зерттеу тобының жұмыс әрекетіне қарай оқуды
жақсарту мақсатындағы әдіс - тәсілдерді қолдануларына, жестің
қолданылуына, әдебиеттік жазбаларға жарыяланбайтын, шикі зерттеу үшін
және баспаға шығарылатынын) фото, бейне жазбалар түсіруіне
келісімді беремін.

Қолы ЖС
«29» 09 2023 жыл

Төле би атындағы орта мектебінің директор
А.Т. Джангарашеваға
ата - ана Ташманов А

Қолхат

Мен 2а сынып оқушысы Боранбай Рашидханов
Ата - анасы Ташманов А баламның
сипабағала атағуға және парашапа отырамын I ESSON STUDY зерттеу
сабағына қатысуына қарсы емеспін.
Зерттеу сабағы барысында зерттеу тобының жұмыс әрекетіне қарай оқуды
жақсарту мақсатындағы әдіс - тәсілдерді қолдануларына, жестің
қолданылуына, әдебиеттік жазбаларға жарыяланбайтын, шикі зерттеу үшін
және баспаға шығарылатынын) фото, бейне жазбалар түсіруіне
келісімді беремін.

Қолы Т
«29» 09 2023 жыл

Сурет 2 – LS зерттеушілер тобының отырысы

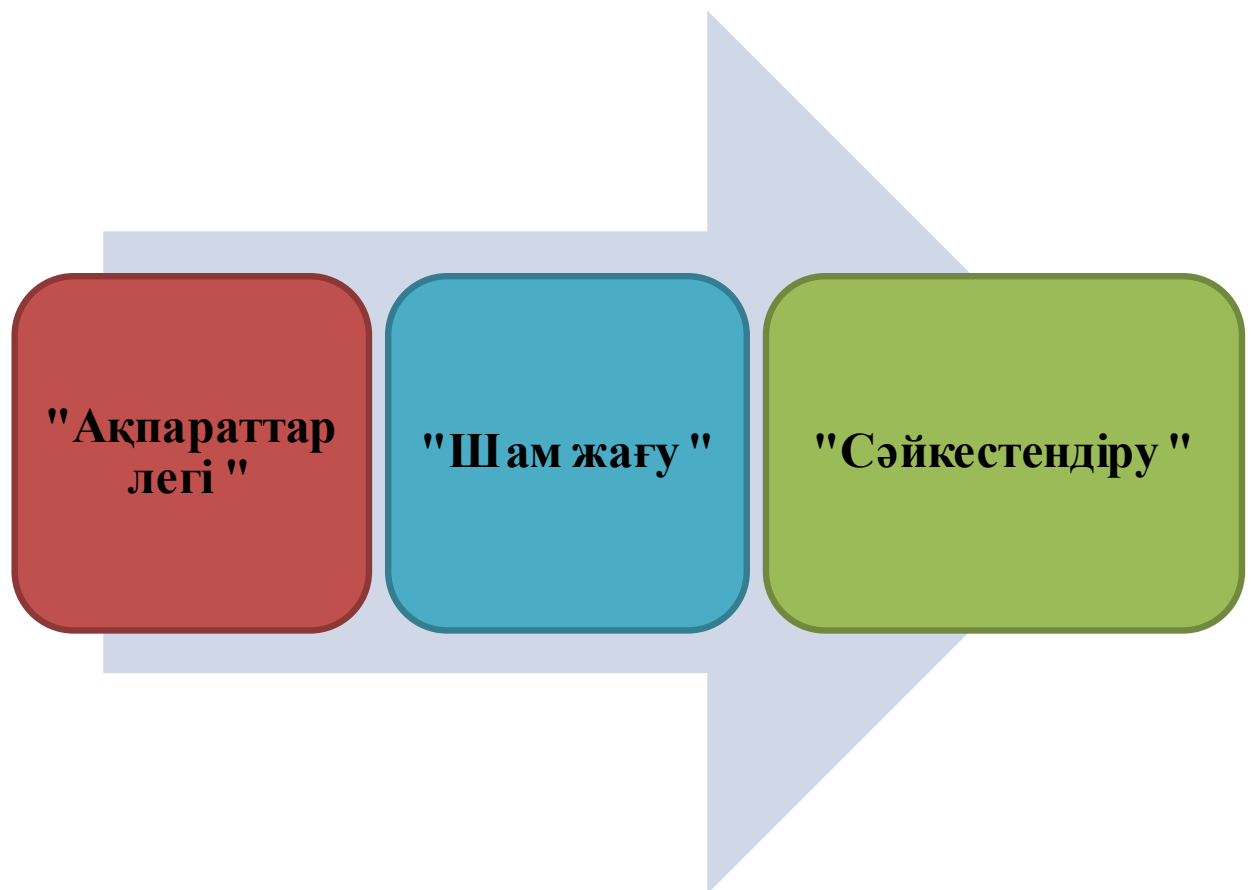
Оқытуға өзгеріс енгізуді дайындау аясында осы сыныптан алынған сауалнаманың нәтижесінің мониторингісі төменде көрсетілді.

Мақпал Сұлтанов
2 а

Бастауыш сынып оқушыларына арналған
САУАЛНАМА

Құрметті оқушы, сенің пікіріңе сәйкес келетін жауапты белгіле.

№	СУРАҚТАР	ИӘ	ЖОҚ	КЕЙДЕ	ЖАУАП БЕРЕ АЛМАЙМЫН
1	Сенің сабақ оқу үлгерімің жақсы ма?				+
2	Жеке тапсырма орындағанда қиналасың ба?			+	
3	Топтық жұмыста белсенді қатысасың ба?	+			
4	Мұғалім сабақ түсіндіргенде тақырыпты жақсы түсінесің бе?	+			
5	Сыныптастарың тапсырма орындау барысында саған көмектесе ме?			+	
6	Үй тапсырмасын ата – анамен бірігіп орындайсың ба?	+			
7	Берілген тапсырманы топпен орындаған ұнайды ма?				+
8	Сыныптастарыңа түсінбеген тапсырмасын орындауға көмектесесің бе?			+	
9	Өз өзіңді бағалай аласың ба?			+	
10	Топтық жұмыста өз пікіріңді еркін айта аласың ба?				+

Сурет 3 – LS зерттеу сабақтарында таңдалған әдістер

Lesson Study 1 кезеңінде өткізілген сабақтың талдауы

13-17 қараша күндер аралығында әдебиеттік оқу, жаратылыстану, математика, қазақ тілі, дүниетану сабақтарының 1-кезең топтамасы өтілді.

Топ мүшелері сабақтарды жоспарлау барысында оқушылардың жас ерекшеліктеріне қарай, оқу материалын түсінуге тиімді деген әдістер қарастырды. Ортақ шешіммен «Ақпараттар легі» әдісі таңдалды.

Оқушылар төрт телеарна атауларымен топтарға бөлініп «Тілшілер» рөлінде тапсырмалар орындады. Дүниетану сабағында «Тик-ток», «Инстаграмм», «Ютуб», «Фейсбук» әлеуметтік желілер атауы қолданылды. А, В, С деңгейдегі оқушылар бір топта болған жоқ. Үй тапсырмасы «Тізбек», «Ақиқат-Жалған» әдістері ақылы пысықталды. Жаңа тақырыпқа ой қозғау мақсатымен көрсетілген бейнероликтер, оқушылардың қызығушылықтарын тұдырды.

Жаңа материалды талдау «Ақпараттар легі» ортақ әдісімен жасалды. Сабақтың соңында оқушылардан, алған әсерлері, қаншалықты түсінгендері, қиналған тұстары туралы сұхбат алынды. Нәтижесінде А, В оқушыларына жеке жұмыс жасау көбірек ұнаса, С оқушысына керісінше топпен жұмыс жасаған жақсы екені анықталды (4-сурет).

Сурет 4 – Сабақтардан көрініс: Талдау барысы және оқушылардан сұхбат алу

Топтық, жеке жұмыс түрлері қолданылды. Топтық жұмыста тірек сөздер, сызбалар таратпалары берілді. Кейбір оқушыларда өзара тапсырмаларды бөлісіп орындауда келіспеушіліктері байқалды. Мұғалімнің ескертпелері қажет болды. Бақылаудағы А оқушы асықпай ойланып, ойын тиянақтап айтты. В оқушы тапсырмаларды жылдам орындап, топ мүшелерін күтпей жауап беруге ұмтылды. Жауап бергенде ойы дұрыс, бірақ сөздері нақты емес. С оқушысы топ ішінде басқалардың жауаптарын жай тындап отырды. Ортаға шыққанда жауап бергісі келгені байқалды, дегенмен ұяңдығы басым болды. Жеке жұмыста А, В оқушылары белсенді болды. Көлемді тапсырма орындады. С оқушы белсенділік танытпады. Көмек қажет етті (5-сурет).

Сурет 5 – Сабақтардан көрініс

27 қараша – 01 желтоқсан күндер аралығында әдебиеттік оқу, жаратылыстану, математика, қазақ тілі, дүниетану сабақтарының 2-кезең топтамасы өтілді.

Топ мүшелері сабақтарды жоспарлау барысында оқушылардың жас ерекшеліктеріне қарай, оқу материалын түсінуге тиімді деген әдістер қарастырды. Ортақ шешіммен «Шам жағу» әдісі таңдалды.

Сыныптың зейінін сабаққа аударып, жағымды атмосфералық қарым-қатынас «Көңілді сәлем» әдісі арқылы орнатылды, «Молекулалар» әдісі арқылы топтарға бөлініп, «Лезде» тесті арқылы өткен тақырыпты қайталадық. «Шамның жағу» әдісінің көмегімен тапсырмалар орындалды. Әдебиеттік оқу сабағында бұл әдіс жеке жұмыс ретінде берілсе, дүниетану, қазақ тілі пәндерінде тақтаға ілінген шамдарды таңдау арқылы жаңа тақырыпты пысықтау мақсатында берілді. Математика, жаратылыстану пәндерінде бұл әдіс топтық жұмыс ретінде орындалды.

Сабақты «Айналмалы бекет» тәсілін қолдану арқылы қорытындылап, ББҰ кестесі бойынша рефлексия жүргізілді. Жалпы сабақтар барысында жеке, жұптық, топтық жұмыстар жасалды. Оқушылар аса қызығушылықпен берілген тапсырмаларды орындап шықты.

✓ **А деңгейіндегі оқушы** өзінің көшбасшы екенін көрсетті, тапсырманы шапшаң орындап отырды.

✓ **В деңгейіндегі оқушы** ерекше белсенділік танытты. Топ сенімділігін ақтай алатындығына көз жеткізді.

✓ **С деңгейіндегі оқушы** қуанышпен атсалысты, өз ыңғайымен үйреніп, жақсы нәтиже көрсетті.

Жалпылама алғанда бақылаудағы А, В, С оқушылары сабақ түсінікті болғанын жеткізді.

**Сурет 6 - Қызықты сәттер.
Lesson Study 3 кезеңінде өткізілген сабақтың талдауы**

2 «А» сыныбында Lesson study жүргізген әдебиеттік оқу, жаратылыстану, математика, қазақ тілі, дүниетану пәндерінің талқылау нәтижесі

Сабақты жоспарлау, бақылау және талдау

Кезең 27.11-01.12 (II)

Мақсаты

Оқушыға сурақ қою арқылы, проблеманы зерттеп, ой-өрісін дамыту.

Сабақ барысында қол жеткізген табысы мен жетістігі

Топтық, жұптық, жеке жұмыс барысында шығармашылық жұмыстарға бағыту.

А - деңгейлі оқушы

Берілген күрделі мәтіндерден маңызын, мағынасын анықтады. Шығарманың құрылымын танып-биледі. Сипаттама алады. Сипаттама сурақтарды жауап береді.

В-деңгейлі оқушы

Берілген мәтіндерден қорытынды, тұжырым жасайды. Құрметпен байланыстырады. Оқушы маңызын алады. Сөздік кесте құрастырады.

С-деңгейлі оқушы

Сабақ барысындағы әдіс-тәсілдер ұнады. Тақырыптың сураққа тәсілді мағына беріп алынды. Жауап берді.

Сабақ кезеңдері

Оқушылар жасалған жұмыстарға бір-біріне баға беріп, өз ойларын айтып, жері бағаланып жасады. Барлық әдістерде тиімді пайдаланды. Ақпараттарды білген, шығармашылық жұмыстарын құрды. Оқушының белісті.

Бақылаушы мұғалімдер

Аманжол
Аманжол
Аманжол
Аманжол

Джампейсова Қ. І.
Картабаева Н.Б.
Ансагаева Ж.
Бекенова Ж.Т.
Қанатбай А.Қ.

Lesson study-дың 3 кезеңі 11.12.2023ж-15.12.2023ж. аралығында өтті. Фокус топ мүшелері «Сәйкестендіру» әдісін түрлі бағытта қолдандық.

Фокус тобының мүшесі – Картабаева Нурлукуль Байдильдаевна әдебиеттік оқу пәні бойынша 3-кезеңде «Төрт түлігі елімнің» тақырыбындағы сабағын wordvall-дан «Кездейсоқ шеңбер» ойыны арқылы өткізді.

Келесі фокус топ мүшесі – Бекенова Жанар Талгатбековна математика пәні бойынша 3-кезеңде «Ақиқат және жалған пікірлер» тақырыбында жаңа сабағын бекіту кезеңінде ақиқат пен жалған пікірлерді сәйкестендіріп, «Ия мен жоқ» әдісі арқылы сабағын бекітті.

Тағы бір топ мүшесі – Ансагаева Жанат Кадыралиевна қазақ тілі пәні бойынша 3-кезеңде «Лепті сөйлем» тақырыбындағы сабағын берілген сөйлемдерді тыныс белгісіне қарай сәйкестендіруді тапсырды.

Келесі фокус топ мүшесі - Джампейсова Куралай Турсыновна дүниетану пәні бойынша 3-кезеңде «Қазіргі көлік түрлері. Қоғамдық көліктерде жүру ережелері» тақырыбындағы сабағын Lтarnind Apps-пен көлік түрлерін сәйкестендірді.

Келесі фокус топ мүшесі – Қанатбай Айдана Қожамұратқызы жаратылыстану пәні бойынша «Біз су туралы не білеміз?» тақырыбындағы сабағын сурет арқылы сәйкестендірді.

Сабақ беруші мұғалімнің басты міндеті оқушы бойында сабаққа деген қызығушылықты ояту, әрбір кезеңдердегі қозғалысты бақылау болды. Сабақтағы А, В, С оқушыларының іс-әрекетін фокус тобындағы мұғалімдер жеке-жеке бақылап отырды. Сабақ соңында жүргізілген рефлексия көрсеткендей: оқушыларға сабақ өткізу әдісі, ондағы тапсырмалар және бағалау тәсілдері ұнағанын айтты.

Сонымен, Lesson study зерттеу жобасы бойынша алған нәтижелер келесідей болды:

А оқушы: өзіндік ойы бар. Тапсырмаларды тез дәлелмен орындайды. Басқаларға көмек қолын ұсынады. Күрделі тапсырмаларды жеке талдайды және топ мүшелерінің пікірлерін ескере отырып, ортақ шешім, қорытынды жасай алады.

В оқушы: топтағы жүргізілген іс-әрекеттерді өз ойымен, толық жеткізе алады және өзіндік бағалаудың объективті болу керектігін түсінеді.

С оқушы: процесті бақылайды, топ мүшелері атынан спикер ретінде ой білдіреді, кейбір есептерді, тапсырмаларды сыныптастары көмегімен орындайды, қиындықтарды көтере алады және өз мүмкіншіліктерін біледі.

Осының нәтижесінде зерттеудегі А, В, С оқушыларының өзін-өзі реттеу, қалыптастыру, өз бетінше білім алу және математикалық-жаратылыстану пәндері бойынша білімдерін дамыту қабілеттерінің өсуін байқадық

Фокус тобындағы мұғалімдердің жүргізген бақылауларына талдау жасай отырып, оқушылардың қабілеті артқанын, сыныптағы психологиялық ахуалдың жақсарғанын, бір-бірімен диалог жүргізу арқылы өз ойларын негіздей алатындығын байқадық. Сабақтарда топтық жұмыс кезінде оқушылардың арасында жүргізілетін диалог олардың сыни тұрғыдан ойлау қабілеттерін дамытуға мүмкіндік берді. Lesson Study зерттеу жобасында, мұғалімдер оқушылардың бақылау дағдысын дамытты. Бұл зерттеу материалдары сабақ беретін мұғалімдер үшін маңызды болды.

Lesson Study мұғалімдердің кәсіби біліктілігін көтерудің, білім жетілдірудің, тәжірибе алмасудың оңтайлы әдісі екендігіне көзіміз жетті. Оқушы тақырыпты жақсы меңгеруі үшін бірнеше сабақ бойы түрлі әдістерді қолданып, бақылап, зерттеп, соңында тиімді тәсілді анықтау арқылы жетістікке жетуге болатынын білдік.

Lesson Study- оқушыға саналы білім беруді көздеген бір мақсатқа жұмылған ұстаздар шеберханасы десек артық айтқандық емес.

Сурет 7 – LS сабақтар көрінісі

2 «А» сыныбында Lesson stadi жүргізген әдебиеттік оқу, жаратылыстану, математика қазақ тілі, дүниетану пәндерінің талқылау нәтижесі

Сабақты жоспарлау, бақылау және талдау

Кезең III / 11-15.12.2023ж

Мақсаты Семантикастарының мақалаларын

мұқият тыңдайды. Карти-кәтпен шеберлігі дәлілденді.

Сабақ барысында қол жеткізген табысы мен жетістігі „Семантикалық карта“

Wotrallдан, Кедейсөз шебері” ойыны, Learning Artпен сілестендіру, „Асық ату” ойыны арқылы ізденіс және шығармашылық қабілетін дағдылау, өлшеу арқылы арттыру.

А-деңгейлі оқушы

Learning Artпен сілестендіру кезінде
шалшақ мақал беріп, сабаққа деген қызығу
шығымы жоғары болды.

В-деңгейлі оқушы

Белсенді қатысып, қол көтеріп мақал
берді. Ой ойын еркін жеткізді. Жалпық нәтиже
барысында белсенді болды.

С-деңгейлі оқушы

Мақал беруге зият мақал отырады. Ой
өзіне сенімділігі төмен, жалпық нәтиже
барысында жұмыс бірлесіп нәтиже мақалды.

Сабақ кезеңдері

Сабақ басында сурет арқылы көліктерді сипат
теңдіріп мақалында көлік-күй қалып тамақтарды.
„Асық ату” ойыны арқылы сабақтың кері байламынан,
„Семантикалық карта” арқылы жалпық нәтиже мақалды.
Сабақ соңында „жетістік бағалау” арқылы кері байламын
алды.

Бақылаушы мұғалімдер

Джаф
Картабаева
Аңсағаева
Бекенова
Қанатбай

ДжампейсоваК.
Картабаева Н.
Аңсағаева Ж.
Бекенова Ж.
ҚанатбайА.

Зерттеу сабақтарының әр кезең соңында «Сұхбаттасу» әдісін қолдану арқылы А,В,С оқушыларының ойын, пікірін тыңдадық. Оқушылар тапсырмаларды орындау барысында оқуға деген қызығушылықтарының артқаны туралы айтып, сабақтың ұнаған, ұнамаған тұстарын да тоқталды. Бақылаудағы оқушылардың іс-әрекеті талданып, әр кезеңдегі сабақты бірлесе жоспарлауда «оқушы үнін» негізге алып отырдық.

Сурет 8 – Оқушы үнін тыңдау

2^{«А»} – сыныбында жүргізілген LESSON STUDY зерттеу жұмысының есебі

Сурет 9 – Есеп беру сәті

Тақырыбы: Оқыту мен тәрбиелеудің инновациялық технологияларын пайдалана отырып, оқушылардың ізденіс және шығармашылық дағдысын дамыту.

Мақсаты: Оқушылардың білім сапасын арттыру және жақсарту үшін оқыту әдістемесін жетілдіру, оқытудың жаңа әдістері мен формалары оқушылардың ізденіс және шығармашылық дағдысына, белсенділігінің қалыптасуына қарай әсер ететінін зерттеу.

Міндеттері:

- Сабақ барысында А,В,С оқушыларына бақылау жүргізу; Тиімді әдістерді сабақта қолданып, оқушылардың танымдық іс-әрекетін дамыту;

Бірлескен оқуда оқушылардың өзара ынтымақтастығын құру, ізденіс және шығармашылық қабілеттерін арттыру;

- Инновациялық технологияларын пайдалану арқылы оқушылардың білім сапасын арттыру.

Күтілетін нәтиже:

1. Зерттеуге қатысқан оқушылардың ізденіс және шығармашылық қабілеттері дамиды, сабаққа деген ынтымақтастығы артады, білім сапасы жақсарады.

2. Зерттеуге қатысқан мұғалімдер әдіс алмасып, өз білім мен білік деңгейін көтереді.

Фокус топ мүшелері - бастауыш сынып мұғалімдері:

- 1) Картабаева Н.Б. – әдебиеттік оқу;
- 2) Ансагаева Ж.К. – қазақ тілі;
- 3) Бекенова Ж.Т. – математика;
- 4) Джампейсова К.Т. – жаратылыстану;
- 5) Қанатбай А.Қ. – дүниетану.

Зерттелген оқушылар:

А деңгейі – Боранбай Рамазан. Үлгерімі жақсы, ойын нақты жеткізе алады, өз бетімен жұмыс жасағанды қалайды.

В деңгейі – Жақсығұл Сұлтанәлі Үлгерімі орташа, қимыл-қозғалысты, өз-өзін еркін ұстауды ұнатады. Ойын нақты жеткізуге қиналады.

С деңгейі – Сембай Аялым. Үлгерімі төмен, қимылы баяу, ұяң.

Зерттеу 3 кезеңде өтті (10-сурет).

14-17 қараша күндер аралығында әдебиеттік оқу, жаратылыстану, математика, қазақ тілі, дүниетану сабақтарының 1-кезең топтамасы өтілді.

Топ мүшелері сабақтарды жоспарлау барысында оқушылардың жас ерекшеліктеріне қарай, оқу материалын түсінуге тиімді деген әдістер қарастырылды. Ортақ шешіммен «Ақпараттар легі» әдісі тандалды. Оқушылар төрт телеарна атауларымен топтарға бөлінді. «Тілшілер» рөлінде тапсырмалар орындады. Дүниетану сабағында «Тик-ток», «Инстаграм», «Ютуб», «Фейсбук» атауымен топтар жұмыс жасады. А,В,С деңгейдегі оқушылар бір топта болған жоқ.

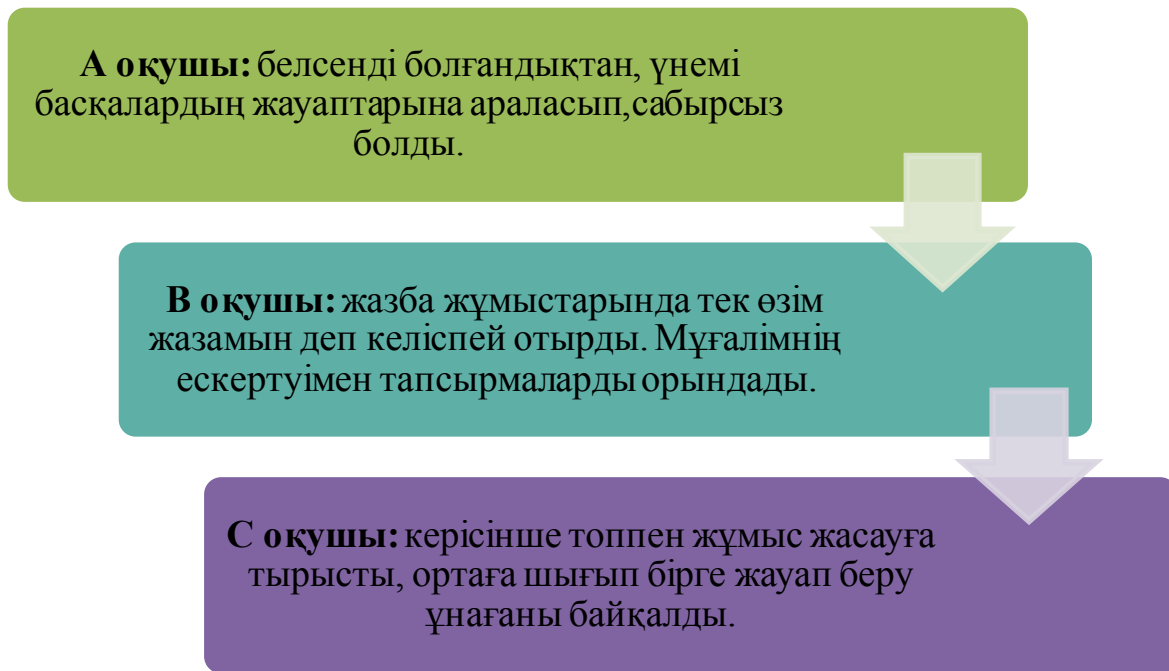
Жалпы сыныпты алсақ, топта жұмыс жасау барысында біраз қиындықтар болды: бір-бірін тыңдамау, шулау, ренжулері, соның салдарынан жауаптарының ұзаққа созылуы.

Сабақтардан соң А,В,С оқушылардан интервью әдісімен пікірлері тыңдалды. А,В оқушылары тапсырмалар көбірек болса екендеген ой айтты, С оқушы бәрі ұнады, қызық болғанын айтты.

2-кезең 27.11- 05.12 аралығы сабақтар топтамасын жоспарлау барысында оқушы үні ескеріле отырып, «Шам жағу» ортақ әдісі таңдалды.

Топтық, жеке, жұптық жұмыс түрлерін қолдандық. А,В оқушыларына қосымша сұрақтар, көлемді тапсырмалар берілді.

Байқалғаны, бұл кезеңде сынып оқушылары топтық жұмысқа үйрене бастаған. Аса шуламай, бір-бірімен жұптасып әрекет етеді.

Сурет 10- Оқушы іс-әрекеті

А оқушы - бұрынғыдай жауаптарға араласпай, өз кезегімен тапсырманы тиянақты орындап отырды. Бұл жерде жеке жұмыс болды.

В оқушы - сұрақтарға ауызша жауап берді, бірақ тәртібі қасындағы оқушыға кедергі келтірді.

С оқушы – жеке жұмыста өзіне сенімсіз, ұзақ ойланып отырды.

3-кезеңде (11.12-15.12) алдағы өтілген сабақтардың тиімді, тиімсіз жақтары мен оқушы үнін ескере отырып, заман талабына сай. АКТ платформаларын қолдануды жөн көрдік. «Сәйкестендіру» әдісін түрлендіріп қолдандық.

WordWall-дан “Кездейсоқ шеңбер» ойынымен үй тапсырмасы тексерілді, жаңа тақырыпты талдауда Learning Appспен сәйкестендіру тапсырмаларын орындадық. Оқушылар қызыға қатысты. Сонымен қатар, таратпа материалдармен жұмыс жасалды.

А оқушы - тапсырманы орындауда, қателеспей, мұқият болу керек екенін түсінді. Көшбасшылық қабілеті байқалды, бірлесіп жұмыс жасаған қызықты екенін түсінген секілді.

В оқушы - ортақ тәртіпке бағыну, басқалармен бірге жұмыс жасау керек екенін, жауапты ойланып, тиянақты айтуды түсінді.

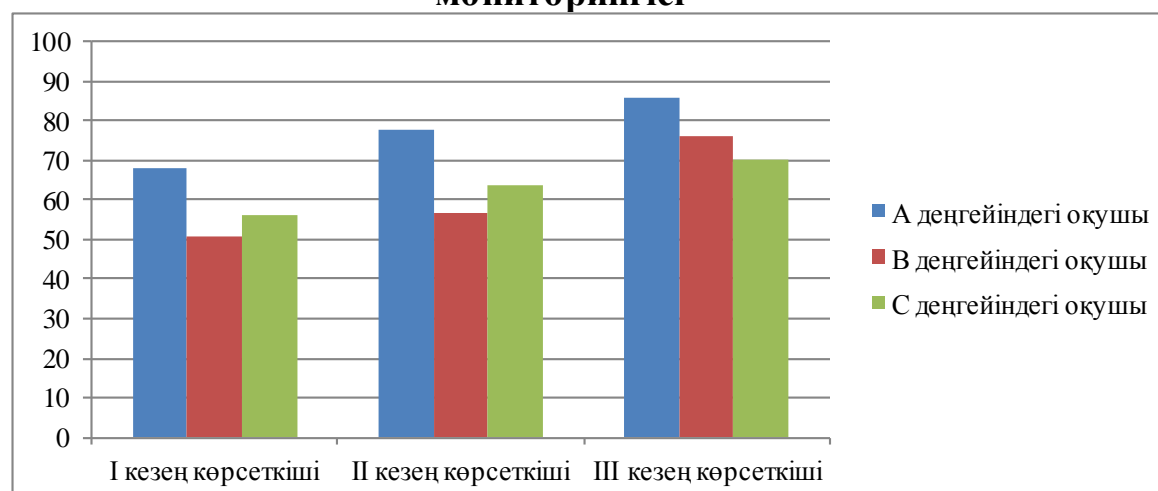
С оқушы - ұяң болмай, қол көтеріп, жауап беруге дағдылана бастағаны байқалды. Жаксы баға алу қолынан келетініне сенімділік пайда болды.

Өткізілген Lesson study зерттеу нәтижесінде жалпы сынып бойынша 1-2 тоқсан салыстырмалы алғанда білім сапасында өсу динамикасы бар (11, 12,13 - суреттер).

Пәндер	1-тоқсан	2-тоқсан
Математика	70.3%	74%
Қазақ тілі	74%	78%
Әдебиеттік оқу	78%	85%
Жаратылыстану	-	97%
Дүниетану	-	92%

Сурет 11–LS -ді бірлесіп, зерттеу жұмысын жүргізгенге дейінгі және зерттеу жұмысынан кейінгі пәндер бойынша білім сапасының мониторингісі

А деңгейіндегі оқушы	68%	78%	86%
В деңгейіндегі оқушы	51%	57%	64%
С деңгейіндегі оқушы	56%	64%	70%

Сурет 12–Білім сапасының мониторингісі

Сурет 13– Қорытынды отырыс

Lesson Study зерттеу жұмысының нәтижесінде фокус топ мүшелері өз тәжірибе қорын жаңа тәсілдермен толықтырды. Бірлесіп жоспар құру, оқу үдерісіне бақылау жүргізу, проблемаларды бірігіп шешу – кәсіби біліктіліктерінің өсуіне тікелей ықпал етті.

Топтың зерттелетін мәселесі «Бірлесу, ақылдасу, қолдау» әрекеттер аясында жүзеге асты. Әр атқарылған жұмысты кезең бойынша талдау, рефлексиялау үдерісі ілгері қадам жасауға мүмкіндік берді. Сыныптың және жеке оқушының білім алудағы ішкі және сыртқы проблемасын байқауға, себеп-салдарын мүмкіндігінше анықтап, оқушыны топтық жұмысқа машықтау болды. Ашық сөйлесу, пікірін тыңдау арқылы ортаға бейімдеуді және «оқушы-мұғалім», «оқушы-оқушы» үдерісін дағдыға айналдыруға бағытталды. Топпен, жұппен, жекелеген жұмыстарда кедергі болатын факторларды айқындап, тиімді әдістерді таңдау, қолдану-оқушылардың бірлескен іс – әрекеттерінің оңтайлы болуына, танымдық қабілеттерінің артуына әкелетініне дәлел (1- кесте).

Lesson Study мұғалімдердің білімін қалыптастыру және оқыту мен оқуды жетілдіру, тәжірибесін дамытудағы ынтымақтастық тәсіл болып табылады.

Бағдарламаның негізгі идеясын түсініп, мектептің, оқушының, мұғалімнің мүмкіндіктерін ескере отырып, нәтижеге қол жеткізу үшін қол жетімді, тиімді қадамдар жасауға болатынына көз жеткіздік.

Оқытудың тиімділігін арттыру үшін біз, мұғалімдер қауымы әр сабақта жаңа технологияларды қолдануымыз қажет. Себебі жаңа технологиялардың ерекшелігі – оның оқушыға жан-жақты ықпал етуі. Яғни, тек білімді немесе оқу бағдарламасын меңгертіп қоймай, жеке тұлғаның танымдыққа білеттерін, танымдық процестерін (есту, көру), өзін-өзі дамыту, бекіту, шығармашылық қабілеттерін қалыптастыру, белсенді сөздік қорын дамытуға, өз бетімен білім

алуға, ізденуге деген ықыласы мен іскерлігін, оқу-танымдық ынтасын жетілдіру, әрі жеке тұлғаны жан-жақты дамытуға жетелейді.

Кесте 1– Зерттелген А, В, С деңгейдегі оқушылардың сипаттамасы

Оқушы		Бастапқы жағдайы	Кейінгі жағдайы
А		<p>Сабақ үлгерімі жақсы. Ойын тиянақты жеткізе алады. Еріншектігі бар. Бірақ тұрақты түрде емес. Белсенді, алайда көшбасшылыққа ұмтылмайды. Бірлесіп жұмыс жасау дағдысы орташа. Қосымша ресурстармен жұмыс жасау керек.</p>	<p>Белсенді, жауаптарды ұқыпты тыңдап, басқалардың ойын толықтырады. Көшбасшылыққа ұмтылыс бар. Білетін қосымша мәліметтермен бөліскенде көңілденіп қалады.</p>
В		<p>Ойын ашық айтады. Сұрақтары болса біден сұрайды. Сөздік қоры орташа, көп жағдайда жетпей қалады. Тапсырманы түсінген жағдайда белсенді жауап береді. Жеке жұмысты ұнатады. Шыдамсыз. Топпен жұмыс дағдысын дамыту.</p>	<p>Асығыс танытпай жауап беруге тырысатын болды. Ойын нақты айтып үйреніп келеді. Шыдамсыздығы өзгермеген. Бірақ ескертулерге назар аударады. Бірлесіп жұмыс жасау керектігін білді.</p>
С		<p>Үнемі қолдауды қажет етеді. Қимылы баяу, ойлануға орындауға көп уақыт кетеді. Ұяндық жауап беруге кедергі жасайды. Сабаққа үнемі дайындалу керек. Белсенділікке машықтыру.</p>	<p>Түбегейлі өзгеріс болмаса да, Топтық жауапқа қатысады, білгенін айтуға талпынысы бар, ұяндықты жеңу керектігін түсінді.</p>

**ЗЕРТТЕУ ҮДЕРІСІН ОҚЫТУҒА ЕНГІЗУ АРҚЫЛЫ ЖАҢА
ҮРДІСТЕГІ ОҚЫТУДЫҢ САПАСЫН АРТТЫРУ**

ДОСМАМБЕТОВА
Батима Мурабаевна
Бастауыш сынып мұғалімі

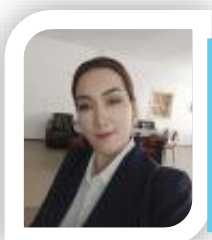
КАДЫРОВА
Айсулу Ермековна
Бастауыш сынып мұғалімі
Еңбек өтілі – 19 жыл. Педагог-зерттеуші

ИСКАКОВА
Диана Мустафовна
Бастауыш сынып мұғалімі,
Педагог-модератор

ТУЛЕБАЕВА
Аида Усербековна
Ағылшын тілі пән мұғалімі,
Педагог-сарапшы

СУЛЕЙМАНОВА
Айнур Жексенбаевна
Жаратылыстану пән мұғалімі

Lesson Study барысында жүргізілген жұмыстар

- ✓ Зерттеу өткізуді білім беру ұйымының басшысымен келісу парағы бекітілді.
- ✓ Зерттеу жүргізуге рұқсат қағазы берілді.
- ✓ Зерттеуге қатысуға келісім берілді.
- ✓ Фокус тобы құрылды .
- ✓ Сынып таңдалды (4б-сыныбы). Оқушылар анықталды (А,В,С) .
- ✓ Зерттеуге қатысатын ата-аналардан қолхат алынды .
- ✓ Оқушылар келісімге қол қойды .
- ✓ Оқушылар сауалнамаға жауап берді.
- ✓ Проблемалық тақырып қойылды.
- ✓ Мақсат, міндеттері талданып, жоспар құрылды .
- ✓ Жоспар барысында 3 кезеңде сабақтар жүргізілді.
- ✓ Сабақтан кейін оқушы үні тыңдалды.
- ✓ Пән мұғалімдерімен бірлескен талдау жұмысы жасалды.
- ✓ Бірлескен жұмыстың нәтижесі.
- ✓ Қорытындысы.

**ЗЕРТТЕУ ӨТКІЗУДІ ҰЙЫМДАСТЫРУҒА БІЛІМ БЕРУ
ҰЙЫМЫНЫҢ БАСШЫСЫМЕН
КЕЛІСУ ПАРАҒЫ**

Құрметті

Джанмарашева Агдах Ташметовна

Біздің мектебімізде

Зерттеу үдерісіне оқытуға енгізу
арқылы тақыр үдерісіне оқытудың
сапасын арттыру.

тақырыбында зерттеу жұмыстарын жүргізу үшін дайындық жұмыстары жүргізілуде.

Зерттеу барысында

ақпарат пен деректерді

анықтау (белгілеу) үшін мектебіміздің оқушыларынан (қызметкерлер мен мұғалімдерінен) сауалнама алу (сұхбат алу, қадағалау) қажет.

Мектепте 4.б снымында осы зерттеуді өткізуге рұқсат беруіңізді сұраймыз. Ақпараттың құпия сақталатынына және барлық қатысушылардың есімдері аталмайтынына кепілдік береміз. Қатысу ерікті болып табылады және қатысушылардың кез – келген уақытта қатысудан бас тартуға құқығы бар.

Егер зерттеу жүргізуге рұқсат берсеңіз, оны мүмкіндігінше жайсыздық тудырмай өткізуге уәде береміз.

Зерттеуді жүргізетін фокус топ мүшелері:

1. Досмайтөва Гатина Мұрабаевна - зерттеуші оқу
2. Қадирова Айсұлу Ермекбаевна - қазақ тілі
3. Цыпанова Диана Мұстаховна - орыс тілі
4. Түмбетова Аида Уәлибаевна - ағылшын тілі
5. Әбдішманова Айнур Жексенбаевна - жаратқыштану

(мұғалімнің аты-жөні, пәні)

Төле би атындағы орта мектептің
директоры А.Т.Джангарашева

ЗЕРТТЕУ ӨТКІЗУГЕ РҰҚСАТ ҚАҒАЗЫ

1. Досманбетова Батима Мұрабаевна
 2. Қадирова Айгүл Ермекбаева
 3. Исмакова Диана Мұстафова
 4. Тұрбаева Аида Жерекбаева
 5. Сұлтанжанова Айнур Жексенбаева
- (зерттеуші ұстаздардың аты-жөні)

фокус топ мүшелерінің
Зерттеу үдерісін оқытуға енгізу арқылы
жаңа үрдіспені оқытудың сапалық арттыру

(зерттеу тақырыбы)

тақырыбындағы зерттеу жұмысына 4,5 сынып оқушыларының қатысуына келісім беремін.

Мен:

- Оқушылардың (мұғалімдердің/қызметкерлердің және т.б.) жауаптары зерттеу жұмыстарында ғана пайдаланғанда;
- Оқушылардың (мұғалімдердің/қызметкерлердің және т.б.) қатысулары ерікті болған жағдайда;
- Оқушылардың (мұғалімдердің/қызметкерлердің және т.б.) кез келген уақытта зерттеуге қатысудан бас тарта алатын жағдайда;
- Оқушылардың (мұғалімдердің/қызметкерлердің және т.б.) жауаптары және олар туралы ақпарат құпия сақталған жағдайда, зерттеу жүргізуге келісім беремін.

Зерттеуші ұстаздардың қолы:

1. Досманбетова Батима Мұрабаевна
 2. Қадирова Айгүл Ермекбаева
 3. Исмакова Диана Мұстафова
 4. Тұрбаева Аида Жерекбаева
- (аты-жөні, қолы)

ФОКУС ТОП МҮШЕЛЕРІНІҢ ЗЕРТТЕУГЕ ҚАТЫСУҒА КЕЛІСІМ ПАРАҒЫ

LESSON STUDY зерттеу жұмысын фокус топ мүшелері

1. Досмамбетова Патимша Мұрабаевна
2. Қарырова Айгүл Ермековна
3. Искакова Диана Мұстафьевна
4. Түмбетова Аида Ғарғабековна
5. Сүлейманова Айгүл Жексембаевна

(зерттеуші мұғалімдердің аты-жөні)

- Зерттеуге қатысуға арналған ақпаратпен таныстым. Зерттеуге қатысуға келісім беремін.
- Зерттеудің мақсаты мен міндетін және оған неге қатысып отырғанымды түсінемін.
- Зерттеудің кез – келген сатысында оған қатысудан бас тарта алатындығымды түсінемін.
- Зерттеу барысында алынған ақпарат жарияланған жағдайда менің атым аталмайтынына және жеке деректерім құпия қалатынын түсінемін.
- Алынған ақпарат толығымен зерттеушілердің сақтауында болып, зерттеу мақсатында ғана қолданылатынын түсінемін.
- Егер зерттеу туралы толығырақ ақпарат қажет болса, директордың ғылыми ісі жөніндегі орынбасарымен байланыса алатыным туралы хабардармын.

<u>1. Досмамбетова Патимша Мұрабаевна</u>	<u>Patimsha</u>
<u>2. Қарырова Айгүл Ермековна</u>	<u>Aigul</u>
<u>3. Искакова Диана Мұстафьевна</u>	<u>Diana</u>
<u>4. Түмбетова Аида Ғарғабековна</u>	<u>Aida</u>
<u>5. Сүлейманова Айгүл Жексембаевна</u>	<u>Aigul</u>

(зерттеушілердің аты-жөні) (қолы)

А, В, С деңгейдегі оқушылар

«А» деңгейінде
Мұратбек Аязжан
Асетқызы

«В» деңгейінде
Тұрар Адия
Нұржанқызы

«С» деңгейінде
Мақтабек Кәусар
Мейбекқызы

Сурет 1 – Зерттеуге қатысқан оқушылар

Төле би атындағы орта мектебінің директоры
А.Т.Джангарашеваға
аға – ана Мейрамтұрған Талма

Қолхат

Мен 4^б сынып оқушысы Тұрар Адия

Ата – анасы Мейрамтұрған Талма баламның

сыныбында өткізуге жоспарланып отырған LESSON STUDY зерттеу сабағына қатысуына қарсы емеспін.

Зерттеу сабағы барысында зерттеу тобының жұмыс әрекетіне қарай оқуды жақсарту мақсатындағы әдіс – тәсілдерді қолдануларына, (жалпы ағамторға, әлеуметтік желілерге жарияланбайтын, ішкі зерттеу үшін және басылымға шығарылатынын) фото, бейне жазбалар түсіруіне келісімді беремін.

Қолы Адия

«13» қазан 2023 жыл

**Шу қаласы «Төле би атындағы орта мектебі» коммуналдық мемлекеттік мекемесі
2023-2024 оқу жылы**

Келісім

Мен, 4⁵ сынып оқушысы Мұратбек Азжан Асетқазы
мектептегі ашық сабақтар мен зерттеу сабақтарында, сыныптан тыс жұмыстарды орындау барысында суретке (фото) және видеоға түсіруге келісімімді беремін.
Оқушының қолы *Мұратбек*

**Шу қаласы «Төле би атындағы орта мектебі» коммуналдық мемлекеттік мекемесі
2023-2024 оқу жылы**

Келісім

Мен, 4⁸ сынып оқушысы Шұжар Әдія Әуржанқызы
мектептегі ашық сабақтар мен зерттеу сабақтарында, сыныптан тыс жұмыстарды орындау барысында суретке (фото) және видеоға түсіруге келісімімді беремін.
Оқушының қолы *Шұжар*

**Шу қаласы «Төле би атындағы орта мектебі» коммуналдық мемлекеттік мекемесі
2023-2024 оқу жылы**

Келісім

Мен, 4⁵ сынып оқушысы Мақтабек Қаспар Мырбек Қолжа
мектептегі ашық сабақтар мен зерттеу сабақтарында, сыныптан тыс жұмыстарды орындау барысында суретке (фото) және видеоға түсіруге келісімімді беремін.
Оқушының қолы *Мақтабек*

Бастауыш сынып оқушыларына арналған

САУАЛНАМА

Құрметті оқушы, сенің пікіріңе сәйкес келетін жауапты белгіле.

№	СУРАҚТАР	ИӘ	ЖОҚ	КЕЙДЕ	ЖАУАП БЕРЕ АЛМАЙМЫН
1	Сенің сабақ оқу үлгерімің жақсы ма?	✓			
2	Жеке тапсырма орындағанда қиналасың ба?		✓		
3	Топтық жұмыста белсенді қатысасың ба?	✓			
4	Мұғалім сабақ түсіндіргенде тақырыпты жақсы түсінесің бе?	✓			
5	Сыныптастарың тапсырма орындау барысында саған көмектесе ме?		✓		
6	Үй тапсырмасын ата – анамен бірігіп орындайсың ба?		✓		
7	Берілген тапсырманы топпен орындаған ұнайды ма?	✓			
8	Сыныптастарыңа түсінбеген тапсырмасын орындауға көмектесесің бе?	✓			
9	Өз өзіңді бағалай аласың ба?	✓			
10	Топтық жұмыста өз пікіріңді еркін айта аласың ба?	✓			

Мұратбек Азжан

Бастауыш сынып оқушыларына арналған

САУАЛНАМА

Құрметті оқушы, сенің пікіріңе сәйкес келетін жауапты белгіле.

№	СҰРАҚТАР	ИӘ	ЖОҚ	КЕЙДЕ	ЖАУАП БЕРЕ АЛМАЙМЫН
1	Сенің сабақ оқу үлгерімің жақсы ма?			✓	
2	Жеке тапсырма орындағанда қиналасың ба?			✓	
3	Топтық жұмыста белсенді катысасың ба?	✓			
4	Мұғалім сабақ түсіндіргенде тақырыпты жақсы түсінесің бе?			✓	
5	Сыныптастарың тапсырма орындау барысында саған көмектесе ме?	✓			
6	Үй тапсырмасын ата – анамен бірігіп орындайсың ба?	✓			
7	Берілген тапсырманы топпен орындаған ұнайды ма?	✓			
8	Сыныптастарыңа түсінбеген тапсырмасын орындауға көмектесесің бе?			✓	
9	Өз өзіңді бағалай аласың ба?	✓			
10	Топтық жұмыста өз пікіріңді еркін айта аласың ба?			✓	

Мақтабек Құсар

«Зерттеу үдерісін оқытуға енгізу арқылы жаңа үрдістегі оқытудың сапасын арттыру» проблемалық тақырып

Мақсаты: білім алушылардың білім сапасын жақсарту үшін жаңа үрдістегі оқыту әдістемесін жетілдіру, оқушылардың сыни тұрғыдан ойлануына, белсенділігінің қалыптасуына қарай әсер ететінін зерттеу.

Міндеттері:

- А, В, С оқушыларына сабақ барысында бақылау жүргізу;
- Жаңа үрдістегі тиімді әдістерді сабақта қолданып, білім алушылардың танымдық іс-әрекетін дамыту;
- Бірлескен оқуда оқушылардың өзара ынтымақтастығын құру, сыни ойлауын және танымдық қабілеттерін арттыру.

Күтілетін нәтиже:

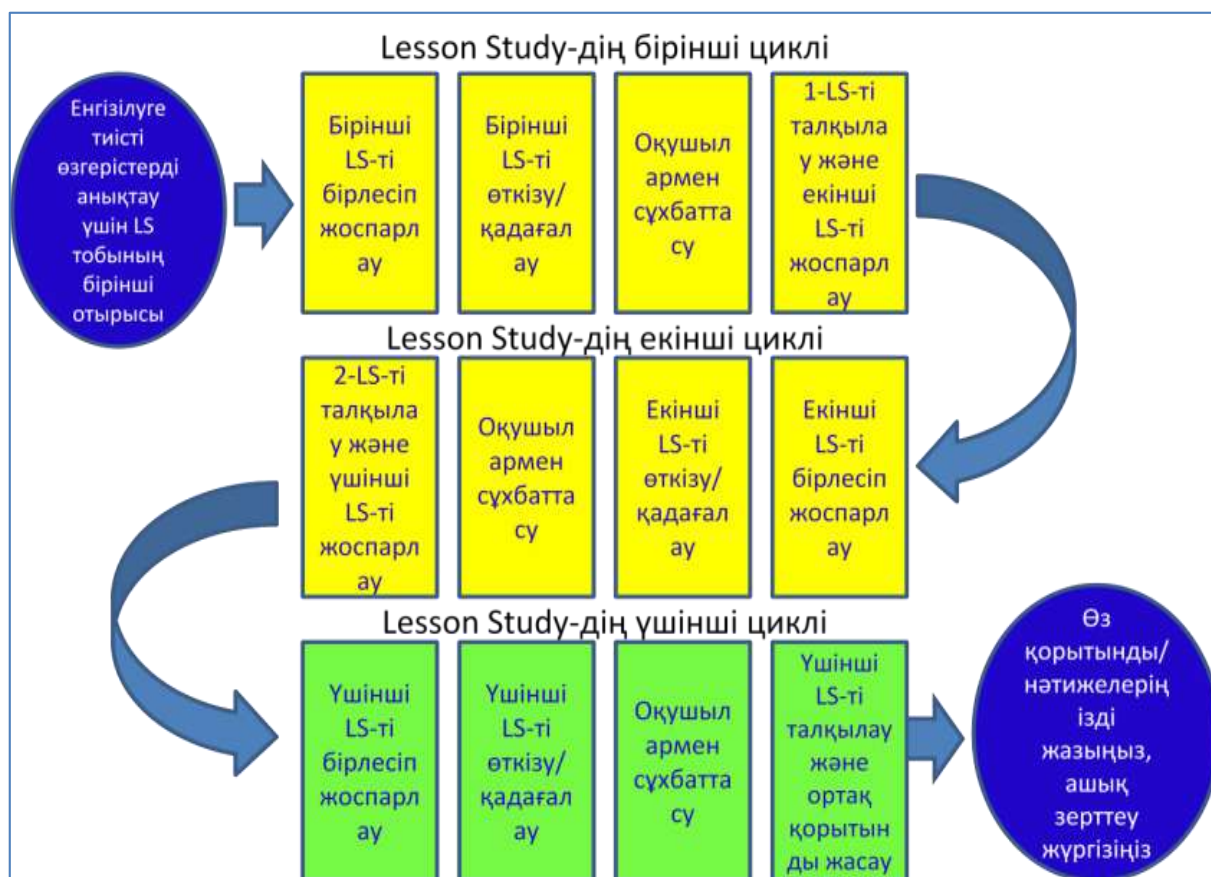
1. Зерттеуге қатысқан білім алушылардың сыни тұрғыда ойлау қабілеті дамиды, сабаққа деген ынтымақтасуы артады, білім сапасы жақсартады.

2. Зерттеуге қатысқан мұғалімдер әдіс алмасады, өз білім, білік деңгейін көтереді. Бірлескен әрекеттер барысында оқытудың негізгісі - тиімді әдіс-тәсілдерін оқу үдерісінде қолдана отырып, сыни ойлауға бағытталған тапсырмалар арқылы оқушылардың өз-өзіне деген сенімділігін арттыру.

Өзектілігі: Бұл тақырыптың өзектілігі сабақта тиімді әдіс-тәсілдерді ұтымды қолдану арқылы оқушылар өз алдына сұрақтар қойып және үнемі оларға жауап іздеу, шешімін табуды қажет ететін мәселені анықтап, әр мәселеге байланысты өз пікірін білдіріп, оны дәлелдеп, сонымен қатар басқалардың пікірлерін дәлірек қарастырады, қазіргі білім беру жүйесіндегі өзгерістердің барлығы оқушылардың функционалдық сауаттылықтарын дамытуға алып келеді.

Мақсат, міндеттері талданып, жоспар құрылды.

LESSON STUDY-дің 3 кезеңі бойынша сабақ жүргізілді

4 «Б» – сыныбына жүргізілетін LESSON STUDY зерттеу жұмысының жоспары

Тақырыбы: Зерттеу үдерісін оқытуға енгізу арқылы жаңа үрдістегі оқытудың сапасын арттыру

Мақсаты: білім алушылардың білім сапасын жақсарту үшін жаңа үрдістегі оқыту әдістемесін жетілдіру, оқушылардың сыни тұрғыдан ойлануына, белсенділігінің қалыптасуына қарай әсер ететінін зерттеу.

Міндеттері:

- А,В,С оқушыларына сабақ барысында бақылау жүргізу;
- Жаңа үрдістегі тиімді әдістерді сабақта қолданып, білім алушылардың танымдық іс-әрекетін дамыту;
- Бірлескен оқуда оқушылардың өзара ынтымақтастығын құру, сыни ойлауын және танымдық қабілеттерін арттыру;
- СТО әдістерін пайдалану арқылы білім алушылардың білім сапасын арттыру.

Күтілетін нәтиже:

1. Зерттеуге қатысқан білім алушылардың сыни тұрғыда ойлау қабілеті дамиды, сабаққа деген ынтасы артады, білім сапасы жақсарады.
2. Зерттеуге қатысқан мұғалімдер әдіс алмасады, өз білім, білік деңгейін көтереді.

№	Зерттеу жұмысының мазмұны	Мерзімі	Жауапты	Ескерту	
I отырыс					
1	Lesson study зерттеу тобына кіретін мұғалімдермен бірлесіп, келісім парағын, рұқсат парағын және зерттеу жұмысын ұйымдастыруға мектеп басшысымен келісу парағын толтыру	Қыркүйек	Фокус топ мүшелері		
2	А,В,С деңгейіндегі оқушыларды анықтау	Қыркүйек	Фокус топ мүшелері		
3	Ата-аналарымен, оқушымен келісім шартқа отыру	Қыркүйек	Фокус топ мүшелері		
4	Оқушылардан зерттеуге дейін сауалнама алу	Қыркүйек	Фокус топ мүшелері		
I кезең					
№	Зерттеу жұмысының мазмұны	Пәні	Мерзімі	Жауапты	Ескерту
1	Сабақты өткізу мерзімі мен тақырыптары: «Сөйлемнің бірыңғай мүшелері»	Қазақ тілі	Қараша 13.11.23	Фокус топ мүшелері Кадырова А.Е.	
2	«Пословица -всем делам помощница»	Орыс тілі	13.11.23 14.11.23	Искакова Д.М.	
3	«Жүйке жүйесінің маңызы»	Жаратылыстану	15.11.23	Сүлейманова А.Ж. Досмамбетова Б.М.	
4	«Шебер еліне саяхат»	Әдебиеттік оқу	16.11.23		
5	«Treasure and numbers»	Ағылшын тілі		Тулебаева А.У.	
2	Әр сабақтың соңында сабақты талқылау		Қараша	Фокус топ мүшелері	

3	Болжамдар мен нақты нәтижелерді салыстырып, келесі сабақты жоспарлау	Қараша	Фокус топ мүшелері		
II кезең					
№	Зерттеу жұмысының мазмұны	Пәні	Мерзімі	Жауапты	Ескерту
1	Оқу сапасын арттыру мақсатында, тиімді әдісті анықтау;		Қараша	Фокус топ мүшелері	
2	Сабақты өткізу мерзімі мен тақырыптары:		Қараша	Фокус топ мүшелері	
3	«Заттардың қасиеті өзгере ме?»	Жаратылыстану	24.11.23	Сүлейманова А.Ж.	
4	«Нәтиже сабақ. Мен не үйрендім?»	Қазақ тілі	27.11.23	Кадырова А.Е. Досмамбетова Б.М.	
5	«Ата-баба мұрасын құрметтейміз»	Әдебиеттік оқу	29.11.23	Тұлебаева А.У.	
6	«Professions»	Ағылшын тілі	30.11.23		
7	«Звучи домбра»	Орыс тілі	30.11.23	Искакова Д.М.	
3	Әр сабақтың соңында сабақты талқылау		Қараша	Фокус топ мүшелері	
4	Болжамдар мен нақты нәтижелерді салыстырып, келесі сабақты жоспарлау		Қараша	Фокус топ мүшелері	
III кезең					
№	Зерттеу жұмысының мазмұны	Пәні	Мерзімі	Жауапты	Ескерту
1	Сабақты өткізу мерзімі мен тақырыптары:			Фокус-топ мүшелері	
	«Біріккен сөздер»	Қазақ тілі	12.12.23	Кадырова А.Е.	
2	«Все профессии важны. Профессии, которые нас кормят»	Орыс тілі	14.12.23	Искакова Д.М. Сүлейманова А.Ж.	
3	«Табиғаттағы су айналымы»	Жаратылыстану	19.12.23	Тұлебаева А.У.	
4	«Technology»	Ағылшын тілі	20.12.23	Досмамбетова Б.М.	
5	«Ақылды аспаз»	Әдебиеттік оқу	22.12.23		
2	Әр сабақтың соңында сабақты талқылау		Желтоқсан	Фокус топ мүшелері	
3	Оқушылардан зерттеуден кейінгі сауалнама		Желтоқсан	Фокус топ мүшелері	
III отырыс					
1	Lesson study 3 кезеңінде өткізілген сабақтардың талдаулары негізінде қорытынды жасау;		Желтоқсан	Фокус топ мүшелері	
2	Материалдарды жинақтап, баспаға жіберу		Желтоқсан	Фокус топ мүшелері	

Сабақтарға тандалған әдістерге тоқталу

- ❖ «Жабық, ашық сұрақтар», «Тонкие, толстые вопросы» әдісі;
- ❖ «Сыңарын тап», «Найди пару» әдісі;
- ❖ «WordWall» интернет сервисін қолдану әдісі.

Сурет 2– LS-дің 3 кезеңінде сабақта қолданылған әдіс-тәсілдер

Сабақ барысында, 1, 2, 3-кезеңдегі сабақтарды «Жабық-ашық сұрақтар», «Тонкие-толстые вопросы», «Сәйкестендіру», «Найди пару», «Wordwall» интернет сервисін қолдану әдістері арқылы өткізуді жөн санадық.

Мен, фокус топ жетекшісі – Кадырова Айсулу Ермековна, 4б-сыныбында қазақ тілі пәні бойынша 1-кезеңде «Сөйлемнің бірыңғай мүшелері», 2-кезеңде «Нәтиже сабақ. Мен не үйрендім?», 3-кезеңде «Біріккен сөздер» тақырыбында жоғарыда айтылған әдістерді қолданып, оқушылардың сабақ барысындағы белсенділіктеріне назар аудардым (3-сурет).

Сабақ сәттері «Қазақ тілі»

1

2

3

Сурет 3 – Сабақтан көрініс

Сабақта тиімді тәсілдерді пайдалану – оқушылардың танымдық әрекеттерін, белсенділігін дамытып, оларды шығармашылыққа жетеледі. Ізденушілігін арттырып, өз ісіне сенімін нығайтты. Оқушылардың қажеттіліктерін қанағаттандыру үшін мен оқу жоспарын қалай өзгертуге болатындығын анықтап, түсіндім.

Сабақты жоспарлау, бақылау және талдау картасы

Күні: 28.11.2023ж. Пәні: Қазақ тілі Бақылаушы мұғалім: Демішев А.М., Шербаева Р.М.,
Душамба В.У., Сұлтанова Д.М.

Lesson study мақсаты: Әдебиетті бірігіп оқушылар ақпаратты, тілмен белгісіз деп
бақылау жұмысын, тілмен бақылау

Сабақ барысында қол жеткізген табысы мен жетістігі		А- деңгейдегі оқушы		Б- деңгейдегі оқушы		С- деңгейдегі оқушы	
Сабақ кезеңдері	Оқушыларға қойылатын сұрақтар	Күтілетін нәтиже	Оқушы жауабы	Күтілетін нәтиже	Оқушы жауабы	Күтілетін нәтиже	Оқушы жауабы
Үйымдастыру кезеңі	Оқушылармен танысушылар арасында сұрақтар.	Оқушылармен танысушылар арасында сұрақтар.	Оқушылармен танысушылар арасында сұрақтар.	Оқушылармен танысушылар арасында сұрақтар.	Оқушылармен танысушылар арасында сұрақтар.	Оқушылармен танысушылар арасында сұрақтар.	Оқушылармен танысушылар арасында сұрақтар.
Үй тапсырмасын тексеру	«Бірталай» әрқандай тапсырманы оқушылармен танысушылар арасында сұрақтар.	«Бірталай» әрқандай тапсырманы оқушылармен танысушылар арасында сұрақтар.	«Бірталай» әрқандай тапсырманы оқушылармен танысушылар арасында сұрақтар.	«Бірталай» әрқандай тапсырманы оқушылармен танысушылар арасында сұрақтар.	«Бірталай» әрқандай тапсырманы оқушылармен танысушылар арасында сұрақтар.	«Бірталай» әрқандай тапсырманы оқушылармен танысушылар арасында сұрақтар.	«Бірталай» әрқандай тапсырманы оқушылармен танысушылар арасында сұрақтар.
Жаңа тақырып	«Бірталай» әрқандай тапсырманы оқушылармен танысушылар арасында сұрақтар.	«Бірталай» әрқандай тапсырманы оқушылармен танысушылар арасында сұрақтар.	«Бірталай» әрқандай тапсырманы оқушылармен танысушылар арасында сұрақтар.	«Бірталай» әрқандай тапсырманы оқушылармен танысушылар арасында сұрақтар.	«Бірталай» әрқандай тапсырманы оқушылармен танысушылар арасында сұрақтар.	«Бірталай» әрқандай тапсырманы оқушылармен танысушылар арасында сұрақтар.	«Бірталай» әрқандай тапсырманы оқушылармен танысушылар арасында сұрақтар.
Бекіту	«Бірталай» әрқандай тапсырманы оқушылармен танысушылар арасында сұрақтар.	«Бірталай» әрқандай тапсырманы оқушылармен танысушылар арасында сұрақтар.	«Бірталай» әрқандай тапсырманы оқушылармен танысушылар арасында сұрақтар.	«Бірталай» әрқандай тапсырманы оқушылармен танысушылар арасында сұрақтар.	«Бірталай» әрқандай тапсырманы оқушылармен танысушылар арасында сұрақтар.	«Бірталай» әрқандай тапсырманы оқушылармен танысушылар арасында сұрақтар.	«Бірталай» әрқандай тапсырманы оқушылармен танысушылар арасында сұрақтар.
Кері байланыс /Сұхбат/	«Бірталай» әрқандай тапсырманы оқушылармен танысушылар арасында сұрақтар.	«Бірталай» әрқандай тапсырманы оқушылармен танысушылар арасында сұрақтар.	«Бірталай» әрқандай тапсырманы оқушылармен танысушылар арасында сұрақтар.	«Бірталай» әрқандай тапсырманы оқушылармен танысушылар арасында сұрақтар.	«Бірталай» әрқандай тапсырманы оқушылармен танысушылар арасында сұрақтар.	«Бірталай» әрқандай тапсырманы оқушылармен танысушылар арасында сұрақтар.	«Бірталай» әрқандай тапсырманы оқушылармен танысушылар арасында сұрақтар.

Сабақты жоспарлау, бақылау және талдау картасы

Күні: 29.11.2023ж. Пәні: Түркі тілі Бақылаушы мұғалім: Досмамбетова Б.Т., Досмамбетова Д.М.,
Қыдырбаева Б.У., Сұлтаналиева Д.М.

Lesson study мақсаты: Әдейінше бірігіп оқушылар ақсауы, тапсырмаларды орындау, тапсырмаларды орындау, тапсырмаларды орындау.

Сабақ барысында қол жеткізген табысы мен жетілетігі		А- деңгейдегі оқушы		Б- деңгейдегі оқушы		С- деңгейдегі оқушы	
Сабақ кезеңдері	Оқушыларға қойылатын сұрақтар	Күтілетін нәтиже	Оқушы жауабы	Күтілетін нәтиже	Оқушы жауабы	Күтілетін нәтиже	Оқушы жауабы
Ұйымдастыру кезеңі	Сәлемдесу. Тапсырмаларды оқушыларға берілуі.	Сәлемдесу. Сабақтың мақсатын айту.	Сәлемдесу. 3 кезеңді сабақтың мақсатын айту.	Сәлемдесу. Мақсатты айту.	Сәлемдесу. 3 кезеңді сабақтың мақсатын айту.	Сәлемдесу. Мақсатты айту.	Сәлемдесу. 3 кезеңді сабақтың мақсатын айту.
Үй тапсырмасын тексеру	«Бұл жұмыс» деген тапсырма берілуі.	«Бұл жұмыс» деген тапсырма берілуі.	«Бұл жұмыс» деген тапсырма берілуі.	«Бұл жұмыс» деген тапсырма берілуі.	«Бұл жұмыс» деген тапсырма берілуі.	«Бұл жұмыс» деген тапсырма берілуі.	«Бұл жұмыс» деген тапсырма берілуі.
Жаңа тақырып	«Бұл жұмыс» деген тапсырма берілуі.	«Бұл жұмыс» деген тапсырма берілуі.	«Бұл жұмыс» деген тапсырма берілуі.	«Бұл жұмыс» деген тапсырма берілуі.	«Бұл жұмыс» деген тапсырма берілуі.	«Бұл жұмыс» деген тапсырма берілуі.	«Бұл жұмыс» деген тапсырма берілуі.
Бекіту	«Бұл жұмыс» деген тапсырма берілуі.	«Бұл жұмыс» деген тапсырма берілуі.	«Бұл жұмыс» деген тапсырма берілуі.	«Бұл жұмыс» деген тапсырма берілуі.	«Бұл жұмыс» деген тапсырма берілуі.	«Бұл жұмыс» деген тапсырма берілуі.	«Бұл жұмыс» деген тапсырма берілуі.
Кері байланыс. Құрастыру	«Бұл жұмыс» деген тапсырма берілуі.	«Бұл жұмыс» деген тапсырма берілуі.	«Бұл жұмыс» деген тапсырма берілуі.	«Бұл жұмыс» деген тапсырма берілуі.	«Бұл жұмыс» деген тапсырма берілуі.	«Бұл жұмыс» деген тапсырма берілуі.	«Бұл жұмыс» деген тапсырма берілуі.

Фокус тобының мүшесі – Досмамбетова Батима Мурабаевна, әдебиеттік оқу пәні бойынша 1-кезеңде «Шебер еліне саяхат», «Ата-баба мұрасын құрметтейміз», «Ақылды аспаз» сабақтарын өткізді (4-сурет).

Бұл әдісті қолдану кезінде топтар өздеріне берілген тапсырмаларды зор қызығушылықпен орындайды, постермен жұмыс жасап қорғады. Оқушылар топпен жұмыс жасай отырып бір-бірін тыңдады, оқып үйренді. Жаңа сабақты түсінгенін тексеру мақсатында жаңа әдістер арқылы топтық, жұптық, жеке жұмысты ұйымдастыра отырып бұл әдістің тиімділігіне көз жеткізді. Бұл әдіске ерекше тоқталғаным қабілеті жоғары және уәжі төмен оқушылармен яғни деңгейлік тапсырмалар орындау да уақытты үнемдеуге септігін тигізеді.

Сурет 4– Сабақтан көрініс

Келесі фокус топ мүшесі – Тулебаева Аида Усербековна ағылшын тілі пәні бойынша 1-кезеңде «Treasure and numbers», 2-кезеңде «Professions», 3-кезеңде «Technology» тақырыбында сабақ өтті (5-сурет).

Сабақ сәттері «Ағылшын тілі»

Сурет 5– Сабақтан көрініс

Өз сабақтарында тиімді әдіс-тәсілдерді ұтымды қолдану арқылы оқушылар өз алдына сұрақтар қойып, үнемі оларға жауап іздеу, шешімін табуды қажет ететін мәселені анықтап, әр мәселеге байланысты өз пікірін білдіріп, оны дәлелдеп, сонымен қатар басқалардың пікірлерін дәлірек қарастырып, сол дәлелдемелердің қисынын зерттеді.

Тағы бір топ мүшесі – Сулейманова Айнур Жексенбаевна, жаратылыстану пәні бойынша 1-кезеңде «Жүйке жүйесінің маңызы», «Заттардың қасиеті өзгере ме?», «Табиғаттағы су айналымы» тақырыбында сабақ өтті (6-сурет).

Сабақ барысында таңдалған әдістерді іске асырып, топтағы шығармашылық жұмыстарды дұрыс қолдана отырып, оқу үрдісінде шығармашылық дағдылары ашылып, білім сапасы көтерілді, оқу сапасының нәтижелігі артты.

Сабақ сәттері «Жаратылыстану»

1

2

3

Сурет 6 – Сабақтан көрініс

Фокус тобының мүшесі – Искакова Диана Мустафовна, орыс тілі пәнінен 1-кезеңде «Пословица -всем делам помощница», «Звучи домбра», «Все профессии важны. Профессии, которые нас кормят» тақырыбында сабақ өтті (7-сурет).

Сабақ сәттері «Орыс тілі»

Сурет 7 – Сабақтан көрініс

Оқушы үнін тыңдау арқылы келесі сабақты жоспарлау барысында ескере отырып, бірлесіп, жоғадыда айтылған әдістерді таңдап алдық (8-сурет).

Сурет 8 – Сабақтан көрініс

Балалардың сабақтағы берген жауаптарын бақылап, әдістердің оң нәтиже бергенін аңғардық. Әр білім алушы шығармашылықпен жұмыс жасап, визуалды ойланды, сыни тұрғыда ойлай бастады, әрекеттерінің ұтымды жағын ойластыра білді. Шындыққа жанасатын дәлел келтіре білді, олардың функционалдық сауаттылығы арта бастады. Әр оқушы өзінің пікірін ортаға салып, жалпы топпен талқылау жасайтынын байқадық.

Зерттеуде оқыту мен оқу тәжірибесіне енгізілетін өзгерістер:

1. Жаңа тәсілдерді ұтымды қолдану арқылы оқушылардың сыни тұрғыдан ойлауын дамытуға бола ма?
2. Шығармашылық тапсырманы сыни тұрғыда ойлау баланы болашақ өмірге дайындауға ықпал ете ме?
3. Сабақта шығармашылық, ізденуге жетелейтін тапсырмалардың түрін қолдану – оқушылардың тілдік қорын байытуға әсері қаншалықты тиімді болады?
4. Оқушылардың пәнге деген қызығушылығы оянады ма?
5. Жаңа тақырыпты өздігінен меңгеруіне әсері қандай?

Зерттеу нәтижелері:

- сабақта тиімді тәсілдерді пайдалану оқушылардың танымдық әрекеттерін, белсенділігін дамытып, оларды шығармашылыққа жетелейді;
- ізденушілігін арттырып, өз ісіне сенімін нығайтады;

- оқушылардың қажеттіліктерін қанағаттандыру үшін оқу жоспарын қалай өзгертуге болатындығын анықтау және түсіну;
- пән мұғалімдері оқушыларды сабақ оқытудағы қиындықтарды жою мақсатында іс-әрекеттері арқылы зерттеу процесіне тарту;
- Әріптестер кәсіби білімін дамытуда бірлескен әрекеттер арқылы зерттеу жұмысының тәжірибесімен алмасу.

Гипотеза: сабақта тиімді әдіс-тәсілдерді ұтымды қолдану арқылы оқушылар өз алдына сұрақтар қойып және үнемі оларға жауап іздеу, шешімін табуды қажет ететін мәселені анықтап, әр мәселеге байланысты өз пікірін білдіріп, оны дәлелдеп, сонымен қатар басқалардың пікірлерін дәлірек қарастырады және сол дәлелдемелердің қисынын зерттей біледі. Сонымен қатар, топтағы шығармашылық жұмыстарды дұрыс қолдана отыру оқу үрдісінде шығармашылық дағдылары ашылып, білім сапасы көтеріледі, оқу сапасы нәтижелігі арттырылады.

Зерттеу әдістері:

1. Деректерді жинақтау;
2. Сауалнама алу;
3. Сұхбат алу (оқушы үні);
4. Баяндау;
5. Сызба, кестелер толтыру.

Зерттеу кезеңдері: 2023-2024 оқу жылы

Сабақ қорытындысы бойынша талқылауларды жазу

Сабақта оқушының әрекеті	Бақылаудағы «А» оқушы	Бақылаудағы «В» оқушы	Бақылаудағы «С» оқушы
Оқушының әрқайсысы қандай прогреске қол жеткізді? Ол жеткілікті болды ма? Олардың сыныптарындағы басқа оқушылар қандай нәтиже көрсетеді?	Оқушының әрқайсысысы бірін – бірі оқыту прогресіне қол жеткізді. Топтық жұмыста тапсырманы бөлісіп, талқылау, талдау жақсы нәтиже көрсетті.	Алдағы талпыну өзін-өзі тану арқылы өзін шыңдау топпен жасаған жұмыстың қызығын бірге бөлісу нәтижесі байқалды.	Мәтінді жай ғана оқып қоятын оқушы әдіс – тәсілдер арқылы жан-жақты талдап айту нәтижесіне қол жеткізгенін түсінді.
Енгізіліп жатқан әдіс қалай көмектесті немесе кедергі келтірді (екеуі де болуы ықтимал) ме? Қандай тосын оқиғалар болды?	«Сәйкестендіру» әдісі жеңіл болса, «Жабық-ашық» әдісі күрделі, «WORDWALL» әдісін құрастыруда қызығушылықтары артты.	Бұл әдіс – тәсілдер арқылы білген ақпаратты диалогқа түсіп, бөлісіп отырды.	Ұялу, тұйықталу дегенді ұмытып, белсенділік қалыптасты.

<p>Әр оқушының нәтижесін жақсарту үшін келесі жолы әдістеменің қандай аспектілері түзетілуі керек?</p>	<p>Бірлескен іс-әрекет, әдіс туралы түсініктері тереңдей түсті.</p>	<p>Жас ерекшелігіне қарай, қабілеттеріне қарай әдіс-тәсілді таңдауда уақыт тиімділігіне көбірек көңіл бөлді.</p>	<p>Жеке жұмыстардан гөрі, жұптық, топтық жұмысты көбірек қолдану арқылы оқушы қабілеті дами түсті.</p>
<p>Келесі жолы біз не істеуге тырысуымыз керек?</p>	<p>LESSON STUDY мұғалімдердің де әдіс-тәсілді таңдауда, оқушыларды зерттеуде тәжірибе алмасудың оң нәтижесін берді.</p>	<p>Жеңіл әдістен күрделі әдіске қарай деңгейлік тапсырма тапсырды.</p>	<p>Мәтінді түсініп оқу арқылы оқу сауаттылығына тиімді әдіс-тәсілдерді жетілдірді.</p>

«А» деңгейінде – Мұратбек Аяжан Асетқызы
Сабақты мұқият тыңдап, тапсырмаларды тиянақты орындады, белсенділік танытты, өзінің білгенімен сыныптастарымен бөлісті, сыни тұрғыда ойлауға дағдыланды.

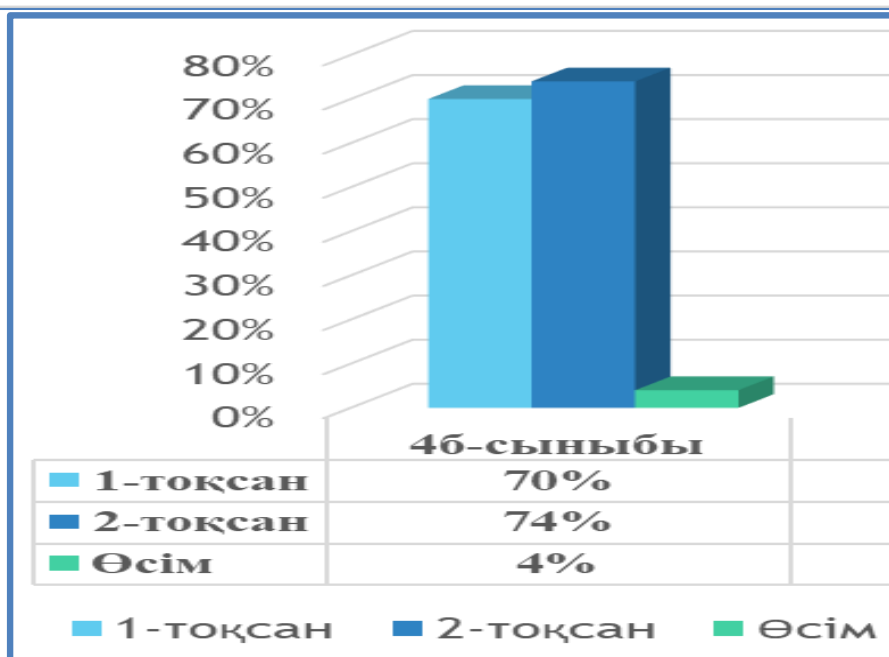
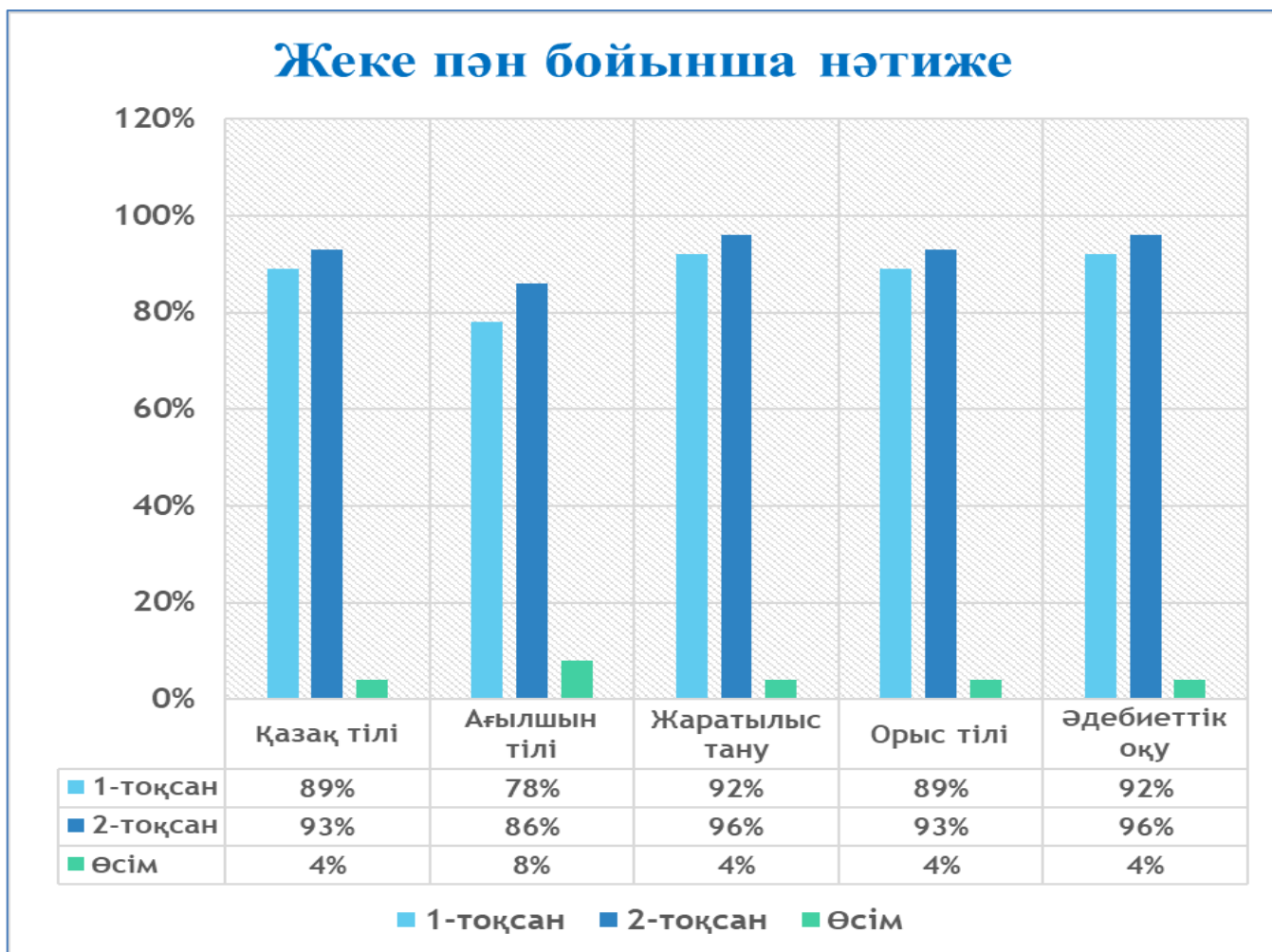

«В» деңгейінде – Тұрар Адия Нұржанқызы
Сабақты мұқият тыңдады, түсінбеген сұрақтарын бірден ашық сұрады, қосымша берілген тапсырмаларды орындады. Сабақта белсенді болуды, ойын ашық жеткізуді үйренді.

«С» деңгейінде – Мақтабек Кәусар Мейрбекқызы
Сабақ барысында қызығушылығы артты, өз пікірін білдірді, тапсырма орындауда достарының көмегіне жүгінді. Өз бетінше тапсырма орындауға дағдыланды. Топта ортақ

Бірлескен жұмыстың нәтижесі
4б-сыныбы бойынша білім сапасы

Сурет 9 – 4 « Б » сыныбының білім сапасының мониторингі

Қорытынды: Lesson Study зерттеу сабағы мұғалімдердің кәсіби жетілуге көмектесті. Себебі бірлесіп жоспарлау, бірлесіп қадағалау, бірлесіп талдау оқыту туралы бірлескен пікір қалыптасады. Зерттелетін жекелеген оқушылардың оқудағы қажеттіліктері мен мінез-құлықтарына назар аударып, сол арқылы олар туралы көбірек біле отырып, біз өз оқушыларымыздың әр біреуін анағұрлым жақсы тану арқылы, оқушының қажеттіліктерін ескеріп отыруға мүмкіндік береді.

Lesson Study тәсілін мектебімізде оқу және оқыту практикасына енгізу табысты іске асырылды. Оқушылар сабаққа ынтымақтастықпен келеді. Мұғалімдер мен оқушылардың іс-әрекеттеріне бағытталған мақсаттар зерттелетін сынып деректерін талдау және жинау негізінде өз нәтижелерін көрсетті және проблемалық тақырыпты шешуге ықпал етті.

Қорытындылай келе, зерттеу сабақтарын өткізу мұғалімдер тобын жұмылдырды, кәсіби дағдыларды дамытуға, тәжірибе алмасуға ықпал етті. Біз сенімді қарым-қатынас орнаттық, командада жұмыс істеуді үйрендік, мұнда әркім нәтижеге жауапты болады. Ең бастысы-балаларды оқуға үйрету!

ПОВЫШЕНИЕ КАЧЕСТВА ОБРАЗОВАНИЯ МЛАДШИХ ШКОЛЬНИКОВ ПОСРЕДСТВОМ ИГРОВОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ

АХМЕДОВА
Шалаля Агагусейнгызы
педагог-модератор,
учитель начальных классов

БУЕНБАЕВА
Нурсулу Адиловна
педагог-исследователь,
учитель начальных классов

ЖАПАКОВА
Мадина Темирбековна
педагог-модератор,
учитель казахского языка

АБДУГАНИЕВА
Аида Муслимовна
учитель английского языка

Lesson Study – педагогический подход, характеризующий особую форму исследования в действии на уроках, направленную на совершенствование знаний в области учительской практики. Подход основан в Японии в 70-х годах 19-го столетия, опередив, примерно на 70 лет, используемый на Западе подход «Исследование в действии».

В Lesson Study принимают участие группы учителей, совместно осуществляющие планирование, преподавание, наблюдение, анализ обучения и преподавания, документируя свои выводы. При проведении цикла Lesson Study

учителя могут вводить новшества или совершенствовать педагогические подходы, которые затем передаются коллегам посредством проведения открытых Lesson Study либо публикации документа с описанием их работы.

На Западе Lesson Study приобрел популярность только в текущем столетии, после подтверждения американскими исследователями факта наличия глубоких знаний у японских учителей, как в области педагогики в целом, так и в области преподаваемого предмета, обеспечивающих высокий уровень образовательных достижений японских учащихся, в сравнении с аналогичными группами учащихся США.

В настоящее время в Восточной Азии Lesson Study используется, помимо Японии, в Сингапуре, Гонконге и Китае. Данный подход применяется так же и в западных странах, в том числе в США, Великобритании, Швеции и Канаде. Lesson Study успешно используется в целях совершенствования методики преподавания и повышения уровня знаний учащихся по ключевым предметам в начальной и средней школе, а также, - в целях разработки концептуальных педагогических подходов, таких как оценивание для обучения (ОдО). На протяжении цикла проведения Lesson Study учителя, работающие в группах (или в парах), будут:

- использовать ежедневно собираемые ими материалы периодического оценивания для согласования приоритетов обучения и развития учащихся;
- совместно определять отвечающий установленным задачам метод преподавания, который будет в дальнейшем разрабатываться или совершенствоваться
- определять трех «исследуемых учащихся», каждый из которых является типичным представителем определенной группы учащихся в классе, например: высокого, среднего или ниже среднего уровня успеваемости в общем числе обучающихся;

• проводить Lesson Study и вести совместное их наблюдение, акцентируя особое

внимание на обучении и развитии исследуемых учащихся. Названные процедуры

могут повторяться и совершенствоваться на протяжении нескольких уроков.

Во всем мире учителя-новаторы стремительно внедряют в свою практику наиболее креативные, активизирующие мыслительную деятельность учащихся, методы и приемы. К инновационным из них можно отнести следующие: технологию проблемного обучения, технологию личностно-ориентированного обучения, технологию интерактивного обучения, технологию развивающего обучения, игровые технологии и многие другие.

Учитывая тот факт, что учащиеся начальных классов не столь остро нуждаются в восприятии материала не только в ярком, красочном, демонстративном виде, сколько в представлении материала, связанного с их жизнедеятельностью, то рациональным было использование приемов, опирающихся на практику ребенка. Не секрет, что для младшего школьника

долгое время игра является главным видом деятельности. Поэтому целесообразным было выбрать темой нашего исследования проблему в знаниях, умениях, навыках учащихся начальной школы, разрешаемую с помощью и через игровую деятельность. В трудах многих педагогов-новаторов также большая роль отведена игре. В.А. Сухомлинский говорил: «Без игры нет и не может быть полноценного умственного развития. Игра - это огромное светлое окно, через которое в духовный мир ребенка вливается живительный поток представлений, понятий об окружающем мире. Игра - это искра, зажигающая огонёк пытливости и любознательности». Рассмотрим данный вопрос в разрезе педагогики.

Педагогические игры – достаточно обширная группа методов и приемов организации педагогического процесса. Основное отличие педагогической игры от игры вообще состоит в том, что она обладает существенным признаком – четко поставленной целью обучения и соответствующим ей педагогическим результатом.

Место и роль игровых технологий в процессе обучения младших школьников, сочетание элементов игры и учения во многом зависят от понимания педагогом функций и классификации педагогических игр.

Рассмотрим следующую классификацию педагогических игр (по Г.К. Селевко):

1. Деление игр по виду деятельности на физические (двигательные), интеллектуальные (умственные), трудовые, социальные и психологические.
2. По характеру педагогического процесса игры могут быть: обучающими, тренировочными, контролирующими, обобщающими; познавательными, воспитательными, развивающими; репродуктивными, продуктивными, творческими; коммуникативными, диагностическими, профориентационными.
3. По характеру игровой методики педагогические игры делятся на: предметные, сюжетные, ролевые, деловые, имитационные, игры драматизации.
4. По предметной области выделяют игры по всем школьным циклам.
5. По игровой среде, которая в значительной степени определяет специфику игровой технологии: различают игры с предметами и без них, настольные, комнатные, уличные, на местности, компьютерные и с ТСО, с различными средствами передвижения.

На протяжении 2-х лет в нашей школе проводятся уроки с подходом Lesson Study с целью улучшения учебного процесса, для профессионального развития педагога на основе совместной оценки обучения, основанные на принципах коллегиальности и взаимного обучения для создания учебного сообщества. В этом году наша школа поставила цель: внедрить Lesson Study в практику учителей начальных классов

Тема исследования: «Повышение качества образования младших школьников посредством игровой деятельности».

Проблема исследования: Использование приемов игровой технологии для активизации мыслительной деятельности младших школьников.

Предметы: русский язык, естествознание, казахский язык, английский язык

Исследуемый
Класс: 4Д
Возраст: 9-10 лет

Что из себя представляет данное исследование? Рассмотрим это на примере ниже представленной схемы (Рис.1).

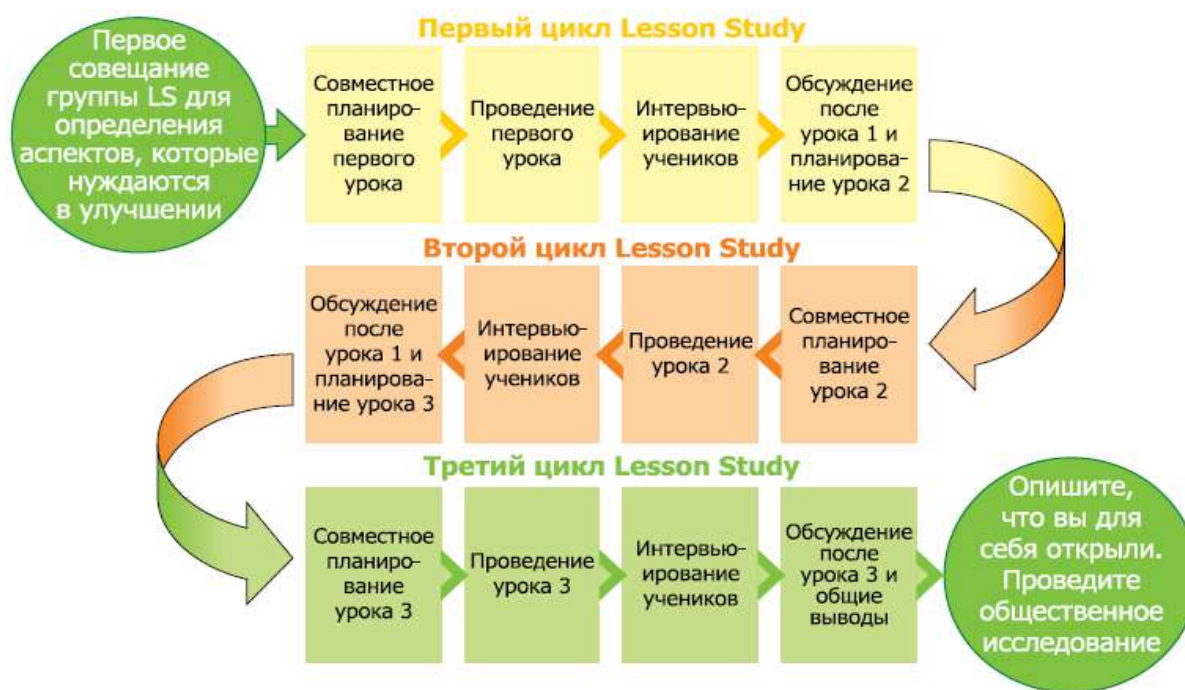

Рисунок 1 – Циклы Lesson Study

Данное исследование-это непрерывный и целенаправленный процесс, продуктом которого должна стать реализация первоначальной цели, а также выработка новых навыков, полезных и нужных ребенку для:

1. Формирования определенных личностных характеристик, таких как: умение проявить себя, продемонстрировать, доказать и уметь защитить свою точку зрения;
2. Развитие психических процессов, таких как: память, мышление, восприятие, внимание и т.д.
3. Проявление себя в качестве члена социума: уметь отстаивать свое мнение так, чтобы это могли принять и другие участники команды, идти на компромисс.

Но для того, чтобы исследование было эффективным, наиболее важным является умение правильно и логично сформулировать цель. В современной педагогике широко применяется способ постановки цели посредством ее наиболее важных критериев (Рис.2).

Рисунок 2 – Smart цель урока исследования

Учителя научатся преобразовывать общую цель урока в систему знаний и умений, которыми должен овладеть ученик на уроке, научатся ставить smart цели. Учителя будут использовать рамки учебного процесса для внедрения и применения новых подходов и методов в процессе преподавания своего предмета, станут мыслящими практиками, смогут применять групповую форму работы на уроках для повышения качества обучения, появления интереса к изучаемому предмету.

Цель для учеников: организовать активное обучение для класса, способы работы в классе через самостоятельную постановку целей урока, применения новых подходов игровой деятельности, апробируя предложенные учителем.

Состав команды смогут обсудить и выработать модель схемы планирования, наблюдения и обсуждения уроков исследования, акцентируя внимание:

- на преодоление барьеров и трудностей в обучении исследуемых;
- на развитие навыков чтения, письма и говорения учащихся начальной школы;
- на улучшение навыков наблюдения учителей и анализа своей деятельности.

Общая цель команды учителей урока исследования (Lesson Study): совершенствование методики преподавания и повышения уровня знаний учащихся

Цель для учителей: совершенствование методики преподавания и повышения уровня знаний учащихся.

Прежде чем научить ребенка чему-либо, мы, учителя сами должны научиться владеть этим в совершенстве. Данное исследование предоставило нам огромную возможность для самообразования и самосовершенствования. Таким

образом, поиск информации о новых прогрессивных подходах, методах и приемах улучшения качества образования стал причиной изменения процесса обучения с внедрением в него лучшего опыта педагогов.

Ожидаемый результат для учителей:

1. Повысят профессиональную компетенцию;
2. Внедрят новые приемы в свои уроки;
3. Научатся правильно анализировать преимущества и недостатки учебного процесса (Рис.3).

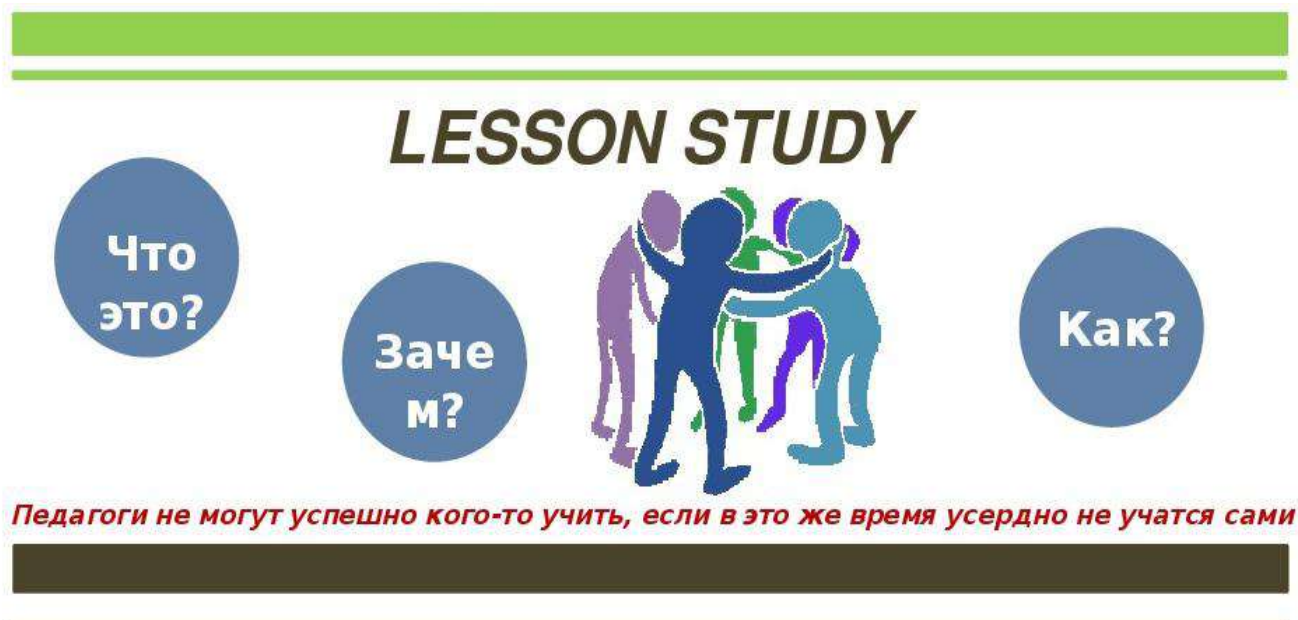

Рисунок 3 – Ожидаемый результат для учителей

Учителями фокус-группы была проведена подготовительная работа по планированию исследования Lesson Study, так как показатель успеваемости 4 «Д» класса по итогам I четверти составил 67% , и показывал средний уровень знаний учащихся, снижение активности и мотивации к обучению. Поэтому фокус-группа была сформирована с целью улучшить ситуацию. Классный руководитель и руководитель группы Ахмедова Ш.А. организовала встречу с родителями выбранных учеников, были получены разрешения родителей, директора школы и самих учащихся. Учителя фокус-группы, проводя занятия выявили учеников, у которых наиболее было выражено снижение мотивации к обучению.

Ученица А- имел раньше баллы в диапазоне от 9 баллов до 10 балла, ученица уровня В -имела от 7 баллов до 8 баллов, ученик уровня С- показывал баллы от 6 баллов до 7 баллов максимально. По наблюдениям уроков I четверти ученица уровня А по всем предметам показала хорошие отметки, но при работе в группе не умела распределять обязанности на всех участников, ученица уровня В проявляла себя как невнимательный ученик, так как пыталась быстро выполнить работу и принести на проверку учителю, ученик уровня С не мог проявить себя ввиду частых неверных ответов, что повлекло за собой отсутствие

желания принимать участие на уроке. Главная задача фокус-группы найти методы для повышения мотивации к обучению (Рис.4)

 <ul style="list-style-type: none">• Примет активное участие на уроке• Творчески подойдет к выполнению заданий• Открыто выскажет свое мнение по теме• Выполнит роль координатора в группе• - даст оценку работе своей группы и своей работе	 <ul style="list-style-type: none">• Примет участие в работе группы• Сможет рассуждать по теме• Предложит свою точку зрения по теме• Самостоятельно выполнит задание• Сможет взять инициативу на себя• Оценит свою работу	 <ul style="list-style-type: none">• Вместе с группой выполнит задание• - примет участие в обсуждении• - сможет оценить свою работу• - работа в сотрудничестве даст ему мотивацию к обучению• - количество верных ответов вдохновит
<p>Ученик уровня А- Асан Райана</p>	<p>Ученик уровня В- Амангельди Медина</p>	<p>Ученик уровня С- Бауденов Нурдаулет</p>

Рисунок 4 – Ожидаемые результаты для учеников

**Лист согласия для проведения исследования руководителем
предприятия образования**

Уважаемая Жамаларашева Ардак Төлгенбетовна

В данное время по нижеизложенной теме

Повышение качества образования младших
школьников посредством игровой деятельности.

мы проводим подготовку.

В процессе исследования

личные данные и анкетные данные

Среди учащихся нашей (среди учителей, сотрудников) школы необходимо провести (анкетирование, опрос) для сбора информации.

Просим Вас дать разрешение для проведения исследования Lesson study в 4 "Б" классе. Собранная информация в ходе исследования и имена участников будут сохранены в тайне. Будет обеспечена добровольность участия учащихся (в том числе учителей), и право выхода в случае отказа учащихся от участия на любом этапе исследования (в том числе учителей)

В случае Вашего разрешения для проведения исследования гарантируем, что не будем создавать препятствия процессу обучения учащимся и в том числе педагогам.

С намерением, что наше сотрудничество будет прочным предоставляем свои личные данные:

1. Ахмедова Шамалая Анаурсейкызы, 87079667647
2. Жанпакова Мадина Жемірбековна, 87011937149
3. Абдуганшева Аида Мұсқалимовна, 87002719063
4. Бүскібаева Жүрсілу Әдімовна, 87026989151

(ФИО, телефон)

Директор школы имени Толе би
А. Г. Джангарашева

ЛИСТ СОГЛАСИЯ НА ПРОВЕДЕНИЕ ИССЛЕДОВАНИЯ

Участники фокус-группы исследования LESSON STUDY

Ахмедова Шолмая Молусейтова
Бусекбаева Нурелу Ахмедовна
Клантакова Мария Темірбековна
Абдурашваева Аида Мусимовна
(фид учителей -исследователей)

Вместе с этим, я даю согласие на участие учеников 4-Д^У класса в исследовании:

Повышение качества образования младших школьников посредством игровой деятельности
(тема исследования)

Я обязуюсь:

- Ответы учащихся использовать только для исследования (в том числе учителей);
- Добровольное участие учеников (в том числе учителей);
- В случае отказа учеников от участия на любом этапе исследования (в том числе учителей);
- Разрешаю использовать ответы учащихся (в том числе учителей) и сведения о них при сохранении конфиденциальности информации.

Ахмедова Ш. А.
Бусекбаева Н. А.
Клантакова М. Г.
Абдурашваева А. М.
(фидо исследователей)

А. Г.
Джангарашева
А. Г.
(подпись)

Күні: _____

ЛИСТ СОГЛАСИЯ УЧАСТНИКОВ ФОКУС ГРУППЫ НА ПРОВЕДЕНИЯ ИССЛЕДОВАНИЯ

Участники фокус группы исследования LESSON STUDY

Азиева Шамал Аманжол
Букбаева Нурсул Аршовка
Абдурашва Аида Мухамедовна
Манакова Марика Таширбековна

(фио учителей исследования)

- Ознакомлена с информацией, относящейся к проведению исследования. Даю согласие на участие в исследовании;
- Понимаю цели и задачи исследования, а также цель своего участия в нем;
- Понимаю, что не могу отказаться от исследования на любом его этапе
- Понимаю, что информация относительно исследования будет опубликована без участия моих личных данных (они останутся в тайне);
- Понимаю, что собранная информация может использоваться исследователями только на момент исследования;
- Осведомлена о том, что могу связаться с заместителем директора по научной части в случае необходимости получения полной информации касательно исследования.

<u>Азиева Ш.А.</u>	<u>_____</u>	<u>_____</u>
<u>Букбаева Н.А.</u>	<u>_____</u>	<u>_____</u>
<u>Манакова М. Г.</u>	<u>_____</u>	<u>_____</u>
<u>Абдурашва А. М.</u>	<u>_____</u>	<u>_____</u>

(фио исследователей) (подпись)

Дата _____

Директору средней школы
имени Толе би

Джангарашевой А.Т.

От родителей (мамы, папы)

Баймурзиной Аягуз

Кайраткара

Расписка

Я, Баймурзинова Аягуз Кайраткара родитель
ученика/ученицы

4 "В" класса Асан Райым

Даю свое согласие на проведение и участие в запланированных занятиях Lessonstudy и использование исследовательской группой для улучшения методов обучения, в том числе, на съемку фото и видео (которые не должны публиковаться в социальных сетях, а должны использоваться только для внутреннего исследования).

Подпись

Баймурзинова Аягуз

«13» октябрь год 2023

Директору средней школы
Имени Толе би
Джангарашевой А.Т.

От родителей (мамы, папы)

Баурденовой Аяоле

Асшибековны

Расписка

Я, Баурденова Аяола Асшибековна _____ родитель
ученика/ученицы

4 Д " _____ класса Баурденов Нурдаулет _____

Даю свое согласие на проведение и участие в запланированных занятиях Lesson study и использование исследовательской группой для улучшения методов обучения, в том числе, на съемку фото и видео (которые не должны публиковаться в социальных сетях, а должны использоваться только для внутреннего исследования).

Подпись Баур _____ «13» октября _____ год 2023

Рисунок 5 – Участники группы в поисках эффективных приемов

«Универсиадо»
Директор пр.зды:

А.Т. Тажиғаралиева

План работы исследования LESSON STUDY, проводимое в 4 «Д» классе

Тема: Повышение качества образования младших школьников посредством игровой деятельности.

Цель: Повысить качество образования учащихся и совершенствовать методику обучения, инновационные методы и формы обучения, позволяющие учащимся активировать мыслительную деятельность посредством игры.

Задачи:

- Контроль учащихся уровня А, В,С во время занятий;
- Развитие познавательной деятельности учащихся с применением эффективных методов и приемов на уроке;
- Создание взаимного сотрудничества учащихся в совместном обучении, повышение критического мышления и познавательных способностей;
- Повышение качества знаний учащихся через использование приемов и элементов игровой деятельности в исследуемом классе.

Ожидаемый результат:

1. Учащиеся, участвующие в исследовании, смогут улучшить ЗУН, повысят мотивацию к занятиям, улучшат качество знаний.
2. Учителя, участвующие в исследовании, обменяются методами и повысят свой уровень знаний и умений.

№	Содержание исследовательской работы	Срок	Ответственные	Примечание	
I заседание					
1	Первое заседание. а) Выявление исследуемого класса, а также учащихся уровня А,В,С; б) Определение проблемной темы; в) Выделение приемов игровой деятельности.	Сентябрь	Участники Фокус-группы		
2	Заполнение совместно с учителями, входящими в исследовательскую группу Lesson study листа согласия, листа допуска и листа согласования с руководителем школы на организацию исследовательской работы.	Сентябрь	Участники Фокус-группы		
3	Сбор листов согласия на участие в исследовании учащихся и родителей.	Сентябрь	Участники Фокус-группы		
4	Опрос учащихся до исследования.	Сентябрь	Участники Фокус-группы		
I этап					
№	Содержание исследовательской работы	Предмет	Сроки	Ответственный	Примечание
1	Значение нервной системы	естествознание	14.11.23	Буенбаева Н.А.	

2	Сиқырлы кілем	Казахский язык	16.11.23	Жапакова М.Т.	
3	Treasure and numbers	Английский язык	17.11.23.	Абдуганиева А.М.	
4	Правописание окончаний имен существительных множественного числа	Русский язык	20.11.23	Ахмедова Ш.А.	
5	Второе заседание: а) анализ проведенных уроков, а также беседы с учениками; б) Планирование следующих уроков	Естествознание Казахский язык Английский язык Русский язык	20.11.23	Фокус топ мүшелері	
II этап					
1	Изменяются ли свойства веществ	естествознание	23.11.23	Буенбаева Н.А.	
2	Ата, бата беріңіз	Казахский язык	29.11.23	Жапакова М.Т.	
3	Умная страничка	Русский язык	28.11.23.	Ахмедова Ш.А.	
4	Professions	Английский язык	01.12.23	Абдуганиева А.М.	
5	Второе заседание: а) анализ проведенных уроков, а также беседы с учениками; б) Планирование следующих уроков	Естествознание Русский язык Казахский язык Английский язык	01.12.23	Фокус топ мүшелері	
III этап					
1	Согласование имен прилагательных в единственном числе	Русский язык	11.12.23	Ахмедова Ш.А.	
2	Кондитерлік фабрикада	Казахский язык	12.12.23	Жапакова М.Т.	
3	Круговорот воды в природе	естествознание	14.12.23	Буенбаева Н.А.	
4	Technology	Английский язык	15.12.23	Абдуганиева А.М.	
5	Третье заседание: а) анализ проведенных уроков, а также беседы с учениками; б) Планирование следующих уроков	Русский язык Казахский язык Естествознание Английский язык	15.12.23	Фокус топ мүшелері	
Последнее заседание					
1	Подведение итогов на основе анализа уроков, проведенных на 3 этапах Lesson study;		Декабрь	Участники Фокус-группы	
2	Комплектование и отправка материалов в печать.		Декабрь	Участники Фокус-группы	

Государственное коммунальное учреждение города Шу
«Средняя школа имени Толе би»
2023-2024 учебный год

Соглашение

Я, Асан Района ученик (12) 4D класса

даю свое согласие на снятие фото и видео во время проведения в школе открытых уроков, а также во время выполнения внеурочных заданий.

Подпись ученика [подпись]

Государственное коммунальное учреждение города Шу
«Средняя школа имени Толе би»
2023-2024 учебный год

Соглашение

Я, Аманжол Мегина ученик (12) 4D класса

даю свое согласие на снятие фото и видео во время проведения в школе открытых уроков, а также во время выполнения внеурочных заданий.

Подпись ученика [подпись]

Государственное коммунальное учреждение города Шу
«Средняя школа имени Толе би»
2023-2024 учебный год

Соглашение

Я, Баурзенов Нургаулет ученик 4D класса

даю свое согласие на снятие фото и видео во время проведения в школе открытых уроков, а также во время выполнения внеурочных заданий.

Подпись ученика [подпись]

Обсуждаемые вопросы:

1. Обсуждение членами команды схемы планирования, наблюдения и обсуждения исследуемых учащихся А, В, С.

Результаты встречи:

- послушали мнение учащихся трех уровней относительно приемов, применяемых на уроках;

- составили краткосрочный план урока по темам;

- обсудили план урока в команде, записывая до мелочей каждый этап

- провели дискуссию

Выбор приемов: 1. «Пазлы»;

2. «Эстафета разума»;

3. «Лови ошибку».

Рисунок 6 – Первый прием «Пазлы»

Цель данного приема:

Найти соответствие и установить причинно-следственные связи.

Задачи:

1. Продемонстрировать способы формирования познавательных, регулятивных и коммуникативных универсальных учебных действий;
2. Создать условия для активного взаимодействия детей между собой;
3. Организовать рефлекссию с целью определения его результативности.

Плюсы:

Проведя серию уроков. Мы убедились в том, что данный прием оказывает положительное влияние на сосредоточение и концентрацию внимания и восприятия учащихся на самом задании. Ребята практически не отвлекались во время выполнения заданий, основанных на данном приеме. В частности, был замечен неподдельный интерес у Медины и Нурдаулета-учащихся со средним и низким уровнями знаний.

Минусы:

- Частое использование данного приема может привести к потере активности младших школьников в силу их возрастных и психологических особенностей.

Второй выбранный нами прием: «Эстафета разума»

Цель данного приема:

Передать «эстафету знаний» соседу по парте или товарищу в группе. По окончании игры у команды должна сложиться картина правильных ответов на задаваемые учителем вопросы или задания. Выигрывает команда с наибольшим количеством правильных ответов.

Задачи:

1. Научиться сотрудничать с членами команды;
2. Помогать команде отвечать быстро и верно.

Плюсы:

Помогает сплотиться участникам группы. А также своевременно ликвидирует возможные неверные ответы товарищей. Данный прием очень помог ученицу с уровнем А- Асан Райане влиться в команду и делить с командой ответы на вопросы.

Минусы:

Ввиду продолжительного обсуждения в команде ответов, наблюдается шум, который может помешать услышать ответы других команд.

Третий выбранный нами прием: «Лови ошибку»

Цель данного приема:

Повышение успеваемости учащихся в обучении, способность к логическому и абстрактному мышлению для обнаружения ошибок.

Задачи:

1. Развитие высоких уровней мыслительной деятельности по Блуму;
2. Развитие навыков комбинаторных способностей;
3. Развитие способностей к пространственному видению.

Плюсы:

✓ Учащиеся проявляют интерес к предмету, в нахождении ошибки присутствует дух соперничества, что хорошо развивает такое неотъемлемое качество, как конкурентоспособность.

Минусы:

- Нарастание конфликта между группами в случае «нездоровой конкуренции».

Рисунок 7 – Встреча №1

В ноябре состоялись первые исследовательские занятия по всем предметам. Рассмотрим это на основе предмета «русский язык». Целью урока русского языка является согласовывать окончания имен прилагательных с именами существительными.

Ученик А – Асан Райана – ученица с высокой успеваемостью по всем предметам. Имеет устойчивые познавательные способности, высокий уровень учебных интересов.

Критерии успешности: развить у ученика лидерские качества так, чтобы это способствовало работать в группе с учетом интересов участников команды.

Ученик В – Амангельди Медина – имеет хорошую успеваемость по всем предметам, но чаще всего старается раньше всех учащихся выполнить задание и принести учителю на проверку. Проявляет средний уровень развития общих интеллектуальных способностей. Внимание неустойчивое.

Критерии успешности: научить не только проявлять активность, когда спрашивает учитель, но и проявлять самостоятельность и сосредотачиваться на выполняемом задании.

Ученик С – Бауденов Нурдаулет – имеет средние учебные способности, уровень познавательных интересов средний, не проявляет особого интереса к учёбе. При ответе на вопросы учителя проявляет скованность, стесняется отвечать на вопросы.

На уроке применялись следующие методы обучения: диалог, наглядный, частично-поисковый и дифференциация. Класс делили на группы, поэтому были задействованы виды работ – коллективная, групповая, парная и индивидуальная (Рис.8).

Рисунок 8 – Эпизоды из уроков

Критерии успешности: вовлечь в процесс совместного выполнения задания, данного учителем. Помочь исключить страх при ответе на вопросы.

Ученица уровня А – Асан Райана. Девочка очень быстро и качественно справлялась с заданиями, научилась помогать товарищам в группе. Райана выполнила свою работу очень основательно и на высоком уровне. Пара, в которой была девочка с уровнем А быстрее справлялась с заданиями. Кроме того, при коллективной работе очень быстро собрали «Пазл» под руководством Райаны. Данный приём понравился учащимся с подвижным характером выполнения. Он является не только эффективным способом повышения мотивации учащихся, но и средством повышения качества знаний учащихся по предмету.

Для ученицы уровня В - Амангельди Медины, этот урок, на мой взгляд, был успешным. Медина на данном уроке: контролирует внимание, помогает и подбадривает учеников; может рассказать о процессе выполнения задания, осознает, что самооценка собственных знаний должна быть объективной; становится инициатором заданий и старается направить свое внимание на тонкости содержания заданий.

Ученик уровня С– Бауденов Нурдаулет отвечал на этом уроке достаточно активно. Ученик действительно работал в группе, пытался делиться своими знаниями с одноклассниками и уже не боялся ошибиться.

Можно отметить, что после проведения 1 урока Lesson Study у исследуемых учащихся повысился познавательный интерес к предмету: учащиеся стали более активными, после проведения первого урока, дети приходили с ожиданием чего-то нового, необычного. По проведенной рефлексии можно отметить, что предложенные формы, приемы работы на уроках дают положительную оценку, используемые стратегии плодотворно влияют на развитие их критического мышления, приучают к анализу, развивают коммуникативные навыки.

Рисунок 9 – Встреча №2: Эпизоды из уроков

5-ой исследовательской группой Lesson Study учителями-предметниками Ш.А. Ахмедовой, Н.А.Буенбаевой, М.Т.Жапаковой, А.М.Абдуганиевой была предложена разработка плана следующего урока и определены методы работы по устранению минусов и недостатков первого этапа исследования.

Далее состоялось второе исследовательское заседание участников группы. Рассмотрим особенности на основе предмета «английский язык». Целью урока является познакомить учащихся с людьми разных профессий.

В планировании второго урока нами были выбраны методы дифференцированного подхода, диалогового обучения, ИКТ. Для привлечения внимания использовали мультимедийную презентацию, а также интерактивные задания. На уроке применялись следующие методы обучения: диалоговый, наглядный, частично-поисковый и дифференциация.

Класс поделили на группы. Были задействованы виды работ – коллективная, парная и индивидуальная (Рис.10).

Рисунок 10 – Эпизоды из уроков

Ученица уровня А –Асан Райана работала в коллективе и в паре очень эффективно. Она очень быстро справилась с заданиями. Девочка выполнила все работы основательно и на достаточно высоком уровне. На устные вопросы

отвечала быстро.

Ученица уровня В – Амангельди Медина хорошо справилась с заданиями и была сосредоточена на выполняемых заданиях. Она также помогала с заданиями ученикам со слабой мотивацией.

Для Бауденова Нурдаулета уровня С данный урок был также успешным. Но мальчик, признался в том, что испытывал трудность в процессе выполнения некоторых заданий. Но мотивация оказалась сильнее сложностей. Возможно, это и помогло ему снять напряжение и не останавливаться на достигнутом.

Выбранные нами приемы и стратегии оказали положительное влияние на улучшение процесса обучения. На этом наше исследование не завершилось.

5-ой исследовательской группой Lesson Study учителями-предметниками Ш.А.Ахмедовой, Н.А.Буенбаевой, М.Т.Жапаковой, А.М.Абдуганиевой была предложена разработка плана следующего урока и определены методы работы по устранению минусов и недостатков второго этапа исследования (рис. 11).

Рисунок 11 – Эпизоды из уроков

В 4 «Д» классе в конце декабря состоялось третье исследовательское заседание участников группы. Рассмотрим на примере урока по предмету «казахский язык». Целью данного урока является: верно отвечать на вопросы по содержанию прочитанного, дополнять текст своей информацией.

Наблюдатели отметили, что, в целом, класс сильный, с хорошей дисциплиной, почти все дети работали. Был замечен неподдельный интерес детей

к выполнению предложенных заданий, при работе с выбранными нами приемами

Анализируя серию последовательных уроков, мы с учителями пришли к выводу, что активная работа наших учеников на уроке, их успех или неудача, зависит, прежде всего, от подготовки учителя, его подхода к уроку, учета возрастных и психологических особенностей класса, умения быть исследователем. Если каждый учитель осознает, что он творец на своем уроке, если он будет использовать богатый арсенал методов и подходов, будет ориентировать урок на каждого ученика, индивидуально подбирать задания для каждой категории учащихся, обязательно вовлекать в работу слабого ученика, тогда непременно вырастет процент качества знаний и самое главное - сформируется стойкий интерес на каждый урок.

Было необычно вести наблюдение не за всем классом, а за конкретными учениками. Мы на примере увидели, если на уроке чаще внимание обращать на слабого ученика, оказывать ему поддержку, он будет работать на уроке.

Мы ведь привыкли фокусировать весь урок на «сильного или среднего ученика». Определение этого момента является одним из главных для нас в ходе наблюдения. Можно отметить, что в результате 1 цикла Lesson Study, у исследуемых учащихся повысился познавательный интерес к предмету: учащиеся стали более активными, после проведения первого урока, дети приходили с ожиданием чего-то нового, необычного. И такое повторялось на протяжении всего нашего исследования.

По проведенной рефлексии можно отметить, что предложенные формы, приемы работы на уроках дают положительную оценку, используемые стратегии плодотворно влияют на развитие их критического мышления, приучают к анализу, развивают коммуникативные навыки (Рис. 12).

Рисунок 12 – Эпизоды из уроков

Lesson study помогает совершенствоваться как опытным, так и начинающим учителям. Поскольку, в результате совместного планирования, совместного

наблюдения, совместного анализа учителя формируют общее представление об обучении. Аспекты обучения в данном случае рассматриваются нами не только с собственной позиции, но и глазами коллег, с которыми *Lesson Study* готовится, в результате чего фактическое обучение, наблюдаемое на *Lesson Study*, сопоставляется с обучением, которое мы представляли себе в процессе его планирования. Это побуждает нас осознавать вещи, которым мы обычно не придавали значения, так как они либо нами «отчислялись», либо сохранялись как подразумеваемые знания. На этом основании можно сделать вывод, что нашими учениками сделаны первые шаги к саморегулированию.

Ниже представлены схемы планирования, контроля и анализа уроков русского языка, естествознания, казахского, а также английского языков. Данные документы опираются на краткосрочное планирование учителей, а также наблюдения учителей-участников процесса.

Схема планирования, контроля и анализа урока

Дата 30.11.2023 Предмет: русский язык Контролирующий учитель Буенбаева Н.А., Мананова М.Ю., Абдурашимова А.М.

Цель Lesson study:

Повысить мотивацию учащихся.

Успехи достигнутые во время урока		Ученик уровня - А		Ученик уровня - В		Ученик уровня - С	
Этапы урока	Вопросы для учеников	Ожидаемый результат	Ответ ученика	Ожидаемый результат	Ответ ученика	Ожидаемый результат	Ответ ученика
Организационный этап	Приветствие «Классики по мифу»	Приветствие на 3 языка	Томто к воопт-ние манера	Приветствие на 3 языка	Томто к воопт-ние манера	Приветствие на 3 языка	Томто к воопт-ние манера
Проверка домашнего задания	Дикор-сфера-сма-ние после Физ	Вопрос-ние все верно	Вопрос-ние все верно	Вопрос-ние все верно	Вопрос-ние все верно	Вопрос-ние все верно	Вопрос-ние все верно
Новая тема	«Можно ли штурм»		Работа по учебнику с дикор.		Работа по учебнику с дикор.		Вопрос-ние по учебнику
Подтверждение	Работа в группах по картам. Работа по учебнику с дикор.	Работа по учебнику с дикор.	Можно ли штурм? да, в древности.	Вопрос-ние по учебнику с дикор.	Ответ на все вопросы по учебнику с дикор.		Ошибки в дикор по дикор.
Обратная связь	Оценки в виде вопросов со стороны учителя	заработка 10 баллов	Вопрос-ние по учебнику с дикор.	Ответ на все вопросы по учебнику с дикор.	95 баллов по учебнику с дикор.	Ответ на все вопросы по учебнику с дикор.	заработка 75

Схема планирования, контроля и анализа урока

Дата 28.11.2023 Предмет: русский язык Контролирующий учитель Бусмбаева Н.А., Кланова М.П., Абдурашимова А.М.

Цель Lesson study:

Повысить мотивацию учащихся

Успехи достигнутые во время урока		Ученик уровня - А		Ученик уровня - В		Ученик уровня - С	
Этапы урока	Вопросы для учеников	Ожидаемый результат	Ответ ученика	Ожидаемый результат	Ответ ученика	Ожидаемый результат	Ответ ученика
Организационный этап	Приветствие. Отгадайте загадки	Приветствие на 3 языка	Готов к восприятию материала	Приветствует на 3 языках	Готов к восприятию материала	Приветствует на 3 языках	Готов к восприятию материала
Проверка домашнего задания	Диалог-репликация песни ДЗ	Вопросы на все верно	Вопросы все верно		Вопросы все правильно верно		Вопросы все правильно.
Новая тема	"Молодой иттур"		Работа по учебнику с рефератом		Работа по учебнику с рефератом		Вопросы все верно, пока не просят.
Подтверждение	Работа в группе не была проведена	Ребята активно работают, все инициативы и приемы	Может работать в группе, активно участвует	Копирует работу в группе, активно участвует	Открыт на все вопросы		Открыт, активно участвует
Обратная связь	Вопросы в виде опроса со стороны учителя	10 баллов получили	Копирует все задания, активно участвует	Открыт на все вопросы, активно участвует	9 баллов получили за урок	Открыт, активно участвует	Задал 4 вопроса

Схема планирования, контроля и анализа урока

Дата 19.11.2023 Предмет: русский язык Контролирующий
 учитель Буенбаева Н.А., Жанакова М.П., Абдуллова А.М.

Цель Lesson study:

Повысить мотивацию учащихся

Успехи достигнутые во время урока		Ученик уровня - А		Ученик уровня - В		Ученик уровня - С	
Этапы урока	Вопросы для учеников	Ожидаемый результат	Ответ ученика	Ожидаемый результат	Ответ ученика	Ожидаемый результат	Ответ ученика
Организационный этап	Приветствие. Оформление записки	Приветствие на 3 урока	Здравствуйте к вечеру я пишу материал.	Приветствие Здравствуйте	Здравствуйте к вечеру я пишу материал.	Приветствие Здравствуйте	Здравствуйте к вечеру я пишу материал.
Проверка домашнего задания	Дифференциально 8/3	Вопросы все верно	Вопросы все верно		Вопросы задание верно		Вопросы наши ученики
Новая тема	'Керем на ира'		Работа по учебнику с рекур		Работа по учебнику с рекур		Вопросы с орфографическими ошибками
Подтверждение	Была проверка работы в группе	Верно берем слова такая или приставка	Маленькая работа выбор слова анкета	Вопросы или работа в группе не при работе молчу товарищески	Дифференциально ка все вопросы	Вопросы или при работе товарищески	Ошибки в орфографии
Обратная связь	'Верно неверно'	105 баллов	Ученики работают в группе	8/5	Получили все задания	7/5	Показали работу

Схема планирования, контроля и анализа урока

Дата 14.11.2023 Предмет естественные науки Контролирующий
 учитель Александрова И.А., Абдрахимова А.М., Владимирова М.П.

Цель Lesson study:

Повысить активность учащихся

Успехи достигнутые во время урока		Ученик уровня - А		Ученик уровня - В		Ученик уровня - С	
Этапы урока	Вопросы для учеников	Ожидаемый результат	Ответ ученика	Ожидаемый результат	Ответ ученика	Ожидаемый результат	Ответ ученика
Организационный этап	Приветствие. Отработка воли заложки	Приветствие ка 3 заложки	Готовы к работе. Приветствие к воетранию материала	Приветствие. Все ка заложки	Готовы к воетранию мат. материала	Приветствие ка 3 заложки	Готовы к воетранию материала
Проверка домашнего задания	Диалог. Проверка воли Д/З	Должен выполнить все верно	Вот так все верно		Вот так все задание верно		Вот так все задание
Новая тема	Легко вои шурин		Работа по учебнику и в тетради		Работа по учебнику и в тетради		Работа по учебнику и в тетради
Подтверждение	Какая работа в тетради и устно	Ребята знают дескрипторы	Работа в тетради верно	Итак как нуль но волна имеет работу	Итак как нуль но волна имеет работу	Итак как нуль но волна имеет работу	Работа в тетради верно
Обратная связь	Вопросы и ответы	Общая работа	Отлично без ошибок	Всё понятно	Отлично верно	Отлично верно	Всё понятно

Схема планирования, контроля и анализа урока

Дата 14.11.2023 Предмет: Семестовое Контролирующий учитель: Алигерова Ш.А., Абдурашимова А.М., Саиджанова М.Ш.

Цель Lesson study: Повысить мотивацию учащихся

Успехи достигнутые во время урока		Ученик уровня - А		Ученик уровня - В		Ученик уровня - С	
Этапы урока	Вопросы для учеников	Ожидаемый результат	Ответ ученика	Ожидаемый результат	Ответ ученика	Ожидаемый результат	Ответ ученика
Организационный этап	Приветствие. Проверка базиса. Задачи.	Приветствие на занятии.	Приветствие. Проверка базиса.	Приветствие. Проверка базиса.	Приветствие. Проверка базиса.	Приветствие. Проверка базиса.	Приветствие. Проверка базиса.
Проверка домашнего задания	Проверка домашнего задания.	Проверка домашнего задания.	Проверка домашнего задания.	Проверка домашнего задания.	Проверка домашнего задания.	Проверка домашнего задания.	Проверка домашнего задания.
Новая тема	Новая тема.	Новая тема.	Новая тема.	Новая тема.	Новая тема.	Новая тема.	Новая тема.
Подтверждение	Подтверждение.	Подтверждение.	Подтверждение.	Подтверждение.	Подтверждение.	Подтверждение.	Подтверждение.
Обратная связь	Обратная связь.	Обратная связь.	Обратная связь.	Обратная связь.	Обратная связь.	Обратная связь.	Обратная связь.

Схема планирования, контроля и анализа урока

Дата 23.11.2023 Предмет: Семестовое Контролирующий учитель: Алигерова Ш.А., Абдурашимова А.М., Саиджанова М.Ш.

Цель Lesson study: Повысить мотивацию учащихся

Успехи достигнутые во время урока		Ученик уровня - А		Ученик уровня - В		Ученик уровня - С	
Этапы урока	Вопросы для учеников	Ожидаемый результат	Ответ ученика	Ожидаемый результат	Ответ ученика	Ожидаемый результат	Ответ ученика
Организационный этап	Приветствие. Проверка базиса.	Приветствие. Проверка базиса.	Приветствие. Проверка базиса.	Приветствие. Проверка базиса.	Приветствие. Проверка базиса.	Приветствие. Проверка базиса.	Приветствие. Проверка базиса.
Проверка домашнего задания	Проверка домашнего задания.	Проверка домашнего задания.	Проверка домашнего задания.	Проверка домашнего задания.	Проверка домашнего задания.	Проверка домашнего задания.	Проверка домашнего задания.
Новая тема	Новая тема.	Новая тема.	Новая тема.	Новая тема.	Новая тема.	Новая тема.	Новая тема.
Подтверждение	Подтверждение.	Подтверждение.	Подтверждение.	Подтверждение.	Подтверждение.	Подтверждение.	Подтверждение.
Обратная связь	Обратная связь.	Обратная связь.	Обратная связь.	Обратная связь.	Обратная связь.	Обратная связь.	Обратная связь.

Схема планирования, контроля и анализа урока

Дата 17.11.2023 Предмет английский язык Контролирующий учитель Бурбаева И.А., Макалова И.П., Ахмедова Ш.А.

Цель Lesson study: Повысить активность учащихся.

Успехи достигнутые во время урока		Ученик уровня - А		Ученик уровня - В		Ученик уровня - С	
Этапы урока	Вопросы для учеников	Ожидаемый результат	Ответ ученика	Ожидаемый результат	Ответ ученика	Ожидаемый результат	Ответ ученика
Организационный этап	Приветствие «хорошо по плану»	Приветствие на 3 языках	Готовы к восприятию материала	Приветствие	Готовы к восприятию материала	Приветствие	Готовы к восприятию материала
Проверка домашнего задания	"Blot sheet"	Отвечают на вопросы	ответила на вопросы	отвечают на вопросы	ответила на вопросы	отвечают на вопросы	ответила на вопросы
Новая тема	Лови ошибку		Работа по учебнику		Работа по учебнику		Работа по учебнику
Подтверждение	Работа в группе	Ребята знают описание моря	Работа в парах верно	знает как нужно выполнять работу	работа выполнена верно	знает как нужно выполнять работу	ошибка по пометке хорошо справились
Обратная связь	обратная связь	получила 3 балла	ответила на все вопросы	получила 3 балла	получила хорошо ответила	получила 4 балла	ответила на все ошибки

Схема планирования, контроля и анализа урока

Дата 15.12.2023 Предмет английский язык Контролирующий учитель Бурбаева И.А., Макалова И.П., Ахмедова Ш.А.

Цель Lesson study: Повысить активность учащихся.

Успехи достигнутые во время урока		Ученик уровня - А		Ученик уровня - В		Ученик уровня - С	
Этапы урока	Вопросы для учеников	Ожидаемый результат	Ответ ученика	Ожидаемый результат	Ответ ученика	Ожидаемый результат	Ответ ученика
Организационный этап	Приветствие «хорошо по плану»	Приветствие на 3 языках	Готовы к восприятию материала	Приветствие на 3 языках	Готовы к восприятию материала	Приветствие на 3 языках	Готовы к восприятию материала
Проверка домашнего задания	"Learning app"	Отвечают на вопросы	ответила на вопросы	отвечают на вопросы	ответила на вопросы	отвечают на вопросы	ответила на вопросы
Новая тема	Передай сообщение		Работа по учебнику		Работа по учебнику		Работа по учебнику
Подтверждение	Работа в группе была проведена	Ребята знают описание моря	Работа в парах верно	знает как нужно выполнять работу	работа выполнена верно	знает как нужно выполнять работу	ошибка по пометке хорошо справились
Обратная связь	ответила на вопросы обратная связь	получила 3 балла	ответила на все вопросы	получила 3 балла	получила хорошо ответила на вопросы	получила 6 балла	ответила на все ошибки

Схема планирования, контроля и анализа урока

Дата 11.12.23 Предмет Английский язык Контролирующий учитель Букчаева Н.А., Макаева И.Ю., Ахмедова Ш.А.

Цель Lesson study: Повысить активность учащихся.

Успехи достигнутые во время урока		Ученик уровня - А		Ученик уровня - В		Ученик уровня - С	
Этапы урока	Вопросы для учеников	Ожидаемый результат	Ответ ученика	Ожидаемый результат	Ответ ученика	Ожидаемый результат	Ответ ученика
Организационный этап	Приветствие, проверка домашнего задания	Приветствие на 3 этапах	Готовых вопросов много	Приветствие на 3 этапах	Готовых вопросов много	Приветствие на 3 этапах	Готовых вопросов много
Проверка домашнего задания	" Bingo " методика	ответы на вопросы	ответы на вопросы	ответы на вопросы	ответы на вопросы	ответы на вопросы	ответы на вопросы.
Новая тема	" Puzzle "		Работа по учебнику с опор.		Работа по учебнику с опор.		Работа по учебнику с опор.
Подтверждение	Работа в группах была проведена	Результатом делитесь	Работа выполнена верно	знает как выполнять работу	Работа выполнена верно.	знает как выполнять работу	Большая ошибка, но потом хорошо справились
Обратная связь	ответы на вопросы обратной связи.	получила 10 баллов	ответы на все вопросы	получила 9 баллов	получила 9 баллов	получила 7 баллов	ответы на все вопросы

Схема планирования, контроля и анализа урока

Дата 16.11.2023 г. Предмет Английский язык Контролирующий учитель Букчаева Н.А., Ахмедова Ш.А., Абдураманова А.Ш.

Цель Lesson study:

Успехи достигнутые во время урока		Ученик уровня - А		Ученик уровня - В		Ученик уровня - С	
Этапы урока	Вопросы для учеников	Ожидаемый результат	Ответ ученика	Ожидаемый результат	Ответ ученика	Ожидаемый результат	Ответ ученика
Организационный этап	Самостоятельная работа	Самостоятельная работа на 3 этапах	Самостоятельная работа	Самостоятельная работа на 3 этапах	Самостоятельная работа	Самостоятельная работа на 3 этапах	Самостоятельная работа
Проверка домашнего задания	Опрос	Опрос	Опрос	Опрос	Опрос	Опрос	Опрос
Новая тема	" Puzzle "		Работа по учебнику с опор.		Работа по учебнику с опор.		Работа по учебнику с опор.
Подтверждение	Работа в группах была проведена	Результатом делитесь	Работа выполнена верно	знает как выполнять работу	Работа выполнена верно.	знает как выполнять работу	Большая ошибка, но потом хорошо справились
Обратная связь	ответы на вопросы обратной связи.	получила 10 баллов	ответы на все вопросы	получила 9 баллов	получила 9 баллов	получила 7 баллов	ответы на все вопросы

Схема планирования, контроля и анализа урока

Дата 29.11.23 те Предмет Қазақ тілі Контролирующий
 учитель Ахмедова Ш.А. Букбаева Н.А. Қозуғаншова А.Ш.

Цель Lesson study:

Успехи достигнутые во время урока		Ученик уровня - А		Ученик уровня - В		Ученик уровня - С	
Этапы урока	Вопросы для учеников	Ожидаемый результат	Ответ ученика	Ожидаемый результат	Ответ ученика	Ожидаемый результат	Ответ ученика
Организационный этап	Сәлемдесті. Назаром сабаққа аударды.	Сәлемдесті. 3 тілде	Сәлемдесті. Назаром сабаққа аударды.	Сәлемдесті. 3 тілде	Сәлемдесті. Назаром сабаққа аударды.	Сәлемдесті. Назаром сабаққа аударды.	Сәлемдесті. Назаром сабаққа аударды.
Проверка домашнего задания	Оқушыларға сурақтар қойылды.	2 оқушы сурақтарға жауап берді.	Барлық оқушылар жауап берді.	Барлық оқушылар жауап берді.	Барлық оқушылар жауап берді.	Кейбір оқушылар жауап берді.	Кейбір оқушылар жауап берді.
Новая тема	"Ой дестарма" әдісі арқылы сабақ берілді.		Мәтін бойынша сурақ құрады.		Мәтін бойынша сурақ құрады.		Мәтін бойынша сурақ құрады. Қысқарта қысқарта.
Подтверждение	Топтық жұмыс орындалды.	Мәтінді оқып, кестені толтырады.	Кестені толық дұрыс толтырды.		Кестені дұрыс толықпен қорыта шықты.		1-ші кесте қателесті. 2-ден кейінгі оқушы кестені толтырды.
Обратная связь	Сурақтар қою арқылы кері байланыс жасалды.	10 ұрай	Барлық оқушылар тез жауап берді.	9 ұрай	Ойлағаны дұрыс жауап берді.	9 ұрай	Сурақтарға жауап берді. 2,3 кестелер болды.

Схема планирования, контроля и анализа урока

Дата 12.12.2023г. Предмет Қазақ тілі Контролирующий учитель Абдуғалиева А. Ш. Бусқабас Н. А. Ахмедова Ш. А.
Цель Lesson study:

Успехи достигнутые во время урока		Ученик уровня - А		Ученик уровня - В		Ученик уровня - С	
Этапы урока	Вопросы для учеников	Ожидаемый результат	Ответ ученика	Ожидаемый результат	Ответ ученика	Ожидаемый результат	Ответ ученика
Организационный этап	Сәлемдесімі Назарларым сабағыңа аударды	Сәлемдесімі 3 тілде	Сәлемдесімі 3 тілде	Сәлемдесімі 3 тілде	Сәлемдесімі 3 тілде Назарым сабағыңа аударды	Сәлемдесімі 3 тілде	Сәлемдесімі Назарым сабағыңа аударды
Проверка домашнего задания	Оқушыларға сұрақтар қойылды	Әр оқушы сұрақтарға жауап берді	Тарлаған дүрөні сұрақтарға берді.	Тарлаған дүрөні сұрақтарға берді.	Тарлаған дүрөні сұрақтарға берді.	Тарлаған дүрөні сұрақтарға берді.	Тарлаған дүрөні сұрақтарға берді.
Новая тема	"Қателі ұста" әдісі бізге пайдалы		Қиына қалғандарға, қателі тапты.		Қиына қалғандарға, қателі тапты.		Қиына қалғандарға, қателі тапты.
Подтверждение	Топтың мүшелері сұрақтарға берді.	Қателі сәлемдесімі Назарым сабағыңа аударды.	Қателі Назарым сабағыңа берді.		Дүрөні сұрақтарға берді. Қорғап шықты.		Дүрөні сұрақтарға берді.
Обратная связь	Сұрақтар қою арқылы қысқаша жауап берді.	10 ұпай	10 ұпай	9 ұпай	8 ұпай	8 ұпай	Сұрақтарға жауап берді. Дүрөні қателі тапты.

Таблица 1- Мониторинг сравнения четвертных оценок учеников уровня АВС

Предмет	Итоги 1 четверти (%)	Итоги 2 четверти (%)
Русский язык	78	85 (> на 7)
Естествознание	78	89 (> на 11)
Казахский язык	78	86 (> на 8)
Английский язык	81	88 (> на 7)
Успеваемость класса	67	77 на 10%)

Если внимательно проанализировать сравнительную таблицу результатов 1

и 2 четверти, то можно заметить, что наблюдается значительный прогресс.

По предмету «Русский язык» прогресс составил 85 %, что на 7% выше по сравнению с первой четвертью.

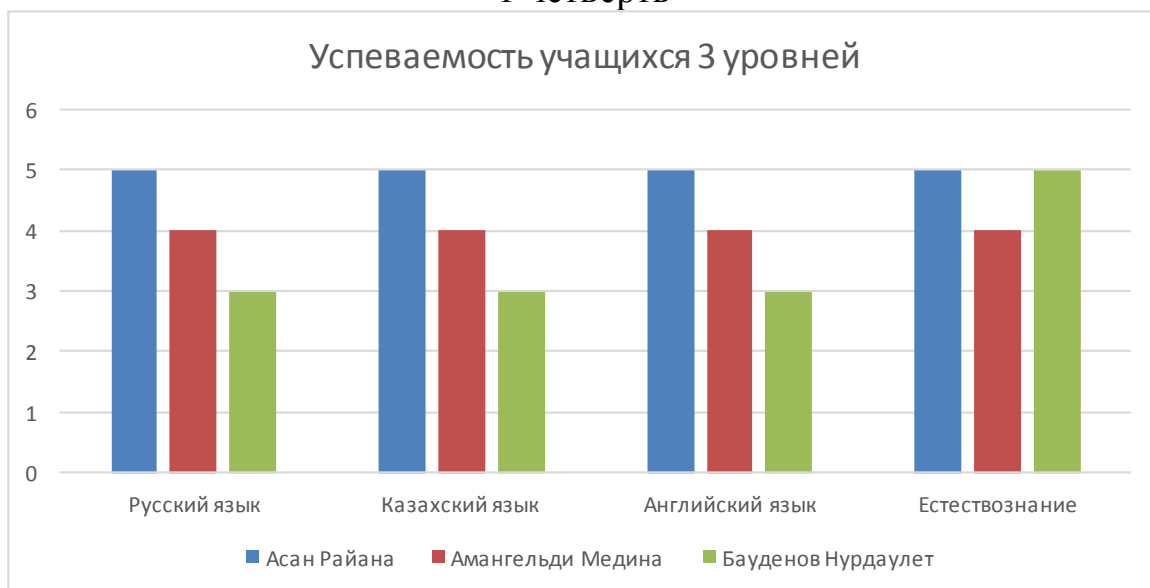
По предмету «Естествознание» прогресс составил 89 %, что на 11 % выше по сравнению с первой четвертью.

По предмету «Казахский язык» прогресс составил 86%, что на 8% выше по сравнению с первой четвертью.

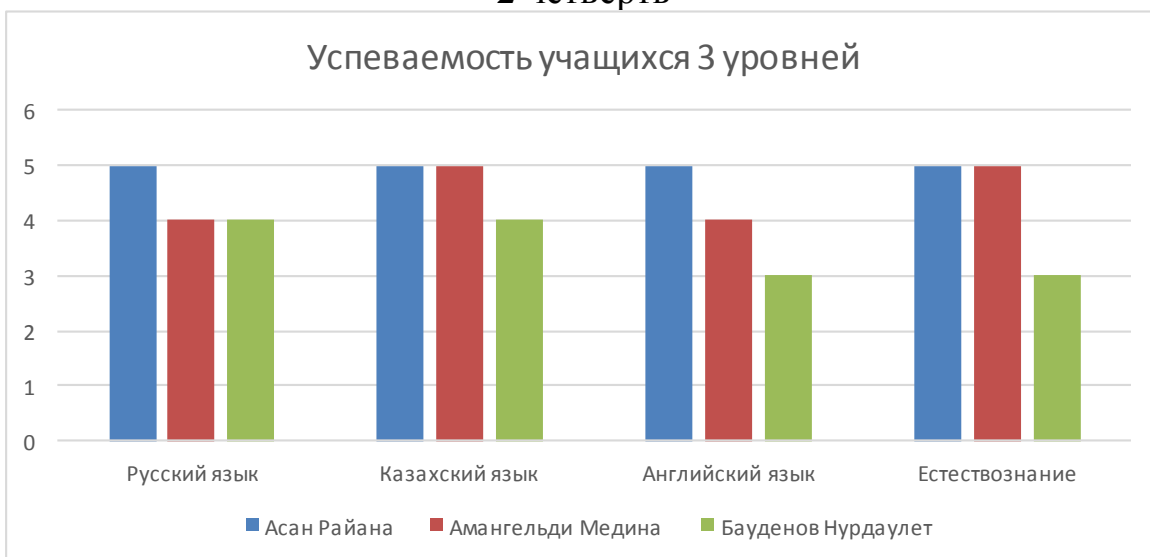
По предмету «Английский язык» прогресс составил 88%, что на 7% выше по сравнению с первой четвертью.

В целом, мы наблюдаем повышение качества знаний в сравнительном анализе двух четвертей на 10%.

1 четверть

2 четверть

Данные результаты наглядно объясняют огромное значение исследования Lesson Study и помощь учителю в организации учебного процесса эффективно и продуктивно.

ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ТЕХНОЛОГИИ РАЗВИТИЯ КРИТИЧЕСКОГО МЫШЛЕНИЯ ДЛЯ ФОРМИРОВАНИЯ МЫСЛИТЕЛЬНОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ МЛАДШИХ ШКОЛЬНИКОВ

АБИШЕВА
Нейлегуль Тажибаевна
педагог-исследователь,
учитель начальных классов

ТУРЛЫБАЕВА
Айягуль Нурлыбаевна
педагог-эксперт,
учитель начальных классов

ДЖАКСЫБАЕВА
Назира Ушкеновна
педагог-исследователь,
учитель информатики

БАХТЫБЕКОВА
Акзия Казкенкызы
педагог-модератор,
учитель английского языка

На протяжении 2-х лет в нашей школе проводятся уроки с подходом Lesson Study с целью для улучшения учебного процесса, для профессионального развития педагога на основе совместной оценки обучения на принципах коллегиальности и взаимного обучения для создания учебного сообщества. В этом году наша школа стала изучать учеников начальных классов.

Тема для исследования: Использование технологии развития критического мышления для формирования мыслительной деятельности младших школьников.

Проблема для исследования: Использование технологии развития критического мышления для формирования мыслительной деятельности

младших

ШКОЛЬНИКОВ.

Предмет: математика, русский язык, информатика, английский язык.

Исследуемый класс: 3 Д.

Возраст: 8 -9 лет.

SMARTЦЕЛЬ К УРОКУ - ИССЛЕДОВАНИЕ: Учителя научатся преобразовывать общую цель урока в систему знаний и умений, которыми должен овладеть ученик на уроке, научатся ставить смарт цели. Учителя используют рамки учебного процесса для внедрения и применения новых подходов и методов в процессе преподавания своего предмета, становятся мыслящими практиками, смогут применять групповую форму работы с учащимися при проведении уроков для повышения качества обучения, мотивации. Состав команды смогут обсудить и выработать модель схемы планирования, наблюдения и обсуждения уроков исследования, акцентируя внимание:

- на преодоление барьеров и трудностей в обучении исследуемых;
- на развитие навыков чтения, письма и говорения учащихся;
- на улучшение навыков наблюдения учителей.

Общая цель команды учителей урока исследования (Lesson Study): совершенствование методики преподавания и повышения уровня знаний учащихся

Цель для учителей: совершенствование методики преподавания и повышения уровня знаний учащихся.

Цель для учеников: организовать активное обучение для класса, способы работы в классе, а именно, через умение постановки целей урока, новых подходов – диалоговое обучение.

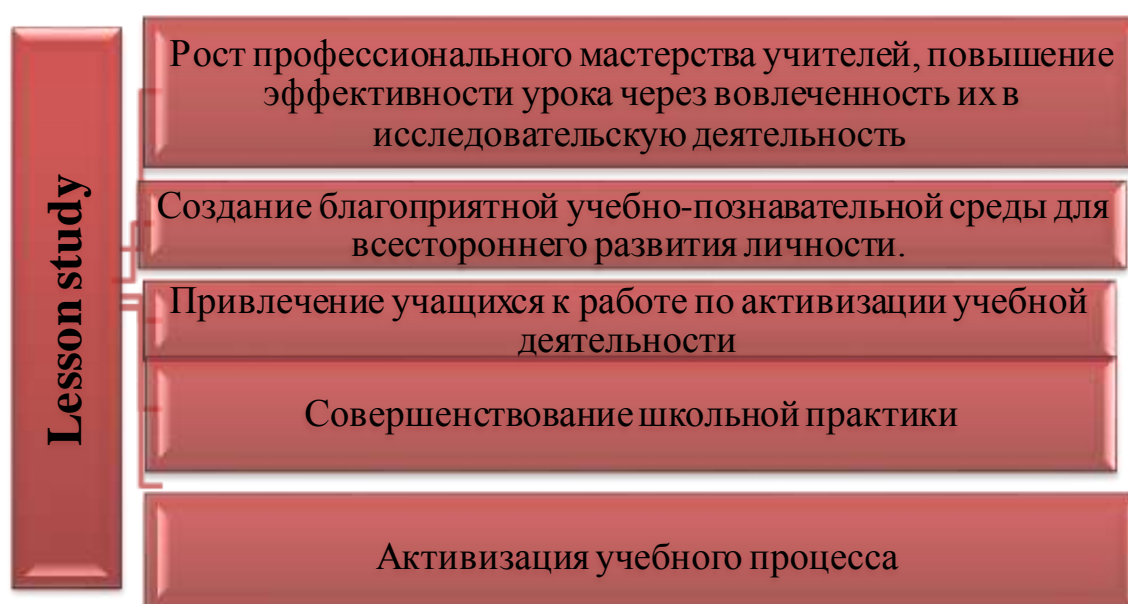

Рисунок 1 – Ожидаемый результат для учителей

Ожидаемые результаты: для учеников

Ученик А	Ученик В	Ученик С
<ul style="list-style-type: none">- примет активное участие на уроке- творчески подойдет к выполнению задания- открыто выскажет свое мнение по теме- выполнит роль координатора в группе- оценит работу группы и своей работе	<ul style="list-style-type: none">- примет участие в работе группы- сможет рассуждать по тем- предложит свою точку зрения по теме- самостоятельно выполнит задание- сможет взять инициативу на себя- оценит свою работу	<ul style="list-style-type: none">- вместе с группой выполнит задание- примет участие в обсуждении- сможет оценить свою работу- работа в сотрудничестве даст ему мотивацию к обучению

Рисунок 2 – Ожидаемые результаты для учеников

Учителями фокус-группы была проведена подготовительная работа по входу в Lesson Study, так как показатель успеваемости 3 «Д» класса по итогам I четверти составил 62% , и показывали средний уровень знаний показали снижение активности и мотивации к обучению. Поэтому фокус-группа была сформирована целенаправленно изменить ситуацию. Классный руководитель Абишева Н.Т. и руководитель группы Бахтыбекова А.К. организовали встречу с родителями выбранных учеников, были получены разрешения родителей, директора школы и самих учащихся. Учителя фокус-группы, проводя занятия выявили учеников у которых наиболее было выражено снижение мотивации к обучению. Ученик А- имел раньше баллы в диапазоне от 9 баллов до 10 балла, ученица В -имела от 7 баллов до 8 баллов, Ученик С- показывал баллы на 7-6. Показатели I четверти были ниже на два порядка- ученик А по многим предметам показала отметки «4», ученик В и С – «3». Главная задача фокус-группы найти методы для повышения мотивации к обучению.

Лист согласия для проведения исследования
руководителем предприятия образования

Уважаемая Джампирова Аруж Таленбаевна

В данное время по нижеизложенной теме

Использование технологии развития критического мышления для формирования личностной деятельности младших школьников

мы проводим подготовку.

В процессе исследования

личностные данные и анкетные данные

Среди учащихся нашей (среди учителей, сотрудников) школы необходимо провести (анкетирование, опрос) для сбора информации.

Просим Вас дать разрешение для проведения исследования Lesson study в 3,2 классе. Собранная информация в ходе исследования и имена участников будут сохранены в тайне. Будет обеспечена добровольность участия учащихся (в том числе учителей), и право выхода в случае отказа учащихся от участия на любом этапе исследования (в том числе учителей)

В случае Вашего разрешения для проведения исследования гарантируем, что не будем создавать препятствия процессу обучения учащимся и в том числе педагогам.

С намерением, что наше сотрудничество будет прочным предоставляем свои личные данные:

<u>Абдиева Н. Ш.</u>	<u>8707 271 75 13</u>
<u>Шурмыбаева А. Н.</u>	<u>8776 893 68 68</u>
<u>Ахметбекова А. К.</u>	<u>8747 356 23 41</u>
<u>Джампирова Н. Ч.</u>	<u>8707 225 32 90</u>

(ФНО, телефон)

Директор школы имени Толе би
А.Т. Джангарашева

ЛИСТ СОГЛАСИЯ НА ПРОВЕДЕНИЕ ИССЛЕДОВАНИЯ

Участники фокус-группы исследования LESSON STUDY

Абдиева Айман Татамбаева
Турмобева Айман Нурмобева
Жакипова Назира Джаксыбаева
Бахтыбекова Жума Казыккызы
(ф.и.о. учителей-исследователей)

Вместе с этим, я даю согласие на участие учеников 3, D* класса в исследовании:

Использование технологии развития критического мышления для формирования самостоятельной деятельности младших школьников
(тема исследования)

Я обязуюсь:

- Ответы учащихся использовать только для исследования (в том числе учителей);
- Добровольное участие учеников (в том числе учителей);
- В случае отказа учеников от участия на любом этапе исследования (в том числе учителей);
- Разрешаю использовать ответы учащихся (в том числе учителей) и сведения о них при сохранении конфиденциальности информации.

Абдиева А.Т.
Турмобева А.Н.
Жакипова Н.У.
Бахтыбекова А.Н.
(ф.и.о. исследователей)

А
В.Д
Н.У.
А.Н.
(подпись)

Күні: _____

**ЛИСТ СОГЛАСИЯ УЧАСТНИКОВ ФОКУС ГРУППЫ НА
ПРОВЕДЕНИЯ ИССЛЕДОВАНИЯ**

Участники фокус группы исследования LESSON STUDY

Абумисла Н. Ш.
Абумисла Т. Ш.
Абумисла Т. Ш.
Абумисла Т. Ш.

(фамилии учителей-исследователей)

- Ознакомлена с информацией, относящейся к проведению исследования. Даю согласие на участие в исследовании;
- Понимаю цели и задачи исследования, а также цель своего участия в нем;
- Понимаю, что не могу отказаться от исследования на любом его этапе;
- Понимаю, что информация относительно исследования будет опубликована без участия моих личных данных (они останутся в тайне);
- Понимаю, что собранная информация может использоваться исследователями только на момент исследования;
- Осведомлена о том, что могу связаться с заместителем директора по научной части в случае необходимости получения полной информации касательно исследования.

Абумисла Н. Ш.
Абумисла Т. Ш.
Абумисла Т. Ш.
Абумисла Т. Ш.

(фамилии исследователей)

А.Т.
Д.Т.
Д.Т.
Д.Т.

(подпись)

Дата _____

Директору средней школы
 имени Толе би
 Джангарашевой А.Т.
 от родителей (мамы, папы)

Каримовой Виктории
Сергеевны

Расписка

Я, Каримова Виктория _____ родитель
 ученика/ученицы

3, 2^й класса Каримова Тамарлана

Даю свое согласие на проведение и участие в запланированных занятиях Lesson study и использование исследовательской группой для улучшения методов обучения, в том числе, на съемку фото и видео (которые не должны публиковаться в социальных сетях, а должны использоваться только для внутреннего исследования).

Подпись _____ « _____ » _____ год

Директору средней школы
имени Толе би
Джангарашевой А.Т.
от родителей (мамы, папы)

Андошкиной Анжели
Александровны

Расписка

Я, Андошкина Анжела _____ родитель
ученика/ученицы

3 "Д" класса Андошкиной Дианы _____

Даю свое согласие на проведение и участие в запланированных занятиях Lesson study и использование исследовательской группой для улучшения методов обучения, в том числе, на съемку фото и видео (которые не должны публиковаться в социальных сетях, а должны использоваться только для внутреннего исследования).

Подпись Анжела _____ « _____ » _____ год

Директору средней школы
имени Толе би
Джангарашевой А.Т.
от родителей (мамы, папы)

Садиковой Зухмар
Усеновны

Расписка

Я, Садикова Зухмар Усеновна _____ родитель
ученика/ученицы

5 "Д" класса Айдосын Елишкана _____

Даю свое согласие на проведение и участие в запланированных занятиях Lesson study и использование исследовательской группой для улучшения методов обучения, в том числе, на съемку фото и видео (которые не должны публиковаться в социальных сетях, а должны использоваться только для внутреннего исследования).

Подпись Сад _____ « _____ » _____ год

Государственное коммунальное учреждение города Шу
«Средняя школа имени Толе би»
2023-2024 учебный год

Соглашение

Я, Абдошманова Диана ученик 3D класса

даю свое согласие на снятие фото и видео во время проведения в школе открытых уроков, а также во время выполнения внеурочных заданий.

Подпись ученика AD

Государственное коммунальное учреждение города Шу
«Средняя школа имени Толе би»
2023-2024 учебный год

Соглашение

Я, Абдошманов Елиман ученик 3D класса

даю свое согласие на снятие фото и видео во время проведения в школе открытых уроков, а также во время выполнения внеурочных заданий.

Подпись ученика Абдош

Государственное коммунальное учреждение города Шу
«Средняя школа имени Толе би»
2023-2024 учебный год

Соглашение

Я, Жарингов Этамурман ученик 3D класса

даю свое согласие на снятие фото и видео во время проведения в школе открытых уроков, а также во время выполнения внеурочных заданий.

Подпись ученика ЖЕДУ

Рисунок 3 – Этапы исследования

«Утверждаю»
Директор школы:
А.Т. Байғардиева

План работы исследования LESSON STUDY, проводимое в 3«Д» классе

Тема: Использование технологии развития критического мышления для формирования мыслительной деятельности младших школьников.

Цель: Повысить качество образования учащихся и совершенствовать методику обучения, инновационные методы и формы обучения, позволяющие учащимся активировать мыслительную деятельность посредством игры.

Задачи:

- Контроль учащихся уровня А, В, С во время занятий;
- Развитие познавательной деятельности учащихся с применением эффективных методов и приемов на уроке;
- Создание взаимного сотрудничества учащихся в совместном обучении, повышение критического мышления и познавательных способностей;
- Повышение качества знаний учащихся через использование приемов и критического мышления в исследуемом классе.

Ожидаемый результат:

1. Учащиеся, участвующие в исследовании, смогут улучшить ЗУН, повысят мотивацию к занятиям, улучшат качество знаний.
2. Учителя, участвующие в исследовании, обменяются методами и повысят свой уровень знаний и умений.

№	Содержание исследовательской работы	Срок	Ответственные	Примечание	
I заседание					
1	Первое заседание, а) Выявление исследуемого класса, а также учащихся уровня А, В, С; б) Определение проблемной темы; в) Выделение приемов игровой деятельности.	Сентябрь	Участники фокус группы		
2	Заполнение совместно с учителями, входящими в исследовательскую группу Lessonstudy листа согласия, листа допуска и листа согласования с руководителем школы на организацию исследовательской работы.	Сентябрь	Участники фокус группы		
3	Сбор листов согласия на участие в исследовании учащихся и родителей.	Сентябрь	Участники фокус группы		
4	Опрос учащихся до исследования.	Сентябрь	Участники фокус группы		
II этап					
№	Содержание исследовательской работы	Предмет	Сроки	Ответственный	Примечание

1	Квадрат числа	Математика	14.11.23	Абишева Н. Т.	
2	Синонимы и антонимы	Русский язык	16.11.23	Турлыбаева А. Н.	
3	Звуковые эффекты	Информатика	17.11.23	Джаксыбаева Н. У.	
4	Days of the week	Английский язык	16.11.23	Бахтыбекова А.К.	
5	Первое заседание А) анализ проведенных уроков, а так же беседы с учениками; Б) Планирование следующих уроков	Математика Русский язык Информатика Английский язык	17.11.23	Участники Фокус группы	
II этап					
1	Нахождение площади прямоугольного треугольника.	Математика	28.11.23.	Абишева Н. Т.	
2	Окончание и основа слова	Русский язык	30.11.23	Турлыбаева А. Н.	
3	Обработка звука	Информатика	23.11.23	Джаксыбаева Н. У.	
4	At the right time	Английский язык	24.11.23.	Бахтыбекова А.К.	
5	Второе заседание А) анализ проведенных уроков, а так же беседы с учениками; Б) Планирование следующих уроков	Математика Русский язык Информатика Английский язык	30.11.23	Участники фокус группы	
III этап					
1	Умножение и деление полных десятков и сотен	Математика	12.12.23	Абишева Н. Т.	
2	Правописание приставок	Русский язык	07.12.23	Турлыбаева А. Н.	
3	Редактирование изображений	Информатика	15.12.23	Джаксыбаева Н. У.	
4	Buildings	Английский язык	18.12.23	Бахтыбекова А.К.	
5	Третье заседание А) анализ проведенных уроков, а так же беседы с учениками; Б) Планирование следующих уроков	Математика Русский язык Информатика Английский язык	18.12.23	Участники фокус группы	
Последнее заседание					
1	Подведение итогов на основе анализа уроков, проведенных на 3 этапе Lesson study;		Декабрь	Участники фокус-группы	
2	Комплектование и отправка материалов в печать.		Декабрь	Участники фокус-группы	

Обсуждаемые вопросы:

1. Обсуждение членов команды схемы планирования, наблюдения и обсуждения исследуемых учащихся А,В,С.

2. Обсуждение членами команды схемы планирования, наблюдения и обсуждения исследуемых учащихся А, В, С.

Результаты встречи:

- составили краткосрочный план урока по темам;
- обсудили план урока в команде, записывая до мелочей каждый этап.

- провели дискуссию.

Выбор приемов: 1. «Пазл -Jigsaw»;

2. «Мухобойка» «Fly swater»;

3. «Верно – Неверно» «True-False».

Встреча №1.

В ноябре состоялось первое исследовательское занятие по всем предметам. Целью урока является понимать квадрат числа как произведение двух одинаковых множителей.

Ученик А – ученик с высокой успеваемостью по всем предметам. Имеет устойчивые познавательные способности, высокий уровень учебных интересов.

Критерии успешности: развить у ученика лидерские качества.

Ученик В имеет хорошую успеваемость по всем предметам, но чаще всего старается сам выполнить задание. Проявляет средний уровень развития общих интеллектуальных способностей.

Критерии успешности: научить не только самому проявлять активность, когда спрашивает учитель, но и проявлять коммуникативные навыки

Ученик С имеет средние учебные способности, уровень познавательных интересов средний, не проявляет особого интереса к учёбе. При ответах на вопросы учителя проявляет скованность, стесняется отвечать на вопросы. Критерии успешности: вовлечь в процесс совместного выполнения задания, данного учителем (Рис.4).

Рисунок 4 – Встреча №1

На уроке применялись следующие методы обучения: диалог, наглядный, частично-поисковый и дифференциация. Класс делили на группы, поэтому были задействованы виды работ – коллективная, групповая, парная и индивидуальная.

Ученик уровня А – Каримов Тамерлан. Он очень быстро справлялся с заданиями, помогал другим ученикам. Тамерлан выполнил свою работу очень основательно и на высоком уровне. Пара, в которой был Тамерлан быстрее справлялась с заданиями. Кроме того, при коллективной работе очень быстро собрали «Пазл» под руководством Тамерлана. Данный приём понравился учащимся с подвижным характером выполнения. Он является не только эффективным способом повышения мотивации учащихся, но и средством повышения качества знаний учащихся по предмету.

Для ученицы уровня В–Алдошкина Диана, этот урок, на мой взгляд, был успешным. Ученица уровня В Алдошкина Диана: контролирует внимание, помогает и подбадривает учеников; обсуждает когда и как выполнять задания; может рассказать о том, как они сделали что-то или чему они научились, осознает, что самооценка собственных знаний должна быть объективной; становится инициатором заданий.

Ученик уровня С – Айдосұлы Елімхан – отвечал на этом уроке достаточно активно. Ученик действительно работал в группе, пытался делиться своими знаниями с одноклассниками.

Можно отметить, что в результате 1 урока Lesson Study, у исследуемых учащихся повысился познавательный интерес к предмету: учащиеся стали более активными, после проведения первого урока, дети приходили с ожиданием чего-то нового, необычного. По проведенной рефлексии можно отметить, что предложенные формы, приемы работы на уроках дают положительную оценку, используемые стратегии плодотворно влияют на развитие их критического мышления, приучают к анализу, развивают коммуникативные навыки.

6-ой исследовательской группой Lesson Study учителями-предметниками Н.Т. Абишевой, А. Н. Турлыбаевой, А. К. Бахытбековвой, Н.У. Жаксыбаевой, была предложена разработка плана следующего урока и определены методы работы.

Встреча №2.

Далее состоялась второе исследовательское занятие по всем предметам. Целью урока является научиться вычислять площадь прямоугольного треугольника.

В планировании второго урока нами были выбраны методы дифференцированного подхода, ИКТ. Для привлечения внимания использовали мультимедийную презентацию, «Мухобойка» «Fly swater». На уроке применялись следующие методы обучения: диалоговый, наглядный, частично-поисковый и дифференциация. Класс поделили на группы. Были задействованы виды работ – коллективная, парная и индивидуальная.

Рисунок 5 – Встреча №2

Ученик уровня А. Каримов Тамерлан работал в коллективе и в паре очень эффективно. Он очень быстро справился с заданиями. Тамерлан выполнил все работы основательно и на достаточно высоком уровне. На устные вопросы отвечал быстро.

Ученик уровня В Алдошкина Диана хорошо справилась с заданиями и в качестве главного в паре, свободно выражала свою точку зрения. Она также помогала с заданиями ученикам со слабой мотивацией.

Для Айдосұлы Елімхана уровня С этот урок, на мой взгляд, был не совсем успешным. Ученик С Айдосұлы Елімхан, который не проявил видной активности, но работал в составе своей пары, признался в том, что испытывал трудность из-за некоторых заданий. В течение урока мне надо было почаще обращаться к нему, возможно, это помогло бы ему снять напряжение.

Выбранные нами приемы и стратегии сработали отлично, особенно метод «Мухобойка» и рефлексия « Я понял, Я узнал, Я разобрался, ... понравилась всем ученикам. Дети смогли выполнить дифференцированные задания, хоть некоторые и не в полной мере. В дальнейшем продолжу работать над нашей проблемой исследования, так как это работа не одного дня.

6-ой исследовательской группой Lesson Study учителями-предметниками Н.Т. Абишевой, А. Н. Турлыбаевой, А. К. Бахытбековой, Н.У Жаксыбаевой, была предложена разработка плана следующего урока и

определены методы работы.

Рисунок 6 – Встреча №2

В 3 «Д» классе в декабре состоялось третье исследовательское занятие по выбранным темам. Целью урока является научиться устно умножать и делить полные десятки и сотни.

Наблюдатели отметили, что, в целом, класс сильный, с хорошей дисциплиной, почти все дети работали. Был замечен неподдельный интерес детей к выполнению предложенных заданий, при работе с приемом «Мозговой штурм», «Верно – Неверно», «True-False» дети быстро говорили ответы по таблице умножения, отмечалась активная работа всего класса (Рис.7).

Рисунок 7– Эпизоды из урока

Анализируя серию последовательных уроков, мы с учителями пришли к выводу, что активная работа наших учеников на уроке, их успех или неудача, зависит, прежде всего, от учителя. Если каждый учитель осознает, что он творец на своем уроке, если он будет использовать богатый арсенал методов и подходов, будет ориентировать урок на каждого ученика, индивидуально подбирать задания для каждой категории учащихся. Обязательно вовлекать в работу слабого ученика. Нам всем было очень интересно участвовать в данном процессе.

Было необычно вести наблюдение не за всем классом, а за конкретными учениками. Мы на примере увидели, если на уроке чаще внимание обращать на слабого ученика, оказывать ему поддержку, он будет работать на уроке. Мы ведь привыкли фокусировать весь урок на «сильного или среднего ученика». Определение этого момента является одним из главных для нас в ходе наблюдения. Можно отметить, что в результате 1 цикла Lesson Study, у исследуемых учащихся повысился познавательный интерес к предмету: учащиеся стали более активными, после проведения первого урока, дети приходили с ожиданием чего-то нового, необычного.

По проведенной рефлексии можно отметить, что предложенные формы, приемы работы на уроках дают положительную оценку, используемые стратегии плодотворно влияют на развитие их критического мышления, приучают к анализу, развивают коммуникативные навыки (Рис.8).

Рисунок 8 – Заключительный этап исследования

Lesson study помогает совершенствоваться как опытным, так и начинающим учителям. Поскольку, в результате совместного планирования, совместного наблюдения, совместного анализа учителя формируют общее представление об обучении. Аспекты обучения в данном случае рассматриваются нами не только с собственной позиции, но и глазами коллег, с которыми *Lesson Study* готовится, в результате чего фактическое обучение, наблюдаемое на *Lesson Study*, сопоставляется с обучением, которое мы представляли себе в процессе его планирования. Это побуждает нас осознавать вещи, которым мы обычно не придавали значения, так как они

либо нами «отчислялись», либо сохранялись как подразумеваемые знания. На этом основании можно сделать вывод, что нашими учениками сделаны первые шаги к саморегулируемому обучению.

Вывод исследовательской фокус-группы №6

Анализ нижеприведенных анкет где исследователи заполняли во время наблюдения уроков, пришли к выводу, что групповая работа с применением различных методов обучения, активизирует деятельность учащихся в выполнении заданий, но при условии чередования групповых, парных и самостоятельных работ. Также необходимо выбирать чередование интерактивных и печатных материалов, чтобы не перенасыщать темп урока.

Схема планирования, контроля и анализа урока

Дата 16.11.2023. Предмет Русский язык
Контролирующий учитель Жушова Н.М., Александрова Н.В., Тихомирова С.К.

Цель Lesson study: Повышение качества образования за счет совершенствования методики обучения, новых методов и форм обучения.
Обсуждаемые вопросы критически оценивать, выносить на уроке свои мысли.

Успехи достигнутые во время урока		Ученик уровня - А		Ученик уровня - В		Ученик уровня - С	
Этапы урока	Вопросы для учеников	Ожидаемый результат	Ответ ученика	Ожидаемый результат	Ответ ученика	Ожидаемый результат	Ответ ученика
Организа-ционный этап	Приветствие Будем учиться на уроке настроим	Приветствие на 3 этапе самостоя- тельно в уроку	Земель в классе как урок и новый материал	Приветствие на уроке и уроку	Земель в классе как урок и новый материал	Приветствие на уроке	Земель в классе как урок и новый материал
Проверка домашнего задания	Правильно ответил на вопрос	С помощью справочника	Земель справил на вопрос	Справился лично	Земель справил на вопрос	Правильно ответил на вопрос	Ответил на вопрос уверенно справил
Новая тема Семейные и школьные отношения	Земель вспомог и школьные отношения улучшить	Вспомог школьные отношения улучшить	С помощью справочника вспомог школьные отношения улучшить	Вспомог улучшить отношения улучшить	Вспомог улучшить отношения улучшить	Вспомог улучшить отношения улучшить	улучшить отношения улучшить
Подтверждение	Земель в классе в уроке Земель на уроке настроим	Земель на уроке настроим	Вспомог рассуждая применяя справочник улучшить отношения улучшить	Земель настроим настроим настроим	Земель настроим настроим настроим	Земель настроим настроим настроим	Вспомог улучшить отношения улучшить
Обратная связь	Обратная связь	10 баллов	10 баллов отлично справился	9 баллов	10 баллов отлично справился	10 баллов отлично справился	7 баллов удовлет- ворительно справился

Схема планирования, контроля и анализа урока

Дата 14.11.2012 Преподаватель Мариамовича Контролирующий учитель Суровикова А.Н., Макарова Н.З., Ежубаева А.К.

Цель Lesson study:

Повышение качества образования учащихся, сформировать умение применять знания для решения задач, работ с таблицами и формулами

Успехи достигнутые во время урока		Ученик уровня - А		Ученик уровня - В		Ученик уровня - С	
Этапы урока	Вопросы для учащихся	Ожидаемый результат	Ответ ученика	Ожидаемый результат	Ответ ученика	Ожидаемый результат	Ответ ученика
Организац. этап	<u>Сравните три числа и запишите их в порядке убывания</u>	<u>Сравните три числа на трех шкалах</u>	<u>Стол и урок</u>	<u>Сравните три числа на шкалах</u>	<u>Стол и урок</u>	<u>Сравните три числа на трех шкалах</u>	<u>Стол и урок</u>
Проверка домашнего задания	<u>Пример на сложение и вычитание</u>	<u>Пример вычитания</u>	<u>Средние значения</u>	<u>Пример на сложение и вычитание</u>	<u>Пример сложения</u>	<u>Пример вычитания</u>	<u>Задача на сложение</u>
Новая тема	<u>Сколько чисел это есть?</u>	<u>Знаете и умеете считать квадрат числа</u>	<u>Работа с таблицей</u>	<u>Знаете как читать квадрат числа</u>	<u>Знаете как читать квадрат числа</u>	<u>Знаете как читать квадрат числа</u>	<u>Задача на сложение</u>
Подтверждение	<u>Пример на работу с формулами</u>	<u>Пример знает как строить карту</u>	<u>Работа с таблицей</u>	<u>Пример знает как строить карту</u>	<u>Знаете как читать квадрат числа</u>	<u>Знаете как читать квадрат числа</u>	<u>Задача на сложение</u>
Обратная связь		<u>10 баллов заработали</u>	<u>Средние значения</u>	<u>10 баллов</u>	<u>Средние значения</u>	<u>Средние значения</u>	<u>10 баллов заработали</u>

Схема планирования, контроля и анализа урока

Дата 17.11.2012 Преподаватель Мариамовича Тема урока Вычисление площади

Контролирующий учитель Суровикова А.Н., Макарова Н.З., Ежубаева А.К.

Цель Lesson study: Повышение качества образования учащихся, сформировать умение применять знания для решения задач, работ с таблицами и формулами

Успехи достигнутые во время урока		Ученик уровня - А		Ученик уровня - В		Ученик уровня - С	
Этапы урока	Вопросы для учащихся	Ожидаемый результат	Ответ ученика	Ожидаемый результат	Ответ ученика	Ожидаемый результат	Ответ ученика
Организац. этап	<u>Сравните три числа и запишите их в порядке убывания</u>	<u>Сравните три числа на трех шкалах</u>	<u>Стол и урок</u>	<u>Сравните три числа на шкалах</u>	<u>Стол и урок</u>	<u>Сравните три числа на трех шкалах</u>	<u>Стол и урок</u>
Проверка домашнего задания	<u>Пример на сложение и вычитание</u>	<u>Пример вычитания</u>	<u>Средние значения</u>	<u>Пример на сложение и вычитание</u>	<u>Пример сложения</u>	<u>Пример вычитания</u>	<u>Задача на сложение</u>
Новая тема	<u>Сколько чисел это есть?</u>	<u>Знаете и умеете считать квадрат числа</u>	<u>Работа с таблицей</u>	<u>Знаете как читать квадрат числа</u>	<u>Знаете как читать квадрат числа</u>	<u>Знаете как читать квадрат числа</u>	<u>Задача на сложение</u>
Подтверждение	<u>Пример на работу с формулами</u>	<u>Пример знает как строить карту</u>	<u>Работа с таблицей</u>	<u>Пример знает как строить карту</u>	<u>Знаете как читать квадрат числа</u>	<u>Знаете как читать квадрат числа</u>	<u>Задача на сложение</u>
Обратная связь		<u>10 баллов заработали</u>	<u>Средние значения</u>	<u>10 баллов</u>	<u>Средние значения</u>	<u>Средние значения</u>	<u>10 баллов заработали</u>

Схема планирования, контроля и анализа урока

Дата 12.11.23 Предмет английский язык Контролирующий учитель Турчилова А.Н., Дроздова Н.Н., Захарова Е.Б.
 Цель Lesson study: Повышение качества образования учащихся и эффективности учебного процесса для учащихся, новых методик и формы обучения учащихся, повышение

Успехи достигнутые во время урока		Ученик уровня - А		Ученик уровня - В		Ученик уровня - С	
Этапы урока	Вопросы для учащихся	Ожидаемый результат	Ответ ученика	Ожидаемый результат	Ответ ученика	Ожидаемый результат	Ответ ученика
Организа-ционный этап	Приветствие Вопросы между собой друг другу	Приветствие на трех этапах	Готовы к восприятию урока	Узнают тему и содержание урока	Готовы к вопросам урока	Приветствие на трех этапах	Готовы к вопросам урока
Проверка домашнего задания	Внимательно слушаю в процессе действия	Внимательно слушаю все верно	Все выполнено правильно	Задание выполнено верно	Внимательно слушаю все задания верно	Внимательно слушаю все задания верно	Все задания выполнены правильно
Новая тема	Узнаю и делюсь своими знаниями и опытом	Узнаю и делюсь своими знаниями	Узнаю и делюсь своими знаниями	Узнаю и делюсь своими знаниями	Узнаю и делюсь своими знаниями	Узнаю и делюсь своими знаниями	Узнаю и делюсь своими знаниями
Подтверждение	Работа в группах и парах	Знаю и делюсь своими знаниями	Узнаю и делюсь своими знаниями	Узнаю и делюсь своими знаниями	Узнаю и делюсь своими знаниями	Узнаю и делюсь своими знаниями	Узнаю и делюсь своими знаниями
Обратная связь	Обратная связь	Узнаю и делюсь своими знаниями	Узнаю и делюсь своими знаниями	Узнаю и делюсь своими знаниями	Узнаю и делюсь своими знаниями	Узнаю и делюсь своими знаниями	Узнаю и делюсь своими знаниями

Схема планирования, контроля и анализа урока

Дата 16.11.23 Предмет английский язык Контролирующий учитель Алимова Н.М., Турчилова А.Н., Дроздова Н.Н.

Цель Lesson study: Повышение качества образования учащихся и эффективности учебного процесса для учащихся, новых методик и формы обучения учащихся, повышение

Успехи достигнутые во время урока		Ученик уровня - А		Ученик уровня - В		Ученик уровня - С	
Этапы урока	Вопросы для учащихся	Ожидаемый результат	Ответ ученика	Ожидаемый результат	Ответ ученика	Ожидаемый результат	Ответ ученика
Организа-ционный этап	Приветствие Вопросы между собой друг другу	Приветствие на трех этапах	Готовы к восприятию урока	Приветствие и подготовка к уроку	Готовы к вопросам урока	Приветствие на трех этапах	Готовы к вопросам урока
Проверка домашнего задания	Внимательно слушаю в процессе действия	Внимательно слушаю все верно	Все выполнено правильно	Задание выполнено верно	Внимательно слушаю все задания верно	Внимательно слушаю все задания верно	Все задания выполнены правильно
Новая тема	Узнаю и делюсь своими знаниями и опытом	Узнаю и делюсь своими знаниями	Узнаю и делюсь своими знаниями	Узнаю и делюсь своими знаниями	Узнаю и делюсь своими знаниями	Узнаю и делюсь своими знаниями	Узнаю и делюсь своими знаниями
Подтверждение	Работа в группах и парах	Знаю и делюсь своими знаниями	Узнаю и делюсь своими знаниями	Узнаю и делюсь своими знаниями	Узнаю и делюсь своими знаниями	Узнаю и делюсь своими знаниями	Узнаю и делюсь своими знаниями
Обратная связь	Обратная связь	Узнаю и делюсь своими знаниями	Узнаю и делюсь своими знаниями	Узнаю и делюсь своими знаниями	Узнаю и делюсь своими знаниями	Узнаю и делюсь своими знаниями	Узнаю и делюсь своими знаниями

Схема планирования, контроля и анализа урока

Дата 08.12.2023 Предмет Английский язык Контролирующий учитель Алимова В.Н., Турмушбаева А.Н., Умарханбаева Н.У.

Цель Lesson study:

Повышение качества образования учащихся и эффективности урока за счет применения новых методов и форм организации учебного процесса.

Успехи/достигнутые во время урока		Ученик уровня - А		Ученик уровня - В		Ученик уровня - С	
Этапы урока	Вопросы для учеников	Ожидаемый результат	Ответ ученика	Ожидаемый результат	Ответ ученика	Ожидаемый результат	Ответ ученика
Организационный этап	Приветствие отряда в начале слов и предложение к уроку.	Приветствие на 3-х уровнях	Томов и все остальные материалы	Приветствие на 3-х уровнях	Томов и все остальные материалы	Приветствие на 3-х уровнях	Томов и все остальные материалы
Проверка домашнего задания	Проверка домашнего задания по теме Р/2	Далтев выложил все верно	Томов и все верно		Далтев выложил все верно		Далтев выложил все верно
Новая тема	"Buildings" "Мозговой штурм"		Работа по учебнику и в тетради		Работа по учебнику и в тетради		Работа по учебнику и в тетради
Подтверждение	Работа в группе для проверки	Работа по группам, ответы о правильности задания	Далтев выложил все верно	Работа по группам, ответы о правильности задания	Далтев выложил все верно	Работа по группам, ответы о правильности задания	Далтев выложил все верно
Обратная связь	Обсуждение в конце вопросов со стороны учителя	Далтев выложил все верно	Далтев выложил все верно	Далтев выложил все верно	Далтев выложил все верно	Далтев выложил все верно	Далтев выложил все верно

Схема планирования, контроля и анализа урока

Дата 23.11.2023 Предмет Английский язык Контролирующий учитель Клишова Н.Н., Турявасова А.Н., Ткачевская Н.У.

Цель Lesson study: Повышение качества образования учащихся и совершенствование методики обучения для учащихся, новые методы и формы обучения, индивидуальный подход.

Успехи достигнутые во время урока		Ученик уровня - А		Ученик уровня - В		Ученик уровня - С	
Этапы урока	Вопросы для учеников	Ожидаемый результат	Ответ ученика	Ожидаемый результат	Ответ ученика	Ожидаемый результат	Ответ ученика
Организационный этап	Приветствие "как вы по плечу?"	Приветствие на 3-х уровнях	Готовы к восприятию нового материала	Приветствие на трех уровнях	Готовы к восприятию нового материала	Приветствие на 3-х уровнях	Готовы к восприятию нового материала
Проверка домашнего задания	Дифференцированные вопросы по ДЗ	Дают все задания все верно и для материала	Выполнили все верно	Выполнили все задания и все верно	Выполнили все задания и все верно	Выполнили все задания и все верно	Выполнили все задания и все верно
Новая тема	"At the right time"		Работа по учебнику материалу	Работа по учебнику материалу	Работа по учебнику материалу		Выполнили работу по учебнику материалу
Подтверждение	Проводим работу в парах и в группе.	Выполнили без ошибок	Выполнили все верно	использовали подсказки и детали материала и выслушали	Выполнили все верно	Выполнили все верно, но с помощью подсказки и группы	не смог выполнить задание
Обратная связь	При помощи карточек	Справились с заданиями	10 баллов получили	Справились и получили высокую оценку	получили все баллы	Готовы к работе, все задания выполнены	10 баллов с помощью подсказки

Схема планирования, контроля и анализа урока

Дата 14.11.23 Предмет математика Контролирующий учитель Турявасова А.Н., Ткачевская Н.У., Васильева А.А.

Цель Lesson study: Повышение качества образования учащихся, совершенствование методики обучения для учащихся, новые методы и формы обучения, индивидуальный подход.

Успехи достигнутые во время урока		Ученик уровня - А		Ученик уровня - В		Ученик уровня - С	
Этапы урока	Вопросы для учеников	Ожидаемый результат	Ответ ученика	Ожидаемый результат	Ответ ученика	Ожидаемый результат	Ответ ученика
Организационный этап	Приветствие "как вы по плечу?"	Приветствие на 3-х уровнях	Готовы к восприятию нового материала	Приветствие на трех уровнях	Готовы к восприятию нового материала	Приветствие на 3-х уровнях	Готовы к восприятию нового материала
Проверка домашнего задания	Примеры на сложение и вычитание	Дают все задания все верно	срешли правильно и аккуратно	Примеры на сложение и вычитание	Дают все задания все верно	Дают все задания все верно	Затруднились в вычитании
Новая тема	Квадрат числа, что это?	Знают и умеют решать квадрат числа	Работают внимательно	Знают как решать кв. числа	Умеют решать примеры	Умеют решать примеры	Затруднились в кв. числе
Подтверждение	Примеры на работу в парах и в группе.	Выполнили задание как строили карточки	Работа выполнена верно	Могли помочь в группе. Работают быстро	Знают таблицу умножения	Работают, но не могут работать быстро	Сложно справиться с задачей
Обратная связь		10 баллов заработали	Справились без ошибок	Справились	Верные ответы	В работе 4 ошибки	6 баллов заработали

Схема планирования, контроля и анализа урока

Дата: 12.11.23 Предмет: математика Контролирующий учитель: Пурмаева А.Н., Джамаева Н.Ч., Балмбекова А.К.

Цель Lesson study: Повышение качества образования учащихся, совершенствование методики обучения для учащихся, новые методики и формы обучения, усиленная мотивация.

Успехи достигнутые во время урока		Ученик уровня - А		Ученик уровня - В		Ученик уровня - С	
Этапы урока	Вопросы для учеников	Ожидаемый результат	Ответ ученика	Ожидаемый результат	Ответ ученика	Ожидаемый результат	Ответ ученика
Организационный этап	Приветствие в кругу, пожелание друг другу успеха	Приветствие ка три друга	Готова и готова к началу урока	Сильно готова к началу урока	Готова и готова к началу урока	Приветствие ка три друга	Готова и готова к началу урока
Проверка домашнего задания	Решение примеров в нескольких действиях	Всё выполнено верно	Все выполнено правильно	Задание выполнено верно	Выполнено все задание верно	Выполнено, есть ошибка при вычислении	При вычислении есть ошибки.
Новая тема	Изложение и решение задачи и состав	Знают условие, дан, решение, ответ.	Ответ на материал задачи	Занято ответами, быстро решают задачу	Работают по НК, верно, правильно составляют	Всё выполнено, вычисления корректны	Знают ответ, ответ не совсем корректен
Подтверждение	Работа в группах и в классе "Кубиковка"	Знают алгоритм к задаче	Знают работу, алгоритм к задаче	Знают, решают, помогают друг другу выполнять задание	Работа выполнена верно	Читают задание, понимают, решают	Сначала в группе, потом в классе
Обратная связь	Обратная связь	10 баллов заработал	10 баллов, 5 ошибок	10 баллов заработал	10 баллов заработал	10 баллов заработал	10 баллов заработал

Схема планирования, контроля и анализа урока

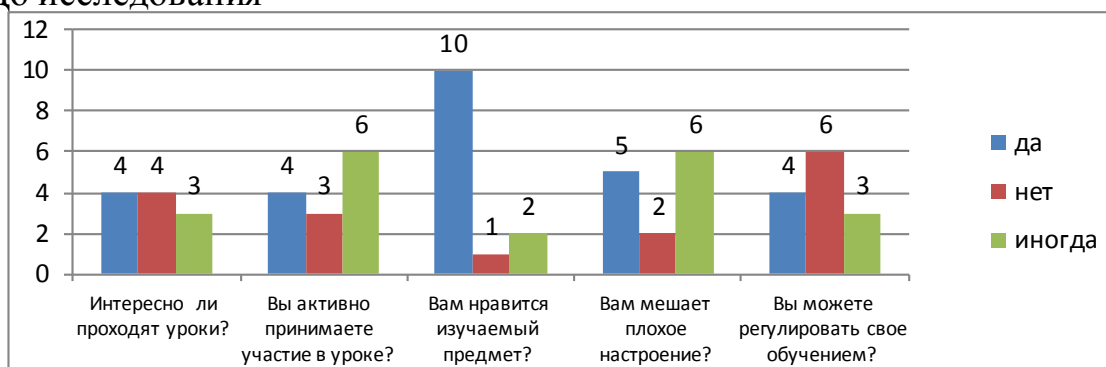
Дата: 29.11.23 Предмет: математика Контролирующий учитель: Пурмаева А.Н., Джамаева Н.Ч., Балмбекова А.К.

Цель Lesson study: Повышение качества образования учащихся и совершенствование методики обучения для учащихся, новые методики и формы обучения, усиленная мотивация.

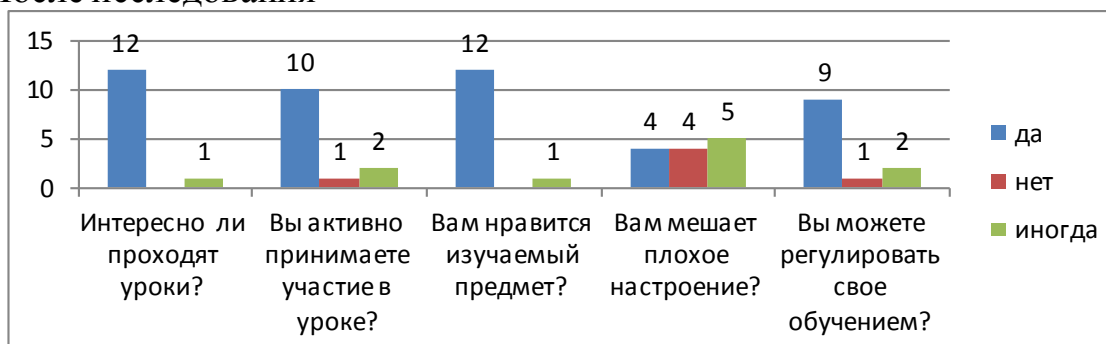
Успехи достигнутые во время урока		Ученик уровня - А		Ученик уровня - В		Ученик уровня - С	
Этапы урока	Вопросы для учеников	Ожидаемый результат	Ответ ученика	Ожидаемый результат	Ответ ученика	Ожидаемый результат	Ответ ученика
Организационный этап	Приветствие в кругу, пожелание друг другу успеха	Приветствие ка три друга	Готова и готова к началу урока	Готова и готова к началу урока	Готова и готова к началу урока	Приветствие ка три друга	Готова и готова к началу урока
Проверка домашнего задания	Решение задачи в два действия	Выполнено задание верно	Выполнено все верно	Выполнено задание верно	Выполнено все правильно	Задание выполнено верно	Решение есть, но есть ошибка в задаче
Новая тема	Нахождение площади по формуле полностью преподавателя	Работают по формуле, находят P и S	Знают на тему S и P, могут найти	Работают по формуле, находят S и P	Знают формулу по формуле P и S	Работают по формуле, находят P и S	Знают случаи в P и S
Подтверждение	Работа в группах, верно-не верно	Интересные задачи и вопросы	Справив на отличия	Задание и ответ очень интересные	Ответы четко, ясно, грамотно	Интересные задачи и вопросы	Ответы были не точные
Обратная связь	Обратную связь брали	10 баллов заработал	10 баллов, нет ошибок	10 баллов заработал	10 баллов заработал	7 баллов заработал	10 баллов заработал

Показатель анкетирования учеников АВС

До исследования

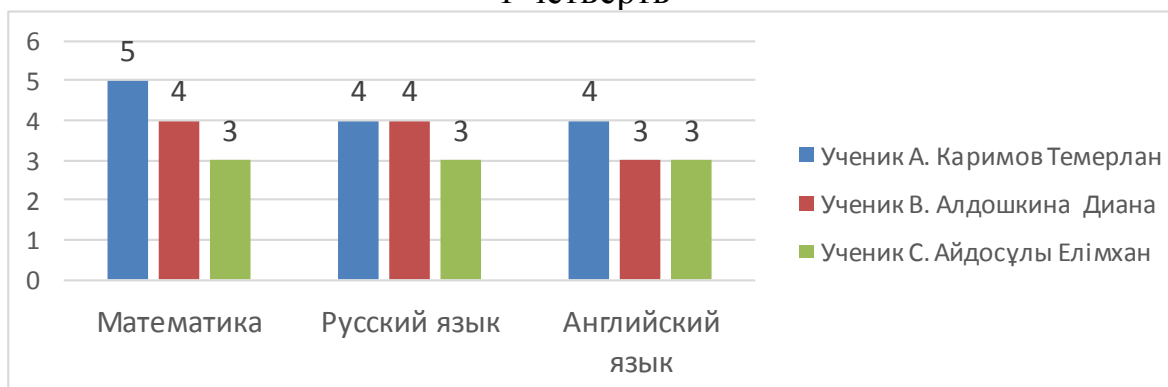
После исследования

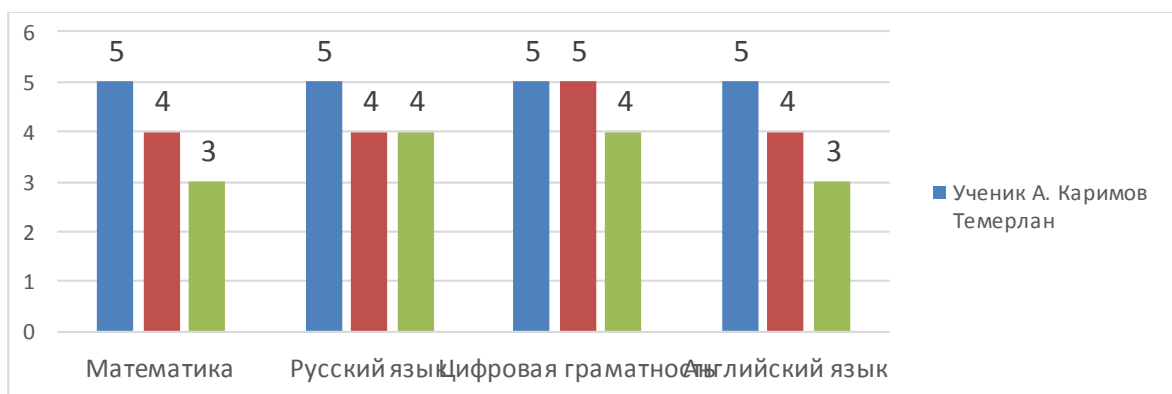
Мониторинг сравнения четвертных оценок учеников АВС

Предмет	1 четверть	2 четверть
Математика	83%	86% на 3%
Русский язык	76%	79% на 3%
Информатика	3Ч	100%
Английский язык	73%	75% на 2%

1 четверть

2 четверть

Общие выводы LESSON STUDY:

1. Создание коллаборативной среды - *организация парной и коллективной работы с учётом индивидуальных особенностей и общеучебных возможностей учащихся.*
2. Применение активных форм работы - *вовлечение в учебный процесс всех учащихся.*
3. Оценивание - *визуальность успешности при выполнении любых видов работы*

САБАҚТА СЫН ТҮРҒЫСЫНАН ОЙЛАУ ӘДІСТЕРІН ҚОЛДАНУ АРҚЫЛЫ БАСТАУЫШ СЫНЫП ОҚУШЫЛАРЫНЫҢ БІЛІМІН ЖАҚСARTY

«Мұғалім – мектептің тынымсыз соғып тұрған жүрегі іспеттес» деп Ахмет Байтұрсынов айтқандай, тек ұстаздар ғана мектепті өзгертіп, оның жұмысын жаңаша ұйымдастыра алады. «Ұстазы жақсының ұстамы жақсы» дегендей, оқушылардың деңгейі де бірінші кезекте мұғалімнің кәсіби деңгейіне байланысты.

Мұғалімнің кәсіби құзыреттілігі – оның жан-жақты білімінен, ұстаздық шеберлігімен, оқытудың жаңа әдістерін меңгеруімен және сол әдістерді тиімді пайдалануымен өлшенеді. Мұғалімнің кәсіби білімін жетілдірудің ең бір тиімді әдісі - бұл Lesson Study. Lesson Study – мұғалімдер тәжірибесі саласындағы білім жетілдіруге бағытталған ынтымақтастық педагогикалық тәсіл. Зерттейтін сыныпты таңдауда, фокус топ мүшелерімен ақылдаса отырып, 4 «В» сыныбын алдық. Себебі, бірлесіп ойлау арқылы тиімді әдістерді пайдалана отырып, іс-әрекеттерін зерттеуде оқушылардың топтық жұмыста бірін-бірі оқыту арқылы оқуға құштарлығын ояту, сыни ойлауға көзқарастарын дамыту, сабаққа деген қызығушылығы арқылы білім сапасын арттыру.

Зерттелетін сынып таңдалғаннан кейін, мектеп директоры Жангарашева Ардақ Төлепбаевнадан 4 «В» сыныбында зерттеу өткізуге рұқсатын алдық және фокус топ мүшелері зерттеуге қатысуға келісім парағын толтырды. Мұғалімдердің кәсіби дамуы - күнделікті оқу үдерісін дамытудың маңызды факторы. Кәсіби өсу үшін мұғалім өзіне күнделікті оқу үдерісіне енгізілетін басымдықтар мен кемшіліктер, оқыту әдістері мен тәсілдері туралы сұрақтар қоя отырып, өз тәжірибесін бағалай білу қажет.

**ЗЕРТТЕУ ОТКІЗУДІ ҮЙЫМДАСТЫРУҒА БЛІМ БЕРУ
ҮЙЫМЫНЫҢ БАСШЫСЫМЕН
КЕЛІСУ ПАРАҒЫ**

Құрметті

Жанжарашева Ардақ Төлепбергана

Біздің мектебімізде

сабақта оқи турмынан айлау ждістерін
қолдану арқылы бастанушы оқушы-
ларның білімін жақсарту

тақырыбында зерттеу жұмыстарын жүргізу үшін дайындық жұмыстары жүргізілуде.

Зерттеу барысында

ақпарат пен деректерді

анықтау (белгілеу) үшін мектебіміздің оқушыларынан (қызметкерлер мен мұғалімдерінен) сауалнама алу (сұхбат алу, қадағалау) қажет.

Мектепте 4.8^с сыныбында осы зерттеуді өткізуге рұқсат беруіңді сұраймыз. Ақпараттың құпия сақталатынына және барлық қатысушылардың өсімдері аталмайтынына кепілдік береміз. Қатысу ерікті болып табылады және қатысушылардың кез - келген уақытта қатысудан бас тартуға құқығы бар.

Егер зерттеу жүргізуге рұқсат берсеңіз, оны мүмкіндігінше жайсыздық тудырмай өткізуге уәде береміз.

Зерттеуді жүргізетін фокус топ мүшелері:

1. Қарабасова Раушан Сейдікерімбетовна - орыс тілі
2. Қурбанова Айнаш Чынархановна - қазақ тілі
3. Шкаба Айгүл Мұратжановна - тарих пәні
4. Елмұтанбетова Айнур Қариевковна - ағылшын тілі
5. Мәуленова Нұрлы Әділжановна - жұмыс істейтін оқу

(мұғалімнің аты-жөні, ісі)

ФОКУС ТОП МҮШЕЛЕРІНІҢ ЗЕРТТЕУГЕ ҚАТЫСУҒА КЕЛІСІМ ПАРАҒЫ

LESSON STUDY зерттеу жұмысын фокус топ

мүшелері 1. Карабаева Раушан Сейдіқарымовна
2. Шожаева Айгүл Мұратқызы
3. Шауықова Әрпім Дүйсенқызы
4. Нұрбаева Айдан Қамбаржановна
5. Есмуқанбетова Айнур Қарыбаева

(Зерттеуші мұғалімдердің атаы-жөні)

- Зерттеуге қатысуға арналған ақпаратпен таныстым. Зерттеуге қатысуға келісім беремін.
- Зерттеудің мақсаты мен міндетін және оған неге қатысып отырғанымды түсінемін.
- Зерттеудің кез – келген сатысында оған қатысудан бас тарту алатындығымды түсінемін.
- Зерттеу барысында алынған ақпарат жарияланған жағдайда менің атым аталмайтынына және жеке деректерім құпия қалатынын түсінемін.
- Алынған ақпарат толығымен зерттеушілердің сақтауында болып, зерттеу мақсатында ғана қолданылатынын түсінемін.
- Егер зерттеу туралы толығырақ ақпарат қажет болса, директордың ғылыми ісі жөніндегі орынбасарымен байланыса алатыным туралы хабардармын.

1. <u>Карабаева Раушан</u>	<u>Рах</u>
2. <u>Шожаева Айгүл</u>	<u>129</u>
3. <u>Шауықова Әрпім</u>	<u>Айнур</u>
4. <u>Нұрбаева Айдан</u>	<u>Айну</u>
5. <u>Есмуқанбетова Айнур</u>	<u>Ай</u>

(Зерттеушілердің атаы-жөні)

(қолы)

ЗЕРТТЕУ ОТКӨТӨ РУКСАТ КАГААНЫ

1. Колбасова Тарзан Сидикалимовна
2. Вурбаева А.Уулам Тажибараловна
3. Мекенбаева Айгүл Мураталиевна
4. Есимжанбетов Айнуф Каримжановна
5. Маданова Вүрүк Жүзүкжановна
(Зерттеуни устаздардын аты-жөнү)

фокус топ мүшелеринин

Сабагына сын таарымдын айлау тереңдигин
кыялымы аркылуу бастанан согушун
лардын, билимин тереңдиги

(Зерттеу максаты)

төбөсүндөгү зерттеу жыйынына 9.А сынып окуучуларынын катышууна
келсиз берсиз.

Мес:

- Окуучулардын (мугалимдердин кызматкерлеринин жана т.б.) жауаптары зерттеу жумуштарында гана пайдаланылат.
- Окуучулардын (мугалимдердин кызматкерлеринин жана т.б.) катышуулары эркин болгон жагдайда.
- Окуучулардын (мугалимдердин кызматкерлеринин жана т.б.) мез келген убагытта зерттеуге катышудан бос тарты алышын жагдайда.
- Окуучулардын (мугалимдердин кызматкерлеринин жана т.б.) жауаптары жана олар туралы маалымат күнүн сакталган жагдайда, зерттеу жүргүзүлгө келсиз берсиз.

Зерттеуни устаздардын калы:

1. Колбасова Тарзан Сидикалимовна
2. Вурбаева А.Уулам Тажибараловна
3. Мекенбаева Айгүл Мураталиевна
4. Есимжанбетов Айнуф Каримжановна
5. Маданова Вүрүк Жүзүкжановна
(Аты-жөнү, калы)

Күнү 26.08.2024

Lesson Study-ді жүргізу барысында 4 «В» сынып бойынша «А, В, С» деңгейлі оқушыларды анықтадық.

«Ойлау оңай, әрекет қиын, ал ойды әрекетке айналдырған қиынның қиыны» – деп, неміс халқының ақын-жазушысы Иоганн Гете айтқандай, зерттеу сабағын жүзеге асыру барысында, біраз қиындықтар болды. Әр деңгейдегі оқушыны таңдадық. Ол мына критерийлер арқылы таңдалды:

- А деңгейлі оқушы: сабақта үнемі белсенді, өзгелермен білімін бөліскісі келмейтін, топта тек өзі көшбасшы болып отырғанды ұнатады.
- В деңгейлі оқушы: тапсырманы орындауда белсенділік танытпайды, топта топтық жұмысқа қатысады, бірақ тақтаға шығып қорғауға, сабақ айтқанға белсенді емес. Сұрасаң ғана айтады. Сұралмай қалса отыра береді.
- С деңгейлі оқушы үндемей отыра береді, топтық жұмысқа араласпайды, тек бақылап отырады. Барлығын жазып, тақтадан көшіріп отырады. Сабаққа белсенді емес, сұрасаң да үндемей тұра береді.

Оқушылар анықталғаннан кейін олардан сауалнама алынды.

Сурет 1 – Зерттеуге қатысқан оқушылар сипаттамасы

Зерттеуге қатысатын оқушылардан және олардың ата-аналарынан қолхат алынды.

Ата-аналар тарапынан баласын ғаламторға және әлеуметтік желіге жарияланбайтынын, ішкі зерттеу үшін және басылымға шығаруға, фото, бейнежазбалар түсіруіне келісімдерін берді.

Теле би атындағы орта мектебіннің директоры
А.Т.Джангаралиеваға
ата – ана Сиагунова А

Қолхат

Мен 4.В сынып оқушысы Мухан Діниязовым
Ата – анасы Сиагунова Аида баламның
сыныбында өткізуге жоспарланып отырған LESSON STUDY зерттеу
сабағына қатысуына қарсы емеспін.
Зерттеу сабағы барысында зерттеу тобының жұмыс әрекетіне қарай оқуды
жақсарту мақсатындағы әдіс – тәсілдерді қолдануларына, саяхатты
аппараттарға, алуантүрлі жекілерге жүрдікпен байланысты, ішкі зерттеу үшін
және басымдығына шығарылатынын фото, бейне жазбалар түсіруіне
келісімді беремін.

Қолы С.А.

« 25 » сентябрь 2023 жыл

Теле би атындағы орта мектебіннің директоры
А.Т.Джангаралиеваға
ата – ана Наширова А.В.

Қолхат

Мен 4.В сынып оқушысы Боранбай Асқаржан
Ата – анасы Наширова Аида баламның
сыныбында өткізуге жоспарланып отырған LESSON STUDY зерттеу
сабағына қатысуына қарсы емеспін.
Зерттеу сабағы барысында зерттеу тобының жұмыс әрекетіне қарай оқуды
жақсарту мақсатындағы әдіс – тәсілдерді қолдануларына, саяхатты
аппараттарға, алуантүрлі жекілерге жүрдікпен байланысты, ішкі зерттеу үшін
және басымдығына шығарылатынын фото, бейне жазбалар түсіруіне
келісімді беремін.

Қолы Наи

« 25 » сентябрь 2023 жыл

Теле би атындағы орта мектебіннің директоры
А.Т.Джангаралиеваға
ата – ана Садуақсова С.

Қолхат

Мен 4.В сынып оқушысы Ваурыс Аман
Ата – анасы Садуақсова Қунира баламның
сыныбында өткізуге жоспарланып отырған LESSON STUDY зерттеу
сабағына қатысуына қарсы емеспін.
Зерттеу сабағы барысында зерттеу тобының жұмыс әрекетіне қарай оқуды
жақсарту мақсатындағы әдіс – тәсілдерді қолдануларына, саяхатты
аппараттарға, алуантүрлі жекілерге жүрдікпен байланысты, ішкі зерттеу үшін
және басымдығына шығарылатынын фото, бейне жазбалар түсіруіне
келісімді беремін.

Қолы Сау

« 25 » 09 2023 жыл

Сурет 2 – Қолхат

«ABC» деңгейдегі оқушылардың зерттеу іс-әрекетіндегі қорытынды сауалнамасы

Бастауып сынып оқушыларына арналған

САУАЛНАМА

Құрметті оқушы, сенің пікіріңе сәйкес келетін жауапты белгіле.

№	СУРАҚТАР	ИӘ	ЖОҚ	КЕЙДЕ	ЖАУАП БЕРЕ АЛМАЙМЫН
1	Сенің сабақ оқу үлгерімің жақсы ма?	✓			
2	Жеке тапсырма орындағанда қиналасың ба?		✓		
3	Топтық жұмыста белсенді қатысасың ба?	✓			
4	Мұғалім сабақ түсіндіргенде тақырыпты жақсы түсінесің бе?	✓			
5	Сыныптастарың тапсырма орындау барысында саған көмектесе ме?		✓		
6	Үй тапсырмасын ата - анамен бірігіп орындайсың ба?	✓			
7	Берілген тапсырманы топпен орындаған ұнайды ма?		✓		
8	Сыныптастарыңа түсінбеген тапсырмасын орындауға көмектессең бе?	✓			
9	Өз өзінді бағалай аласың ба?	✓			
10	Топтық жұмыста өз пікіріңді еркін айта аласың ба?	✓			

Торанбай Әкеуітан

Бастауыш сынып оқушыларына арналған

САУАЛНАМА

Құрметті оқушы, сенің пікіріңе сәйкес келетін жауапты белгіле.

№	СҰРАҚТАР	ИӘ	ЖОҚ	КЕЙДЕ	ЖАУАП БЕРЕ АЛМАЙМЫН
1	Сенің сабақ оқу үлгерімің жақсы ма?			✓	
2	Жеке тапсырма орындағанда киналасың ба?	✓			
3	Топтық жұмыста белсенді қатысасың ба?	✓			
4	Мұғалім сабақ түсіндіргенде тақырыпты жақсы түсінесің бе?	✓			
5	Сыныптастарың тапсырма орындау барысында саған көмектесе ме?			✓	
6	Үй тапсырмасын ата – анамен бірігіп орындайсың ба?	✓			
7	Берілген тапсырманы топпен орындаған ұнайды ма?	✓			
8	Сыныптастарына түсінбеген тапсырмасын орындауға көмектессің бе?			✓	
9	Өз өзіңді бағалай аласың ба?				✓
10	Топтық жұмыста өз пікіріңді еркін айта аласың ба?			✓	

Мұқан Дінмұхаммед

Сабақта сын тұрғысынан ойлау әдістерін қолдану арқылы бастауыш сынып оқушыларының білімін жақсарту

Мақсаты: Оқушылардың білім сапасын арттыру үшін оқыту әдістемесін жетілдіру, оқытудың тиімді әдістері мен формалары оқушылардың сыни тұрғыда ойлауына, белсенділігінің қалыптасуына қарай әсер ететінін зерттеу.

Міндеттері:

- Сабақ барысында А, В, С оқушыларына бақылау жүргізу;
- Тиімді әдістерді сабақта қолданып, оқушылардың сыни тұрғыда ойлауын дамыту;
- Топтық жұмыс арқылы шығармашылық жұмысты ұйымдастыра білу.

Күтілетін нәтиже:

- Сыныптағы психологиялық ахуал жақсарады;
- Оқушылар сыни тұрғыда ойлай отырып, оқытудың интербелсенді әдіс-тәсілдері арқылы сұрақтарға нақты жауап беріп, тақырыпты жақсы меңгереді; Фокус топ мүшелері бірлесе отырып жоспар жасалды.

4^{-ші} – сыныбына жүргізілетін LESSON STUDY зерттеу жұмысының жоспары

Тақырыбы: Сабақта сын тұрғысынан ойлау әдістерін қолдану арқылы бастауыш сынып оқушыларының білімін жақсарту.

Мақсаты: Оқушылардың білім сапасын арттыру және жақсарту үшін оқыту әдістемесін жетілдіру, оқытудың жаңа әдістері мен формалары оқушылардың сын тұрғыдан ойлауына, белсенділігінің қалыптасуына қарай әсер ететінін зерттеу.

Міндеттері:

- Сабақ барысында А,В,С оқушыларына бақылау жүргізу;
- Тымдәй әдістерді сабақта қолданып, оқушылардың танымдық іс-әрекетін дамыту;
- Бірлескен оқуда оқушылардың өзара ынтымақтастығын құру, сыни ойлауын және танымдық қабілеттерін арттыру;
- Сын тұрғысынан ойлау әдістерін пайдалану арқылы оқушылардың білім сапасын арттыру.

Күтілетін нәтиже:

1. Зерттеуге қатысқан оқушылардың сын тұрғыда ойлау қабілеті дамиды, сабаққа деген ынтасы артады, білім сапасы жақсарады.
2. Зерттеуге қатысқан мұғалімдер әдіс алмасып, өз әдістемелік білім деңгейін көтереді.

№	Зерттеу жұмысының мазмұны	Мерзімі	Жауапты	Ескерту	
I отырыс					
1	Lesson study зерттеу тобына кіретін мұғалімдермен бірлесіп, келісім парағын, рұқсат парағын және зерттеу жұмысын ұйымдастыруға мектеп басшысымен келісу парағын толтыру.	Қыркүйек	Фокус топ мүшелері		
2	А,В,С деңгейіндегі оқушыларды анықтау.	Қыркүйек	Фокус топ мүшелері		
3	Ата-аналарымен, оқушымен келісім шартқа отыру.	Қыркүйек	Фокус топ мүшелері		
4	Оқушылардан зерттеуге дейін сауалнама алу.	Қыркүйек	Фокус топ мүшелері		
5	Оқу сапасын арттыру мақсатында СТО әдістерін анықтау.	Қыркүйек	Фокус топ мүшелері		
I кезең					
№	Зерттеу жұмысының мазмұны	Пәні	Мерзімі	Жауапты	Ескерту
	Сабақты өткізу мерзімі мен тақырыптары:		Қараша	Фокус топ мүшелері	
1	Алдаркөсе – народный герой.	Орыс тілі	17.11.2023	Карабекова Р.С.	
2	Зағтардың қасиеттері	Жаратылыстану	16.11.2023	Шохаева А.М.	
3	Халқымыздың салт – дәстүрі	Әдебиеттік оқу	13.11.2023	Шауенова Н.Д.	
4	Сойлемнің дара және күрделі мүшелері	Қазақ тілі	08.11.2023	Нурбекова А.Ч.	

5	Treasure and numbers I	Ағылшын тілі	16.11.2023	Есмуханбетова А.К.	
2	Әр сабақтың соңында сабақты талқылау	Қараша	Фокус топ мүшелері		
3	Бұлақандар мен нақты нәтижелерді салыстырып, кезекі сабақты жоспарлау	Қараша	Фокус топ мүшелері		
II кезең					
1	Оқу сабағын арттыру мақсатында, тиімді әдісті анықтау	Қараша	Фокус топ мүшелері		
№	Зерттеу жұмысының мазмұны	Пәні	Мерзімі	Жауапты	Ескерту
	Сабақтың оқу мерзімі мен тақырыптары:		Қараша		
1	Архитектурные памятники.	Орыс тілі	24.11.2023	Карабекова Р.С.	
2	Дуа қалай жазылады?	Жаратылыстану	10.11.2023	Шоқиева А.М.	
3	Кітап – асыл қазына	Өзбектігі оқу	24.11.2023	Шауенова Н.Д.	
4	Бірімен сөздер	Қазақ тілі	12.12.2023	Нурбекова А.	
5	One planet's treasure I	Ағылшын тілі	20.11.2023	Есмуханбетова А.К.	
3	Әр сабақтың соңында сабақты талқылау	Қараша	Фокус топ мүшелері		
4	Бұлақандар мен нақты нәтижелерді салыстырып, кезекі сабақты жоспарлау	Қараша	Фокус топ мүшелері		
III кезең					
№	Зерттеу жұмысының мазмұны	Пәні	Мерзімі	Жауапты	Ескерту
	Сабақтың оқу мерзімі мен тақырыптары:		Желтоқсан		
1	Спасательный десант на службе	Сұрақ тілі	22.12.2023	Карабекова Р.С.	
2	Табияттағы су айышымы	Жаратылыстану	19.12.2023	Шоқиева А.М.	
3	Сызыл итерер мұрағат	Өзбектігі оқу	15.12.2023	Шауенова Н.Д.	
4	Көз әңгіздер	Қазақ тілі	18.12.2023	Нурбекова А.	
5	Body language	Ағылшын тілі	14.12.2023	Есмуханбетова А.К.	
2	Әр сабақтың соңында сабақты талқылау	Желтоқсан	Фокус топ мүшелері		
3	Оқушылардан зерттеумен кейін сұрақнама алу.	Желтоқсан	Фокус топ мүшелері		
Соңғы отырыс					
1	Lesson study 3 кезеңінде өткізілген сабақтардың талқылаулары негізінде қорытынды жасау.	Желтоқсан	Фокус топ мүшелері		
2	Материалдарды жинақтап, бастаға жіберу.	Желтоқсан	Фокус топ мүшелері		

Зерттеу барысында 3 түрлі әдіс таңдалды.

Бірінші циклда пайдаланған әдісіміз «Стоп-кадр». Бұл әдіс оқушылардың сын тұрғысынан ойлау қабілетін жетілдіреді, тіл байлықтарын дамытады. Барлық пәнге де өте қолайлы болды. Барлық пәнге тапсырмалар стоп кадр әдісі арқылы берілді. Балалар арасында диалог орнады. Сабақ барысында басқа да әдістер пайдаланылды. Басты назарда «Стоп кадр» әдісі болды. Сабақтан соң фокус топ мүшелері, әр өтілген сабақтан соң оқушылардан сұхбат алынып отырды.

А, В деңгейдегі оқушылар сабаққа белсенді қатысты. С деңгейіндегі оқушы берілген тапсырмаларға толық жауап бере алмай үнемі көмек қажет етіп отырды. Зерттеу тобы сабақтар аяқталысымен, әр сабаққа талдау жасалынып отырды. Сабақтың сәтті, сәтсіз тұстары, әдістің тиімділігі, бақылаудағы 3оқушының сабақ барысында іс-әрекеті бойынша талқылау жүргізілді (3-сурет).

Сурет 3 – Оқыту әдістері

Таңдалған әдістерімізді осы критерийлеріне қатысты таңдап алдық. АВС деңгейлі оқушылардың білім сапасын арттыру мақсатында, барлық фокус мүшелері сабақтарында тиімді пайдаланды (4-сурет).

	<p>Стоп-кадр</p> <ul style="list-style-type: none"> • «Стоп-кадр» - видеофильмнің бір сәтімен (Кадр) жұмыс. Кадрды экранда тоқтатып қойып сұрақтар қою арқылы оқушыларды диалогқа тартуға болады.
	<p>Цифрлық ресурстарды қолдану</p> <ul style="list-style-type: none"> • Сабақта уақытты үнемдеу; • Оқушылардың ынтымағын арттыру; • Оқушымен жедел кері байланысты жүзеге асыру.
	<p>"Жылдам оқу" әдісі</p> <ul style="list-style-type: none"> • Көз жүгіртіп оқу көз жанары мен ақыл- ойдың дамуына пайдалы. • Мәтінді түсіну дәрежесі жылдам оқу кезінде әлдеқайда жоғары.

Сурет 4 – Оқыту әдістері

Бірінші сабақтың қорытындысын ескере отырып, келесі Lesson study сабағына әдіс таңдалды (5-сурет).

Сурет 5 – Сабақтан көрініс

Келесі әдісті біз қызықтыру мақсатында «**Цифрлық ресурстарды пайдалануды**» жөн көрдік. Әрі «С» деңгейіндегі оқушыны сабаққа қатыстыру мақсатында алдық. Барлық пәндерден АКТ тақтасы пайдаланып,

Осы әдісті таңдағаннан кейін «С» деңгейіндегі оқушы сабаққа белсенді қатысып, барлық пәннен тапсырмаларды орындауға тырысты.

А деңгейлі оқушы – жұбымен белсенді жұмыс жасаса, В деңгейлі оқушыда белсенділік байқалды. Алайда асығыс жауап беремін деп қателіктер жіберіп отырғанын байқадық. Сол сияқты С оқушысының да сабаққа

қызығушылығы оянып, сабаққа қатыса бастағаны сабағымыздың сәтті жағы болса, сәтсіз тұстарына мәтінді баяу оқығаны байқалды.

Зерттеу тобы сабақтар аяқталысымен, әр сабаққа талдау жасап, сабақтың сәтті, сәтсіз тұстары, әдістің тиімділігі, бақылаудағы 3оқушының сабақ барысында іс-әрекеті бойынша талқылау жүргізілді. Екінші сабақтың қорытындысын ескере отырып, келесі Lesson study сабағына әдіс таңдалды (6-сурет).

Сурет 6 – Сабақтан көрініс

Ендігі кезекте фокус топ мүшелері ақылдаса келе, қазіргі талапқа сай оқыту техникасын көтеру мақсатында «Жылдам оқу» әдісін тандадық. Оқушылар жаңа сөздермен жұмыс жасап, мәтіннің мағынасын түсінуге, дұрыс,

шапшаң оқуға үлкен көмегі болды. А оқушысы – өзіндегі ақпаратпен бөлісуді үйренді. В оқушысында белсенділік пайда болып, жылдам түсініп оқып, ойын қысылмай еркін айтуға үйренді. Ал С оқушысының сабаққа қызығушылығы оянды. Сабақтарға «А», «В», «С» деңгейіндегі оқушы ғана емес, барлық сынып оқушылары да сабаққа белсенді қатысып, сабақ барысы қыза бастады. Бақылауда болған оқушылар күтілген нәтижеге сай жұмыс жасағандары байқалды. Бұрынғы тәжірибемізде сабақ жоспарларын бірге құру, сабақты бірігіп зерттеу, бақылау, проблемаларды бірігіп шешу деген бұрын соңды практикамызда болмаған еді. Lesson study мұғалімдердің кәсіби біліктіліктерін көтерудің, білім жетілдірудің, тәжірибе алмасудың оңтайлы әдісі екеніне көзіміз жетті. Оқушы тақырыпты жақсы меңгеру үшін бірнеше сабақ бойы түрлі әдістерді қолданып, бақылап, зерттеп, соңында тиімді тәсілді анықтау арқылы жетістікке жетуге болатынына көзіміз жетті.

Әр оқушының өткізілген сабақтар бойынша табыстылығының өзгерісін бақылау кестесін, сабақтар бойынша оқушымен жүргізілген «Оқушы үні» сауалнамасы, мұғалімдердің отырыстарының хаттамалары жинақталды. Зерттеу нәтижесінде «А» деңгейінің оқушының белсенділігі артқаны байқалды, бірінші сабақтарда қиыншылықтары болса, соңғы циклде өз ойын еркін білдіріп, көшбасшы бола алды. «С» деңгейінің оқушысы өзіне сенімі артып, соңғы сабақта белсенділігі арта түсті. Ол өзінің «3»-ке емес, «4»-ке де оқи алатынын көрсетті. «В» деңгейінің оқушысының сабаққа қатысу белсенділігінің артқаны байқалды. Жалпы, осы өткен зерттеуді қорытындыласақ, сабақтардан байқағанымыз оқушыға жай ғана мәтінді оқу тапсырмасын беріп қана қоймай, оқылым дағдысын қалыптастыратын әдістерді таңдай білу қажеттігін түсіндік. Зерттеу нәтижесінде 4 «В» сыныбының жалпы білім сапасы, сабаққа қызығушылығы арта түскені байқалды.

Әр сабақтаң кейін отырыс ұйымдастырып, сабақтарды талқыладық. Осы сабақты жақсарту үшін нені дұрыстауымыз керек? Сабақта не тиімді болды? Басқа тәсіл қолданса сабақ қалай өтер еді? – деп, мұғалімдер сабақ жайлы өз пікірін айтып отырды. Әр сабақ сайын оқушылардың дамуындағы өзгерістері бақылауда болды. Оқушы үнін ескеру мақсатында олардан сұхбат алынды. Мәтінмен жұмыс жасағанда «Интервью» әдісінің тиімділігін байқадық. Интервьюде мына сұрақтар қойылды:

- ✓ Сен үшін бүгінгі сабақ қалай өтті?
- ✓ Сен бүгін не үйрендің?
- ✓ Сабақтың қалай өтуін қалайсың?
- ✓ Оқытудың қай бөлігі саған тиімді болды?
- ✓ Несімен тиімді болды?
- ✓ Сабақтың қай тапсырмасында қиналдың?

Әр сабақта белсенді әдістерді қайталанбайтындай ойластырып, пәннің Ыңғайына келтіріп жоспарланды. Қалыптастырушы бағалаудың түр-түрі енгізілді. Оқушылардың жұмыстары жеке, жұппен, топпен ұйымдастырылып отырды. Оқушылар әр сабақты тосып, бүгін қалай өтеді екен деп қызығушылықпен айтып жататын.

Екінші циклдан кейін А оқушысы – топта жұмыс жасап, өзіндегі ақпаратпен бөлісуді үйренді. В оқушысында белсенділік пайда болып, ойын қысылмай еркін айтуға үйренді. Ал С оқушысының сабаққа қызығушылығы оянды (7-сурет).

Зерттеуге қатысушы мұғалімдер бірлесе талдау барысында сабақты бірігіп зерттеп, проблемаларды бірігіп талқылады. Отырыстың қорытынды кезінде құрылған фокус топтармен жұмыс нәтижелері ортаға салынып талқыланды.

Сурет 7– «Интервью» әдісін қолдану арқылы сұхбат алу, оқушы үні

Lesson Study тәсілі тиімді, себебі ол мұғалімдерге: әдеттегіге қарағанда балалардың білім алғандығының анағұрлым анық, әртүрлі қырларынан және егжей-тегжейлі дәлелін көруге; мұғалімнің пікірі бойынша балаларды оқыту барысында не болуға тиіс, ал шындығында жағдай қандай екендігі арасындағы айырмашылықты көруге; оқытуды нәтижесінде оқушылардың қажеттіліктерін барынша қанағаттандыратындай етіп қалай жоспарлау керектігін түсінуге; Lesson Study-ді басты мақсаты оқушыларға білім алуға көмектесу және топ мүшелерінің кәсіби дамуына ықпал ету болып табылатын мұғалімдердің желілік қоғамдастығы аясында іске асыруға Lesson Study мүмкіндіктерін өзінің педагогикалық тәжірибесінде қолдануға көмектеседі. Lesson Study: Ол не? Ол қалай? және Неліктен жұмыс істейді? Оны кім қолданады? деген сұрақтардың жауабын табуға болады.

Бақылаудағы оқушылардың Lesson Study туралы ойларын білу үшін олармен сұхбаттасып, Lesson Study-ді талқыладық. Қолданылатын әдіске бақылаудағы оқушылардың қалай қарайтынын, олардың жеткен жетістіктерін, оқуда көрсететін нәтижелері мен кездесетін қиындықтарын біліп, сонымен

қатар алынған тәжірибені келешекте оқыту мен оқу әдістемесін әзірлеу үшін пайдалану мақсатында Lesson Study-ге талдау жүргіздік (8-сурет).

Біздің алға қойған мақсат және міндеттерімізді, таңдалған әдіс-тәсілдеріміз, әр сабақта құрған сабақ жоспарларымыз, бақылауға алынған А, В, С деңгейдегі оқушылардың сабаққа деген қызығушылықтары артып, білім сапасының ілгерілеу қарқынын көрсетті.

Сурет 8 – Сабақтан көрініс

Пайдаланылған ресурстар арқылы оқушылар сабақта барынша ашылуға тырысты және әр бақылаушы А, В, С деңгейдегі оқушыларды тандап алып, қадағалауды үнемі жүргізді (1-кесте).

Кесте 1– Оқушылар деңгейлері

Оқушы	Дейін	Кейін
А	Сабаққа ынтасы жақсы, үнемі дайындықпен келеді. Аздап еріншектігі бар. Сыныптастарының көшбасшысы болып отырады. Ойын еркін, нақты айтады.	Зейінді оқушы, ізденімпаз, мектепте алған білімімен шектелмейді. Өзіндік көз қарасы бар, тіл байлығы жетік. Тобындағы оқушылардың пікірін тыңдайды. Өз идеясын жеткізіп, сабақта көшбасшылық жұмыс атқарады. Оқылым дағдыларын жақсы меңгерді.
В	Берілген мәтінді үнемі оқып келеді. Сабақта өз ойын ашық айта бермейді, өзгелермен бөліспейді, бірақ ынтасы жақсы.	Сабаққа дайындалып келеді. Тобында кестемен жұмыс жасауды меңгерді. Белсенділігі артып, шапшаңдыққа дағдыланды. Өз ойын еркін айтты. Ынталанып жұмыс жасай бастағанын байқадық.
С	Үлгерімі төмен өз ойымен бөліспейді, сабаққа белсене араласпайды. Өзіне сенімсіз, бірақ өзін сабақта бір қалыпты ұстайды.	Зерттеуге алынған оқушымыз өз бетімен сабаққа араласпайтын, тек үй тапсырмасын жаттанды орындайтын. Ал қазір сабақ барысында, әдістерді меңгеріп, өз ойын ашық айтып, сабақтарға деген қызығушылығы артты.

Қорытындылай келе, А, В, С деңгейдегі оқушылардың білімдерінде ілгерілеу байқалды. А деңгейдегі оқушы озат оқушы, В деңгейдегі оқушы озат және С деңгейдегі оқушы екпіндіге көтерілді. Lesson study зерттеу өткізу нәтижесінде I тоқсандағы білім сапасы 79% -дан II тоқсанда білім сапасы 85% -ға көтерілді. Бұл тек А,В,С деңгейіндегі оқушылар ғана емес, сыныптың жалпы білім сапасын 6% өскенін байқадық (9-сурет).

Сурет 9 – Білім сапасының салыстырмалы мониторингі

Болашақта осындай әдіс-тәсілдерді қолдана отырып өткен сабақтарымызбен оқушының білім, білік дағдыларын арттыруды көздеп отырмыз және үлгерімі «С» дәрежесіндегі оқушылармен әлі де жұмыстар жасап, «В» дәрежесіне жеткізуге, «В» дәрежесіндегі оқушыларды «А» дәрежесіне жеткізуге тырысамыз. Талантты және дарынды оқушыларға

күрделенген логикалық тапсырмаларды беруге әлі де ізденуге шығармашылық жұмыстармен айналысуға баулимыз.

Қай кезде де мұғалім мектептегі негізгі тұлға болып қала береді, себебі оқушы білімді өз бетімен меңгеруі үшін оған жетекшілік қызмет атқаратын мұғалім. Мұғалім тек өз сабағында өз шәкірттерін жетелеуші ғана емес, кәсіби құзіретті, жан-жақты білімді, заман талабына сай, жаңашыл болса, өз идеяларымен мақсаттарын көрсете алса және әріптестернің де санасына сәуледей сіңіріп, соңынан ілестіріп көшбасшы бола алады. Lesson study – оқушыға сапалы білім беруді көздеген, бір мақсатқа жұмылған ұстаздық шеберханасы десек те артық айтқандық емес. Жаңа форматтағы мұғалім деген атқа ие ұстаз үнемі алдыңғы қатарда болуы керке. Үздіксіз білім алуды, тәжірибе алмасуды мақсатқа айналдаруы тиіс.

**ОҚЫТУҒА ОҚЫТУ МЕН БАҒАЛАУДЫҢ ИННОВАЦИЯЛЫҚ
ӘДІСТЕРІН ЕНГІЗУ АРҚЫЛЫ ОҚУШЫЛАРДЫҢ БІЛІМІН
ЖАҚСARTУ**

**АБИЛОВА Жанар Аскарвна
бастауыш сынып мұғалімі,
педагог-зерттеуші**

**ТОЙБАЕВА Гульзира Балтагуловна
бастауыш сынып мұғалімі,
педагог-зерттеуші**

**БУЛКИНОВА Маншук Калиевна
бастауыш сынып мұғалімі,
педагог-сарапшы**

**ТАШМЕТОВА Алтынай Азимхановна
бастауыш сынып мұғалімі**

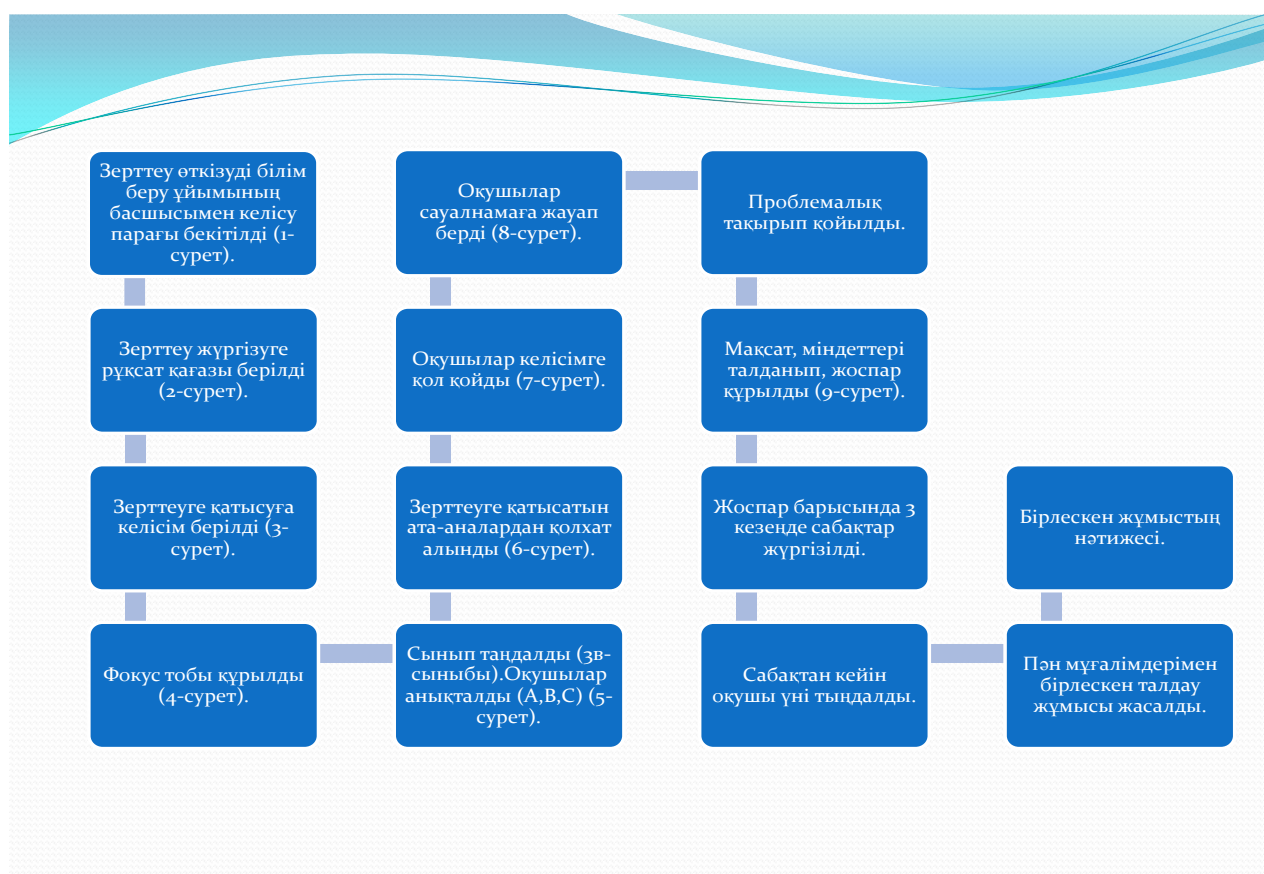

**РЛАНОВА Макпал Бауржановна
Орыс тілімен әдебиеті пән мұғалімі**

Lesson Study – мұғалім тәжірибесі саласындағы білімді жетілдіруге бағытталған, сабақтағы іс-әрекеттегі зерттеудің ерекше үлгісі болып табылатын педагогикалық тәсіл..

Lesson Study-ге шараны бірлесе жоспарлап, өткізетін, қадағалайтын, оқыту мен оқуды талдай отырып, өз қорытындыларын қағаз бетіне түсіретін мұғалімдер тобы қатысады. Lesson Study циклін өткізу кезінде мұғалімдер оқыту тәжірибесіне жаңа әдістер енгізеді немесе оны жетілдіреді, кейін ашық Lesson Study өткізу немесе жұмыс сипатталған құжатты жариялау арқылы әріптестеріне таратады.

Lesson Study бастауыш және орта мектептерде негізгі пәндер бойынша оқушылардың білім деңгейін көтеру және оқыту әдістемесін жетілдіру мақсатында, сонымен қатар оқыту үшін бағалау сияқты тәжірибелік әдістерді әзірлеу мақсатында табысты қолданылады (1,2,3,4,5 - суреттер).

Сурет 1 – Lesson Study барысында жүргізілген жұмыстар

Төле би атындағы ұстаз мектебінің директорының БҰРЫНТАҒЫ М. Келісімшарты А.Т. Джангарашев

ЗЕРТТЕУ ОТКІЗУДІ ҰЙЫМДАСТЫРУҒА БІЛІМ БЕРУ ҰЙЫМЫНЫҢ БАСШЫСЫМЕН КЕЛІСУ ПАРАҒЫ

Джангарашева Ардақ Жаппасбаева

Білім мектебінде Әділдікте өмір мен бағалаудың инновациялық жүйелерін енгізу арқылы оқушылардың білімін жақсарту

тақырыбында зерттеу жұмыстарын жүргізу үшін дайындық жұмыстары жүргізілуде.

Зерттеу барысында ақпарат пен деректерді

анықтау (бағалау) үшін мектебіміздің оқушыларынан (қызметкерлер мен мұғалімдерінен) сауалнама алу (сұхбат алу, қадағалау) қажет.

Мектепте 3 в сыныбында осы зерттеуді өткізуге рұқсат беруімізді сұраймыз. Ақпараттың құпия сақталатынына және барлық қатысушылардың есімдері аталмайтынына кепілдік береміз. Қатысу ерікті болып табылады және қатысушылардың көз – келген уақытта қатысудан бас тартуға құқығы бар.

Егер зерттеу жүргізуге рұқсат берсеңіз, оны мүмкіндігінше жайсыздық тудырмай өткізуге уәде береміз.

Зерттеуді жүргізетін фокус топ мүшелері:

Жойбаба Гүлзира Бақтағалиевна - математика
Алимова Жанар Аскаревна - жаратылыстану
Вланова Макпал Бақыржановна - ағылшын тілі
Бүкішова Маншук Қалиевна - ағылшын тілі
Жашиметова Айтжанай Әуітжановна - қазақ тілі

(мұғалімнің аты-жөні, пәні)

Төле би атындағы ұстаз мектебінің директоры А.Т.Джангарашев

ЗЕРТТЕУ ОТКІЗУЕ РҰҚСАТ ҚАҒАЗЫ

Жойбаба Гүлзира Бақтағалиевна
Алимова Жанар Аскаревна
Вланова Макпал Бақыржановна
Бүкішова Маншук Қалиевна
Жашиметова Айтжанай Әуітжановна
 (зерттеуші ұстаздардың аты-жөні)

фокус топ мүшелерінің Әділдікте өмір мен бағалаудың инновациялық жүйелерін енгізу арқылы оқушылардың білімін жақсарту

(зерттеу тақырыбы)

тақырыбындағы зерттеу жұмысына 3 в сынып оқушыларының қатысуына келісім беремін.

Мен:

- Оқушылардың (мұғалімдердің/қызметкерлердің және т.б.) жауаптары зерттеу жұмыстарында ғана пайдаланылғанды;
- Оқушылардың (мұғалімдердің/қызметкерлердің және т.б.) қатысулары ерікті болған жағдайда;
- Оқушылардың (мұғалімдердің/қызметкерлердің және т.б.) көз келген уақытта зерттеуге қатысудан бас тарту алатын жағдайда;
- Оқушылардың (мұғалімдердің/қызметкерлердің және т.б.) жауаптары және олар туралы ақпарат құпия сақталған жағдайда, зерттеу жүргізуге келісім беремін.

Зерттеуші ұстаздарының қолы:

Жойбаба Г.З. Алимова Ж.А.
Вланова М.В. Бүкішова М.Ш.
Жашиметова А.А.

(аты-жөні, қолы)

Күні: 29.09.2023ж.

ФОКУС ТОП МҮШЕЛЕРІНІҢ ЗЕРТТЕУГЕ ҚАТЫСУҒА КЕЛІСІМ ПАРАҒЫ

LESSON STUDY зерттеу жұмысын фокус топ мүшелері:

1 Жойбаба Гүлзира Бақтағалиевна
2 Алимова Жанар Аскаревна
3 Вланова Макпал Бақыржановна
4 Бүкішова Маншук Қалиевна
5 Жашиметова Айтжанай Әуітжановна

(зерттеуші мұғалімдердің аты-жөні)

- Зерттеуге қатысуға арналған ақпаратпен таныстым. Зерттеуге қатысуға келісім беремін.
- Зерттеудің мақсаты мен міндетін және оған неге қатысып отырғандымды түсінемін.
- Зерттеудің көз – келген сатысында оған қатысудан бас тарту алатындығымды түсінемін.
- Зерттеу барысында алынған ақпарат жарияланған жағдайда менің атым аталмайтынына және жеке деректерім құпия қалатынын түсінемін.
- Алынған ақпарат толығымен зерттеушілердің сақтауында болып, зерттеу мақсатында ғана қолданылатынын түсінемін.
- Егер зерттеу туралы толығырақ ақпарат қажет болса, директордың ғылыми ісі жөніндегі орынбасарымен байланыса алатыным туралы хабардармын.

Жойбаба Г.З. Алимова Ж.А.
Вланова М.В. Бүкішова М.Ш.
Жашиметова А.А.

(зерттеушілердің аты-жөні) (қолы)

Күні: 29.09.2023ж.

Сурет 2 – Фокус топ мүшелерінің зерттеуге қатысуға келісім парағы

А,В,С деңгейіндегі оқушылар

“А” деңгейі Жалғасбек Асылжан

“В” деңгейі Мұрат Саян

“С” деңгейі Досжан Қарақат

Сурет 3 – Зерттеуге қатысатын оқушылар

Төле би атындағы орта мектебінің директоры
А.Т.Джангарашеваға
ата – ана Үнарбаева Ғулишрадан

Қолхат

Мен 3.8 сынып оқушысы Досжан Қарақаттық
Ата – анасы Үнарбаева Ғулишра баламның
сыныбында өткізуге жоспарланып отырған LESSON STUDY зерттеу
сабағына қатысуына қарсы емеспін.

Зерттеу сабағы барысында зерттеу тобының жұмыс әрекетіне қарай оқуды
жақсарту мақсатындағы әдіс – тәсілдерді қолдануларына, жазаны
дағаматорға, әлеуметтік желілерге жарияланбайтын, ішкі зерттеу үшін
және басылмаға шығарылатынын фото, бейне жазбалар түсіруіне
келісімді беремін.

Қолы Досжан

« » _____ 2023жыл

Төле би атындағы орта мектебінің директоры
А.Т.Джангарашеваға
ата – ана Назар Құлибатман

Қолхат

Мен 3.8 сынып оқушысы Мұрат Саянның
Ата – анасы Назар Құлибат баламның
сыныбында өткізуге жоспарланып отырған LESSON STUDY зерттеу
сабағына қатысуына қарсы емеспін.

Зерттеу сабағы барысында зерттеу тобының жұмыс әрекетіне қарай оқуды
жақсарту мақсатындағы әдіс – тәсілдерді қолдануларына, жазаны
дағаматорға, әлеуметтік желілерге жарияланбайтын, ішкі зерттеу үшін
және басылмаға шығарылатынын фото, бейне жазбалар түсіруіне
келісімді беремін.

Қолы Назар

« » _____ 2023жыл

Төле би атындағы орта мектебінің директоры
А.Т.Джангарашеваға
ата – ана Қазақбаева Аяуіден

Қолхат

Мен 3.8 сынып оқушысы Жаңабек Аяжанның
Ата – анасы Қазақбаева Аяуи баламның
сыныбында өткізуге жоспарланып отырған LESSON STUDY зерттеу
сабағына қатысуына қарсы емеспін.

Зерттеу сабағы барысында зерттеу тобының жұмыс әрекетіне қарай оқуды
жақсарту мақсатындағы әдіс – тәсілдерді қолдануларына, жазаны
дағаматорға, әлеуметтік желілерге жарияланбайтын, ішкі зерттеу үшін
және басылмаға шығарылатынын фото, бейне жазбалар түсіруіне
келісімді беремін.

Қолы Аяуи

« » _____ 2023жыл

Шу қаласы «Төле би атындағы орта мектебі» коммуналдық мемлекеттік мекемесі
2023-2024 оқу жылы

Келісім

Мен, 3.8 сынып оқушысы Жаңабек Аяжан

мектептегі ашық сабақтар мен зерттеу сабақтарында, сыныптан тыс жұмыстарды орындау
барысында суретке (фото) және видеоға түсіруге келісімді беремін.

Оқушының қолы Жаңабек

Шу қаласы «Төле би атындағы орта мектебі» коммуналдық мемлекеттік мекемесі
2023-2024 оқу жылы

Келісім

Мен, 3.8 сынып оқушысы Мұрат Саян

мектептегі ашық сабақтар мен зерттеу сабақтарында, сыныптан тыс жұмыстарды орындау
барысында суретке (фото) және видеоға түсіруге келісімді беремін.

Оқушының қолы Мұрат

Шу қаласы «Төле би атындағы орта мектебі» коммуналдық мемлекеттік мекемесі
2023-2024 оқу жылы

Келісім

Мен, 3.8 сынып оқушысы Досжан Қарақаттық

мектептегі ашық сабақтар мен зерттеу сабақтарында, сыныптан тыс жұмыстарды орындау
барысында суретке (фото) және видеоға түсіруге келісімді беремін.

Оқушының қолы Досжан

Бастауыш сынып оқушыларына арналған САУАЛНАМА					
Құрметті оқушы, сенің пікіріңе сәйкес келетін жауапты белгіле.					
№	СУРАҚТАР	ИӘ	ЖОҚ	КЕЙДЕ	ЖАУАП БЕРЕ АЛМАЙМЫН
1	Сенің сабақ оқу үлгерімің жақсы ма?	✓			
2	Жеке тапсырма орындағанда қиналасың ба?			✓	
3	Топтық жұмыста белсенді қатысасың ба?	✓			
4	Мұғалім сабақ түсіндіргенде тақырыпты жақсы түсінесің бе?	✓			
5	Сыныптастарың тапсырма орындау барысында саған көмектесе ме?			✓	
6	Үй тапсырмасын ата – анамен бірігіп орындайсың ба?	✓			
7	Берілген тапсырманы топпен орындаған ұнайды ма?	✓			
8	Сыныптастарыңа түсінбеген тапсырмасын орындауға көмектесесің бе?	✓			
9	Өз өзіңді бағалай аласың ба?	✓			
10	Топтық жұмыста өз пікіріңді еркін айта аласың ба?			✓	

Бастауыш сынып оқушыларына арналған
САУАЛНАМА

Құрметті оқушы, сенің пікіріңе сәйкес келетін жауапты белгіле.

№	СУРАҚТАР	ИӘ	ЖОҚ	КЕЙДЕ	ЖАУАП БЕРЕ АЛМАЙМЫН
1	Сенің сабақ оқу үлгерімің жақсы ма?	✓			
2	Жеке тапсырма орындағанда қиналасың ба?	✓			
3	Топтық жұмыста белсенді қатысасың ба?			✓	
4	Мұғалім сабақ түсіндіргенде тақырыпты жақсы түсінесің бе?			✓	
5	Сыныптастарың тапсырма орындау барысында саған көмектесе ме?			✓	
6	Үй тапсырмасын ата – анамен бірігіп орындайсың ба?	✓			
7	Берілген тапсырманы топпен орындаған ұнайды ма?	✓			
8	Сыныптастарыңа түсінбеген тапсырмасын орындауға көмектесесің бе?	✓			
9	Өз өзіңді бағалай аласың ба?			✓	
10	Топтық жұмыста өз пікіріңді еркін айта аласың ба?		✓		

Досжан Қарақат

Сурет 4 – Зерттеуге қатысатын оқушылардың ата-анасының ҚОЛХАТЫ

Бастауыш сынып оқушыларына арналған
САУАЛНАМА
Құрметті оқушы, сенің пікіріңе сәйкес келетін жауапты белгіле.

№	СУРАҚТАР	ИӘ	ЖОҚ	КЕЙДЕ	ЖАУАП БЕРЕ АЛМАЙМЫН
1	Сенің сабақ оқу үлгерімің жақсы ма?	✓			
2	Жеке тапсырма орындағанда қиналасың ба?		✓		
3	Топтық жұмыста белсенді қатысасың ба?	✓			
4	Мұғалім сабақ түсіндіргенде тақырыпты жақсы түсінесің бе?	✓			
5	Сыныптастарың тапсырма орындау барысында саған көмектесе ме?		✓		
6	Үй тапсырмасын ата – анамен бірігіп орындайсың ба?		✓		
7	Берілген тапсырманы топпен орындаған ұнайды ма?	✓			
8	Сыныптастарыңа түсінбеген тапсырмасын орындауға көмектесесің бе?	✓			
9	Өз өзіңді бағалай аласың ба?	✓			
10	Топтық жұмыста өз пікіріңді еркін айта аласың ба?	✓			

Жалғасбек Асылжан.

Сурет 5– Зерттеуге қатысатын оқушылардан алынған сауалнама

Лесон Стади зерттеу жобасының тақырыбы: «Оқытуға оқыту мен бағалаудың инновациялық әдістерін енгізу арқылы оқушылардың білімін жақсарту».

Мақсаты: Оқушылардың білім сапасын арттыру үшін, оқытуға оқыту мен бағалаудың жаңа әдіс-тәсілдерін енгізу арқылы, білім алушылардың білімін зерттеу.

Міндеттері:

- Сабақ барысында А,В,С оқушыларына бақылау жүргізу;
- Тиімді әдістерді сабақта қолданып, оқушылардың танымдық іс-әрекетін дамыту;
- Бірлескен оқуда оқушылардың өзара ынтымақтастығын құру, сыни ойлауын және танымдық қабілеттерін арттыру;
- Инновациялық әдістерді пайдалану арқылы оқушылардың білім сапасын арттыру.

Күтілетін нәтиже:

1. Зерттеуге қатысқан оқушылардың инновациялық әдістер арқылы сабаққа деген қызығушылығы артады, ойлау қабілеті дамиды, білім сапасы жақсарады.

2. Зерттеуге қатысқан мұғалімдер әдіс алмасады, өз білімі мен білік деңгейін көтереді. Лессон Стади зерттеу тобының мүшелерімен ақылдаса келе жұмыс жоспарын бекіттік.

Lesson Study-ді жүргізудің өзектілігі

Lesson Study-дің басты мақсаты оқушыларға білім алуға көмектесу және топ мүшелерінің кәсіби дамуына ықпал ету болып табылады. Мұғалімдердің желілік қоғамдастығы аясында іске асыруға *Lesson Study* мүмкіндіктерін өзінің педагогикалық тәжірибесінде қолдануға көмектеседі.

▪ Мақсат, міндеттері талданып, жоспар құрылды. Жоспар барысында 3 кезеңде сабақтар жүргізілді (6-жоспар).

Сабақтарға таңдалған әдістерге тоқталу

- «Шынжыр» әдісі;
- «Ішіне-сыртына» әдісі;
- «Аялдама» әдісі;

3⁻ – сыныбына жүргізілетін LESSON STUDY зерттеу жұмысының жоспары

Тақырыбы: Оқытуға оқыту мен бағалаудың инновациялық әдістерін енгізу арқылы оқушылардың білімін жақсарту.

Мақсаты: Оқушылардың білім сапасын арттыру үшін, оқытуға оқыту мен бағалаудың жаңа әдіс-тәсілдерін енгізу арқылы, білім алушылардың білім сапасын көтеру.

Міндеттері:

- Сабақ барысында А,В,С оқушыларына бақылау жүргізу;
- Тімді әдістерді сабақта қолданып, оқушылардың танымдық іс-әрекетін дамыту;
- Бірлескен оқуда оқушылардың өзара ынтымақтастығын құру, сыни ойлауын және танымдық қабілеттерін арттыру;
- Инновациялық әдістерді пайдалану арқылы оқушылардың білім сапасын арттыру.

Күтілетін нәтиже:

1. Зерттеуге қатысқан оқушылардың инновациялық әдістер арқылы сабаққа деген қызығушылығы артады, ойлау қабілеті дамиды, білім сапасы жақсарады.
2. Зерттеуге қатысқан мұғалімдер әдіс алмасады, өз білім мен білік деңгейін көтереді.

№	Зерттеу жұмысының мазмұны	Мерзімі	Жауапты	Ескерту	
I отырыс					
1	Lesson study зерттеу тобына кіретін мұғалімдермен бірлесіп, келісім парағын, рұқсат парағын және зерттеу жұмысын ұйымдастыруға мектеп басшысымен келісу парағын толтыру.	Қыркүйек	Фокус топ мүшелері		
2	А,В,С деңгейіндегі оқушыларды анықтау.	Қыркүйек	Фокус топ мүшелері		
3	Ата-аналарымен, оқушымен келісім шартқа отыру.	Қыркүйек	Фокус топ мүшелері		
4	Оқушылардан зерттеуге дейін сауалнама алу.	Қыркүйек	Фокус топ мүшелері		
5	Оқу сапасын арттыру мақсатында, оқытуға оқыту мен бағалаудың инновациялық әдістерін анықтау;	Қыркүйек	Фокус топ мүшелері		
I кезең					
№	Зерттеу жұмысының мазмұны	Пәні	Мерзімі	Жауапты	Ескерту
1	Санның квадраты	Математика	14.11.2023	Тойбаева Г.Б.	
2	Ас қорыту жүйесі.	Жаратылыстану	14.11.2023	Абилова Ж.А.	
3	Круглый год.	Орыс тілі	16.11.2023	Рланова М.Б.	

4	Жыл санау. «Жыл басы» ертегісі.	Әдебиеттік оқу	13.11.2023	Булкинова М.К	
5	Түбір сөз және туынды сөз.	Қазақ тілі	15.11.2023	Ташметова А.А	
6	Екінші отырыс: а) өткен сабақтар мен оқушылар сұхбатын талқылау; б) келесі сабақты жоспарлау	Математика, жаратылыстану, орыс тілі, қазақ тілі, әдебиеттік оқу.	17.11.2023	Фокус топ мүшелері	
II кезең					
1	Тік төртбұрыш пен шаршының ауданын табу.	Математика	27.11.2023	Тойбаева Г.Б.	
2	Қан айналым жүйесі.	Жаратылыстану	28.11.2023	Абилова Ж.А.	
3	Берегіңе время.	Орыс тілі	27.11.2023	Рланова М.Б.	
4	Күн тәртібі.	Әдебиеттік оқу	29.11.2023	Булкинова М.К	
5	Түбірлес сөздер.	Қазақ тілі	29.11.2023	Ташметова А.А	
6	Үшінші отырыс: а) өткен сабақтар мен оқушылар сұхбатын талқылау; б) келесі сабақты жоспарлау	Математика, жаратылыстану, орыс тілі, қазақ тілі, әдебиеттік оқу.	30.11.2023	Фокус топ мүшелері	
III кезең					
1	Дөңгелек сандарды ауылға көбейту және бөлу.	Математика	15.12.2023	Тойбаева Г.Б.	
2	Қатты, сұйық және газ тәрізді заттар.	Жаратылыстану	12.12.2023	Абилова Ж.А.	
3	Также разные дома.	Орыс тілі	07.12.2023	Рланова М.Б.	
4	Саулетті біздің Алматы.	Әдебиеттік оқу	13.12.2023	Булкинова М.К	
5	Тұрлаусыз мүшелер.	Қазақ тілі	13.12.2023	Ташметова А.А	
6	Төртінші отырыс: а) өткен сабақтар мен оқушылар сұхбатын талқылау; б) сауалнама алу	Математика, жаратылыстану, орыс тілі, қазақ тілі, әдебиеттік оқу.	15.12.2023	Фокус топ мүшелері	
Соңғы отырыс					
1	Lesson study өткізілген сабақтардың талдаулары негізінде қорытынды жасау;		Желтоқсан	Фокус-топ мүшелері	
2	Материалдарды жинақтап, баспаға жіберу.		Желтоқсан	Фокус-топ мүшелері	

Сурет 6 - Жұмыс жоспары

LESSON STUDY-дің 3 кезеңі бойынша сабақ жүргізілді

LS-дің 3 кезеңінде сабақта қолданылған әдіс-тәсілдер

Сабақ барысында, 1, 2, 3-кезеңдегі сабақтарды «Шынжыр», «Ішіне сыртына», «Аялдама жолаушы» әдістері арқылы өткізуді жоспарладық.

Мен, фокус топ жетекшісі – Тойбаева Гульзира Балтагуловна, 3в-сыныбында математика пәні бойынша 1-кезеңде «Санның квадраты», 2-кезеңде «Тік төртбұрыш пен шаршының ауданын табу», 3-кезеңде «Дөңгелек сандарды ауызша көбейту және бөлу» тақырыбында жоғарыда айтылған әдістерді қолданып, оқушылардың сабақ барысындағы белсенділіктеріне назар аудардым (7-сурет).

Сабақта тиімді тәсілдерді пайдалану – оқушылардың танымдық әрекеттерін, белсенділігін дамытып, оларды шығармашылыққа жетеледі. Ізденушілігін арттырып, өз ісіне сенімін нығайтты. Оқушылардың қажеттіліктерін қанағаттандыру үшін мен оқу жоспарын қалай өзгертуге болатындығын анықтап, түсіндік (8-сурет).

Сурет 7 – Сабақ кезеңдері

Сабақты жоспарлау, бақылау және талдау картасы

Күні: 15.12.2023ж Пәні: Математика Бақылаушы мұғалімдер: Абилова Ж.А., Рахимова М.В., Буркина И.К., Каминцова А.А.

Сабақ барысында қол жеткізілетін табысы мен жетістігі		А- деңгейдегі оқушы		Б- деңгейдегі оқушы		С- деңгейдегі оқушы	
Сабақ нәтижелері	Оқушыларға қолданылатын әдістер	Күтілетін нәтиже	Оқушы жауабы	Күтілетін нәтиже	Оқушы жауабы	Күтілетін нәтиже	Оқушы жауабы
Үйрендісі/түсіндісі	Технологиялық әдістерге тоқ салуға (Алгоритмдік әдістерді қолдану)	Салыстыру	3-ші дәрежелі теңдеу	Салыстыру	Алгоритмдік әдістер	Салыстыру	3-ші дәрежелі теңдеу
Үй тапсырмасын тексеру	Өсиеттік тәртіпті ұстау, сұрақ-жауап әдісі	Сұрақтарға жауап беру	Берілген теңдеуді шешу	Өсиеттік тәртіпті ұстау, сұрақ-жауап әдісі	Алгоритмдік әдістер	Сұрақтарға жауап беру	Берілген теңдеуді шешу
Жаңа тақырып	Өсиеттік тәртіпті ұстау	Жаңа тақырыпты түсіндіру	Берілген теңдеуді шешу	Жаңа тақырыпты түсіндіру	Алгоритмдік әдістер	Жаңа тақырыпты түсіндіру	Берілген теңдеуді шешу
Бекіту	Тіркеулерді қолдану	Берілген теңдеуді шешу	Берілген теңдеуді шешу	Тіркеулерді қолдану	Алгоритмдік әдістер	Берілген теңдеуді шешу	Берілген теңдеуді шешу
Қорытынды бағалау	Сұрақтарға жауап беру	Жаңа тақырыпты түсіндіру	Берілген теңдеуді шешу	Жаңа тақырыпты түсіндіру	Алгоритмдік әдістер	Сұрақтарға жауап беру	Берілген теңдеуді шешу

Сабақты жоспарлау, бақылау және талдау картасы

Күні: 15.12.2023ж Пәні: Математика Бақылаушы мұғалімдер: Абилова Ж.А., Рахимова М.В., Буркина И.К., Каминцова А.А.

Сабақ барысында қол жеткізілетін табысы мен жетістігі		А- деңгейдегі оқушы		Б- деңгейдегі оқушы		С- деңгейдегі оқушы	
Сабақ нәтижелері	Оқушыларға қолданылатын әдістер	Күтілетін нәтиже	Оқушы жауабы	Күтілетін нәтиже	Оқушы жауабы	Күтілетін нәтиже	Оқушы жауабы
Үйрендісі/түсіндісі	Технологиялық әдістерге тоқ салуға (Алгоритмдік әдістерді қолдану)	Салыстыру	3-ші дәрежелі теңдеу	Салыстыру	Алгоритмдік әдістер	Салыстыру	3-ші дәрежелі теңдеу
Үй тапсырмасын тексеру	Өсиеттік тәртіпті ұстау, сұрақ-жауап әдісі	Сұрақтарға жауап беру	Берілген теңдеуді шешу	Өсиеттік тәртіпті ұстау, сұрақ-жауап әдісі	Алгоритмдік әдістер	Сұрақтарға жауап беру	Берілген теңдеуді шешу
Жаңа тақырып	Өсиеттік тәртіпті ұстау	Жаңа тақырыпты түсіндіру	Берілген теңдеуді шешу	Жаңа тақырыпты түсіндіру	Алгоритмдік әдістер	Жаңа тақырыпты түсіндіру	Берілген теңдеуді шешу
Бекіту	Тіркеулерді қолдану	Берілген теңдеуді шешу	Берілген теңдеуді шешу	Тіркеулерді қолдану	Алгоритмдік әдістер	Берілген теңдеуді шешу	Берілген теңдеуді шешу
Қорытынды бағалау	Сұрақтарға жауап беру	Жаңа тақырыпты түсіндіру	Берілген теңдеуді шешу	Жаңа тақырыпты түсіндіру	Алгоритмдік әдістер	Сұрақтарға жауап беру	Берілген теңдеуді шешу

Сурет 8 – Сабақты талдау картасы

Фокус тобының мүшесі – Абилова Жанар Аскарловна, жаратылыстану пәні бойынша 1-кезеңде «Ас қорыту жүйесі», «Қан айналым жүйесі», «Қатты, сұйық және газ тәрізді заттар» сабақтарын өткізді.

Бұл әдісті қолдану кезінде топтар өздеріне берілген тапсырмаларды зор қызығушылықпен орындайды, постермен жұмыс жасап қорғады. Оқушылар

топпен жұмыс жасай отырып бір-бірін тындады, оқып үйренді. Жаңа сабақты түсінгенін тексеру мақсатында жаңа әдістер арқылы топтық, жұптық, жеке жұмысты ұйымдастыра отырып бұл әдістің тиімділігіне көз жеткізді. Бұл әдіске ерекше тоқталғаным қабілеті жоғары және уәжі төмен оқушылармен яғни деңгейлік тапсырмалар орындауда уақытты үнемдеуге септігін тигізеді.

Фокус тобының мүшесі – Рланова Макпал Бауржановна, орыс тілі пәнінен 1 – кезеңде «Круглый год», 2 – кезеңде «Берегите время», 3- кезеңде «Такие разные дома» тақырыбында сабақ өтті.

Тағы бір топ мүшесі – Булкинова Маншук Калиевна, әдебиеттік оқу пәні бойынша 1-кезеңде «Жыл басы», «Күн тәртібі», «Сәулетті біздің Алматы» тақырыбында сабақ өтті (9-сурет).

Сабақ барысында таңдалған әдістерді іске асырып, т оптағы шығармашылық жұмыстарды дұрыс қолдана отырып, оқу үрдісінде шығармашылық дағдылары ашылып, білім сапасы көтерілді, оқу сапасының нәтижелігі артты.

Сурет 9 – Сабақ кезеңдері

Фокус тобының мүшесі – Ташметова Алтынай Азимхановна, қазақ тілі пәнінен 1-кезеңде «Түбір сөз және туынды сөз», «Түбірлес сөздер», «Тұрлаусыз мүшелер» тақырыбында сабақ өтті (10-сурет).

Оқушы үнін тыңдау арқылы келесі сабақты жоспарлау барысында, бірлесіп, жоғарыда айтылған әдістерді таңдап алдық . Балалардың сабақтағы берген жауаптарын бақылап, әдістердің оң нәтиже бергенін аңғардық. Әр білім алушы шығармашылықпен жұмыс жасап, визуалды ойланды, сыни тұрғыда ойлай бастады, әрекеттерінің ұтымды жағын ойластыра білді. Шындыққа жанасатын дәлел келтіре білді, олардың функционалдық сауаттылығы арта бастады. Әр оқушы өзінің пікірін ортаға салып, жалпы топпен талқылау жасайтынын байқадық.

Сурет 10 – Зерттеу кезеңдері

Зерттеуде оқыту мен оқу тәжірибесіне енгізілетін өзгерістер:

Лессон Стади зерттеу тобында жұмыс жасайтын мұғалімдер болып сабақтың тақырыптарын анықтадық, сабақтың тақырыптарын анықтап болғаннан кейін бірінші сабақ жоспары құрылды.

Бірінші сабақтар жоспарға сай өткізілді. Сабаққа өзіміздің зерттеу тобындағы мұғалімдер қатынасты. Зерттеу тобы: А,В,С деңгейі бойынша бақылауға 3 оқушыны тандап алдық.

Олар:

1. А оқушы «А» есімді – үлгерімі жақсы оқушы.
2. В оқушы «С» есімді– үлгерімі екпінді оқушы.
3. С оқушы «Қ» есімді– үлгерімі төмен оқушы.

Түрліше жаңа әдіс -тәсілдерін қолдану оқушылардың оқуға деген қызығушылықтарын, ынталарының артқанын байқадым. Бұл жайында зерттеуге алынған 3 оқушы тұрғысынан алып қарасақ, А мен В оқушысы сабақта белсенділік танытып, өз ойларын еркін айтып, қасындағы көршісімен ой бөлісе отырып, мұғалімнің әр сұрағын мұқият тындап, тапсырмаларды орындап отырды. С деңгейіндегі оқушысы болса сабаққа деген қызығушылығы оянып кейіннен А В деңгейіндегі оқушылардың көрсеткен көмектері арқылы ол да белсенділік таныта бастады.

Зерттеу барысында әртүрлі әдіс - тәсілдерді қолданып, оқушылардың топпен жұмыс, жұппен жұмыс әрекеттерін сырттай бақылап отырдық. Зерттеу барысында алынған «Шынжыр», «Ішіне- сыртына», «Аялдама», «Кім жылдам?», «Топтық, жұптық жұмыс» түріндегі әдістер арқылы оқушылардың қаншалықты өзгергенін тізбектелген сабақтар барысынан байқау қиынға түспеді.

Зерттеу сабақтары барысында А,В,С оқушыларының іс-әрекеттері бақылауға алынып, зерттеу объектілері жеке, жұптық тапсырмаларды орындады. Соның салдарынан жұптағы оқушылар бірлескен тапсырмаларды шапшаң, ауызбірлікпен орындады. Сабақта өзін-өзі бағалау әдістері қолданылды. Оқушылар өрнектерді түрлендіру түрлеріне байланысты жұптық тапсырмалар және «Деңгейлік есептер» арқылы топтық тапсырмаларын шығарды. Оқушылар теориялық білімдерімен өмірмен ұштастыра білді. Сабақ беруші мұғалімнің басты міндеті оқушы бойында сабаққа деген қызығушылықты ояту, әрбір кезеңдердегі қозғалысты бақылау, болдыру. Сабақ соңында жүргізілген рефлексия көрсеткендей: оқушыларға сабақ өткізу әдісі, ондағы шығарылған есептер, және бағалау тәсілдері ұнады.

Сонымен, Lesson study зерттеу жобасы бойынша алған нәтижелер келесідей болды:

А оқушы: өзіндік ойы бар. Тапсырмаларды тез дәлелмен орындайды. Басқаларға көмек қолын ұсынады. Күрделі тапсырмаларды жеке талдайды және топ мүшелерінің пікірлерін ескере отырып, ортақ шешім, қорытынды жасай алады;

В оқушы: топтағы жүргізілген іс-әрекеттерді өз ойымен, толық жеткізе алады және өзіндік бағалаудың объективті болу керектігін түсінеді.

С оқушы: процесті бақылайды, топ мүшелері атынан спикер ретінде ой білдіреді, кейбір есептерді, тапсырмаларды сыныптастары көмегімен орындайды, қиындықтарды көтере алады және өз мүмкіншіліктерін біледі (1-кесте, 1-сурет)).

Зерттеу әдістері:

1. Деректерді жинақтау;
2. Сауалнама алу;
3. Сұхбат алу (оқушы үні);
4. Баяндау;
5. Сызба, кестелер толтыру.

Зерттеу кезеңдері: 2023-2024 оқу жылы

Кесте 1–Сабақ қорытындысы бойынша талқылауларды жазу

Сабақта оқушының әрекеті	Бақылаудағы «А» оқушы	Бақылаудағы «В» оқушы	Бақылаудағы «С» оқушы
Оқушының әрқайсысы қандай прогреске қол жеткізді? Ол жеткілікті болды ма? Олардың сыныптарындағы басқа оқушылар қандай нәтиже көрсетеді?	Оқушының әрқайсысысы бірін – бірі оқыту прогресіне қол жеткізді. Топтық жұмыста тапсырманы бөлісіп, талқылау, талдау жақсы нәтиже көрсетті.	Алдағы талпыну өзін-өзі тану арқылы өзін шыңдау топпен жасаған жұмыстың қызығын бірге бөлісу нәтижесі байқалды.	Мәтінді жай ғана оқып қоятын оқушы әдіс –тәсілдер арқылы жан-жақты талдап айту нәтижесіне қол жеткізгенін түсінді.
Енгізіліп жатқан әдіс қалай көмектесті немесе кедергі келтірді (екеуі де болуы ықтимал) ме? Қандай тосын оқиғалар болды?	«Сәйкестендіру» әдісі жеңіл болса, «Жабық-ашық» әдісі күрделі, «WORDWALL» әдісін құрастыруда қызығушылықтары артты.	Бұл әдіс –тәсілдер арқылы білген ақпаратты диалогқа түсіп, бөлісіп отырды.	Ұялу, тұйықталу дегенді ұмытып, белсенділік қалыптасты.
Әр оқушының нәтижесін жақсарту үшін келесі жолы әдістеменің қандай аспектілері түзетілуі керек?	Бірлескен іс-әрекет, әдіс туралы түсініктері тереңдей түсті.	Жас ерекшелігіне қарай, қабілеттеріне қарай әдіс-тәсілді таңдауда уақыт тиімділігіне көбірек көңіл бөлді.	Жеке жұмыстардан гөрі, жұптық, топтық жұмысты көбірек қолдану арқылы оқушы қабілеті дами түсті.
Келесі жолы біз не істеуге тырысуымыз керек?	LESSON STUDY мұғалімдердің де әдіс-тәсілді таңдауда, оқушыларды зерттеуде тәжірибе алмасудың оң нәтижесін берді.	Жеңіл әдістен күрделі әдіске қарай деңгейлік тапсырма тапсырды.	Мәтінді түсініп оқу арқылы оқу сауаттылығына тиімді әдіс-тәсілдерді жетілдірді.

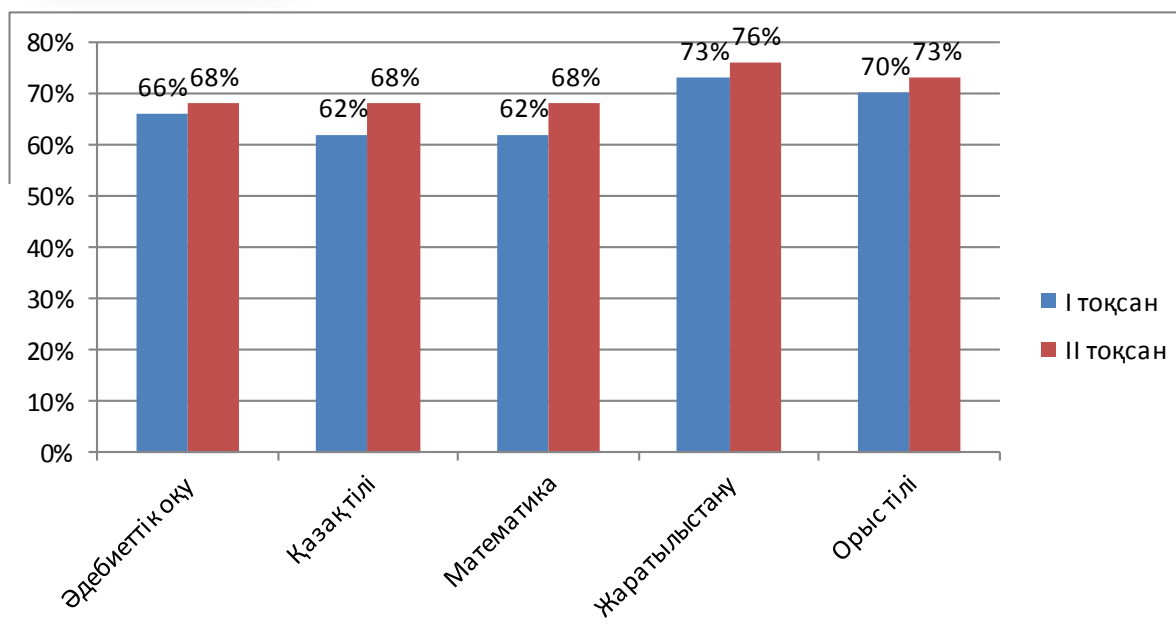
«А» деңгейінде – Жалғасбек Асылжан Даниярұлы
Өзіндік ойы бар. Тапсырмаларды тез дәлелмен орындайды. Басқаларға көмек қолын ұсынады. Күрделі тапсырмаларды жеке талдайды және топ мүшелерінің пікірлерін ескере отырып, ортақ

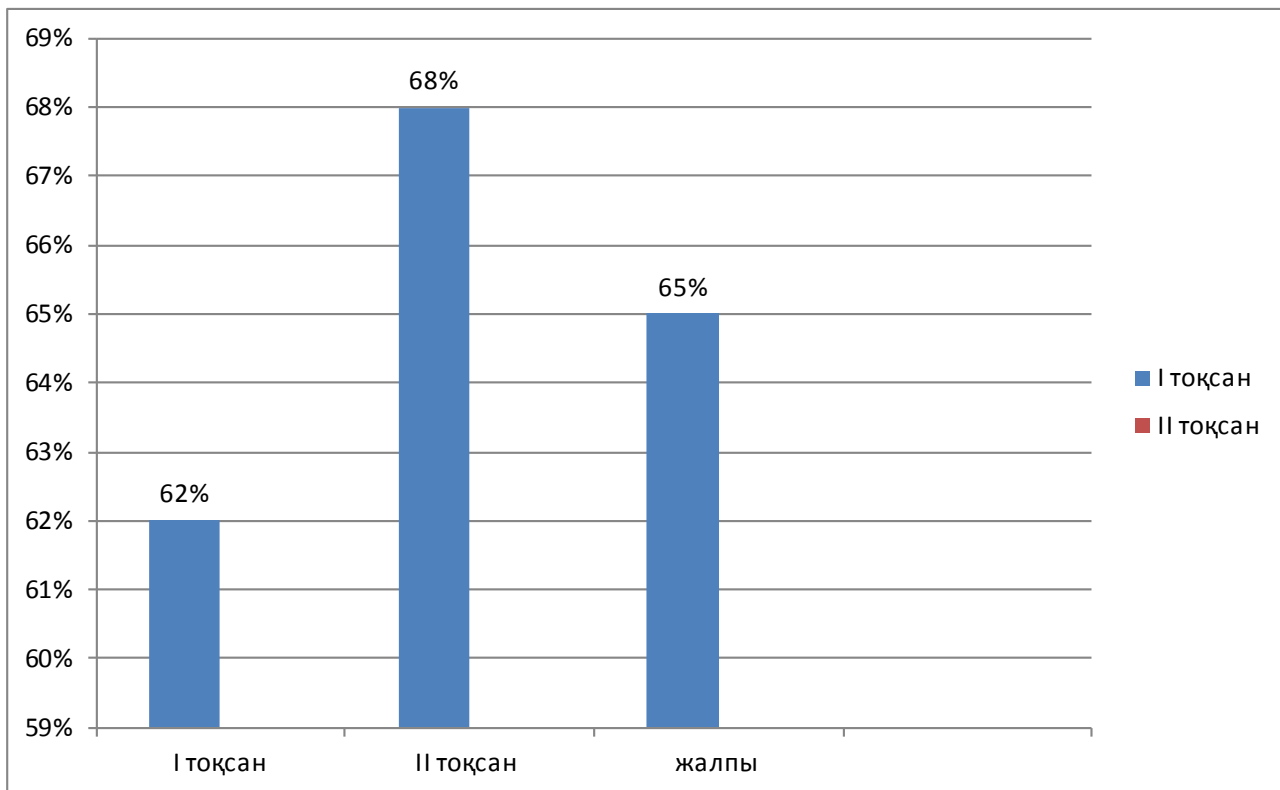

«В» деңгейінде – Мұрат Саян Медеуұлы
Топтағы жүргізілген іс-әрекеттерді өз ойымен, толық жеткізе алады және өзіндік бағалаудың объективті болу керектігін түсінеді.

«С» деңгейінде – Досжан Қарақат Нұржанқызы
Процесті бақылайды, топ мүшелері атынан спикер ретінде ой білдіреді, кейбір есептерді, тапсырмаларды сыныптастары көмегімен орындайды, қиындықтарды көтере алады және өз мүмкіншіліктерін біледі.

Сурет 11 – Зерттеу нәтижелері

Қорытынды. Осының нәтижесінде зерттеудегі А, В, С оқушыларының өзін-өзі реттеу, қалыптастыру, өз бетінше білім алу және математикалық-жаратылыстану пәндері бойынша білімдерін дамыту қабілеттерінің өсуін байқадық. Зерттеу тобындағы мұғалімдердің жүргізген бақылауларына талдау жасай отырып, оқушылардың сыни тұрғыда ойлау қабілеттерінің артқанын, сыныптағы психологиялық ахуалдың жақсарғанын, бір-бірімен диалог жүргізу арқылы өз ойларын негіздей алатындығын байқадық.

Lesson Study зерттеу жобасында, мұғалімдер оқушыларды бақылау дағдысын дамытты. Зерттеуге қатысқан оқушылардың инновациялық әдістер арқылы сабаққа деген қызығушылығы артты, ойлау қабілеті дамыды, білім сапасы жақсарды. Зерттеуге қатысқан мұғалімдер әдіс алмасты, өз білімі мен білік деңгейін көтерді.

**ИНТЕРБЕЛСЕНДІ ӘДІСТЕРДІ САБАҚТА ҚОЛДАНУ АРҚЫЛЫ
ОҚУШЫЛАРДЫҢ БІЛІМ САПАСЫН АРТТЫРУ**

Харсан Жания Құралқызы
Бастауыш сынып мұғалімі
Еңбек өтілі – 10 жыл. Педагог-модератор

Мұхаметжан Арайлым Самбеталықызы
Бастауыш сынып мұғалімі
Еңбек өтілі – 9 жыл. Педагог-модератор

Нурмаганбетова Асем Акимбаевна
Бастауыш сынып мұғалімі
Еңбек өтілі – 19 жыл. Педагог

Якубова Гүлнара Харсановна
Бастауыш сынып мұғалімі
Еңбек өтілі – 28 жыл. Педагог-зерттеуші

Шадыбекова Асыл Сарсенбаевна
Бастауыш сынып мұғалімі
Еңбек өтілі – 33 жыл. Педагог-сарапшы

Lesson Study – ең бастысы «сабақты зерттеу» немесе «сабақты зерделеу» үдерісі.

Лессон Стади зерттеу сабағы оқушының оқуына, мұғалімнің кәсіби тәжірибесінің артуына ықпал ететін педагогикалық тәсіл, яғни оқушылардың сабаққа қызығушылығын оятып, білім сапасын арттыруда тиімді тәсіл екенімен танысқаннан кейін, рефлексивтік-практик ретінде осы зерттеу сабағын тәжірибеге енгізсек, өзіміздегі өзекті проблеманың шешуін табады.

«Ойлау оңай, әрекет қиын, ал ойды әрекетке айналдырған қиынның қиыны» – деп, неміс халқының ақын-жазушысы Иоганн Гете айтқандай, зерттеу сабағын тәжірибеге енгізу барысында, біраз қиындықтар болады. Бірақ «қиын болды» деп ісімізді аяқсыз қалдырмау керек. Қиындық туғызған проблеманы бірлесе, ақылдаса отырып шешу керек. Соның нәтижесінде өткізген зерттеу сабақтар біршама нәтиже береді.

Lesson Study мұғалімдердің білімін қалыптастыру және оқыту мен оқуды жетілдіру, тәжірибесін дамытудағы ынтымақтастық тәсіл болып табылады.

Lesson Study барысында жүргізілген жұмыстар

✓ Зерттеу өткізуді білім беру ұйымының басшысымен келісу парағы бекітілді (1-сурет).

✓ Зерттеу жүргізуге рұқсат қағазы берілді (2-сурет).

✓ Зерттеуге қатысуға келісім берілді (3-сурет).

✓ Фокус тобы құрылды (4-сурет).

✓ Сынып таңдалды (2 Г-сыныбы). Оқушылар анықталды (А,В,С) (5-сурет).

✓ Зерттеуге қатысатын ата-аналардан қолхат алынды (6-сурет).

✓ Оқушылар келісімге қол қойды (7-сурет).

✓ Оқушылар сауалнамаға жауап берді (8-сурет).

✓ Проблемалық тақырып қойылды.

✓ Мақсат, міндеттері талданып, жоспар құрылды (9-сурет).

✓ Жоспар барысында 3 кезеңде сабақтар жүргізілді.

✓ Сабақтан кейін оқушы үні тыңдалды.

✓ Пән мұғалімдерімен бірлескен талдау жұмысы жасалды.

✓ Бірлескен жұмыстың нәтижесі.

✓ Қорытындысы.

ЗЕРТТЕУ ӨТКІЗУДІ ҮЙЫМДАСТЫРУҒА БІЛІМ БЕРУ
ҮЙЫМЫНЫҢ БАСШЫСЫМЕН
КЕЛІСУ ПАРАҒЫ

Құрметті

Аманжоларашева Аждағ Молжанбаевна

Біздің мектебімізде

*Интербелсенді зерттеуді сабақта оқыту
арқылы оқушылардың білім сапасын
арттыру*

тақырыбында зерттеу жұмыстарын жүргізу үшін дайындық жұмыстары жүргізілуде.

Зерттеу барысында

анықтау (белгілеу) үшін мектебіміздің оқушыларынан (қызметкерлер мен мұғалімдерінен) сауалнама алу (сұхбат алу, қадағалау) қажет.

Мектепте _____ осы зерттеуді өткізуге рұқсат беруіңізді сұраймыз. Ақпараттың құпия сақталатынына және барлық қатысушылардың есімдері аталмайтынына кепілдік береміз. Қатысу ерікті болып табылады және қатысушылардың кез – келген уақытта қатысудан бас тартуға құқығы бар.

Егер зерттеу жүргізуге рұқсат берсеңіз, оны мүмкіндігінше жайсыздық тудырмай өткізуге уәде береміз.

Зерттеуді жүргізетін фокус топ мүшелері:

<i>1. Якубова Гүлмира Карсановна</i>	<i>қазақ тілі</i>
<i>2. Шағыбекова Асия Сарсенбаевна</i>	<i>зерттеулік оқу</i>
<i>3. Нұрмалғандетова Асия Ахмедбаевна</i>	<i>дүниетану</i>
<i>4. Мухаметжан Арайым Сәиджанұлы</i>	<i>тарихтан оқыту</i>
<i>5. Карсан Жанья Құралқызы</i>	<i>математика</i>

(мұғалімнің аты-жөні, пәні)

Төле би атындағы орта мектептің
директоры А.Т.Джангиралов

ЗЕРТТЕУ ӨТКІЗУГЕ РҰҚСАТ ҚАҒАЗЫ

Талсан Жанна Құралқызы
Мұхаметжан Арайлы Сәлібеталиқызы
Зарбаева Гүлнара Қаржановна
Нұрмаланбетова Асем Ақшұбаевна
Шағабекова Асем Сәлімбаевна
(зерттеуші ұстаздардың аты-жөні)

фокус топ мүшелерінің

Интербейнесі зерттеу бағамындағы
арқын оқушылардың білім сапасын арттыру.

(зерттеу тақырыбы)

тақырыбындағы зерттеу жұмысына 2 "Г" сынып оқушыларының қатысуына келісім беремін.

Мен:

- Оқушылардың (мұғалімдердің/қызметкерлердің және т.б.) жауаптары зерттеу жұмыстарында ғана пайдаланғанда;
- Оқушылардың (мұғалімдердің/қызметкерлердің және т.б.) қатысулары ерікті болған жағдайда;
- Оқушылардың (мұғалімдердің/қызметкерлердің және т.б.) кез келген уақытта зерттеуге қатысудан бас тарта алатын жағдайда;
- Оқушылардың (мұғалімдердің/қызметкерлердің және т.б.) жауаптары және олар туралы ақпарат құпия сақталған жағдайда, зерттеу жүргізуге келісім беремін.

Зерттеуші ұстаздардың қолы:

1. Зарбаева Гүлнара Қаржановна
2. Шағабекова Асем Сәлімбаевна
3. Мұхаметжан Арайлы Сәлібеталиқызы
4. Нұрмаланбетова Асем Ақшұбаевна
(аты-жөні, қолы)
5. Талсан Жанна Құралқызы
Күні: _____

**Джексенбиев
Алинұр
А деңгейі**

**Еркебұлан
Інжу
В деңгейі**

**Жексеналы
Айару
С деңгейі**

Сурет 1 – Зерттеуге қатысушылар

Төле би атындағы орта мектебінің директоры
А.Т.Джангарашеваға
ата – ана Бүләтәева Майраған

Қолхат

Мен 2 "Г" сынып оқушысы Жексемал Ақарұлы
Ата – анасы Бүләтәева Майра баламның
сыныбында өткізуге жоспарланып отырған LESSON STUDY зерттеу
сабағына қатысуына қарсы емеспін.
Зерттеу сабағы барысында зерттеу тобының жұмыс әрекетіне қарай оқуды
жақсарту мақсатындағы әдіс – тәсілдерді қолдануларына, (жалпы
ғаламторға, әлеуметтік желілерге жарияланбайтын, ішкі зерттеу үшін
және басылымға шығарылатынын) фото, бейне жазбалар түсіруіне
келісімді беремін.

Қолы Бүләтәева
«13» қазақ 2023 жыл

Төле би атындағы орта мектебінің директоры

А.Т.Джангарашеваға

ата – ана Қасым Данадан

Қолхат

Мен 2^с сынып оқушысы Ерсебұлан Исмағұл

Ата – анасы Қасым Дана баламның

сыныбында өткізуге жоспарланып отырған LESSON STUDY зерттеу сабағына қатысуына қарсы емеспін.

Зерттеу сабағы барысында зерттеу тобының жұмыс әрекетіне қарай оқуды жақсарту мақсатындағы әдіс – тәсілдерді қолдануларына, (жалпы алаңға, әлеуметтік желілерге жарияланбайтын, ішкі зерттеу үшін және басылымға шығарылатынын) фото, бейне жазбалар түсіруіне келісімді беремін.

Қолы А.Т.

«13» маусым 2023 жыл

«Интербелсенді әдістерді сабақта қолдану арқылы оқушылардың білім сапасын арттыру» проблемалық тақырып

Мақсаты: білім алушылардың білім сапасын жақсарту үшін жаңа үрдістегі оқыту әдістемесін жетілдіру, оқушылардың сыни тұрғыдан ойлануына, белсенділігінің қалыптасуына қарай әсер ететінін зерттеу.

Міндеттері:

- А, В, С оқушыларына сабақ барысында бақылау жүргізу;
- Жаңа үрдістегі тиімді әдістерді сабақта қолданып, білім алушылардың танымдық іс-әрекетін дамыту;
- Бірлескен оқуда оқушылардың өзара ынтымақтастығын құру, сыни ойлауын және танымдық қабілеттерін арттыру.

Күтілетін нәтиже:

1. Зерттеуге қатысқан білім алушылардың сыни тұрғыда ойлау қабілеті дамиды, сабаққа деген ынтасы артады, білім сапасы жақсарады.

2. Зерттеуге қатысқан мұғалімдер әдіс алмасады, өз білім, білік деңгейін көтереді. Бірлескен әрекеттер барысында оқытудың негізгісі - тиімді әдіс-тәсілдерін оқу үдерісінде қолдана отырып, сыни ойлауға бағытталған тапсырмалар арқылы оқушылардың өз-өзіне деген сенімділігін арттыру.

Өзектілігі: Бұл тақырыптың өзектілігі сабақта тиімді әдіс-тәсілдерді ұтымды қолдану арқылы оқушылар өз алдына сұрақтар қойып және үнемі оларға жауап іздеу, шешімін табуды қажет ететін мәселені анықтап, әр мәселеге байланысты өз пікірін білдіріп, оны дәлелдеп, сонымен қатар басқалардың пікірлерін дәлірек қарастырады, қазіргі білім беру жүйесіндегі өзгерістердің барлығы оқушылардың функционалдық сауаттылықтарын дамытуға алып келеді.

Мақсат, міндеттері талданып, жоспар құрылды. Жоспар барысында 3 кезеңде сабақтар жүргізілді.

Сурет 2 – Lesson Study үдерісі

LESSON STUDY-дің 3 кезеңі бойынша сабақ жүргізілді

Сабақтарға таңдалған әдістерге тоқталу

- ❖ «Тарсия» әдісі.
- ❖ «Жарық» әдісі.
- ❖ «Сәйкестендіру» әдісі.

LS-дің 3 кезеңінде сабақта қолданылған әдіс-тәсілдер

Сабақ барысында, 1, 2, 3-кезеңдегі сабақтарды «Тарсия», «Жарық», «Сәйкестендіру» әдістері арқылы өткізуді жөн санадық.

Мен, фокус топ жетекшісі – Харсан Жания Құралқызы, 2 Г -сыныбында математика пәні бойынша 1-кезеңде «Сандар тізбегі», 2-кезеңде «Уақыт. Уақыттың өлшем бірліктері», 3-кезеңде «Ақиқат және жалған пікірлер» тақырыбында жоғарыда айтылған әдістерді қолданып, оқушылардың сабақ барысындағы белсенділіктеріне назар аудардым (3-сурет).

Сабақта тиімді тәсілдерді пайдалану – оқушылардың танымдық әрекеттерін, белсенділігін дамытып, оларды шығармашылыққа жетеледі. Ізденушілігін арттырып, өз ісіне сенімін нығайтты. Оқушылардың қажеттіліктерін қанағаттандыру үшін мен оқу жоспарын қалай өзгертуге болатындығын анықтап, түсіндім (4-сурет).

Сурет 3 – Сабақтан көрініс

Фокус тобының мүшесі – Мұхаметжан Арайлым Самбеталықызы, жаратылыстану бойынша 1-кезеңде «Адамның қозғалуына не көмектеседі?», «Денсаулықты қалай күту қажет?», «Ауаның қандай қасиеттері» сабақтарын өткізді.

Бұл әдісті қолдану кезінде топтар өздеріне берілген тапсырмаларды зор қызығушылықпен орындайды, постермен жұмыс жасап қорғады. Оқушылар топпен жұмыс жасай отырып бір-бірін тындады, оқып үйренді. Жаңа сабақты түсінгенін тексеру мақсатында жаңа әдістер арқылы топтық, жұптық, жеке жұмысты ұйымдастыра отырып бұл әдістің тиімділігіне көз жеткізді. Бұл әдіске ерекше тоқталғаным қабілеті жоғары және уәжі төмен оқушылармен яғни деңгейлік тапсырмалар орындау да уақытты үнемдеуге септігін тигізеді.

Сурет 4 – Сабақтан көрініс

Келесі фокус топ мүшесі – Нурмаганбетова Асем Акимбаевна дүниетану пәні бойынша 1-кезеңде «Оқушылар тәртібінің көшедегі және жолдағы ережесі», 2-кезеңде «Мектептегі қарым-қатынас», 3-кезеңде «Туған өлкемнің көрікті жерлері» тақырыбында сабақ өтті (5-сурет).

Өз сабақтарында тиімді әдіс-тәсілдерді ұтымды қолдану арқылы оқушылар өз алдына сұрақтар қойып, үнемі оларға жауап іздеу, шешімін табуды қажет ететін мәселені анықтап, әр мәселеге байланысты өз пікірін білдіріп, оны дәлелдеп, сонымен қатар басқалардың пікірлерін дәлірек қарастырып, сол дәлелдемелердің қисынын зерттеді.

Сурет 5 – Сабақтан көрініс

Тағы бір топ мүшесі – Якубова Гүлнара Харсановна, қазақ тілі пәні бойынша 1-кезеңде «Мәтіннің құрылымдық бөліктері», «Хабарлы сөйлем», «Сөйлемдегі сөздердің байланысы» тақырыбында сабақ өтті (6-сурет).

Сабақ барысында тандалған әдістерді іске асырып, топтағы шығармашылық жұмыстарды дұрыс қолдана отырып, оқу үрдісінде шығармашылық дағдылары ашылып, білім сапасы көтерілді, оқу сапасының нәтижелігі артты.

Сурет 6 – Сабақтан көрініс

Фокус тобының мүшесі – Шадыбекова Асыл Сарсенбаевна, әдебиеттік оқу пәнінен 1-кезеңде «Жақсылыққа жақын бол», «Менің бос уақытым», «Қызықты балаық шақ» тақырыбында сабақ өтті (7-сурет).

Сурет 7 – Сабақтан көрініс

Оқушы үнін тыңдау арқылы келесі сабақты жоспарлау барысында ескере отырып, бірлесіп, жоғадыда айтылған әдістерді таңдап алдық (8-сурет). Балалардың сабақтағы берген жауаптарын бақылап, әдістердің оң нәтиже бергенін аңғардық. Әр білім алушы шығармашылықпен жұмыс жасап, визуалды ойланды, сыни тұрғыда ойлай бастады, әрекеттерінің ұтымды жағын ойластыра білді. Шындыққа жанасатын дәлел келтіре білді, олардың функционалдық сауаттылығы арта бастады. Әр оқушы өзінің пікірін ортаға салып, жалпы топпен талқылау жасайтынын байқадық.

Сурет 8 – Сабақтан көрініс

Зерттеуде оқыту мен оқу тәжірибесіне енгізілетін өзгерістер:

1. Жаңа тәсілдерді ұтымды қолдану арқылы оқушылардың сыни тұрғыдан ойлауын дамытуға бола ма?
2. Шығармашылық тапсырманы сыни тұрғыда ойлау баланы болашақ өмірге дайындауға ықпал ете ме?
3. Сабақта шығармашылық, ізденуге жетелейтін тапсырмалардың түрін қолдану – оқушылардың тілдік қорын байытуға әсері қаншалықты тиімді болады?
4. Оқушылардың пәнге деген қызығушылығы оянады ма?
5. Жаңа тақырыпты өздігінен меңгеруіне әсері қандай?

Зерттеу нәтижелері:

- сабақта тиімді тәсілдерді пайдалану оқушылардың танымдық әрекеттерін, белсенділігін дамытып, оларды шығармашылыққа жетелейді;
- ізденушілігін арттырып, өз ісіне сенімін нығайтады;
- оқушылардың қажеттіліктерін қанағаттандыру үшін оқу жоспарын қалай өзгертуге болатындығын анықтау және түсіну;

- пән мұғалімдері оқушыларды сабақ оқытудағы қиындықтарды жою мақсатында іс-әрекеттері арқылы зерттеу процесіне тарту;

- Әріптестер кәсіби білімін дамытуда бірлескен әрекеттер арқылы зерттеу жұмысының тәжірибесімен алмасу.

Гипотеза: сабақта тиімді әдіс-тәсілдерді ұтымды қолдану арқылы оқушылар өз алдына сұрақтар қойып және үнемі оларға жауап іздеу, шешімін табуды қажет ететін мәселені анықтап, әр мәселеге байланысты өз пікірін білдіріп, оны дәлелдеп, сонымен қатар басқалардың пікірлерін дәлірек қарастырады және сол дәлелдемелердің қисынын зерттей біледі. Сонымен қатар, топтағы шығармашылық жұмыстарды дұрыс қолдана отыру оқу үрдісінде шығармашылық дағдылары ашылып, білім сапасы көтеріледі, оқу сапасы нәтижелігі арттырылады.

Зерттеу әдістері:

- 1) Деректерді жинақтау;
- 2) Сауалнама алу;
- 3) Сұхбат алу (оқушы үні);
- 4) Баяндау;
- 5) Сызба, кестелер толтыру (1-кесте, 9-сурет).

Зерттеу кезеңдері: 2023-2024 оқу жылы

Кесте 1- Сабақ қорытындысы бойынша талқылауларды жазу

Сабақта оқушының әрекеті	Бақылаудағы «А» оқушы	Бақылаудағы «В» оқушы	Бақылаудағы «С» оқушы
Оқушының әрқайсысы қандай прогреске қол жеткізді? Ол жеткілікті болды ма? Олардың сыныптарындағы басқа оқушылар қандай нәтиже көрсетеді?	Оқушының әрқайсысысы бірін –бірі оқыту прогресіне қол жеткізді. Топтық жұмыста тапсырманы бөлісіп, талқылау, талдау жақсы нәтиже көрсетті.	Алдағы талпыну өзін-өзі тану арқылы өзін шыңдау топпен жасаған жұмыстың қызығын бірге бөлісу нәтижесі байқалды.	Мәтінді жай ғана оқып қоятын оқушы әдіс – тәсілдер арқылы жан-жақты талдап айту нәтижесіне қол жеткізгенін түсінді.
Енгізіліп жатқан әдіс қалай көмектесті немесе кедергі келтірді (екеуі де болуы ықтимал) ме? Қандай тосын	«Сәйкестендіру» әдісі жеңіл болса, «Тарсия» әдісі күрделі, «Жарық» әдісін құрастыруда қызығушылықтары артты.	Бұл әдіс – тәсілдер арқылы білген ақпаратты диалогқа түсіп, бөлісіп отырды.	Ұялу, тұйықталу дегенді ұмытып, белсенділік қалыптасты.

оқиғалар болды?			
Әр оқушының нәтижесін жақсарту үшін келесі жолы әдістеменің қандай аспектілері түзетілуі керек?	Бірлескен іс-әрекет, әдіс туралы түсініктері тереңдей түсті.	Жас ерекшелігіне қарай, қабілеттеріне қарай әдіс-тәсілді таңдауда уақыт тиімділігіне көбірек көңіл бөлді.	Жеке жұмыстардан гөрі, жұптық, топтық жұмысты көбірек қолдану арқылы оқушы қабілеті дами түсті.
Келесі жолы біз не істеуге тырысуымыз керек?	LESSON STUDY мұғалімдердің де әдіс-тәсілді таңдауда, оқушыларды зерттеуде тәжірибе алмасудың оң нәтижесін берді.	Жеңіл әдістен күрделі әдіске қарай деңгейлік тапсырма тапсырды.	Мәтінді түсініп оқу арқылы оқу сауаттылығына тиімді әдіс-тәсілдерді жетілдірді.

Бірлескен жұмыс нәтижесінде:

**«А» деңгейінде –
Джексенбиев
Алинұр**

Сабақты мұқият тыңдап, тапсырмаларды тиянақты орындады, белсенділік танытты, өзінің білгенімен сыныптастарымен бөлісті, сыни тұрғыда ойлауға дағдыланды.

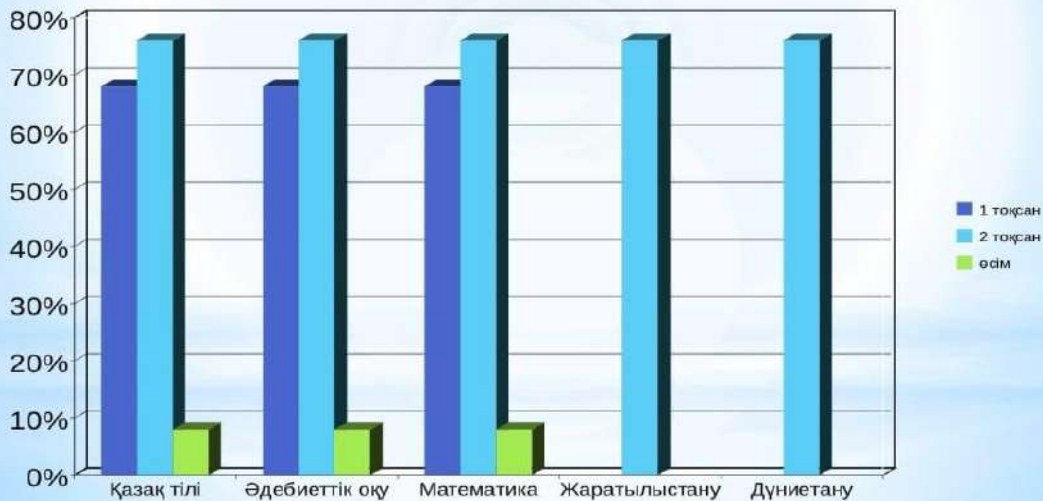
**«В» деңгейінде –
Еркебұлан
Инжу**

Сабақты мұқият тыңдады, түсінбеген сұрақтарын бірден ашық сұрады, қосымша берілген тапсырмаларды орындады. Сабақта белсенді болуды, ойын ашық жеткізуді үйренді.

**«С» деңгейінде –
Жексеналы
Айару**

Сабақ барысында қызығушылығы артты, өз пікірін білдірді, тапсырма орындауда достарының көмегіне жүгінді. Өз бетінше тапсырма орындауға дағдыланды. Топта ортақ берілген тапсырманы қызығушылықпен орындай бастады.

LS зерттеу нәтижесінде 2 Г сыныбының 1 тоқсан және 2 тоқсандағы білім сапасының салыстырмалы мониторингісі

Сурет 9 – 2 «Г» сыныбы бойынша білім сапасы

Сонымен, қорыта айтқанда, L.S. зерттеу сабағының тиімділігі:

- Мұғалімдер арасында кәсіби диалогты қалыптастырып, дамытты.
- Ұжымдық мәдениетті қалыптастырды.
- Мұғалімдердің назарын оқушылардың білім қажеттіліктеріне аударды.
- Бағдарламаны, ғылыми тұжырымдамаларды терең түсінуге көмектесті.
- Мұғалімдер кәсіби педагогикалық білімін дамытты.
- Мұғалімдер сабақты бақылау және кері байланыс беру дағдыларын қалыптастырды.
- Мұғалімдер білімнің ғылыми мағынасын түсініп және зерттеушілерге айналды.
- Оқушының оқуы жақсарды.
- Функционалдық сауаттылығы дамыды.
- Қоғамға қажетті тұлға болып қалыптасты.

Біздің бұрынғы тәжірибемізде сабақ жоспарын бірігіп құру, сабақты бірігіп зерттеу, проблемаларды бірігіп шешу деген болмаған еді. Лессон Стади мұғалімдердің кәсіби біліктілігін көтерудің, білімін жетілдірудің, тәжірибе алмасудың оңтайлы әдісі екеніне көз жеткіздік. Оқушы сабақты жақсы меңгеруі үшін бірнеше сабақ бойы түрлі әдістерді қолданып, бақылап, зерттеп, соңында тиімді әдісті анықтау арқылы жетістікке жетуге болатынын түсіндік.

Лессон Стади оқушыға саналы білім беруді көздеген, бір мақсатқа жұмылған ұстаздар шеберханасы деп айтсақ, артық айтпаған болар едік.

**САРАЛАП ОҚЫТУ ӘДІСІН ҚОЛДАНУ АРҚЫЛЫ БАСТАУЫШ
СЫНЫП ОҚУШЫЛАРЫНЫҢ БІЛІМ САПАСЫН КӨТЕРУ**

ТАЖИГУЛОВА Гүлжан Сейдильдаевна
Бастауыш сынып мұғалімі,
педагог-сарапшы

ДЖАНТАЕВА Рауан Абишевна
Бастауыш сынып мұғалімі,
педагог-зерттеуші

Құдайғұлова Қарлығаш Асубаевна
Бастауыш сынып мұғалімі
педагог-зерттеуші

АЛДАБЕРГЕНОВА Мөлдір Маратовна
информатика пәнінің мұғалімі,
педагог-модератор

СЕГІЗБАЙ Айнұр Жанысбайқызы
ағылшын тілі пәнінің мұғалімі

Lesson Study «сабақты зерттеу» немесе «сабақты зерделеу» үдерісі болып табылады.

Мұғалімнің кәсіби білімін жетілдірудің ең бір тиімді әдісі бұл Lesson Study. Lesson Study – мұғалімдер тәжірибесі саласындағы білім жетілдіруге бағытталған ынтымақтастық педагогикалық тәсіл.

Сабақты зерттеу барысында, ең бірінші, зерттеу сұрақтары болжау, түсіну, ашу (жаңалық ашу мағынасында), себеп-салдарын талдау, тексеру сияқты жоспарлы әрекеттермен бірге, «Не?», «Егер...болса, не болады?», «Кім?», «Қашан?», «Қалай?» деген сұрақтарды қамтуы мүмкін.

Бағдарламаның негізгі идеясын түсініп, мектептің, оқушының, мұғалімнің мүмкіндіктерін ескере отырып, нәтижеге қол жеткізу үшін қол жетімді, тиімді қадамдар жасауға болатынына көз жеткіздік. Зерттейтін сыныпты таңдауда, әріптестермен ақылдаса отырып 3 «А» сыныбын таңдадық.

Lesson Study-ді жүргізу барысында 3 «А» сынып бойынша «ABC» деңгейлі оқушыларды зерттей отырып, білім сапасын арттыру мақсатында топтық жұмыстың тиімділігін іс-әрекет барысында зерттеп көрсетуді нысанаға алдық.

Зерттеу тақырыбы: «Саралап оқыту әдісін қолдану арқылы бастауыш сынып оқушыларының білім сапасын көтеру»

Саралап оқыту әдіс-тәсілдерді оқу үдерісінде қолдана отырып, оқушыларды ынталандыру, шығармашылық және сын тұрғысынан ойлау дағдыларын дамытып, оқушылардың өз-өзіне деген сенімділігін арттыру.

Өзектілігі: Бұл тақырыптың өзектілігі сабақта тиімді әдіс-тәсілдерді оқушылардың мүмкіндіктеріне қарай ұтымды қолдану арқылы оқушыларды оқуға ынталандыру, шығармашылыққа дамыту.

Зерттеу объектісі: 3 «А» сынып

Зерттеу пәндері: қазақ тілі, математика, Әдебиеттік оқу, информатика, ағылшын тілі.

Мақсаты: Оқушыларды ынталандыру, шығармашылық және сын тұрғысынан ойлау дағдыларын дамытып, білім сапасын арттыру

Міндеттері:

- сабақ барысында А, В, С оқушыларына бақылау жүргізу;
- тиімді әдістерді сабақта қолданып, оқушылардың танымдық іс-әрекетін дамыту;
- бірлескен оқуда оқушылардың өзара ынтымақтастығын құру, ізденіс және шығармашылық қаблеттерін арттыру;
- иновациялық технологияларын пайдалану арқылы оқушылардың білім сапасын арттыру;

Зерттеуде оқыту мен оқу тәжірибесіне енгізілетін өзгерістер:

1. Тақырып бойынша әдіс-тәсілдерді ұтымды қолдану арқылы оқушылардың сыни тұрғыдан ойлауын дамытуға бола ма?

2. Сабақта оқушылардың зерттеу дағдыларын, өзарақарым-қатынас, өзін-өзі бағалау дағдыларын дамытуға болады ма?

3.Сабақта шығармашылық, ізденуге жетелейтін тапсырмалардың түрін қолдану – оқушылардың тілдік қорын байытуға әсері қаншалықты тиімді болады?

4. Оқушылардың пәнге деген қызығушылығы оянады ма?

5. Жаңа тақырыпты өздігінен меңгеруіне деген ынтасы қандай?

Зерттеу нәтижелері:

- сабақта тиімді тәсілдерді пайдалану оқушылардың танымдық әрекеттерін, белсенділігін дамытып, оларды шығармашылыққа жетелейді;

- оқушылардың ізденушілігі арттады;

- оқушылардың 100пайыздық үлгерімі қамтамасыз етіледі;

- оқушылардың қажеттіліктерін қанағаттандыру үшін оқу жоспарын қалай өзгертуге болатындығын анықтау және түсіну;

- оқушылардың сәтсіздік, қорқыныш, мазасыздық сезімі жойылады;

- Әріптестер кәсіби білімін дамытуда бірлескен әрекеттер арқылы зерттеу жұмысының тәжірибесімен алмасу.

Зерттеу әдістері:

1. Деректерді жинақтау;

2. Сауалнама алу;

3. Сұхбат алу;

4. Проблемалық тақырып таңдау;

5. Әр кезең бойынша жоспар қойылып, сабақтар өткізу;

6. Оқушы үнін тыңдау.

Зерттеу кезеңдері: 2023-2024

Фокус топ мүшелерінің алғашқы отырысы

Топ мүшелері Lesson study зерттеу жұмысының жоспарын құрды

✓ Оқушылар анықталды (А,В,С);

✓ Проблемалық тақырып қойылды;

✓ Тақырыпқа сай мақсат, міндеттер талқыланып, жоспар құрылды;

✓ Талқылау барысындағы ұсыныстар оқылым мен айтылым дағдысын қалыптастыруды басты назарда ұстау қажеттігі айтылды;

✓ Жоспар аясында сабақта қолданылатын әдіс – тәсілдер таңдалды;

ЗЕРТТЕУ ӨТКІЗУДІ ҮЙЫМДАСТЫРУҒА БІЛІМ БЕРУ
ҮЙЫМЫНЫҢ БАСШЫСЫМЕН
КЕЛІСУ ПАРАҒЫ

Құрметті

Жантарашиева Ардақ Төлепбаевна

Біздің мектебімізде

Сапалы оқыту әдісін қалдау арқылы
бастаушы сынып оқушыларының
білім сапасын арттыру

тақырыбында зерттеу жұмыстарын жүргізу үшін дайындық жұмыстары жүргізілуде.

Зерттеу барысында

ақпарат пен деректерді

анықтау (белгілеу) үшін мектебіміздің оқушыларынан (қызметкерлер мен мұғалімдерінен) сауалнама алу (сұхбат алу, қадағалау) қажет.

Мектепте 3^а осы зерттеуді өткізуге рұқсат беруіңізді сұраймыз. Ақпараттың құпия сақталатынына және барлық қатысушылардың есімдері аталмайтынына кепілдік береміз. Қатысу ерікті болып табылады және қатысушылардың кез – келген уақытта қатысудан бас тартуға құқығы бар.

Егер зерттеу жүргізуге рұқсат берсеніз, оны мүмкіндігінше жайсыздық тудырмай өткізуге уәде береміз.

Зерттеуді жүргізетін фокус топ мүшелері:

Тамилцлова Зулжан Семилыдовна - қарақ тілі
Алтынбергенова Мельсир Маратевна - цифрлық сауат
Келізбай Аянура Шаймебайқызы - ағылшын тілі
Бұдайызулова Қарлығаш Ақбаспа - математика
Әмісханова Рауан Әбішевна - әдебиеттік оқу

(мұғалімнің аты-жөні, пәні)

Төле би атындағы орта мектебінде
директоры А.Т.Джанғараев

ЗЕРТТЕУ ӨТКІЗУГЕ РҮҚСАТ ҚАҒАЗЫ

Тажинқылова Гүлжан Саидиқызы
Адабергенова Мамыр Маратовна
Сейітбай Айнар Жансейітқызы
Әбілмұстафа Райан Әбішевна
Құдайғұлова Қаринжан Аубақызы
(зерттеуші ұстаздардың аты-жөні)

фокус топ мүшелерінің

Сарапан оқушы әдісін қалдану арқылы
бағалаушы менің оқушыларымың білім
сапасы арттыру.

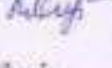
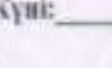
(зерттеу тақырыбы)

тақырыбындағы зерттеу жұмысына 3^а сынып оқушыларының қатысуына
келісім беремін.

Мен:

- Оқушылардың (мұғалімдердің/қызметкерлердің және т.б.) жауаптары зерттеу жұмыстарында ғана пайдаланғанда;
- Оқушылардың (мұғалімдердің/қызметкерлердің және т.б.) қатысулары ерікті болған жағдайда;
- Оқушылардың (мұғалімдердің/қызметкерлердің және т.б.) кез келген уақытта зерттеуге қатысудан бас тарта алатын жағдайда;
- Оқушылардың (мұғалімдердің/қызметкерлердің және т.б.) жауаптары және олар туралы ақпарат құпия сақталған жағдайда, зерттеу жүргізуге келісім беремін.

Зерттеуші ұстаздардың қолы:

Тажинқылова Г.С.
Адабергенова М.М.
Сейітбай А.Н.
Әбілмұстафа Р.А.
Құдайғұлова Қ.А. (аты-жөні, қолы)

Күні: _____

ФОКУС ТОП МҮШЕЛЕРІНІҢ ЗЕРТТЕУГЕ ҚАТЫСУҒА КЕЛІСІМ ПАРАҒЫ

LESSON STUDY зерттеу жұмысын фокус топ
мүшелері _____

Тажимұлова Тұржан Сейдішқызы

Ақаберленова Мамыр Мәратовна

Сейібай Жанар Жанмырбайқызы

Дісантасбаева Зүяна Жүсіпқызы

Құдайшұлова Қарлығаш Ақбасқызы

(зерттеуші мұғалімдердің аты-жөні)

- Зерттеуге қатысуға арналған ақпаратпен таныстым. Зерттеуге қатысуға келісім беремін.
- Зерттеудің мақсаты мен міндетін және оған неге қатысып отырғанымды түсінемін.
- Зерттеудің кез – келген сатысында оған қатысудан бас тарта алатындығымды түсінемін.
- Зерттеу барысында алынған ақпарат жарияланған жағдайда менің атым аталмайтынына және жеке деректерім құпия қалатынын түсінемін.
- Алынған ақпарат толығымен зерттеушілердің сақтауында болып, зерттеу мақсатында ғана қолданылатынын түсінемін.
- Егер зерттеу туралы толығырақ ақпарат қажет болса, директордың ғылыми ісі жөніндегі орынбасарымен байланыса алатыным туралы хабардармын.

Тажимұлова Т.С.

Ақаберленова М.М.

Сейібай Ж.А.

Дісантасбаева З.А.

Құдайшұлова Қ.А.

(зерттеушілердің аты-жөні)

Тажимұлова Т.С.

Ақаберленова М.М.

Сейібай Ж.А.

Дісантасбаева З.А.

Құдайшұлова Қ.А.

(қолы)

Күні _____

3^{«А»} – сыныбына жүргізілетін LESSON STUDY зерттеу жұмысының жоспары

Тақырыбы: Саралап оқыту әдісін қолдану арқылы бастауыш сынып оқушыларының білім сапасын арттыру.

Мақсаты: Оқушыларды ынталандыру, шығармашылық және сын тұрғысынан ойлау дағдыларын дамытып, білім сапасын көтеру.

Міндеттері:

- Саралап оқытудың тиімді әдістерін зерттеу, оқу кезеңіне енгізу;
- Сабақ барысында А, В, С оқушыларына бақылау жүргізу;
- Бірлескен оқуда оқушылардың өзара ынтымақтастығын құру, ізденіс және шығармашылық қабілеттерін арттыру;
- Инновациялық технологияларын пайдалану арқылы оқушылардың білім сапасын арттыру.

Күтілетін нәтиже:

1. Зерттеуге қатысқан оқушылардың ізденіс және шығармашылық қабілеттері дамайды, сабаққа деген ынтасы артады, білім сапасы жақсарады.
2. Өз бетімен жұмыс істеуге, өзін-өзі жетілдіруге дағдыландырады;
3. Зерттеуге қатысқан мұғалімдер әдіс алмасып, өз білім мен білік деңгейін көтереді.

№	Зерттеу жұмысының мазмұны	Мерзімі	Жауапты	Ескерту
I отырыс				
1	Алғашқы отырыс. а) Зерттелетін сыныпты және зерттелетін оқушыларды анықтау; б) Проблемалық тақырыпты анықтау; с) Әдістерін белгілеу.	Қыркүйек	Фокус-топ мүшелері	
2	Lesson study зерттеу тобына кіретін мұғалімдермен бірлесіп, келісім парағын, рұқсат парағын және зерттеу жұмысын ұйымдастыруға мектеп басшысымен келісу парағын толтыру.	Қыркүйек	Фокус-топ мүшелері	
3	Ата-аналар мен оқушылардан келісім қол хатын алу.	Қыркүйек	Фокус-топ мүшелері	
4	Оқушылардан зерттеуге дейін сауалнама алу.	Қыркүйек	Фокус-топ мүшелері	
I кезең				

№	Зерттеу жұмысының мазмұны	Пәні	Мерзімі	Жауапты	Ескерту
1	Түбір сөз және туынды сөз	қазақ тілі	16.11.23	Тажигулова Г.С.	
2	Мәтінді теру және өңдеу	информатика	20.11.23	Алдабергенова М.М.	
3	Days of the week	Ағылшын тілі	16.11.23.	Сегізбай А.Ж.	
4	Санның кубы “Қала құрылысы және бей ресми символдардың мәні”	математика	15.11.23	Құдайғұлова Қ. А.	
5	Жыл санау	әдебиеттік оқыту	13.11.23	Джантаева Р. А.	
II кезең					
№	Зерттеу жұмысының мазмұны	Пәні	Мерзімі	Жауапты	Ескерту
1	Түбір мен қосымшаның жазылуы	қазақ тілі	28.11.23	Тажигулова Г.С.	
2	Абзац	информатика	27.11.23	Алдабергенова М.М.	
3	At the right time	Ағылшын тілі	23.11.23.	Сегізбай А.Ж.	
4	Шамалар арасындағы тәуелділікке берілген есептерді шығару “Зат сатып аламын”	математика	22.11.23	Құдайғұлова Қ. А.	
5	Күн тәртібі	әдебиеттік оқыту	29.11.23	Джантаева Р. А.	
III кезең					
№	Зерттеу жұмысының мазмұны	Пәні	Мерзімі	Жауапты	Ескерту
1	Турлаусыз мүшелер	қазақ тілі	14.12.23	Тажигулова Г.С.	
2	Дыбысты жазу және ойнату	информатика	25.12.23	Алдабергенова М.М.	
3	Our town	Ағылшын тілі	11.12.23.	Сегізбай А.Ж.	
4	Тікбұрышты үшбұрыштың ауданын табу «Ежелгі уақытта ауданды қалай есептеген?»	математика	20.12.23	Құдайғұлова Қ. А.	
5	Мақтанышым Астанам	әдебиеттік оқыту	11.12.23	Джантаева Р. А.	
Соңғы отырыс					
1	Lesson study 3 кезеңінде өткізілген сабақтардың талдаулары негізінде қорытынды жасау;		Желтоқсан	Фокус-топ мүшелері	
2	Материалдарды жинақтап, баспаға жіберу.		Желтоқсан	Фокус-топ мүшелері	

АБС деңгейіндегі оқушыларды қабілеттеріне қарай анықтадық. Анықтау барысында мұғалімдер тобымен саралап «А» тобына жататын оқушы негізінде сабақ үлгерімі өте жақсы болғанымен, топта жұмыс істеуі баяу, көп сөйлейді, топтық жұмыстан қарағанда жеке жұмыс істегенді ұнатады, мұғалім сабақ сұраса жауап береді. «В» тобына сабаққа дайындығы тұрақты емес, баяу қимылдайды, БЖБ мен ТЖБ тапсырмаларының жазылым тапсырмаларын дұрыс орындағанмен айтылымға келгенде қиналатын, өз бетінше белсенділік танытпайтын (1-сурет).

АБС деңгейіндегі оқушылардың ата-аналарынан қол хат алынды.

Шу қаласы «Төле би атындағы орта мектебі» коммуналдық мемлекеттік мекемесі
2023-2024 оқу жылы

Келісім

Мен, 3^а сынып оқушысы Сейтаховы Ақжолан

мектептегі ашық сабақтар мен зерттеу сабақтарында, сыныптан тыс жұмыстарды орындау барысында суретке (фото) және видеоға түсіруге келісімімді беремін.

Оқушының қолы Ақжолан

Шу қаласы «Төле би атындағы орта мектебі» коммуналдық мемлекеттік мекемесі
2023-2024 оқу жылы

Келісім

Мен, 3^а сынып оқушысы Алият Зиялы

мектептегі ашық сабақтар мен зерттеу сабақтарында, сыныптан тыс жұмыстарды орындау барысында суретке (фото) және видеоға түсіруге келісімімді беремін.

Оқушының қолы Зиялы

Шу қаласы «Төле би атындағы орта мектебі» коммуналдық мемлекеттік мекемесі
2023-2024 оқу жылы

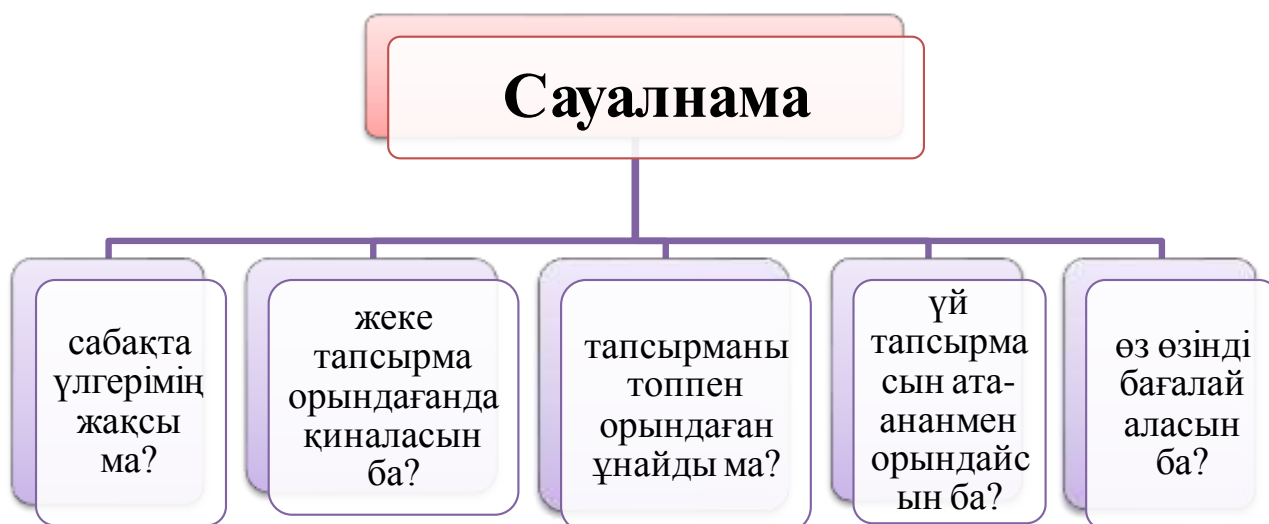
Келісім

Мен, 3^а сынып оқушысы Шахирбек Асқар

мектептегі ашық сабақтар мен зерттеу сабақтарында, сыныптан тыс жұмыстарды орындау барысында суретке (фото) және видеоға түсіруге келісімімді беремін.

Оқушының қолы Асқар

Оқушылардан зерттеу сабақтарын өткізбес бұрын, бастауыш сынып оқушыларына арналған сауалнама алынды (1-сурет).

Сурет 1 – Сауалнама

Сабақта қолданылған әдіс –тәсілдер «Топтық жұмыс» «Оқиға картасы», «ППП», «Ментальды карта». «Сабақ картасы» (Оқиға картасы) әдісінің тиімділігі сабақ оңында оқушылар алған білімдерін картаны толтыру арқылы қорытындылайды (2-сурет).

«ППП» (Презентация, практика, продукт) танысу, тәжірибе қолдану (3-сурет).

Бұл әдістің тиімділігі мұғалімнің бағыт бағдар беру барысында оқушылар жаңа сабақты меңгеріп, білімдерін тапсырмаларды орындау арқылы іске асырады. Сонымен қатар бұл әдіспен толық сабақты өткізіп шығуға болады.

Ментальды карта «Кластер» әдісіне ұқсас. Әдіс сабақта алған білімді бекітуге тиімді. Жалпы сабақтардың барлығында Блум таксономиясының оқыту пирамидасының деңгейлері қамтылды (4-сурет).

Сұрақ-жауап арқылы өз ойларын талқылау, диалогқа түсу, ойын ортаға салу сияқты тапсырмаларды көбірек қарастырдық . Жұпта талқылау барысында оқушылардың жұптық талқылау дағдысы қалыптаса бастады, сөйлеу мәдениеті дамыды, топта жұмыс жасауға дағдыланды.

Әр сабақтан соң оқушының оқуға деген уәжін көтеру мақсатында қалыптастырушы бағалаудың түрлерін түрлендіре отырып, әр жетістіктерін бағалап, мақтау мен мадақтауды аямауға тырыстық.

Сурет 2 – «А» сыныбында №2 зерттеу сабағында қолданылған әдіс-тәсіл

Сурет 3 – Зерттеу сабағында қолданылған әдіс-тәсілдер

«Ментальды
карта» әдісі

Сурет 4– Сабақтан көрініс

Әр сабақ соңында пән мұғалімдері сабақты бақылап, талдау жұмыстарын жүргізді.

Сабақты жоспарлау, бақылау және талдау картасы

Күні: 15.11 Пәні: Әдебиеттік оқу Бақылаушы мұғалімдер: Түркібаева Т., Селісова А., Құдайқырова Б., Джампалова Р., Айдібекерова И.

Сабақ барысында қол жеткізген табысы мен жетістігі	А- деңгейдегі оқушы		Б- деңгейдегі оқушы		С- деңгейдегі оқушы			
	Сабалқ кезеңдері	Оқушыларға қолданылатын әдістер	Күтілетін нәтиже	Оқушы жауабы	Күтілетін нәтиже	Оқушы жауабы	Күтілетін нәтиже	Оқушы жауабы
Үйымдастыру кезеңі	«Салмақтесті» әдісімен тәртіптік тілдегі	«Салмақтесті» әдісімен тәртіптік ұстағды.	«Салмақтесті» әдісімен тәртіптік ұстағды.	«Салмақтесті» әдісімен тәртіптік ұстағды.	«Салмақтесті» әдісімен тәртіптік ұстағды.	«Салмақтесті» әдісімен тәртіптік ұстағды.	«Салмақтесті» әдісімен тәртіптік ұстағды.	«Салмақтесті» әдісімен тәртіптік ұстағды.
Үй тапсырмасын тексеру	«Шыға шабуыл» әдісі	«Шыға шабуыл» әдісімен тәртіптік ұстағды.	«Шыға шабуыл» әдісімен тәртіптік ұстағды.	«Шыға шабуыл» әдісімен тәртіптік ұстағды.	«Шыға шабуыл» әдісімен тәртіптік ұстағды.	«Шыға шабуыл» әдісімен тәртіптік ұстағды.	«Шыға шабуыл» әдісімен тәртіптік ұстағды.	«Шыға шабуыл» әдісімен тәртіптік ұстағды.
Жаңа тақырыпты	«Оқиға картасы» әдісі	«Оқиға картасы» әдісімен тәртіптік ұстағды.	«Оқиға картасы» әдісімен тәртіптік ұстағды.	«Оқиға картасы» әдісімен тәртіптік ұстағды.	«Оқиға картасы» әдісімен тәртіптік ұстағды.	«Оқиға картасы» әдісімен тәртіптік ұстағды.	«Оқиға картасы» әдісімен тәртіптік ұстағды.	«Оқиға картасы» әдісімен тәртіптік ұстағды.
Бекіту	«Берілген сөз» әдісі	«Берілген сөз» әдісімен тәртіптік ұстағды.	«Берілген сөз» әдісімен тәртіптік ұстағды.	«Берілген сөз» әдісімен тәртіптік ұстағды.	«Берілген сөз» әдісімен тәртіптік ұстағды.	«Берілген сөз» әдісімен тәртіптік ұстағды.	«Берілген сөз» әдісімен тәртіптік ұстағды.	«Берілген сөз» әдісімен тәртіптік ұстағды.
Кері байланыс («Сұрақ»)	«Біле, қол, жүрек» әдісі	«Біле, қол, жүрек» әдісімен тәртіптік ұстағды.	«Біле, қол, жүрек» әдісімен тәртіптік ұстағды.	«Біле, қол, жүрек» әдісімен тәртіптік ұстағды.	«Біле, қол, жүрек» әдісімен тәртіптік ұстағды.	«Біле, қол, жүрек» әдісімен тәртіптік ұстағды.	«Біле, қол, жүрек» әдісімен тәртіптік ұстағды.	«Біле, қол, жүрек» әдісімен тәртіптік ұстағды.

Сабақты жоспарлау, бақылау және талдау картасы

Күні: 13.11 Тағі: Менің саған бақылаушы
 мұғалімдер: Тамаша Т., Қушқұмаров А.,
Аманжолбекова М.

Сабақ барысында көл- жеткіген табысы мен жетістігі		А- деңгейдегі оқушы		Б- деңгейдегі оқушы		С- деңгейдегі оқушы	
Сабақ кезеңдері	Оқушыларға қолданылатын әдістер	Күтілетін нәтиже	Оқушы жауабы	Күтілетін нәтиже	Оқушы жауабы	Күтілетін нәтиже	Оқушы жауабы
Үйреніс стадия кезеңі	Анағары таң сайлау Сотталық тілдегі	Сынға те сүйені Әріп Екін Ғанаға	Мұрағи 5. Сұрақ маңғары	Оқушы сүйені Бірде маңғары	Маңғары Сүйені Әріп	Сүйені Әріп	Мұрағи маңғары
Үй тапсырма асын төлеу	Менің маңғары Әріп	Әріп Бірінші Айтыр Қызыл Маңғары	Сұрақ- тармақ сұрақ Бейне деңгей маңғары Бірде	Менің маңғары тамақ Сүйені Қызыл Маңғары Әріп	Сұрақ маңғары Сүйені Маңғары Бірде	Қызыл Бірінші Айтыр Маңғары	Мұрағи маңғары Бірінші Қызыл Маңғары
Жаңа тақырып	Сүйені маңғары Әріп	Мұрағи Қызыл Айтыр	Мұрағи Әріп Бірінші Қызыл Маңғары	Әріп Қызыл Маңғары Бірінші	Сүйені маңғары Қызыл Маңғары	Мұрағи Қызыл Маңғары	Мұрағи маңғары Бірінші Қызыл Маңғары
Бекіту	Сүйені маңғары Әріп	Мұрағи Қызыл Айтыр Қызыл Маңғары	Мұрағи Қызыл Маңғары Айтыр	Мұрағи Қызыл Маңғары Айтыр	Мұрағи Қызыл Маңғары Айтыр	Мұрағи Қызыл Маңғары	Мұрағи Қызыл Маңғары
Кері байланыс (Сұрақ)	Сүйені, Қызыл Маңғары Айтыр	Сүйені Қызыл Маңғары Айтыр	10 ұялы	Сүйені Қызыл Маңғары Айтыр	Сұрақ маңғары Сүйені Қызыл Маңғары	Сүйені Қызыл Маңғары	А 4 Б С Д

Сабақты жоспарлау, бақылау және талдау картасы

Күні: 16.11.2023 Пәні: Арабшын Бақылаушы
 мұғалімдер: Мамилшова Гүлжан, Аждабергенова Динар,
Құдайшұлова Әрмжан, Жантасба Рауан

Сабақ барысында қол жеткізген табысы мен жетістігі		А- деңгейдегі оқушы		Б- деңгейдегі оқушы		С- деңгейдегі оқушы	
Сабақ кезеңдері	Оқушыларға қолданылатын әдістер	Күтілетін нәтиже	Оқушы жауабы	Күтілетін нәтиже	Оқушы жауабы	Күтілетін нәтиже	Оқушы жауабы
Ұйымдастыру кезеңі	Салемдесті. Тси халомма лодь катал ди ақуан туду руд.	Әлең ретінде салемдесті	Салемдесті, нағар ларан сабаққа аударды.	Салемдесті әлеңді қосымша айтты.	Салемдесті нағардан сабаққа аударды.	Салемдесті нағардан сабаққа аударды.	Салемдесті сабаққа нағар аударды.
Үй тапсырмасын тексеру	Келінді арр пайбарман аррдиот, үй талсымаған байлаған сұрақ берілді.	Әр сұраққа сұрақтарды таурап, сұраққа жауап берді.	Сұраққа белсенді жауап берді.	Сұраққа жауап бере алады.	Сұраққа көп айтады, өз жауа бын ұрап айтты.	Сұраққа жауап бере алады.	Сұраққа барынша дұрыс жауап беріп тұрып от.
Жаңа тақырып	Сайық байлаған видде көріп, нағар сабаққа түсініп, талмақ қашан қасады.	Сұрақтар белсенді талмаққа	Берілген талмақ мағына дұрыс сұрақтарды белсенді көрсеткен.		Жалпы мағына дұрыс талмақ сұрақтарды еңіне ашып қояды.		Жалпы мағына дұрыс талмақ мағына дұрыс талмақ
Бекіту	«Сайық қартаю әрісі аррдиот талмақ түрде қасады»	Әр нәрс күрне байлаған не қаш аламында айтты.	Бүрке сұрақтар, талмақ түрде белсенді болды.		Жалпы байлаған өз ойы талмақ мағына сұрақтарды		Жалпы мағына кер не берді, өз байла мағына күрне қасады.
Кері байланыс /Сұхбат/	Сұрақ - жауап аррдиот қартаю мағына мағына.	Әлең күр діні айта ды, алма күрдіне байлаған қашан қасады.	Берілген сұрақтар дұрыс жауап беріп байла мағына алады.	8 ұрап	Барынша белсенді баула талмақ сұрақ қартаю күрді	8 ұрап	Сұраққа жауап берді. Байла мағына күрне қасады.

Сабақты жоспарлау, бақылау және талдау картасы

Күні: 25.12.2023 Пәні: Ғылым Бақылаушы
 мұғалімдер: Мажидұлова Т.С. Аждабергенова М.М.
Слидбай А.Ж. Әтаптаева Р.А.
Құдайғұлова Қ.А.

Сабақ барысында қол жеткізген табысы мен жетістігі		А- деңгейдегі оқушы		Б- деңгейдегі оқушы		С- деңгейдегі оқушы	
Сабақ кезеңдері	Оқушыларға қолданылатын әдістер	Күтілетін нәтиже	Оқушы жауабы	Күтілетін нәтиже	Оқушы жауабы	Күтілетін нәтиже	Оқушы жауабы
Ұйымдастыру кезеңі	Сыныптағы оқушыларға тілек айту арқылы назарын сабаққа аудару	Сыныптағы оқушылардың назарын сабаққа аудару	Сыныптағы оқушылардың назарын сабаққа аудару	Сыныптағы оқушылардың назарын сабаққа аудару	Сыныптағы оқушылардың назарын сабаққа аудару	Сыныптағы оқушылардың назарын сабаққа аудару	Сыныптағы оқушылардың назарын сабаққа аудару
Үй тапсырмасын тексеру	"Менің маңдайым" әдісі	Әр оқушы менің маңдайым береді	Сұрақтарға дұрыс жауап берді	Мәліметтен маңдайым бермеді	Сұрақтарға 30% жауап берді	Түсініксіз айтып бермеді	Сұрақтарға жауап бермеді
Жаңа тақырып	"Сұрақтар бар қорал" әдісі	Оқушылар белсенділік танытады	Барлық маңдайым бермеді	Түсініксіз жауап берді	Түсініксіз жауап бермеді	Түсініксіз жауап бермеді	Түсініксіз жауап бермеді
Бекіту	"Айып - сауатты болу" әдісі	Жаңа тақырыпты оқыту	Дұрыс жауап бермеді	Сұрақтарға жауап бермеді	Түсініксіз жауап бермеді	Түсініксіз жауап бермеді	Сұрақтарға жауап бермеді
Кері байланыс /Сұхбат/	"ББМ" әдісі	10 ұнап асады	Барлық сұрақтарға жауап берді	8 ұнап асады	Оқушылар маңдайым бермеді	Сұрақтарға жауап бермеді	7 ұнап асады

Қорытынды:

Сабақты зерттеу барысындағы оқушылардың жоғары өсу прогресі :

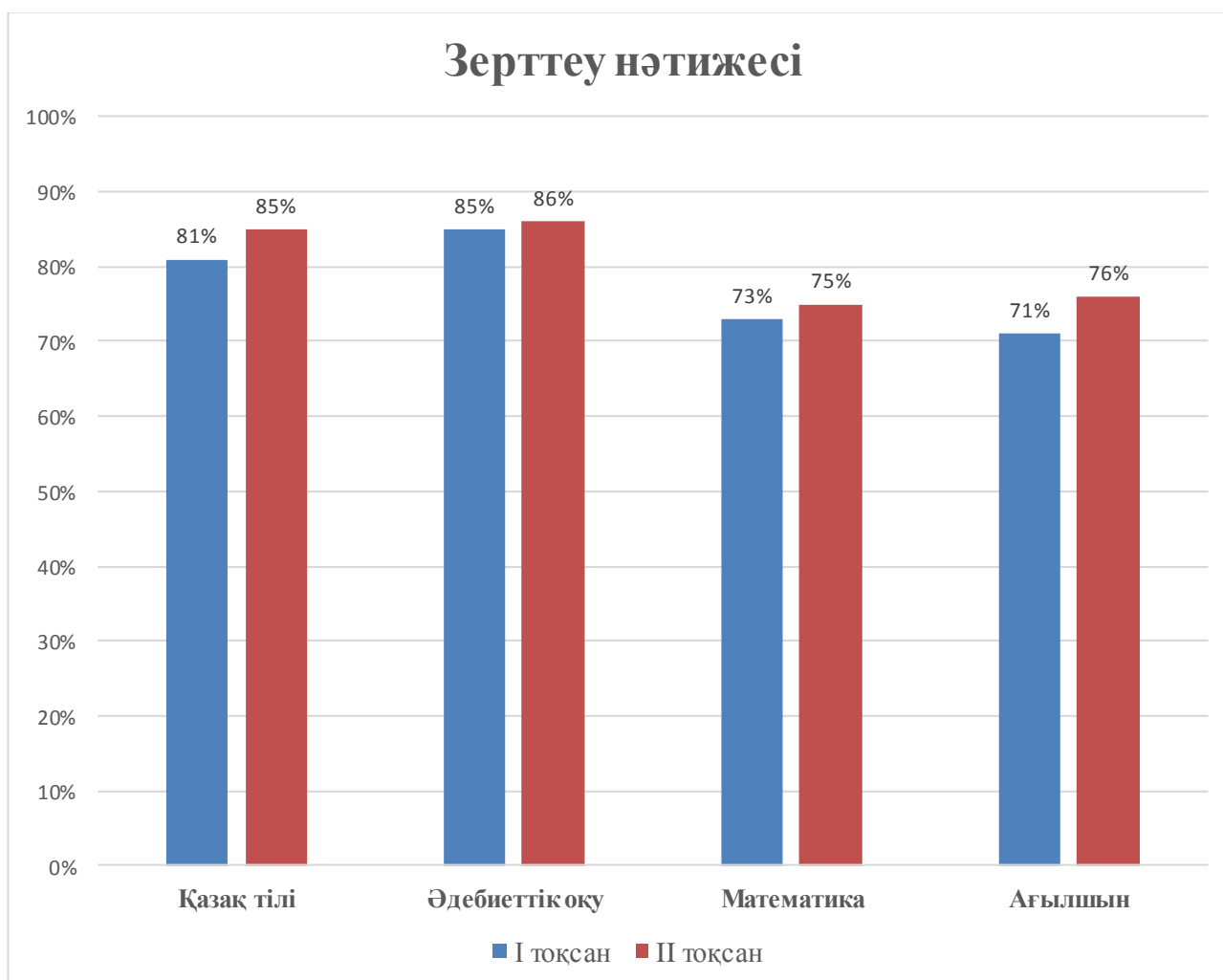
3 «А» сынып оқушыларының сабақтағы жалпы белсенділігі артты. Пән мұғалімдерінің әдістемесіне жаңа тәжірибе енді, мұғалімдердің кәсіби шеберлігі артты, өзара тәжірибе алмасуы жүзеге асты.

Бақылаудағы оқушылардың өсу прогресі төмендегідей дәрежеге жетті.

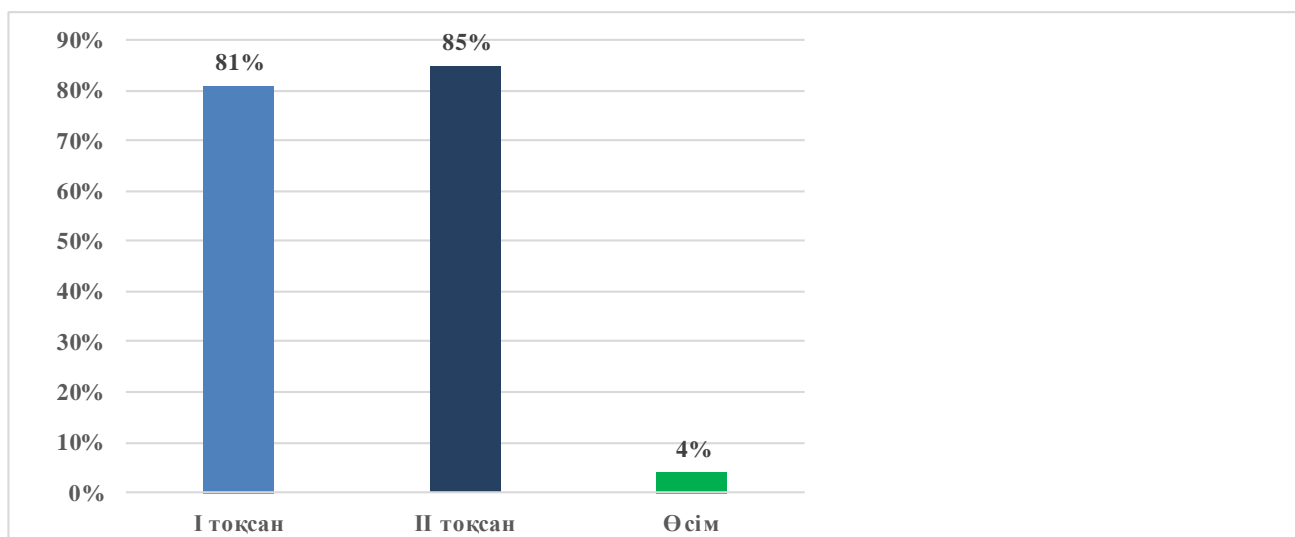
► **А** деңгейіндегі оқушы: ойын еркін айта бастады. Білгенін топта , жұпта бөлісуге бейімделе бастады, топта жұмыс істеуге бейімделді, сөз қоры жетілді.

► **Б** деңгейіндегі оқушы: топта жұмыс жасауға төселіп, өзгелермен бірге жауапкершілікті сезіне бастады.

► **С** деңгейіндегі оқушы: процесті бақылайды, топ мүшелерімен бірге өз ойын білдіреді, кейбір тапсырмаларды сыныптастарының көмегімен орындайды, қиындықтарды көтере алады және өз мүмкіншіліктерін біледі. Өзіне деген сенімділік пайда болды (5,6-суреттер).

Сурет 5 – Зерттеу нәтижелері

Сурет 6 – Зерттеу нәтижелері

Жалпы білім сапасы 1- тоқсан 81%, 2 - тоқсан 85% , 4 %-ға өсім бар.

L.S. зерттеу сабағының нәтижесі:

- Бағдарламаны, ғылыми тұжырымдамаларды терең түсінуге көмектесті.
- Мұғалімдердің кәсіби педагогикалық білімін дамытты.
- Мұғалімдер сабақты бақылау және кері байланыс беру дағдыларын қалыптастырды.
- Оқушының оқуы жақсарды.
- Функционалдық сауаттылығы дамыды.

Біздің бұрынғы тәжірибемізде сабақ жоспарын бірігіп құру, сабақты бірігіп зерттеу, проблемаларды бірігіп шешу деген болмаған еді. Lesson Study мұғалімдердің кәсіби біліктілігін көтерудің, білімін жетілдірудің, тәжірибе алмасудың оңтайлы әдісі екеніне көз жеткіздік. Оқушы сабақты жақсы меңгеруі үшін бірнеше сабақ бойы түрлі әдістерді қолданып, бақылап, зерттеп, соңында тиімді әдісті анықтау арқылы жетістікке жетуге болатынын түсіндік.

Lesson Study оқушыға саналы білім беруді көздеген, бір мақсатқа жұмылған ұстаздар шеберханасы деп айтсақ, артық айтпаған болар едік.

К. Ушинский: «Мұғалім – өзінің білімін үздіксіз жетілдіріп отырғанда ғана мұғалім, ал оқуды, ізденуді тоқтатқанда, оның мұғалімдігі де жойылады» дегендей ізденісімізді тоқтатпай жалғасын таба берейік.

Lesson Study-ді жүргізу барысында 3 «А» сынып бойынша «ABC» деңгейлі оқушыларды зерттеу белсенділікке, жауапкершілікке баулыды, сынып үшін де оқуға құштарлық қалыптасты, білім сапасы артты.

LESSON STUDY IS – ӘРЕКЕТТІ ЗЕРТТЕУДІҢ НӘТИЖЕСІМЕН БӨЛІСУ – ӘДІСТЕМЕЛІК ЖАҒДАЙ ЖАСАУДЫҢ ТИІМДІ ЖОЛЫ

Г.А.Умирбекова

«Егер сіз педагогикалық еңбек мұғалімге қуаныш әкелсін десеңіз, күнделікті сабақ беру бірқалыпты жалықтырғыш міндетке айналмасын десеңіз, әр мұғалімді табысты зерттеуге жетелеңіз» деген көрнекті ұстаз В.А. Сухомлинский. «Жетекші мектеп» жобасы аясында нәтижелі зерттеу жұмысымен бөлісу, үйрету мақсатында серіктес мектептердің К.Әзірбаев, Абай, Қ.Сәтпаев, Домалақ ене және Жиенбет негізгі орта мектептерінің бастауыш сынып ұстаздарын өз мектебіміздің ұстаздарымен бірлесе ынтымақтастық құрып, Lesson study зерттеу жұмыстарын жүргізуге шақырып, фокус топқа қосуымыз бірнеше қадам бойынша жүргізілді.

Бірінші қадам – «Іс – ірекеттегі зерттеу» тақырыбында дөңгелек үстел ұйымдастыру. «Жетекші мектеп» жобасының жетекшісі А.Е.Аймамбетова аталған тақырып бойынша 2023 жылдың қазан айында серіктес мектептердің шығармашылық топ жетекшілері мен бастауыш сынып мұғалімдерін кездесуге шақырып, дөңгелек үстел ұйымдастырды (1-сурет).

Сурет 1 – Әдістемелік кеңес

Екінші қадам – серіктес мектептер мен Төле би атындағы орта мектебінің бастауыш сынып ұстаздарынан фокус топ құрылып, топ мүшелерін бекіту, зерттелетін сыныптарды анықтап, проблемалық тақырыптарын айқындау жұмыстары жүргізілді (2-сурет).

Үшінші қадам – «Lesson study біздің іс-тәжірибемізде» тақырыбында ауқымды практикалық семинар өткізу. Директордың ғылыми-әдістеме ісі жөніндегі орынбасары С.Қ.Джумабаева зерттеуші фокус топ мүшелеріне жоғарыда аталған тақырыпта практикалық семинар ұйымдастырды. Семинарда

мектеп директоры А.Т. Джангарашеваға алғы сөз беріліп, семинарды ашып беру ұсынылды.

Сурет 2 – Әдістемелік кеңес

Мектеп директоры зерттеу жұмысын жүргізу мен серіктес мектептермен бірлесе жұмыс жасаудың мақсаты мен міндеттеріне тоқталып, фокус топ мүшелеріне сәттілік тіледі. Директордың ғылыми-әдістеме ісі жөніндегі орынбасары С.Қ.Джумабаева «Lesson study біздің іс-тәжірибемізде» тақырыбында ақпараттық презентация жасап, сабақ барысындағы іс – әрекетті зерттеудің тәжірибені жетілдіруде маңыздылығы мен тиімділігін терең ашып беріп, оны жүргізу үдерісімен таныстырды (3-сурет).

Сурет 3 – Әдістемелік кеңес

Келесі кезекте, «Ізденіс» шығармашылық топ жетекшісі Г.А.Умирбекова «Lesson study – сабақты зерттеудің тиімді жолы» тақырыбындағы коучингпен жалғастырып, зерттеу жұмыстары туралы айтылған ақпаратты

толықтырып, зерттеу жұмысын жүргізу барысы мен ережесін, одан күтілетін нәтижесі мен тиімділігін әр түрлі әдіс арқылы жеткізді (4-сурет).

Сурет 4 – Әдістемелік кеңес

Төртінші қадам – сабақ кестесіне сәйкес зерттеу сабақтарын жүргізу жоспарын құру. Әр пән мұғалімі өткізетін зерттеу сабақтарының тақырыптары мен мерзімін нақтылап, фокус топ мүшесінің жоспарын құрып, мектеп басшысымен бекітілді.

Бесінші қадам – жоспар бойынша зерттеу сабақтарын жүргізу. Барлық фокус топ мүшелері жоспарға сәйкес зерттеу сабақтарын жүргізіп, өзара сабаққа қатысып, АВС деңгейіндегі оқушыларды бақылап, бақылау парақтарын толтырып отырды.

Алтыншы қадам – жоспар бойынша зерттеу сабақтары аяқталғаннан кейін нәтижесі бойынша есеп беру. Зерттеу жұмысын жүргізген тоғыз фокус

топ мүшелері зерттеу жұмыстарының қорытындысы бойынша есеп беріп, нәтижесімен бөлісті. Қорытынды есеп беру семинарына арнайы шақырумен келген аудандық білім бөлімінің әдіскері Э.М.Наурызбаева сарапшы қонағымыз болды (5-сурет).

Сурет 5 – Әдістемелік кеңес

Әр фокус топ зерттеу жұмысын жүргізудегі таңдалынған инновациялық әдістерді оқушылар қалай қабылдағандығын, әртүрлі деңгейдегі балаларға қалай әсер еткендігін, кемшіліктері мен ерекшеліктерін, тиімді немесе тиімсіз жақтарын, кездескен проблемалар мен оларды шешкен жолдарын және білім сапасының қорытынды салыстырмалы мониторингісін презентация арқылы есеп берді. Сонымен қатар, есеп беру барысында мектеп директоры мен АББ әдіскері зерттеуші ұстаздарға сұрақтар қойып, айтылған әртүрлі ситуациялар талқыланды. Семинар соңында аудандық білім бөлімінің әдіскері Э.М.Наурызбаева жүргізілген жұмыстарға оң бағасын беріп, әрі қарай зерттеу

жұмысын жүргізуде ескеретін жайттарды атап өтіп, өз кеңестерін берді (6-сурет).

Мектеп директоры А.Т.Джангарашева өте жақсы нәтижеге қол жеткізіп, жұмысын өте жақсы қорғап шыққан фокус топтарын І,ІІ,ІІІ дәрежелі дипломдармен және әртүрлі наминациялармен марапаттап, әрі қарай жұмыс қорытындысын басылымға жариялауға ұсыныс білдірді.

Сурет 6 – Әдістемелік кеңес

Жетінші қадам – Lesson study зерттеу жүргізудегі жұмыстарын басылымға жариялау және әріптестермен бөлісу. Фокус топ мүшелерінің зерттеу жұмыстары, барысы мен мазмұны, нәтижесі жан жақты жинақталып, басылымға жариялауға ұсынылды.

ІС - ӘРЕКЕТТЕГІ ЗЕРТТЕУ

АЙМАМБЕТОВА
Акмарал Еркиновна

**Тарих пәнінің мұғалімі,
«Жетекші мектеп»
ұйымының жетекшісі**

*Ойлау оңай, әрекет қиын, ал ойды әрекетке
айналдыру ең қиын нәрсе.
И. Гете*

Қазіргі уақытта әр бір педагог үшін өз білімдерін шыңдау, дамыту басты мақсат болып табылады. Әрине, білім бір орында тұрмайды, ол үздіксіз дамып отырады. Әр күн немесе сағат сайын біз жаңа ашылулар, жаңалықтар оқып, көруімізге болады. Сол инновацияның бірі – Lesson Study деп аталады. Lesson Study – мұғалімдер тәжірибесі саласындағы білім жетілдіруге бағытталған ынтымақтастық педагогикалық тәсіл. Lesson Study–ге жоспарлау, оқыту, қадағалау, оқыту мен оқуды талдау, өз қорытындыларын тұжырымдап, құжаттарды бірлесіп жүзеге асыратын мұғалімдер тобы қатысады.

Lesson Study-дің циклін өткізген соң мұғалімдер педагогикалық тәсілдерді түрлендіріп немесе жетілдіріп, кейіннен ашық Lesson study, таныстырылым өткізу, баспада жариялау арқылы әріптестеріне таратады.

Сабақты зерттеу, яғни Lesson Study зерттеу жұмысының мазмұны бойынша құнды мәліметтер беріп, олардың тәжірибесінің жақсаруына көп септігін тигізетіндігі сөзсіз. Осы секілді құралдардың арқасында мектебіміздің және магниттік – серіктес мектептердің педагогтары Lesson Study әдісі туралы өз түсініктерін кеңейтіп, оның ерекшеліктерімен танысты. Алдыменен 2021-2022 оқу жылы жоғарғы және орта буын педагогтары өз жұмыстарының нәтижесінде жарыққа кітап шығарды «Lesson Study- іс тәжірибедегі оқыту мен оқуды жетілдірудің тиімді жолы» тақырыбында. Ендігі кезек бастауыш буынында болды.

Ағымдағы 2023-2024 оқу жылында мектебіміздің бастауыш буыны педагогтары тәжірибеге білек сыбана кірісті. Бұл жұмыс мектебіміздегі «Жетекші мектеп» ұйымы аясында дамыды. Магниттік-серіктес мектептер Қ.Сәтпаев орта мектебі, Абай (ауыл) орта мектебі, Алтынсарин (ауыл) орта мектебі, Жиенбет бастауыш мектебінің мұғалімдердің арасындағы ынтымақтастықты қалыптастыру, қоғамдастық арқылы ой бөлісу, тәжірибе алмасу, білім мен біліктілікті дамыту, кәсіби даму жөніндегі бірлескен іс-

шараларды жүзеге асыру барысында бірлескен кездесу яғни дөңгелек үстел ұйымдастырылды. Кездесуде мектеп директоры А.Т. Джангарашева алғы сөз айтып, келген қонақтарға алғысын айтып, ынтымақтастықта бірлесе жұмыс жасап, әдіс алмасуға шақырды (1-сурет).

Lesson study зерттеу жұмысын жүргізудің қазіргі таңда білім саласындағы маңызды рөліне тоқталып, әрі қарай бірігіп жұмыс жасауды ұсынды. Нәтижесінде 9 фокус- бірлескен топ құрылды.

Сурет 1– Әдістемелік конференция

Директордың ғылыми-әдістеме ісі жөніндегі орынбасары С.Қ. Джумабаева 2022-2023 оқу жылында жүргізген зерттеу жұмыстарының барысы мен қорытындысына терең тоқталып, нәтижесінде жарыққа шыққан

«Lesson Study іс-тәжірибедегі оқыту мен оқуды жетілдірудің тиімді жолы» тақырыбындағы оқу – әдістемелік құралға таныстырылым жасады.

Магниттік-серіктес мектептердің мұғалімдері Төле би атындағы орта мектептің озық тәжірибелі мұғалімдердің Ш.Т.Абаева, А.Е.Аймамбетова, А.Т.Асылбекова, Р.С.Карабекова, А.Ақынова, Н.Қуанышбекова, А.Қадырованың жаңа идеяларымен және инновациялық әдістер мен зерттеу формаларымен танысты (2-сурет).

Сурет 2- Әдістемелік семинар

Семинарларға қатысушы басқа ұстаздар фокус топтарға кіруге ниет білдіріп, бірге проблемаларды анықтап, сабақ кестелерін және әдістерін талқылап белсенді жұмыстарын жүргізді (3-сурет).

Сурет 3 – Әдістемелік кеңес мүшелері

Әрине жат ортада сабақ беру, сыныптардың проблемаларын зерттеу жолдарында талай кедергілер кездесті. Оған қарамастан серіктес мектеп педагогтары Lesson Study бойынша сабаққа қатысып, өздері таңдаған зерттеу проблемасы ауқымында оқушының әрекеттерін бақылап, олардың қалай оқитындықтарына назар аударып, оқушылармен сұхбаттасып, олардың оқудағы жетістіктері мен қиындықтарын айқындап, сабақты талқылағанда осыларды дерек ретінде қолданып, сабақты жақсартуға қолданды. Нәтижесі, ынтымақтасқан кәсіби құзірет-нәтижеге бағытталған білім негізі.

LESSON STUDY – САБАҚТЫ ЗЕРТТЕУДІҢ ТИІМДІ ЖОЛЫ (КОУЧИНГ)

Тақырыбы	Lesson study – сабақты зерттеудің тиімді жолы
Мұғалім	Умирбекова Г.А.
Мақсаты	Мұғалімдерге LESSON STUDY зерттеу жұмысы туралы түсінік беру. Оқушыларды оқытуға көңіл аудара отырып, оқытуды жетілдіру және оның сапасын арттыру құралы ретінде мұғалімдерге Lesson Study әдісін ұсыну. Тәжірибені жетілдіру ретінде Lesson Studyді қалай пайдалануға болатынын мұғалімдер топтарының арасында көрсету.
Күтілетін нәтиже	Мұғалімдер Lesson Study үдерісін оқытуды жетілдіру және оның сапасын арттыру құралы ретінде мектептерде Lesson Studyді пайдалану үшін әріптестермен қалай ынтымақтастық орнатуға болатынын; Lesson Study кезінде әріптестерге қалай қолдау көрсетуге болатынын түсінуді үйренеді, мұғалім әрбір жеке оқушының оқуына қатысты өзінің оқыту тәжірибесі туралы ойлануға мүмкіндік алады;

		Lesson Study циклінде сабақтың оқушылар қажеттілігіне сәйкес келуі мақсатында мұғалімдер жаңа әдіс-тәсілдерін жетілдіруге немесе оның сапасын арттыруға мүмкіндік алады.		
Кезең	Тапсырма	Мұғалімдердің әрекеті	Уақыты	Ескерту
1	Сергіту сәті: «Шеңбер және доп» Мақсаты: мұғалімдерді бір-біріне жақындастыру, топтық жұмыста барлық топ мүшелері жұмыла жұмыс жасағанда ғана көздеген мақсатына жететінін айқындау.	Ұстаздар шеңбер жасап, ақ қағаздан арық жасайды. Жасалған арық бойынша допты сырғытып, бірі – бірінен тосып алып, жерге түсірмейді.	3 мин	
2	Топқа бөлу: смайлик арқылы	Қолдарындағы ақ қағаздың бұрышына смайлик белгілері жасырылған, сол бойынша топқа бөлініп отырады.	2 мин	
3	«Ой қозғау» бейнебаян көрсету	Ұстаздар бейнебаянды тамашалап, өзара пікір алмасады.	5 мин	«Менің атым Қожа» фильмінен үзінді
	«Топтастыру» әдісі	Әр топ LESSON STUDY зерттеу жұмыстары туралы өз пікірлерін топтастырып жазады.	5 мин	
4	Презентация: LESSON STUDY дегеніміз не?	Ұстаздар тындап, сұрақтар қояды. Алған мәліметтері бойынша өздері топтастырған мәліметтерімен салыстырып, артық немесе LESSON STUDY ге қатысы жоқ мәліметті себетке жібереді.	6 мин,	
5	Топтық жұмыс: 1-топ: LESSON STUDY дегеніміз не? Қандай мақсатпен жүргізіледі? 2-топ: Lesson Study қалай жоспарланады? Зерттеу үшін оқушылар қалай таңдалады? 3-топ: Lesson Study зерттеу жұмысын жүргізу кезеңдері қалай жүргізіледі? 4-топ: Оқушы үнін тыңдаудың жолдары. Lesson Study жүргізген соң ол қалай	Постер дайындап, қорғайды. Брошюра жасап, қорғайды. «Шынжыр» әдісі арқылы ұстаздар қима қағаздарға өз пікірлерін жазып, қорғайды. «Шеңбердің ішіне және сыртына» әдісі арқылы ұстаздар сұраққа жауап береді.	20 мин	

	талқыланады?					
6	Бекіту	«Синквейн» бес жолды өлең арқылы ұстаздар тақырыпты бекітеді.	3 мин	Интербелсенді тақтада ұжыммен орындайды		
7	Қорытынды. Топтық жұмыс туралы бейнебаян тамашалайды.	Бейнебаян туралы өз пікірлерін білдіреді.	2 мин	Әр топтан бір мұғалім		
	Кері байланыс		жұлдыз	жұлдыз	тілек	

Егер мұғалім айтылған ұстанымдарды қолданса, олардың кәсіби әрекеттері «Бірлесу, ақылдасу, қолдау» ұғымдары аясында жүзеге асырылады. Осылайша сабақты зерттеу (Lesson Study) тәсілі мұғалімдерді тұрақты түрде, толассыз кәсіби шеберлігін дамытуға ынталандырып, ұжымдағы ынтымақтастықты дамыта түседі. Мұғалім тек қана өз шәкірттеріне ғана емес, жан-жақты, білімді, заман ағымына сай жаңашыл ұстаз болса, өз идеяларымен, ой-мақсаттарымен өз әріптестері үшін соңынан ілестіретін көшбасшыларына айналады. Lesson Study-оқушыларға саналы білім берудің көздеген бір мақсатқа жұмсалған ұстаздар шеберханасы десекте артық етпейді.

Мазмұны

Кіріспе	3
Бузаубакова К.Д. Цифрлы білім беру ортасындағы педагогтің цифрлы құзыреттіліктерін қалыптастыру әдістемесі.....	4
Джангарашева А.Т. Инновациялық кеңістікте білім сапасын арттыру аспектілері.....	27
Наурызбаева Э.М. Исследование урока в рамках обновленного содержания образования.....	32
Қойбағар Р.Ү. Сабақтағы іс-әрекетті зерттеу – педагогикалық тәсіл.....	34
Дайрабаева Қ.Ә. Lesson Study - жаңашыл ұстаздың кәсіби шеберлігін арттыру	36
Байдаулетов Б.Ж. Табысты оқыту және құзырлы мұғалім.....	38
Сейпишева А. А. Lesson Study – сабақ сапасын арттырудың тиімді тәсілі.....	40
Тасибеков Қ.К. Оқытудағы жаңашылдық – ұрпаққа жаңашылдық.....	42
Джумабаева С. К. Мұғалімдердің шығармашылық тобы – оқытуды жетілдіру мен мұғалімнің құзыреттілігін арттырудың тиімді формасы.....	43
Досмамбетова Б. М. Lesson study зерттеу үдерісін оқытуға енгізу арқылы жаңа үрдістегі оқытудың сапасын арттыру.....	48
Буенбаева Н.А. Lesson Study зерттеуін қолдану арқылы білім сапасын арттыру.....	50
Умирбекова Г.А. Lesson Study – сабақтағы іс – әрекетті зерттеуге бағытталған ынтымақтастық педагогикалық тәсіл.....	52

Умирбекова Г.А., Алпысбаева А.А., Балмаганбетова Д.Э., Сабырალიва А.С., Болтаева Г.Ж. Инновациялық әдістерді пайдалана отырып, сыни ойлау арқылы оқушылардың білім сапасын арттыру.....	55
Картабаева Н.Б., Ансагаева Ж.К., Джампейсова К.Т., Бекенова Ж.Т., Қанатбай А.Қ. Оқыту мен тәрбиелеудің инновациялық технологияларын пайдалана отырып, оқушылардың ізденіс және шығармашылық дағдысын дамыту.....	74
Досмамбетова Б.М., Кадырова А.Е., Искакова Д.М., Түлебаева А.У., Сулейманова А.Ж. Зерттеу үдерісін оқытуға енгізу арқылы жаңа үрдістегі оқытудың сапасын арттыру.....	99
Ахмедова Ш.А., Буенбаева Н.А., Жапакова М.Т., Абдуганиева А.М. Повышение качества образования младших школьников посредством игровой деятельности.....	123
Абишева Н.Т., Турлыбаева А.Н., Джаксыбаева Н.У., Бахтыбекова А.Н. Использование технологии развития критического мышления для формирования мыслительной деятельности младших школьников.....	155
Карабекова Р.С., Шауенова Н.Д., Нурбекова А.Ч., Шокаева А.М., Есмұханбетова А.К. Сабақта сын тұрғысынан ойлау әдістерін қолдану арқылы бастауыш сынып оқушыларының білімін жақсарту.....	179
Абилова Ж.А., Тойбаева Г.Б., Булкинова М.К., Ташметова А.А., Рланова М.Б. Оқытуға оқыту мен бағалаудың инновациялық әдістерін енгізу арқылы оқушылардың білімін жақсарту.....	197
Харсан Ж.Қ., Мұхаметжан А.С., Нурмаганбетова А.А., Якубова Г.Х., Шадыбекова А.С. Интербелсенді әдістерді сабақта қолдану арқылы оқушылардың білім сапасын арттыру.....	215
Тажигулова Г.С., Джантаева Р.А., Құдайғұлова Қ.А., Алдабергенова М.М., Сегізбай А.Ж. Саралап оқыту әдісін қолдану арқылы бастауыш сынып оқушыларының	

білім сапасын көтеру.....	232
Г.А.Умирбекова	
Lesson study іс - әрекетті зерттеудің нәтижесімен бөлісу – әдістемелік жағдай жасаудың тиімді жолы.....	251
А.Е. Аймамбетова	
Іс - әрекеттегі зерттеу.....	257

**БУЗАУБАКОВА Клара Джайдарбековна
ДЖАНГАРАШЕВА Ардақ Толепбаевна
ДОСМАМБЕТОВА Батима Мурабаевна
ДЖУМАБАЕВА Салтанат Конысбаевна
УМИРБЕКОВА Гульжан Арыстановна**

ИННОВАЦИЯЛЫҚ КЕҢІСТІКТЕ БІЛІМ САПАСЫН АРТТЫРУДАҒЫ LESSON STUDY ЗЕРТТЕУЛЕРІ

Оқу-әдістемелік құрал

Техникалық редакторы
Компьютерлік беттеу

Досмағамбетова А.
Райымова А.

Баспаға 14.03.2024 ж. қол қойылды.
Пішімі 60x90/8. Көлемі 16,6 б.т.
Таралымы 88. Тапсырыс 25.

«ИП «Бейсенбекова А.Ж.» баспасы
080000, Тараз қ., Қазыбек би көшесі, 138

